

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 12 straipsnio nuostatomis ir Lietuvos banko Informacijos atskleidimo taisyklėmis, mes, AB „Energijos skirstymo operatorius“ Bendrovės vadovas Mindaugas Keizeris, AB „Energijos skirstymo operatorius“ finansų ir administravimo tarnybos direktorius Augustas Dragūnas ir UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ Įmonių apskaitos vadovė Dalia Motiejūnienė, veikianti pagal 2022 m. vasario 14 d. įsakymą Nr. IS-11-22, patvirtiname, kad, mūsų žiniomis pateikiamos AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2021 metų finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Energijos skirstymo operatorius“ turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, laikotarpio pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2021 metų pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, AB „Energijos skirstymo operatorius“ būklė kartu su pagrindinių rizikų bei neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

AB „Energijos skirstymo operatorius“
Bendrovės vadovas

Mindaugas Keizeris

AB „Energijos skirstymo operatorius“
Finansų ir administravimo tarnybos
direktorius

Augustas Dragūnas

UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“
Įmonių apskaitos vadovė, veikianti
pagal 2022 m. vasario 14 d. įsakymą
Nr. IS-11-22

Dalia Motiejūnienė

2021

AB „Energijos skirstymo operatorius“

Metinis pranešimas už 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus ir bendrovės finansinės ataskaitos už 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, pateikiamos kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada už 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

eso

www.eso.lt

AB „Energijos skirstymo operatorius“
Laisvės pr. 10, 04215 Vilnius, Lietuva
El. p. info@eso.lt
Juridinio asmens kodas 304151376

Turinys

Nepriklausomo auditoriaus išvada	3-11
Finansinės ataskaitos	12-57
Finansinės padėties ataskaita	12
Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita	13
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	14
Pinigų srautų ataskaita	15
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	16-57
Metinis pranešimas	58-116

Bendrovės finansinės ataskaitos buvo parengtos ir jas AB „Energijos skirstymo operatorius“ vadovybė pasirašė 2022 m. vasario 28 d.:

Mindaugas Keizeris

Bendrovės vadovas

Augustas Dragūnas

Finansų ir administravimo tarnybos
direktorius

Dalia Motiejūnienė

UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“
Įmonių apskaitos ir konsultacijų
skyriaus vadovė, veikianti pagal
2022.02.14 įsakymą Nr. IS-11-22

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Įmonė) finansinių ataskaitų auditą. Įmonės finansines ataskaitas sudaro:

- 2021 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita, ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Įmonės 2021 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinti šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Tarptautinį buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Kiti dalykai

2020 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusių metų AB „Energijos skirstymo operatorius“ finansinių ataskaitų auditą atliko kitas auditorius, kuris 2021 m. vasario 26 d. apie tas finansines ataskaitas pareiškė nemodifikuotą nuomonę.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Elektros energijos skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

Elektros energijos skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. – 1 314 911 tūkst. eurų; susiję vertės sumažėjimo nuostoliai, pripažinti 2021 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje – 10 197 tūkst. Eur; likutinės vertės sumažėjimas, pripažintas 2021 m. kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje, ir perkainojimo rezervas, pripažintas 2021 m. nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje – 38 373 tūkst. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 2.4 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“, 4 pastaba „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas“; finansinės informacijos atskleidimas – 6 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu
<p>Elektros energijos skirstymo pinigų generuojančiam vienetui (toliau – PGV) priskiriamas ilgalaikis materialusis turtas (angl. <i>Property, Plant and Equipment, PPE</i>) apskaitomas perkainuota verte, atėmus vėliau sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.</p> <p>Įmonė nustatė, kad elektros energijos skirstymo PGV tikrajai vertei 2021 m. gruodžio 31 d. įtakos turi reguliuojamos veiklos pokyčiai elektros energijos skirstyme naujam reguliaciniam periodui 2022–2026 m.</p> <p>PGV tikroji vertė nustatyta remiantis nepriklausomo vertintojo ataskaita. Nepriklausomas vertintojas taikė pajamų ir sąnaudų metodus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės nustatymui.</p> <p>Elektros energijos skirstymo turto vertinimas atliktas tokiais etapais:</p> <p>(i) nustatyta naujo turto atstatomoji vertė (angl. <i>Replacement Cost, RCM</i>);</p> <p>(ii) nustatytas turto fizinis ir funkcinis nusidėvėjimas;</p>	<p>Be kitų audito procedūrų, mes atlikome tokias procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • įvertinome atitiktą taikomiems apskaitos standartams; • įvertinome nepriklausomo vertintojo kvalifikaciją, kompetenciją ir objektyvumą; • pasitelkėme savo vidinius vertinimo specialistus, kurie mums padėjo: <ul style="list-style-type: none"> - vertinant nepriklausomo vertintojo taikomos metodologijos tinkamumą palyginant ją su įprastai taikomomis metodologijomis vertinant panašų turtą, - vertinant nudėvėtos atstatomosios vertės metodo kintamųjų ir prielaidų tinkamumą lyginant jas su išoriniais duomenimis apie dabartines panašaus turto įsigijimo kainas; • patikrinome pagrindines diskontuotų pinigų srautų modelyje taikytas prielaidas, palygindami pardavimo apimtį ir pelno maržą su istoriniais rezultatais ir reguliavimo duomenimis bei palygindami prognozuojamas augimo ir diskonto normas

<p>(iii) įvertintas turto ekonominis senėjimas (naudojant pajamų metodą).</p> <p>Be to, vadovybė patikrino nepriklausomo vertintojo nustatytos PGV vertės pagrįstumą palygindama nustatytas vertes su pinigų generuojančio vieneto, kuriam priklauso PPE, diskontuotų pinigų srautų modeliu.</p> <p>Mes nustatėme PGV perkainojimą kaip svarbią mūsų audito sritį dėl sumų reikšmingumo, reikalingų reikšmingų sprendimų parenkant tinkamus vertinimo metodus ir nustatant tikrąsias vertes.</p> <p>Todėl nusprendėme, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.</p>	<p>su naudojamomis sektoriuje ir nustatytomis reguliatoriaus;</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizavome diskontuotų pinigų srautų modelio jautrumą pagrindinių prielaidų pasikeitimams, kad suprastume tokių pasikeitimų įtaką apskaičiuotai vertei; pagrindinės prielaidos apėmė pardavimo apimtį, pelno maržas, prognozuojamas augimo ir diskonto normas; • įvertinome biudžeto sudarymo procesą (kuriuo grindžiamos prognozės) palygindami faktinius metų rezultatus su tais, kurie prognozuoti pradinėse prognozėse; pastebėjimus naudojome atlikdami jautrumo analizę; • patikrinome diskontuotų pinigų srautų modelio matematinį tikslumą; • išanalizavome Įmonės finansinėse ataskaitose pateiktos informacijos, susijusios su PPE perkainojimu, tinkamumą.
--	---

Dujų skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

Dujų skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. – 334 828 tūkst. eurų; susiję vertės sumažėjimo nuostoliai, pripažinti 2021 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje – 6 645 tūkst. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 2.4 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“, 4 pastaba „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas“; finansinės informacijos atskleidimas – 6 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu
<p>Kaip aprašyta finansinių ataskaitų 4-oje pastaboje, ataskaitiniais metais Įmonė nustatė ilgalaikio materialiojo turto, priskirto dujų skirstymo pinigų generuojančiam vienetai (toliau – PGV), vertės sumažėjimo požymių dėl planuojamų investicijų, kurie turėjo poveikį reguliuojamo turto, kuriam skaičiuojama turto grąža, prognozuojamai bazei.</p> <p>2021 m. gruodžio 31 d. Įmonė atliko dujų skirstymo PGV įvertinimą, kaip dalį ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo įvertinimo. Įmonė nustatė PGV'ų atsiperkamąsias vertes pagal diskontuotų pinigų srautų metodu apskaičiuotas jų naudojimo vertes.</p>	<p>Be kitų audito procedūrų, šioje srityje mes atlikome tokias procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • įvertinome Įmonės apskaitos politikos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymių nustatymu bei ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostolių įvertinimu ir pripažinimu, atitiktą atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimams; • įvertinome Įmonės vertės sumažėjimui nustatyti taikytos metodologijos tinkamumą, lygindami su panašiam turtui įprastai taikomomis metodologijomis bei atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų

PGV atsiperkamosios vertės nustatymas yra procesas, kurio metu vadovybė, prognozuodama būsimus veiklos rezultatus, turi priimti daug reikšmingų sprendimų ir įvertinimų, susijusių su būsimųjų pinigų srautu sumomis ir susijusiomis diskonto normomis bei augimo tempais.

Prognozuojamiems grynujų pinigų srautams, gautiems iš Įmonės veiklos, daugiausia įtakos turi prielaidos, susijusios su dujų skirstymo kiekiu, reguliuojamų tarifų apskaičiavimo pokyčiais ir pagrindinių susijusių išlaidų lygiu.

Tokiu būdu šis dalykas, mūsų nuomone, yra susijęs su reikšmingais sprendimais ir įvertinimais, ir jam audito metu reikėjo skirti daugiau dėmesio. Atitinkamai, mes nustatėme, kad tai yra pagrindinis audito dalykas.

reikalavimais. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta pirmiau, mes nustatėme atitinkamus metodus, prielaidas ir duomenų šaltinius bei įvertinome, ar tokie metodai, prielaidos, duomenys bei jų taikymas yra tinkami minėtų reikalavimų kontekste;

- įvertinome Įmonės prognozių kokybę, lygindami istorines prognozes su faktiniais rezultatais;
- įvertinome Įmonės pagrindinių prielaidų ir sprendimų, naudojamų nustatant atsiperkamąją vertę, tinkamumą, įskaitant:
  - padedant mūsų vertinimo specialistams, įvertinome pagrindinių taikytų makroekonominių prielaidų, pavyzdžiui, susijusių su diskonto normomis, pagrįstumą, remdamiesi viešai prieinamais išoriniais šaltiniais;
  - atlikome pagrindinių prielaidų, naudojamų apskaičiuojant diskontuotus pinigų srautus, pavyzdžiui, susijusių su būsima paklausa, pajamų augimu, veiklos sąnaudomis, patikrinimą ir jų palyginimą su vadovybės patvirtintais biudžetais, mūsų supratimu apie Įmonės veiklą ir tendencijas bei viešai prieinamais pramonės šakos duomenimis;
- patikrinome diskontuotų pinigų srautų modelio vidinį nuoseklumą, pagrindines formules ir matematinį tikslumą;
- įvertinome vertės sumažėjimo modelio ir išvadų dėl vertės sumažėjimo jautrumą vadovybės šališkumui, tikrindami Įmonės vertės sumažėjimo modelių jautrumą pagrindinių susijusių prielaidų pokyčiams;
- patikrinome dujų skirstymo PGV ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostolių paskirstymą;
- įvertinome su vertės sumažėjimu susijusių atskleidimų tinkamumą Įmonės finansinėse ataskaitose.

Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

Prekybos gautinų sumų likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje sudaro 86 748 tūkst. Eur. Visas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje už 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus pripažintas vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas sudaro 259 tūkst. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 2.9 pastaba „Finansinės priemonės“, 4.8 pastaba „Gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai“; 10 pastaba „Prekybos ir kitos gautinos sumos“.

Pagrindinis audito dalykas

Vertės sumažėjimo nuostolių dydis parodo geriausią vadovybės tikėtinų kredito nuostolių, susijusių su prekybos gautinomis sumomis, įvertinimą finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Mes sutelkėme dėmesį į šią sritį, nes, įvertindama vertės sumažėjimo nuostolių dydį, vadovybė turi atlikti daug vertinimų dėl bet kokio vertės sumažėjimo sumų.

Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną prekybos gautinas sumas Įmonė vertina dėl vertės sumažėjimo bendrai ir individualiai. Vertės sumažėjimo nuostolių sumą prekybos gautinoms sumoms, vertinamoms bendrai, vadovybė nustato suma, lygia tikėtiniems kredito nuostoliams (toliau – TKN), t. y. atsižvelgiant į tikimybę apskaičiuotiems kredito nuostoliams. Kredito nuostoliai yra vertinami kaip tikėtino gryųjų pinigų trūkumo dabartinė vertė (t. y. skirtumas tarp Įmonės gautinų pinigų srautų ir tų, kuriuos ji tikisi gauti). Apskaičiuojant atsižvelgiama, be kita ko, į gautinų sumų apmokėjimo istoriją ir ankstesnę kredito nuostolių patirtį, ir tiek dabartinių, tiek prognozuojamų bendrųjų ekonominių sąlygų vertinimą finansinių ataskaitų dieną.

Tokiu būdu, svarbiausios vertinimo neapibrėžtumo sritys ir sprendimai, susiję su prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo pripažinimu, yra šie:

- prielaidos, naudojamos siekiant įvertinti susijusių kredito riziką ir tikėtiną kliento mokėjimų modelį;
- pozicijų, kurių kredito rizika reikšmingai padidėjo, ir pozicijų, kurių vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos (įsipareigojimų nevykdymas), nustatymas laiku.

Dėl susijusių sumų dydžio, taip pat sprendimų ir įvertinimų, reikalingų apskaičiuojant tikėtinus

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Be kitų audito procedūrų, šioje srityje mes atlikome tokias audito procedūras:

- įvertinome Įmonės vertės sumažėjimo metodikos tinkamumą, lyginant su atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimais;
- nepriklausomai įvertinome į ateitį orientuotą informaciją ir makroekonominės prognozes, naudojamas vertinant TKN, tikrindami viešai prieinamą informaciją, remdamiesi mūsų žiniomis apie verslą ir aptarimais su vadovybe;
- įvertinome Įmonės TKN apskaičiavimo tikslumą ir išsamumą 2021 m. gruodžio 31 d., įskaitant:
  - pagrindinių vertės sumažėjimo modelio parametrų įvertinimą, atsižvelgiant į pačios Įmonės istorinę kredito nuostolių patirtį, mūsų supratimą apie verslą ir dabartines ekonomines tendencijas bei lūkesčius;
  - vadovybės padarytų vertės sumažėjimo prielaidų ir apskaičiavimų istorinio tikslumo retrospektyvinį įvertinimą, įskaitant nuostolių normas, lyginant su faktiniais rezultatais;
- įvertinome, ar finansinėse ataskaitose pateikti atskleidimai apie tikėtinus kredito nuostolius, susijusius su prekybos gautinomis sumomis, yra pateikti pagal atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.

<p>kredito nuostolius, sudėtingumo, mes manome, kad ši sritis yra susijusi su reikšminga reikšmingo iškraipymo rizika. Atitinkamai, audito metu tam skyrėme daugiau dėmesio ir nustatėme, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.</p>	
---	--

Pajamų pripažinimas, susijęs su suvartoto elektros energijos kiekio perdeklaravimu / nepakankamu deklaravimu

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

2021 m. pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažintos pajamos iš elektros energijos perdavimo sudaro 439 549 tūkst. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 2.18 pastaba „Pajamos pagal sutartis su klientais“, 4.9 pastaba „Privačių klientų suvartoto elektros energijos kiekio perdeklaravimas ir sukauptų pajamų apskaita“, 24 pastaba „Pajamos pagal sutartis su klientais“.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu
<p>Įmonės elektros energijos pajamos priklauso nuo privačių vartotojų, kurie neturi automatinų skaitiklių, deklaruotų kiekių. Įmonė nustatė, kad privatūs vartotojai paskutiniaisiais mėnesiais prieš tarifo dydžio pasikeitimą buvo linkę perdeklaruoti / nepakankamai deklaruoti suvartotą elektros energijos kiekį.</p> <p>Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną Įmonė apskaičiuoja perdeklaruotą / nepakankamai deklaruotą suvartotą kiekį, kad apskaičiuotų faktiškai uždirbtas pajamas, kurias reikėtų pripažinti metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.</p> <p>Be kitų dalykų, atliekant skaičiavimus atsižvelgiama į privačių vartotojų istorinį vartojimą, Įmonės atliktus technologinių nuostolių elektros tinkle vertinimus finansinių ataskaitų dieną.</p> <p>Dėl pripažintų pajamų reikšmingumo, vadovės sprendimų, susijusių su pajamų pripažinimu, audito metu šiai sričiai teikėme daugiau dėmesio. Atitinkamai, mes nustatėme, kad tai yra pagrindinis audito dalykas.</p>	<p>Be kitų audito procedūrų, šioje srityje mes atlikome tokias audito procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • įgijome supratimą apie Įmonės pajamų pripažinimo procesą ir jį įvertinome; • įvertinome, ar visiems pajamų srautams taikyta pajamų pripažinimo apskaitos politika atitinka taikomus finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus; • suvartotos elektros energijos pajamų perdeklaravimui / nepakankamam deklaravimui: <ul style="list-style-type: none"> - įvertinome pajamų pripažinimo procesui taikomų pagrindinių kontrolių sukūrimą ir jų įdiegimą; - įvertinome skaičiavimuose naudoto modelio nuoseklumą palygindami jį su pagrindinėmis ankstesniame modelyje naudotomis prielaidomis; - patikrinome modelio vidinį nuoseklumą, pagrindines formules ir matematinį tikslumą; - patikrinome Įmonės pagrindinių prielaidų ir sprendimų, naudotų apskaičiuojant perdeklaruotus / nepakankamai deklaruotus suvartotus elektros energijos kiekius, palygindami pagrindinius kintamuosius su pagrindžiančiais įrodymais; - įvertinome apskaičiuotos sumos išsamumą ir tikslumą, atlikdami nepriklausomą

	<p>perdeklaruotų kiekių analizę, remdamiesi pagrindiniais veiklos rodikliais, įskaitant istorinių pajamų ir technologinių tinklo nuostolių informaciją, patvirtintų tarifų pokyčius, ir palygindami rezultata su faktiškai pripažintomis sumomis;</p> <ul style="list-style-type: none"> - įvertinome, ar atskleidimai finansinėse ataskaitose, susiję su suvartotos elektros energijos perdeklaravimu / nepakankamu deklaravimu, atitinka finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.
--	--

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta 2021 m. metiniame pranešime, įskaitant Socialinės atsakomybės ataskaitą, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, arba mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji neatrodo kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar metiniame pranešime pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar metinis pranešimas buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jei nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą, parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Įmonės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Įmonę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Įmonės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškreiptos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškreipimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškreipimai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės arba klaidų riziką, planuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškreipimo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Įgyjame supratimą apie su auditu susijusias vidaus kontroles tam, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl įmonės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados yra pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad įmonė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar verslo veiklą įmonėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie įmonės finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Mes atsakome tik už mūsų pareikštą audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informuojame apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi

pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2021 m. rugsėjo 7 d. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimo atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą akcininko sprendimu laikotarpis yra dveji metai. Finansinių ataskaitų už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d., auditas buvo pirmasis mūsų atliktas Įmonės auditas.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą, kurią pateikėme Įmonei bei AB „Ignitis grupė“ Audito komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Įmonei neteikėme Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų draudžiamų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį be finansinėse ataskaitose atskleistų paslaugų Įmonei suteikėme finansinių ataskaitų vertimo bei įmonių įsigijimo rizikos patikrinimo paslaugas.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Rokas Kasperavičius.

„KPMG Baltics“, UAB, vardu

Rokas Kasperavičius
Partneris
Atestuotas auditorius

Klaipėda, Lietuvos Respublika
2022 m. vasario 28 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada, esanti šio dokumento 3–11 puslapiuose.

Finansinės padėties ataskaita

2021 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Nematerialusis turtas	5	46.446	42.967
Ilgalaikis materialusis turtas	6	1.649.739	1.610.169
Naudojimo teise valdomas turtas	7	11.033	16.238
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turą		3	3
Investicijos į asocijuotas įmones	8	3.891	3.722
Kitas finansinis turtas		-	104
Kitos ilgalaikės gautinos sumos		255	200
Ilgalaikio turto iš viso		1.711.367	1.673.403
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	9	2.786	2.344
Prekybos ir kitos gautinos sumos	10	86.748	74.896
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos		684	1.123
Kitas trumpalaikis turtas	11	3.345	2.787
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12	14.524	8.965
		108.087	90.115
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti		1	5
Trumpalaikio turto iš viso		108.088	90.120
TURTO IŠ VISO		1.819.455	1.763.523
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGIJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	13	259.443	259.443
Perkainojimo rezervas	14	83.101	127.038
Įstatymų numatytas rezervas	14	25.944	25.944
Nepaskirstytasis pelnas		259.169	253.191
Nuosavo kapitalo iš viso		627.657	665.616
Įsipareigojimai			
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Ilgalaikės paskolos	15	649.830	657.732
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	17	6.634	11.302
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	18	18.028	17.007
Įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais	19	231.759	215.199
Dotacijos ir subsidijos	20	27.168	21.318
Atidėjiniai	21	21.072	23.435
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		954.491	945.993
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos	15	63.439	15.549
Nuomos įsipareigojimai	17	4.572	5.083
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	22	76.208	57.841
Sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai	23	85.479	64.525
Atidėjiniai	21	7.609	8.916
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		237.307	151.914
Įsipareigojimų iš viso		1.191.798	1.097.907
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGIJIMŲ IŠ VISO		1.819.455	1.763.523

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	2021 m.	2020 m. (pertvarkyta) ¹
Pajamos pagal sutartis su klientais	24	533.134	482.691
Kitos pajamos	25	2.172	2.150
Pajamos ir kitos pajamos, iš viso		535.306	484.841
Elektros, dujų ir kitų paslaugų pirkimai		(255.655)	(194.476)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	5,6,7,20	(85.540)	(82.716)
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	27	(53.085)	(51.368)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(22.102)	(24.842)
Telekomunikacijos ir IT paslaugos		(11.213)	(9.717)
Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos	28	(10.117)	(11.722)
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	6.1	(5.852)	-
Kitos sąnaudos	30	(21.837)	(20.009)
Sąnaudos iš viso		(465.401)	(394.850)
Veiklos pelnas (nuostoliai)		69.905	89.991
Finansinės veiklos pajamos	30	62	38
Finansinės veiklos sąnaudos	30	(13.526)	(12.096)
Finansinės veiklos grynasis rezultatas		(13.464)	(12.058)
Asocijuotųjų įmonių rezultatų dalis	8	366	139
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		56.807	78.072
Pelno ir atidėtojo mokesčio pajamos (sąnaudos)	18	(6.776)	(8.590)
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus		50.031	69.482
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)			
Straipsniai, kurie ateityje nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius) (atėmus mokesčius)			
Pelnas (nuostoliai) dėl ilgalaikio turto perkainavimo		(38.373)	-
Atidėtojo mokesčio įtaka		5.756	-
Aktuarinių prielaidų pasikeitimas	21	80	208
Straipsniai, kurie ateityje nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius), iš viso		(32.537)	208
Bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus, iš viso		17.494	69.690

¹Dalis sumų neatitinka 2020 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų dėl perklasifikavimų. Daugiau informacijos atskleista 1.2 pastaboje.

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Išstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
Likutis 2020 m. sausio 1 d.		259.443	141.020	25.944	237.510	663.917
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus		-	-	-	69.482	69.482
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)						
Aktuarinių prielaidų pasikeitimo rezultatas		-	-	-	208	208
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	-	-	208	208
Bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	-	-	69.690	69.690
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną (perkeltas nusidėvėjimas atėmus mokesčius)	14	-	(13.982)	-	13.982	-
Dividendai	26	-	-	-	(67.991)	(67.991)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.		259.443	127.038	25.944	253.191	665.616
Likutis 2021 m. sausio 1 d.		259.443	127.038	25.944	253.191	665.616
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus		-	-	-	50.031	50.031
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)						
Aktuarinių prielaidų pasikeitimo rezultatas		-	-	-	80	80
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas, atėmus atidėtąjį mokesčių		-	(32.617)	-	-	(32.617)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	(32.617)	-	80	(32.537)
Bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	(32.617)	-	50.111	17.494
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną (perkeltas nusidėvėjimas atėmus mokesčius)	14	-	(11.320)	-	11.320	-
Dividendai	26	-	-	-	(55.467)	(55.467)
Mokėjimai akcijomis		-	-	-	14	14
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.		259.443	83.101	25.944	259.169	627.657

Pinigų srautų ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	2021 m.	2020 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus		50.031	69.482
Koregavimai suderinti grynajį pelną su grynaisiais pinigų srautais:			
Mokėjimų akcijomis sąnaudos		14	-
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	18	6.776	8.590
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	5, 6, 7	86.793	83.761
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezultatas	6, 20	5.852	-
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas/(atstatymas)	6	6.095	6.967
Dotacijų amortizacija	20	(1.253)	(1.045)
Asocijuotų įmonių (pelno) dalis	8	(366)	(139)
Ilgalaikio materialiojo turto ir turto skirtu parduoti perleidimo / nurašymo nuostoliai/(pelnas)		3.802	3.542
Finansinės veiklos pajamos	30	(62)	(38)
Finansinės veiklos sąnaudos	30	13.526	12.096
Kitos nepiniginės veiklos eliminavimas		640	(325)
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Prekybos ir kitų gautinų sumų (padidėjimas)/sumažėjimas		(11.305)	(9.541)
Atsargų, išankstinių apmokėjimų, kito trumpalaikio ir ilgalaikio turto (padidėjimas)/sumažėjimas		(1.029)	(3.252)
Prekybos ir kitų mokėtinų sumų, sukauptų sąnaudų ir sutartinių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		56.302	18.016
Mokėtinos sumos už ilgalaikį materialųjį turtą		(2.644)	1.117
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		213.172	189.231
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas		(184.641)	(141.009)
Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimo		132	716
Gautos dotacijos	20	11.448	7.211
Gauti dividendai	8	197	194
Gautos palūkanos	30	62	38
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(172.802)	(132.850)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Gautos paskolos	15	-	200.000
Sugrąžintos paskolos	15	(7.901)	(32.901)
Paskolos iš susijusių šalių (grynąja verte)	15	47.123	(138.356)
Išmokėti dividendai	26	(55.357)	(67.860)
Nuomos mokėjimai	17	(5.006)	(5.095)
Sumokėtos palūkanos	16	(13.670)	(7.979)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(34.811)	(52.191)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		5.559	4.190
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	12	8.965	4.775
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	12	14.524	8.965

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.

1 Bendroji informacija

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje įregistruota akcinė bendrovė. 2015 m. gruodžio 11 d. Bendrovė buvo įregistruota Juridinių asmenų registre, kurio tvarkytojas yra VĮ „Registru centras“. Bendrovė veiklą pradėjo vykdyti nuo 2016 m. sausio 1 d. Bendrovės buveinės adresas – Laisvės pr. 10, LT-04215, Vilnius, Lietuva. Bendrovės kodas 304151376, PVM mokėtojo kodas LT100009860612. Bendrovė įsteigta neribotam laikui. Ataskaitinis laikotarpis yra vieneri metai, pasibaigę 2021 m. gruodžio 31 d.

Pagrindinė Bendrovės veikla yra elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymas bei elektros energijos garantinis tiekimas.

Bendrovės akcijos nuo 2016 m. sausio 11 d. buvo įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius oficialųjį prekybos sąrašą. 2020 m. gegužės 21 d. AB Nasdaq Vilnius, Bendrovės prašymu priėmė sprendimą išbraukti Bendrovės akcijas iš Oficialiojo prekybos sąrašo. Paskutinė akcijų prekybos Nasdaq Vilnius diena buvo 2020 m. birželio 30 d.

Bendrovės akcininkai buvo:

	2021 m. gruodžio 31 d.		2020 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
AB „Ignitis grupė“	894.630.333	100	881.512.158	98,53
Kiti akcininkai	-	-	13.118.175	1,47
Iš viso	894.630.333	100	894.630.333	100

Bendrovės patronuojanti įmonė yra AB „Ignitis grupė“ (įmonės kodas 301844044, registracijos adresas Laisvės per. 10, LT-04215 Vilnius, Lietuva), kuri 2021 m. gruodžio 31 d. valdo 100 proc., o 2020 m. gruodžio 31 d. – 98,53 proc. Bendrovės akcijų. 2020 m. spalio 5 d. AB „Ignitis grupė“ padidino savo įstatinį kapitalą, o spalio 7 d. išplatino naujas akcijas per pirminį viešą akcijų siūlymą (IPO). AB „Ignitis grupė“ 2021 m. gruodį įvykdžius savų akcijų įsigijimą, akcininkų struktūra 2021 m. gruodžio 31 d. buvo – Lietuvos Respublikos finansų ministerija (valdo 73,08 proc.), mažmeniniai bei instituciniai investuotojai (valdo 25,25 proc.) ir savos akcijos (1,67 proc.). 2020 m. gruodžio 31 d. buvo LR finansų ministerija (valdo 73,08 proc.) ir mažmeniniai bei instituciniai investuotojai (valdo 26,92 proc.).

AB „Ignitis grupė“ yra pagrindinė kontroliuojanti įmonė. Grupę sudaro AB „Ignitis grupė“ ir visos jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė).

Per 2020 metus pagrindinis akcininkas AB „Ignitis grupė“ išpirko 3,55 proc. Bendrovės akcijų iš kitų akcininkų. Likusiai akcijų daliai, sudariusiai 1,47 proc. buvo taikomas priverstinis akcijų išpirkimo procesas. Vykdamas 2021 m. balandžio 2 d. Vilniaus miesto apylinkės teismo sprendimą, vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojai balandžio 15 d. Bendrovės smulkiesiems akcininkams, akcijas laikantiems asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose, pervedė lėšas už jų turėtas akcijas. Nuo 2021 m. balandžio 15 d. 100 proc. Bendrovės akcijų priklauso AB „Ignitis grupė“. Akcininkams, Bendrovės akcijas laikantiems emitento apskaitoje, pinigai yra pervedami pateikus prašymą SEB bankui.

Visos Bendrovės akcijos yra paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominalas 0,29 Eur.

Bendrovės investicijas į asocijuotas įmones sudarė:

Asocijuota įmonė	Įmonės buveinės adresas	Įsigijimo metai	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
			Bendrovės dalis (proc.)	Bendrovės dalis (proc.)	
UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“	Laisvės pr. 10, LT-04215, Vilnius, Lietuva	2013 m.	26,40	26,40	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų, viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos ir personalo administravimo paslaugos, klientų aptarnavimo paslaugos.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo dukterinių įmonių.

Šios finansinės ataskaitos buvo pasirašytos AB „Energijos skirstymo operatorius“ vadovybės 2022 m. vasario 28 d. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti arba nepatvirtinti šių finansinių ataskaitų bei reikalauti parengti naujas finansines ataskaitas.

1.1 Bendrovės veiklos reguliavimas

Bendrovės veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas, kiti norminiai aktai.

Bendrovė vykdo šias licencijuojamas veiklas:

- elektros energijos skirstymas;
- gamtinių dujų skirstymas.

Licencijas išduoda ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba, VERT).

Taryba nustato elektros skirstymo paslaugos ir gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainų viršutines ribas.

1.1.1 Kainų viršutinių ribų nustatymas elektros energetikos sektoriuje

Elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribos yra nustatomos vadovaujantis Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr.O3-3.

Elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribos yra nustatomos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu elektros energetikos sektoriui yra taikomas 2022 - 2026 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojamos ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatytos viršutinės kainų ribos, pokyčių, įskaitant esminį paslaugų apimtį, infliacijos, mokesčių, kitų objektyvių (nuo rinkos dalyvio nepriklausančių) veiksnių pokyčių.

1.1.2 Kainų viršutinių ribų nustatymas gamtinių dujų sektoriuje

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainodara yra reguliuojama Tarybos vadovaujantis Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367.

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos ir (ar) pajamų viršutinė riba yra nustatomos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu gamtinių dujų sektoriuje yra taikomas 2019 – 2023 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojama kartą per metus pasikeitus infliacijos lygiui, importuojamų (atgabenamų) gamtinių dujų kainoms, mokesčiams, teisės aktų reikalavimams, gamtinių dujų įmonėms įgyvendinus su Taryba suderintas investicijas, nepasiekus arba viršijus pajamų viršutinę ribą ar nukrypus nuo pagal aprašą, patvirtintą Tarybos 2012 m. balandžio 11 d. nutarimu Nr. O3-90, nustatytų rodiklių.

1.2 Lyginamosios informacijos pertvarkymas dėl perklasifikavimo

Rengdama šias finansines ataskaitas, Bendrovė 2021 metais atliko kai kurių pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos (toliau – PNKBPA) straipsnių perklasifikavimus bei straipsnių eilučių apjungimą. Vadovybės nuomone PNKBPA pakeitimai yra būtini, kad finansinių ataskaitų vartotojams būtų suteikta patikimesnė ir aktualesnė informacija.

Toliau pateikiama informacija apie perklasifikavimus:

- Palyginamojo laikotarpio (2020 metų) 1.825 tūkst. Eur pajamos, kurios susijusios su papildomomis paslaugomis ir prekėmis, susijusiomis daugiausiai su įrengimu ar remontu, buvo perklasifikuotos iš pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos straipsnio „Kitos pajamos“ į straipsnį „Pajamos pagal sutartis su klientais“, kadangi 2021 metais Bendrovės vadovybė nusprendė identifikuoti šias prekes ar paslaugas gaunančią klientą kaip šalį, sudariusią sutartį su Bendrove gauti prekes ar paslaugas, kurios yra įprastos Bendrovės veiklos produktas. Šis perklasifikavimas neturi įtakos 2020 metų finansinės padėties, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitose pateiktiems rodikliams.
- Bendrovė 2021 metais sujungė į dvi PNKBPA straipsnio eilutes į vieną pavadinimu „Elektros, dujų ir kitų paslaugų pirkimai“, todėl atitinkamai palyginamojo laikotarpio duomenys buvo taip pat pertvarkyti. Šis pertvarkymas neturi įtakos 2020 metų finansinės padėties, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitose pateiktiems rodikliams. Sujungtos yra šios PNKBPA palyginamojo laikotarpio straipsnių eilutės:

	2020 m.
Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimai	(191.891)
Gamtinių dujų ir perdavimo paslaugų pirkimų (sąnaudos)	(2.585)
Iš viso	(194.476)

2 Reikšmingų apskaitos principų santrauka

Toliau pateikiami apibendrinti pagrindiniai apskaitos principai, kurie buvo taikomi rengiant Bendrovės finansines ataskaitas (toliau – finansinės ataskaitos) už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.:

2.1 Rengimo pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau – TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d., yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu ir vertinimu istorine įsigijimo savikaina, išskyrus tam tikrą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įvertintas perkainota verte.

Šių finansinių ataskaitų pateikimo valiuta yra euras, kuris yra Bendrovės funkcinė valiuta, ir visos vertės yra suapvalintos iki artimiausio tūkstančio skaičiaus (tūkst. Eur), išskyrus atvejus, kai nurodyta kitaip. Bendrovės finansinėse ataskaitose pateikiama palyginamoji praėjusio atskaitinio laikotarpio informacija.

Finansiniai Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

2.2 Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai

2.2.1 Apskaitos politikos pakeitimai ir atskleidimai

Apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jeigu nurodyta kitaip, išskyrus naujus standartus, kurie įsigaliojo 2021 m. sausio 1 d..

Rengdama šias finansines ataskaitas, Bendrovė netaikė naujų standartų, pataisų ir išaiškinimų, kurių įsigaliojimo data yra vėlesnė nei 2021 m. gruodžio 31 d. ir kuriuos galima taikyti anksčiau.

2.2.2 Standartai ar išaiškinimai, kurie buvo paskelbti ir priimti taikymui Europos sąjungoje per atskaitinį laikotarpį

Toliau pateikiami nauji standartai ir (arba) standartų pataisos, kurie buvo patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų valdybos ir priimti taikymui Europos Sąjungoje per metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d., neturėjo reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms:

Standartai ir/ar išaiškinimai, kurie įsigaliojo 2021 metais

Su COVID-19 susijusios nuomos lengvatos po 2021 m. birželio 30 d. (pataisos)

Palūkanų normų lyginamojo indekso reforma. 2-as etapas. 9-asis TFAS, 39-asis TAS, 7-asis TFAS, 4-asis TFAS ir 16-asis TFAS (pataisos)

2.2.3 Patvirtinti, bet dar neįsigalioję ir anksčiau nepradėti taikyti standartai

Bendrovė nepritaikė naujų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (toliau – TFAS) ir Tarptautinių apskaitos standartų (toliau – TAS), jų pataisų ir išaiškinimų, priimtų Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (toliau – TASV), kurių įsigaliojimo data yra vėlesnė nei 2021 m. gruodžio 31 d. ir yra su galimybe taikyti anksčiau. Toliau pateikiami nauji standartai ir (arba) standartų pakeitimai, kurie buvo išleisti, bet dar neįsigaliojo:

Ilgalaikis materialus turtas: Pajamos prieš naudojimą pagal paskirtį (16-ojo TAS pataisos)

Pataisos draudžia ūkio subjektams iš ilgalaikio materialaus turto savikainos atimti visas pajamas, gautas pardavus prekes, pagamintas tuo metu, kai turtas pristatomas į jo naudojimui skirtą vietą ir būklę, kad jis galėtų būti eksploatuojamas vadovybės numatytu būdu. Vietoj to, ūkio subjektas šias pardavimo pajamas pripažįsta pelnu arba nuostoliais. Pakeitimai taikomi retrospektyviai tik ilgalaikio materialaus turto vienetams, kurie į eksploataciją buvo įvesti nuo anksčiausio metinio atskaitinio laikotarpio, pateikto ūkio subjektui pirmą kartą taikant pataisas, pradžios arba vėliau. Pataisos taikomos metiniams atskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau. Pakeitimai yra patvirtinti taikymui Europos Sąjungoje.

Bendrovė 2021 metais neįvedė į eksploataciją jokio turto, į kurio savikainą būtų kapitalizuotos 2021 metais uždirbtos pajamos, todėl Bendrovės vadovybė nusprendė, kad šie pakeitimai reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms neturi.

Nuostolingos sutartys – Sutarties užbaigimo išlaidos (37-ojo TAS pataisos)

Pataisose nurodoma, kokias išlaidas ūkio subjektas turi įtraukti nustatydamas sutarties užbaigimo išlaidas, siekdamas įvertinti, ar sutartis yra nuostolinga. Pakeitimai taikomi metiniams atskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau, sutartims, galiojančioms pakeitimų pirmą kartą taikymo dieną. Taikymo pirmą kartą dieną sukauptas pataisų taikymo poveikis pripažįstamas kaip nepaskirstytojo pelno arba kitų nuosavybės komponentų pradinių likučių koregavimas. Palyginamieji duomenys nėra koreguojami. Pakeitimai yra patvirtinti taikymui Europos Sąjungoje.

Bendrovė neturi reikšmingų nuostolingų sutarčių, todėl Bendrovės vadovybė nusprendė, kad šie pakeitimai reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms neturi.

Atidėtasis mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, atsirandančiais iš to paties vieno sandorio (12-ojo TAS pataisos)

Pataisomis yra susiaurinama apimtis pirminio pripažinimo išimties, kurią taikant neįtraukiami sandoriai, dėl kurių susidaro lygūs ir sudengiami laikinieji skirtumai – pvz. nuomos įsipareigojimai. Pakeitimai taikomi metiniams atskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1

d. arba vėliau. Nuomos sutarčių atveju susijęs atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai turės būti pripažįstami nuo anksčiausio pateikto lyginamojo laikotarpio pradžios, o bet koks sukauptas poveikis pripažįstamas kaip nepaskirstyto pelno arba kitų nuosavybės komponentų, buvusių tą dieną, koregavimas. Visiems kitiems sandoriams pataisos taikomos tiems, kurie įvyko po anksčiausio pateikto laikotarpio pradžios. Pakeitimai dar nėra patvirtinti taikymui Europos Sąjungoje (toliau – ES).

Bendrovės vadovybė šiuo metu dar vertina šių pataisų poveikį finansinėms ataskaitoms.

Kiti standartai

Dėl žemiau pateiktų naujų standartų ar standartų pataisų nėra tikimasi reikšmingo poveikio Bendrovės finansinėms ataskaitoms:

Kiti nauji standartai ir pataisos	TASV įsigaliojimo data	Patvirtinimo taikymui ES statusas
TFAS standartų metiniai patobulinimai 2018-2020	2022. sausio 1 d.	Patvirtinta
Nuorodos į Konceptualiuosius finansinės atskaitomybės pagrindus (3-ojo TFAS pataisos)	2022. sausio 1 d.	Patvirtinta
Įsipareigojimų klasifikavimas į trumpalaikius ir ilgalaikius (1-ojo TAS pataisos)	2022. sausio 1 d.	Dar nepatvirtinta
17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ ir 17-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pataisos	2022. sausio 1 d.	Patvirtinta
Apskaitos politikos atskleidimas (1-ojo TAS pataisos ir TFAS praktikos pareiškimai 2)	2022. sausio 1 d.	Dar nepatvirtinta
Apskaitinių vertinimų apibrėžimas (8-ojo TFAS pataisos)	2022. sausio 1 d.	Dar nepatvirtinta
17-ojo TFAS ir 9-ojo TFAS pirminis taikymas – Palyginamoji informacija (17-ojo TFAS pataisos)	2022. sausio 1 d.	Dar nepatvirtinta

2.3 Nematerialusis turtas

2.3.1 Programinė įranga

Programinė įranga apskaitoma įsigijimo savikaina, atėmus sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolius. Įsigytos kompiuterių programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos remiantis su konkrečios programinės įrangos įsigijimu ir parengimu naudojimui susijusiomis išlaidomis.

Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį.

2.3.2 Servitutai

Bendrovės nematerialaus turto grupėje „Servitutai ir apsaugos zonos“ apskaitomos Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, servitutų pagrindais. Servitutai yra įstatyminiai ir sutartiniai.

- Įstatyminiai servitutai – tai Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, kuriuose iki 2004 m. liepos 10 d. buvo įrengti elektros tinklai, įstatyminių servitutų pagrindais. Laikotarpiu nuo 2004 m. liepos 10 d. iki 2018 m. pagal tuo metu galiojusius Elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) nuostatas buvo numatyta, kad tiesiai naujus tinklus galima tik susitarus su savininkais, tad šiuo laikotarpiu buvo tariamasi su savininkais individualiai (buvo sudaromos notarinės sutartys, susitariama su savininko sutikimu ir pan.), todėl EEĮ nenumato pareigos Bendrovei atlyginti už šiuo laikotarpiu nustatytus servitutus.
- Sutartiniai servitutai – tai Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, kuriuose nuo 2018 m. įrengti elektros tinklai, servitutų pagrindais.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra neribotas, todėl turtas neamortizuojamas. Naudingo tarnavimo laikas nėra ribotas, kadangi teisės naudotis nustatytais žemės plotais suteikiamos neterminuotam laikui, vadovaujantis servituto išmokų sutarties nuostatomis bei Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.130 punktu. Tai reiškia, kad nepriklausomai nuo Bendrovės ilgalaikio materialaus turto, kuris pastatytas minėtuose plotuose, būklės, teisė naudotis nustatytu plotu išlieka ir, atstačius fizinę turto būklę ar sukūrus naują, plotu bus naudojamas ir toliau neribota laiką. Įstatyminių servitutų turtui yra formuojamas ir ilgalaikių įsipareigojimų atidėjinyje pagal TAS 37 (žr. 2.15 pastabą „Atidėjiniai“). Vertinant įsipareigojimų sumą yra atsižvelgiama į tikėtiną atsiskaitymo laiką ir besikreipiančių asmenų kiekį, atidėjinyje apskaičiuotas diskontuota verte.

Bendrovė tikrina servitutų nematerialiojo turto galimą vertės sumažėjimą, lygindama jo atsiperkamąją vertę su likutine verte bent kartą per metus, arba tais atvejais, kai yra vertės sumažėjimo požymių. Pasikeitus turto vertei, toks pokytis apskaitomas mažinant/didinant servitutų turto vertę.

2.3.3 Specialiosios žemės naudojimo sąlygos (apsaugos zonos)

Bendrovės nematerialaus turto grupėje „Servitutai ir apsaugos zonos“ apskaitomos Bendrovės pareigos įregistruoti ir teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus specialiuoju žemės naudojimo sąlygų pagrindais. Taikomi apskaitos principai analogiški 2.3.2 „Servitutai“ taikomiems apskaitos principams.

2.3.4 Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolio suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3-4 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį. Turto amortizacija pradeda skaičiuoti tada, kai turtas pradeda naudoti, t.y. kai jis yra toje vietoje ir tokios būklės, kokia yra reikalinga vadovybės numatomu būdu naudoti.

2.4 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, išskyrus skirstomuosius dujotiekius ir jų įrenginius, dujų technologinę įrangą ir statinius bei kitą dujų segmentui priskirtą turtą, kurie apskaitomi savikainos metodu. Perkainota vertė nustatyta remiantis periodiškais (pakankamai reguliariais, kad būtų užtikrinta, jog likutinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo tos, kuri būtų buvusi nustatyta remiantis tikrąja verte finansinės padėties ataskaitos dieną), nepriklausomų turto vertintojų atliktais vertinimais, ir sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Ilgalaikio materialiojo turto grupėms, apskaitomoms savikainos metodu, iš ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertės yra atimamas sukauptas nusidėvėjimas ir sukaupti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negražinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu jo numatytam naudojimui, bei palūkanos už paskolas (2.9.2.5 pastaba).

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi likutinės vertės padidėjimo suma yra pripažįstama kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Vėlesnio turto perkainojimo metu susidariusi likutinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, pripažįstama kitose bendrosiose pajamose ir šia suma yra mažinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Visi kiti sumažėjimai apskaitomi pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos dalyje. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius pelno (nuostolių) dalyje apskaitytus vertės sumažėjimus, pripažįstamas pelno (nuostolių) dalyje. Visos kitos ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusios likutinės vertės padidėjimo sumos yra pripažįstamos kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto pelno (nuostolių) dalyje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliama iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį.

Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto perkainotą vertę iki likvidacinės vertės per šiuos nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius. Turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti tada, kai šis turtas yra parengtas naudojimui, t.y. kai jis yra toje vietoje ir jam sudarytos tokios sąlygos, kad jį būtų galima naudoti vadovybės numatytu būdu.

Taikomi nusidėvėjimo laikotarpiai (metais):

Ilgalaikio materialaus turto grupė	Apskaitos metodas	Naudingo tarnavimo laikotarpis (metais)
Pastatai	Perkainota verte	15-60
<i>Pastatai inžinieriniai</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>50</i>
<i>35 - 110 kV transformatorinių pastatų pastatai</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>35</i>
<i>6-10 kV skirstomųjų punktų pastatai</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>35</i>
<i>10/0.4 kV transformatorinių pastatų</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>35</i>
<i>Ryšių ir valdymo sistemos pastatai</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>15-25</i>
Elektros tinklai ir jų statiniai	Perkainota verte	5-50
<i>35 - 110 kV transformatorių pastatų el. įrenginiai (išskyrus pastatus)</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>30</i>
<i>6-10 kV skirstomųjų punktų el. įrenginiai (išskyrus pastatus)</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>30</i>
<i>10/0.4 kV galios transformatoriai</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>30</i>
<i>35 kV kabelių ir oro linijos</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>40-45</i>
<i>0.4 - 10 kV kabelių ir oro linijos</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>15-40</i>
<i>35-110 kV galios transformatoriai</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>40</i>
<i>Ryšių ir valdymo sistemos įranga (išskyrus pastatus)</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>5-45</i>
<i>Hidrotechniniai įrenginiai ir statiniai</i>	<i>Perkainota verte</i>	<i>50-75</i>
Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	Savikaina	13-55
Transporto priemonės	Perkainota verte	5-10
Kompiuterinė ir kita ryšių technika	Perkainota verte	3-10
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Savikaina	3-50

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai reguliariai peržiūrimi ir, prireikus, tikslinami Bendrovėje nustatyta tvarka.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susiję sukauptas nusidėvėjimas ir sukauptas vertės sumažėjimas neapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Pelnas arba nuostoliai, perleidus ilgalaikį materialųjį turtą, yra apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę. Pardavus perkainotą turtą, atitinkama perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną.

Vėliau patiriamos išlaidos pridamos prie turto likutinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Pakeistos dalies likutinės vertės pripažinimas finansinėse ataskaitose nutraukiamas. Visos kitos remonto ir eksploatacijos išlaidos yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Skolinimosi išlaidos, susijusios su turto, kurio parengimas naudojimui ilgai trunka (virš 12 mėn.) ir tokio turto vertė viršija 100 tūkst. Eur, įsigijimu, statyba ar gamyba, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis.

2.5 Naudojimo teise valdomas turtas

Naudojimo teise valdomas turtas yra turtas, kuris parodo Bendrovės teisę naudotis nuomojamu turtu nuomos laikotarpiu. Bendrovė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą visų rūšių nuomai, įskaitant naudojimo teise valdomo turto nuomą subnuomos atveju, išskyrus nematerialiojo turto nuomą, trumpalaikę nuomą ir mažaverčio turto nuomą.

2.5.1 Naudojimo teise valdomo turto pirminis vertinimas

Nuomos pradžios datą Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą įvertina savikaina. Naudojimo teise valdomo turto savikainą sudaro: nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo suma, bet kokios nuomos mokesčiai pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas; bet kokios Bendrovės patirtos pirminės tiesioginės išlaidos; ir išlaidų, kurias Bendrovė patirs išmontuodama ir pašalindama nuomojamą turtą, tvarkydama jo buvimo vietą arba atkurdamą tokią nuomojamo turto būklę, kokios reikalaujama pagal nuomos sąlygas, įvertis, nebent tos išlaidos patiriamos atsargoms gaminti. Bendrovė prisiima su šiomis išlaidomis susijusį įsipareigojimą pradžios datą arba pasinaudojusi nuomojamu turtu tam tikrą konkretų laikotarpį. Bendrovė pripažįsta šias išlaidas kaip dalį naudojimo teise valdomo turto savikainos, kai yra prisiimamas įsipareigojimas dėl šių išlaidų.

2.5.2 Naudojimo teise valdomo turto vėlesnis vertinimas

Po pradžios datos Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina taikydama savikainos metodą. Taikydama savikainos metodą, Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina savikaina: atėmus visą sukauptą nusidėvėjimą ir visus sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, pakoreguotus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo.

Apskaičiuodama naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą, Bendrovė taiko 16-ojo TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“ nusidėvėjimo reikalavimus.

Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą:

Naudojimo teise valdomo turto grupė	Nusidėvėjimo laikotarpis (metais)
Žemė	2-99
Transporto priemonės	3-5
Patalpos	2-10
Kitas naudojimo teise valdomas turtas	3-38

Jeigu iki nuomos laikotarpio pabaigos Bendrovei perleidžiama nuomojamo turto nuosavybės teisė arba jeigu naudojimo teise valdomo turto kaina rodo, kad Bendrovė pasinaudos pasirinkimo pirkti teise, Bendrovė apskaičiuoja naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą nuo pradžios datos iki nuomojamo turto naudingo tarnavimo laiko pabaigos. Kitu atveju Bendrovė naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą skaičiuoja nuo pradžios datos iki ankstesnės iš šių datų: naudojimo teise valdomo turto naudingo tarnavimo laiko pabaigos arba nuomos laikotarpio pabaigos.

Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą finansinės padėties ataskaitoje pateikia atskirai nuo ilgalaikio materialaus turto.

2.6 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų datą Bendrovė peržiūri likutinę ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo turto ir naudojimosi teise valdomo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti individualaus turto atsiperkamosios vertės, yra paskaičiuojama pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamoji vertė. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams, priešingu atveju turtas yra paskirstomas mažesnėms pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis yra neapibrėžtas, prestižo ir nematerialiojo turto, kuris nėra dar paruoštas naudojimui, vertės sumažėjimo testai yra atliekami kiekvienų finansinių ataskaitų datą bei, kai yra vertės sumažėjimo požymių.

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus perleidimo išlaidas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini gryniesi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, dabartinę pinigų laiko vertę bei su turto susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant grynuosius būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (arba pinigų generuojančio vieneto, toliau – PGV) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto likutinė vertė, likutinė turto (arba PGV) vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami tiesiogiai PNKBPA pelno (nuostolių) dalyje.

Jei po nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai likutinė turto (arba PGV) vertė padidinama iki naujai apskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų likutinės šio turto (arba PGV) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas tiesiogiai PNKBPA pelno (nuostolių) dalyje.

2.7 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, apskaitomas žemesne iš likutinės vertės ir tikrosios vertės, atėmus numatomas pardavimo išlaidas, jeigu jo likutinę vertę ketinama atgauti iš pardavimo sandorio, o ne iš nepertraukiamo naudojimo.

2.8 Investicijos į asocijuotąsias įmones

Investicijos į asocijuotąsias įmones, kurioms Bendrovė daro reikšmingą įtaką, yra apskaitomos nuosavybės metodu, išskyrus atvejus, kai investicija įgyjama ir laikoma vien tam, kad būtų parduota artimiausiu laiku (ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo įsigijimo) ir vadovybė aktyviai ieško pirkėjo. Vadovaujantis nuosavybės metodu, investicijos pradžioje pripažįstamos įsigijimo savikaina, o likutinė vertė didinama arba mažinama, atsižvelgiant į investuotojui tenkančią įsigytos įmonės grynojo turto pokyčio dalį po įsigijimo.

Bendrovei tenkanti pelno ar nuostolio dalis po įsigijimo datos yra pripažįstama pelne (nuostolyje), o jai tenkantys kitų bendrųjų pajamų pasikeitimai po įsigijimo datos yra pripažįstami kitose bendrosiose pajamose, atitinkamai koreguojant investicijos likutinę vertę. Kai Bendrovei tenkanti asocijuotos įmonės nuostolių dalis lygi ar viršija jos turimą nuosavybės dalį asocijuotoje įmonėje, įskaitant visas užtikrinimo priemonėmis negarantuotas gautinas sumas, Bendrovė toliau nepripažįsta nuostolių, nebent ji prisiėmė įsipareigojimus ar atliko mokėjimus asocijuotos įmonės vardu.

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo dieną Bendrovė įvertina, ar yra objektyvių įrodymų, kad investicijos į asocijuotą įmonę vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Bendrovė apskaičiuoja vertės sumažėjimo sumą, kurios dydis lygus asocijuotos įmonės atsiperkamosios ir likutinės vertės skirtumui ir pripažįsta šią sumą asocijuotų įmonių pelno (nuostolių) dalies ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos straipsnyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.9 Finansinės priemonės

Finansinė priemonė – tai bet kuri sutartis, dėl kurios pas vieną ūkio subjektą atsiranda finansinis turtas, o pas kitą – finansinis įsipareigojimas ar nuosavybės priemonė.

2.9.1 Finansinis turtas

Bendrovė finansinį turtą skirsto į toliau nurodytas 3 kategorijas:

- i) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- ii) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis (toliau – TVKBP); ir
- iii) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (toliau TVPN).

Sandorio išlaidos apima visus mokesčius ir komisinius, kurių Bendrovė nebūtų mokėjusi, jei nebūtų sudariusi finansinės priemonės sutarties.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba TVKBP, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (toliau – SPPI) nuo pagrindinės nepadengtos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei. Finansinis turtas, susijęs su pinigų srautais, kurie nėra SPPI, yra priskiriamas ir vertinamas TVPN, nepriklausomai nuo verslo modelio. Nuo šio finansinio turto apskaičiuotos palūkanų pajamos yra pripažįstamos finansinės veiklos pajamomis amortizuojant faktinių palūkanų metodu. Visas pelnas arba nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo, pripažįstami PNKBPA. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi kaip gautinų sumų ir paskolų vertės sumažėjimo sąnaudos PNKBPA.

Finansinio turto skirstymas po pirminio pripažinimo į pirmiau aprašytas kategorijas pagrįstas verslo modeliu, kurį Bendrovė taiko valdydama finansinį turtą bei turto pinigų srauto ypatybes. Finansinio turto grupei taikomas verslo modelis nustatomas lygmeniu, kuriuo matyti, kaip visos finansinio turto grupės kartu valdomos siekiant konkretaus Bendrovės verslo tikslo. Taikomam verslo modeliui neturi įtakos Bendrovės vadovybės ketinimai pavienių priemonių atžvilgiu. Bendrovė gali taikyti daugiau nei vieną verslo modelį savo finansiniam turtui valdyti. Atsižvelgiant į verslo modelį, taikomą valdant finansinio turto grupę, finansinio turto apskaita, išskyrus finansinį turtą, kuris vėliau įvertinamas TVKBP ir TVPN, ir kurio Bendrovė neturi, yra tokia:

2.9.1.1 *Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina*

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas vėliau yra apskaitomas naudojant faktinių palūkanų normos metodą (toliau – FPN) atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Amortizuota savikaina yra suma, kuria finansinė priemonė buvo pradžioje pripažinta, atėmus pagrindinės sumos gražinimus, pridėjus sukauptas palūkanas ir, finansiniam turtui – atėmus bet kokius nurašymus dėl tikėtinų kredito nuostolių.

Finansinis turtas pripažįstamas trumpalaikiu turtu, išskyrus tuos atvejus, kuomet jo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju jis pripažįstamas ilgalaikiu turtu.

Finansinis turtas pripažįstamas trumpalaikiu turtu, išskyrus tuos atvejus, kuomet jo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju jis pripažįstamas ilgalaikiu turtu.

2.9.1.2 *Faktinių palūkanų normos metodas*

Faktinių palūkanų normos metodas taikomas apskaičiuojant finansinio turto amortizuotą savikainą, taip pat atitinkamu laikotarpiu PNKBPA paskirstant palūkanų pajamas.

Faktinių palūkanų norma – norma, kurią taikant apskaičiuotos būsimos pinigų įplaukos tikėtiniu finansinio turto galiojimo laiko-tarpiu, tiksliai diskontuojamos iki finansinio turto bendrosios likutinės vertės, kuri rodo finansinio turto amortizuotą savikainą prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams. Skaičiuojant FPN, Bendrovė vertina tikėtinus pinigų srautus, atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas (pvz., išankstinį mokėjimą, pratęsimą, pasirinkimo pirkti ir panašius pasirinkimo sandorius), bet neatsižvelgdama į tikėtinius kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi atlygiai ir kitos sumos, kuriuos sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir, kurie yra neatskiriama FPN dalis, sandorių sąnaudos, taip pat visos kitos premijos arba nuolaidos. Skaičiuojant FPN daroma prielaida, kad pinigų srautus ir tikėtiną panašių finansinių priemonių grupės galiojimo laikotarpį galima patikimai įvertinti. Kai pinigų srautų arba finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) tikėtinu galiojimo laikotarpio patikimai įvertinti neįmanoma, Bendrovė naudoja sutartyje numatytus pinigų srautus per visą sutartyje numatytą finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) galiojimo laikotarpį.

2.9.1.3 *Finansinio turto vertės sumažėjimas - tikėtini kredito nuostoliai (toliau – TKN)*

Bendrovė atlieka į ateitį orientuotą TKN, susijusių su jos skolos priemonėmis, vertinamos amortizuota savikaina, vertinimą nepaisant to, ar egzistuoja vertės sumažėjimo požymiai.

Bendrovės patiriami kredito nuostoliai apskaičiuojami, kaip visų sutartyje numatytų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė turi gauti pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė tikisi gauti, skirtumas (t. y. visas pinigų trūkumas), diskontuotas taikant pirminę faktinių palūkanų normą. Pinigų srautus Bendrovė apskaičiuoja atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas per tikėtiną tos finansinės priemonės galiojimo laikotarpį, įskaitant turimo užstato pardavimo arba kitokio kredito vertės didinimo, kuris yra neatskiriama nuo sutarties sąlygų, pinigų srautus.

TKN vertinami taip, kad atspindėtų nešališką ir tikėtiną svertinę sumą, nustatomą atsižvelgiant į galimus gauti rezultatus; pinigų laiko vertę; pagrįstą ir patvirtinamą informaciją apie įvykius praeityje ir dabartines sąlygas; bei pagrįstas ir patvirtinamas prognozes dėl įvykių ateityje ir ekonominių sąlygų finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai - tai TKN, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per laikotarpį nuo finansinio turto pirminio pripažinimo iki vėlesnės, finansinio turto padengimo, arba finansinio turto galutinio nurašymo, datos.

Bendrovė siekia, kad tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai būtų pripažįstami prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta. Paprastai kredito rizika reikšmingai padidėja prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta arba pastebima kitų su skolininku susijusių

delsos veiksnių (pvz., pakeitimas arba restruktūrizacija). Todėl, jei ne per didelėmis išlaidomis ar pastangomis galima gauti pagrįstos ir patvirtinamos informacijos, kuri yra labiau orientuota į ateitį nei apie pradelstus mokėjimus, ja būtina remtis vertinant kredito rizikos pasikeitimus. Tikėtini kredito nuostoliai pripažįstami atsižvelgiant į individualiai arba bendrai įvertinta išduotų paskolų ir prekybos gautinų sumų kredito riziką, kurios vertinimas remiasi visa pagrįsta informacija, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Bendrovė taiko individualų ir bendrą vertinimą gautinų sumų vertės sumažėjimui vertinti.

Taikant bendrąjį vertinimą gautinų sumų tikėtinų kredito nuostoliams nustatyti Bendrovė naudoja atidėjinių matricą, pagal kurią atidėjiniai nuostoliams skaičiuojami prekybos gautinų sumų, kurioms būdingi skirtingi senėjimo ir pradelsto mokėjimo terminai, atžvilgiu. Siekiant apskaičiuoti TKN, gautinos sumos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes. Neatgautinumo analizė atliekama už pastaruosius 3 metus, siekiant nustatyti įsipareigojimų nevykdymo rodiklį.

Bendrovės vadovybės sprendimas dėl individualaus vertinimo priimamas atsižvelgiant į galimybę gauti informaciją apie konkretaus skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, kuri leistų laiku nustatyti konkretaus skolininko reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, tokiu būdu leidžiant vadovybei priimti sprendimą dėl viso galiojimo laikotarpio TKN pripažinimo konkretaus skolininko atžvilgiu. Nesant patikimų informacijos šaltinių apie skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, Bendrovė vertina skolą taikydama bendrąjį vertinimą.

Suteiktų paskolų ir pinigų bei pinigų ekvivalentų tikėtinų kredito nuostolių pripažinimo etapai:

1. Suteikus paskolą, gavus pinigų ar pinigų ekvivalentus, Bendrovė pripažįsta dvylikos mėnesių tikėtinus TKN. Paskolos ar pinigų ekvivalentų palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės nekoreguojant ją TKN suma.
2. Nustačius, kad kredito rizika, susijusi su paskolos gavėju arba banku, kuriame laikomi pinigai ir pinigų ekvivalentai, reikšmingai padidėjo (o tai parodo gautinos sumos, kurios yra pradelstos daugiau kaip 30 dienų, bei reikšminga neigiama informacija apie pokyčius, darančius įtaką skolininkui ir pan.), Bendrovė apskaitos viso paskolos ar pinigų ekvivalentų galiojimo tikėtinus kredito nuostolius. Visi finansinės priemonės galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai apskaičiuojami tik esant reikšmingam kredito rizikos, susijusios su paskolos gavėju, padidėjimui. Paskolos ar pinigų ekvivalentų palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės nekoreguojant jų TKN suma.
3. Jeigu Bendrovė nustato, kad paskolos atgavimas tampa abejotinas, kai pagal sutartį vėluojama sumokėti 90 dienų, kad šio kliento skolą reikia priskirti prie abejotinų skolų, tuomet šią paskolą Bendrovė priskiria prie finansinio turto, kurio vertė sumažėjo dėl kredito rizikos (abejotinos paskolos ir gautinos sumos). Paskolos palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės, kuri sumažinama TKN suma.

Tikėtini gautinų paskolų ir prekybos gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai per visą laikotarpį pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.9.1.4 Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. credit-impaired) finansinis turtas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos įvykus vienam arba daugiau įvykių, kurie neigiamai paveikia tikėtinus būsimus to finansinio turto pinigų srautus. Finansinio turto vertės sumažėjimo dėl kredito rizikos įrodymai yra stebėjimais grindžiami duomenys apie šiuos įvykius:

- a) dideli skolininko finansiniai sunkumai;
- b) sutarties pažeidimai, pavyzdžiui, laiku neapmokėta skola arba įmoka vėluojanti daugiau negu 90 dienų;
- c) skolininkui suteikta nuolaida, kurios skolininkas kitu atveju nebūtų suteikęs dėl ekonominių ar sutartyje nurodytų priežasčių, siejamų su skolininko finansiniais sunkumais;
- d) išauga tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus atliktas kitoks finansinis reorganizavimas;
- e) dėl finansinių sunkumų išnyksta finansinio turto aktyvioji rinka;
- f) finansinis turto perkamas arba suteikimas su didele nuolaida, iš ko matyti patirti kredito nuostoliai.

Finansinio turto vertės sumažėjimą dėl kredito rizikos gali kartu lemti keli įvykiai, kurie gali įvykti vienu metu arba vienas po kito per finansinio turto sutarties galiojimo laikotarpį.

2.9.1.5 Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turto susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę:
  - jei Bendrovė neišlaikė kontrolės, ji nutraukia finansinio turto pripažinimą, o visos perduodant sukurtos arba išlaikytos teisės ir prievolės pripažįstamos atskirai turto arba įsipareigojimais;
  - jei Bendrovė išlaikė kontrolę, ji toliau pripažįsta finansinį turtą tiek, kiek toliau kontroliuoja finansinį turtą.

Vertinant ar Bendrovė išlaikė perduoto turto kontrolę, atsižvelgiama į gavėjo gebėjimą parduoti šį turtą. Jei gavėjas praktiškai geba parduoti visą turtą nesusijusiai trečiajai šaliai ir atlikti tai vienašališkai, netaikydamas perdavimui papildomų apribojimų, laikoma, kad Bendrovė kontrolės neišlaikė. Visais kitais atvejais Bendrovė kontrolę išlaikė.

2.9.2 Finansiniai įsipareigojimai ir išleistos nuosavybės priemonės

Skolos ar nuosavybės priemonės klasifikuojamos kaip finansiniai įsipareigojimai arba nuosavas kapitalas pagal susitarimo esmę. Bendrovė neturi išleidusi nuosavybės priemonių.

2.9.2.1 Finansinių įsipareigojimų pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra klasifikuojami kaip finansiniai įsipareigojimai TVPN (kurių tikrosios vertės pokytis apskaitomas per pelno (nuostolių) dalį), paskolos, mokėtinos sumos arba kaip išvestinės finansinės priemonės, nurodytos kaip apsidraudimo

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

priemonės efektyviame apsidraudime. Visi finansiniai įsipareigojimai iš pradžių pripažįstami tikrąja verte, o paskolų ir skolinių įsipareigojimų bei mokėtinų sumų atveju, atėmus tiesiogiai priskirtinas sandorio išlaidas.

2.9.2.2 *Vėlesnis vertinimas*

Vėliau atliekant finansinių įsipareigojimų vertinimą jie yra skirstomi į dvi kategorijas:

- Finansiniai įsipareigojimai TVPN;
- Finansiniai įsipareigojimai apskaitom amortizuota savikaina.

2.9.2.3 *Finansiniai įsipareigojimai TVPN*

Finansiniai įsipareigojimai TVPN apima finansinius įsipareigojimus, laikomus prekybai, ir finansinius įsipareigojimus, nurodytus pirminio pripažinimo metu TVPN.

Finansiniai įsipareigojimai klasifikuojami kaip laikomi prekybai, jei jie atsirado artimiausiu metu atpirkimo tikslais.

Pelnas ar nuostoliai iš įsipareigojimų, laikomų prekybai, pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansiniai įsipareigojimai, nurodyti pirminio pripažinimo kaip TVPN metu, yra nurodomi pradinę pripažinimo dieną ir tik tuo atveju, jei tenkinami 9 TFAS kriterijai. Bendrovė neturėjo finansinių įsipareigojimų TVPN.

2.9.2.4 *Finansiniai įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina*

Tai kategorija, labiausiai aktuali Bendrovei. Po pirminio pripažinimo mokėtinos sumos, paskolos su palūkanomis vėliau vertinamos amortizuota savikaina, naudojant efektyvių palūkanų (toliau – EIR) metodą. Pelnas ir nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje, kai įsipareigojimai yra nurašomi, taip pat vykdant EIR amortizacijos procesą.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama atsižvelgiant į visas įsigijimo nuolaidas ar premijas ir mokesčius ar išlaidas, kurios yra neatskiriama EIR dalis. EIR amortizacija įtraukiama kaip finansinės išlaidos į pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą.

2.9.2.5 *Pateikimas ir skolinimosi kaštai*

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami trumpalaikiams įsipareigojimams, išskyrus atvejus, kai Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimų vykdymą mažiausiai 12 mėnesių nuo ataskaitos datos.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės padėties ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitos datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kurio vertė viršija 100 tūkst. Eur, įsigijimu, statyba ar turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia gana daug laiko (daugiau nei vienerių metų), pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolinčių lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

2.9.2.6 *Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas*

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų likutinių verčių pripažįstamas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.9.2.7 *Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų sudengimas*

Finansinis turtas ir įsipareigojimai sudengiami ir neto suma parodoma finansinės padėties ataskaitoje, kai yra teisinė galimybė užskaityti pripažintas sumas ir yra ketinimas atsiskaityti neto suma arba realizuoti turtą ir įsipareigojimus vienu metu. Įgyvendinama teisė nepriklauso nuo ateities įvykių ir teisiškai įgyvendinama ūkio subjekto ir visų sandorio šalių tiek įprastomis veiklos sąlygomis, tiek įsipareigojimų nevykdymo, nemokumo ar bankroto atveju.

2.10 **Atsargos**

Atsargos pateikiamos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų mažesnė. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą, išskyrus gamtines dujas, kurių savikaina apskaičiuojama naudojant svertinio vidurkio metodą (žr. toliau). Atsargų savikaina apima pirkimo kainą, mokesčius (išskyrus tuos, kuriuos vėliau Bendrovė susigrąžina iš mokesčių institucijų), transportavimo, tvarkymo ir kitas išlaidas, tiesiogiai priskirtinas atsargų įsigijimui. Savikaina skolinimosi išlaidų neapima. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

Vidutinė svertinė kaina yra apskaičiuojama kaip vidutinė svertinė atsargų kaina mėnesio pradžioje ir pirkimai per mėnesį.

2.11 **Pinigai ir pinigų ekvivalentai**

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima grynuosius pinigus, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių pradinis terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai, bei banko sąskaitos kreditus (angl. overdrafts). Banko sąskaitos kreditas apskaitomas finansinės padėties ataskaitos trumpalaikių įsipareigojimų paskolų straipsnyje.

2.12 Nuomos įsipareigojimai

Pradžios datą Bendrovė vertina nuomos įsipareigojimą ta data nesumokėtų nuomos mokesčių dabartine verte. Pradžios datą nuomos mokesčiai, įtraukti į nuomos įsipareigojimo vertinimą, apima fiksuotuosius mokesčius, atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas; kintamuosius nuomos mokesčius, kurie priklauso nuo indekso ar normos, iš pradžių įvertinamus naudojant indeksą ar normą pradžios datą; sumas, kurias Bendrovė turėtų mokėti pagal likvidacinės vertės garantijas; pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Bendrovė ta pasirinkimo teise pasinaudos; ir baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Bendrovė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą.

Kintami nuomos mokesčiai, nepriklausantys nuo indekso ar palūkanų normos, pripažįstami sąnaudomis (nebent išlaidos patiriamos atsargoms gaminti) tuo laikotarpiu, kai įvyksta įvykis ar sąlyga, lemianti mokėjimą.

Skaičiuodama dabartinę nuomos mokesčių vertę, Bendrovė naudoja nuomininko priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą, nuomos pradžios datą, nes nuomos sutartyse numatytos palūkanų normos negalima lengvai nustatyti. Po pirminio pripažinimo Bendrovė nuomos įsipareigojimą vertina: padidindama likutinę vertę, kad būtų atsižvelgta į nuomos įsipareigojimo palūkanas; sumažindama likutinę vertę, kad būtų atsižvelgta į sumokėtus nuomos mokesčius. Papildomai nuomos įsipareigojimo likutinė vertė pakartotinai vertinama jeigu yra nuomos pakeitimai, pakeistas nuomos terminas, pakeičiami nuomos mokesčiai (pvz., būsimų mokesčių pokyčiai, atsirandantys dėl indekso ar normos, naudojamų tokiems nuomos mokesčiams nustatyti), arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

2.12.1 Trumpalaikė ir mažos vertės turto nuoma

Bendrovė taiko trumpalaikės nuomos pripažinimo išimtį (t. y. nuomai, kurios terminas baigiasi per 12 mėnesių nuo nuomos pradžios ir nėra pasirinkimo teisės pirkti). Taip pat mažos vertės turto pripažinimo išimtis taikoma nuomai, kuri laikoma mažaverte. Trumpalaikės nuomos ir mažos vertės turto nuomos mokesčiai yra pripažįstami sąnaudomis proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

2.12.2 Bendrovė, kaip veiklos nuomos davėjas

Nuomos sutartys, pagal kurias Bendrovė neperduoda iš esmės visos nuomojamo turto nuosavybei būdingos rizika ir naudos, yra priskiriamos veiklos nuomai. Įplaukos iš nuomos apskaitomos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos PNKBPA kitų pajamų straipsnyje atsižvelgiant į nuomos pobūdį. Pirminės tiesioginės išlaidos, kurios patiriamos dėl derybų ir nuomos organizavimo, turi būti įskaičiuojamos į išnuomoto turto likutinę vertę ir pripažįstamos nuomos laikotarpio sąnaudomis tuo pačiu pagrindu, kaip ir pagal nuomos sutartį gaunamos pajamos. Neapibrėžtosios įmokos pripažįstamos pajamomis tuo laikotarpiu, kurio jos uždirbamos.

2.13 Dotacijos ir subsidijos

2.13.1 Dotacijos, susijusios su turtu

Finansinėse ataskaitose su turtu susijusias dotacijas Bendrovė pripažįsta atidėtosiomis pajamomis, kurios sistemingai pripažįstamos PNKBPA pelno (nuostolių) dalyje per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba pinigais bei skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstamos PNKBPA pelno (nuostolių) dalyje mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas per atitinkamo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Įsipareigojimai, susiję su gautomis dotacijomis, susijusiomis su turtu, pateikiami finansinės padėties ataskaitos ilgalaikių įsipareigojimų dalyje „Dotacijos ir subsidijos“.

Ilgalaikio turto perkainojimo metu, kuomet turtui apskaitomas perkainojimas mažinantis turto vertę, dotacijos, susijusios su šiuo ilgalaikiu turtu, yra proporcingai nurašomos.

2.13.2 Dotacijos, susijusios su pajamomis

Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija. Šios dotacijos apskaitomos pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje atėmus susijusias išlaidas.

2.14 Pelno mokestis ir atidėtas mokestis

2.14.1 Pelno mokestis

Ataskaitinių ir praėjusių metų pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaityti suma, kuri, tikimasi, bus atgauta iš arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai. Skaičiuojant pelno mokestį taikomi tokie mokesčių tarifai ir vadovaujamosi tokiais mokesčių įstatymais, kurie galiojo ar iš esmės galiojo finansinės padėties ataskaitos datą.

Pelno mokestis apskaičiuojamas nuo pelno prieš mokesčius. Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2021 m. ir 2020 m. buvo 15 proc.

Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje avansu sumokėtas pelno mokestis bei apskaityti pelno mokesčio įsipareigojimai rodomi sudengiant juos, kai jie yra susiję su ta pačia mokesčius administruojančia institucija.

2.14.2 Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų likutinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei apmokestinamam, nei finansiniam pelnui ar nuostolii.

Atidėtojo mokesčio turto likutinė vertė peržiūrima kiekvieną kartą sudarant finansinių ataskaitų rinkinį ir yra sumažinama, jeigu nėra tikėtina, kad ateityje bus gautas pakankamas apmokestinamas pelnas šiam turtui ar jo daliai realizuoti. Atidėtojo mokesčio turto suma sumažinama iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną.

Atidėtas mokeskis apskaičiuojamas taikant mokesčio tarifus, kuriuos numatoma taikyti, kai bus realizuojamas susijęs atidėtojo mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai egzistuoja teisiškai pagrindžiama teisė sudengti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimais ir kai atidėtas mokeskis susijęs su ta pačia mokesčius administruojančia institucija.

2.14.3 Pelno mokeskis ir atidėtas mokeskis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtieji mokesčiai turi būti pripažinti pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukti į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokeskis yra susijęs su sumomis, apskaitomomis per kitas bendrąsias pajamas, ir kai mokeskis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje tą patį ar kitą laikotarpį.

2.14.4 Sukauptų mokesčių nuostolių įsigijimas

Įsigijus mokesčius nuostolius Bendrovė apskaito atidėtojo mokesčio turtą bei mokėtinas skolas už įsigytus mokesčius nuostolius per atidėtojo mokesčio sąnaudų sąskaitą. Panaudojus įsigytus mokesčius nuostolius Bendrovė nurašo juos iš atidėtojo mokesčio sąskaitos.

Pinigų srautų ataskaitoje mokėjimai už įsigytus mokesčius nuostolius pateikiami pagrindinės veiklos pinigų srautų straipsnyje „Sumokėtas pelno mokeskis“.

2.15 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominė nauda teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Kai Bendrovė tikisi, kad dalis ar visa atidėjinių suma bus kompensuota, gautina kompensacija yra pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai kompensavimas yra garantuotas. Su atidėjiniais susijusios išlaidos pripažįstamos PNKBPA pelno (nuostolių) dalyje, atėmus gautinas kompensacijas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimų specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

2.15.1 Atidėjiniai servitutams

Su atidėjiniais servitutams susijusios išlaidos yra pripažįstamos ilgalaikiu nematerialiuoju turtu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas.

Kompensacijų išmokos žemės savininkams apskaitomos kaip atidėjinių sumažėjimas, o atidėjinių perkainojimas dėl pagrindinių prielaidų pokyčių – kaip atitinkamo nematerialaus turto pokytis (2.3.2 pastaba).

2.15.2 Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui

Su atidėjiniais apsaugos zonų registravimui ir kompensacijoms susijusios išlaidos yra pripažįstamos ilgalaikiu nematerialiuoju turtu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas.

Išmokos už kompensacijas žemės savininkams apskaitomos mažinant atidėjinius, o atidėjinių perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo – atitinkamai kaip nematerialiojo turto pokytis. (2.3.3 pastaba)

2.16 Išmokos darbuotojams

2.16.1 Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytų įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų darbu dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

2.16.2 Išėtinės kompensacijos

Išėtinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išėiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta išėtines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą ir pasirašytus susitarimus su darbuotojais be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėtines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru ir kurių negali būti atsisakyta.

2.16.3 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Kiekvienam Bendrovės darbuotojui, išėinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Jei darbuotojas priklauso Bendrovės profesinei sąjungai, jis taip pat turi teisę į papildomą išmoka pagal Bendrovės kolektyvinę sutartį. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės padėties ataskaitoje ir atspindi uždirbtų tų

išmokų dabartinę vertę finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitos dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas ilgalaikėms Vyriausybės obligacijoms, t. y. nuo 5 metų trukmės. Vadovybės vertinimu, toks diskontavimo koeficientas geriausiai atspindi būsimų išmokų vertę. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai iš karto pripažįstami kitose bendrosiose pajamos.

2.17 Neapibrėžtasis turtas ir neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai jų įvykdymui išteklių panaudojimas nėra tikėtinas.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.18 Pajamos pagal sutartis su klientais

Bendrovė sutartyse su klientais nustato, ar sutarties vykdymo įsipareigojimas (tiek aiškiai apibrėžtas, tiek numanomas) yra perduoti atskiras prekes ar paslaugas ar perduoti keletą atskirų prekių ar paslaugų, kurios iš esmės yra tos pačios ir turi tą patį perdavimo modelį klientui. Pažadėtos prekės ar paslaugos reiškia atskirą veiklos įsipareigojimą, jei prekės ar paslaugos yra atskiros. Pažadėta prekė ar paslauga laikoma atskira, jei tenkinami abu šie kriterijai:

- (i) klientas gali gauti naudos iš prekės ar paslaugos savarankiškai arba naudodamas kitus lengvai prieinamus išteklius ir
- (ii) prekė ar paslaugą galima atskirti nuo kitų pažadų sutartyje (skiriasi sutarties kontekste).

Bendrovės pagrindiniai teisiniai veiklos įsipareigojimai, nustatyti sutartyse su klientais, yra šie: elektros energijos skirstymas ir perdavimas, elektros energijos garantinis tiekimas, naujų vartotojų prijungimas.

Pajamos iš sutarčių su klientais yra pripažįstamos, kai perduotų prekių ar paslaugų kontrolė yra perduodama klientui už kainą, kuri atspindi atlygį, kurį Bendrovė tikisi turinti teisę gauti mainais į šias prekes ar paslaugas. Pajamos yra įvertinamos atsižvelgiant į atlygį, kurį Bendrovė tikisi turinti teisę gauti pagal sutartį su klientu, neįtraukiant sumų, surinktų trečiųjų šalių vardu.

Pajamos ir iš tam tikrų paslaugų sutarčių su klientais pripažįstamos remiantis faktiškai suteiktomis paslaugomis iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos kaip visų teikiamų paslaugų dalis, nes klientas gauna ir naudoja nauda tuo pačiu metu. Pripažindama pajamas Bendrovė atsižvelgia į sutarčių su klientais sąlygas ir į visus svarbius faktus bei aplinkybes, įskaitant pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

2.18.1 Elektros energijos persiuntimo (skirstymo ir perdavimo) pajamos

Pajamos iš elektros energijos persiuntimo, apimančio perdavimą ir skirstymą, buitiniams vartotojams pripažįstamos per laikotarpį pagal išrašytas PVM sąskaitas faktūras, kuriose pateiktas suvartotos elektros energijos kiekis yra apskaičiuotas remiantis deklaruotais ar faktiniais skaitiklių rodmenimis, t. y. nustatytais patikrinus arba gavus duomenis per išmaniuosius skaitiklius. Jei nėra deklaruotų ar faktinių skaitiklių rodmenų, pajamos iš elektros energijos skirstymo ir perdavimo pripažįstamos remiantis vidutinio vartojimo įvertinimo metodu.

Pajamos iš elektros energijos persiuntimo, apimančio perdavimą ir skirstymą, verslo klientams yra pripažįstamos per laikotarpį pagal faktiškai patiektą elektros energiją, kurios kiekis yra nustatomas pagal elektros skaitiklių rodmenis. Klientams sąskaitos faktūros yra išrašomos mėnesiui, per kurį vykdomas veiklos įsipareigojimas, pasibaigus, t.y. sekančio mėnesio pradžioje, todėl sutarčių turtas nepripažįstamas. Taip pat pagal šias sutartis su klientais nėra numatyti avansai veiklos įsipareigojimo prieš vykdymą ar vykdymo metu, tačiau vartotojų perdeklaravimo (4.9 pastaba) atveju susidaro permokos, kurios yra pripažįstamos sutarčių įsipareigojimais. Sutartyse nėra nustatytos reikšmingos apmokėjimo sąlygos.

Remiantis istoriniais Bendrovės duomenimis, buvo nustatyta, kad augant elektros energijos skirstymo ir perdavimo kainai, privatūs vartotojai paskutiniaisiais metų mėnesiais yra linkę deklaruoti didesnę elektros energijos suvartojimą, negu buvo suvartota iš tikrųjų. Kadangi Bendrovės elektros energijos skirstymo ir perdavimo pajamos priklauso nuo vartotojų suvartotos elektros energijos kiekio, dėl deklaruoto per didelio elektros energijos suvartoto kiekio šios pajamos išauga, todėl, norint įvertinti atidėtų pajamų dydį, Bendrovė įvertina deklaruojamą elektros energijos suvartojimo kiekį. Bendrovės atidėtosios pajamos yra parodomos finansinės padėties ataskaitos eilutėje „Sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai“ (24 pastaba). Įvertinimas grindžiamas istoriniu vartotojų suvartojimu ir Bendrovės atliktu elektros tinklų technologinių nuostolių įvertinimu. Visos prielaidos yra peržiūrimos finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Elektros energijos perdavimo paslaugos yra teikiamos ir perkamos iš elektros perdavimo sistemos operatoriaus. Bendrovė per vartotojo mokamą elektros tarifą surenka mokesčius už elektros energijos perdavimo paslaugas iš buitinių ir verslo klientų ir perveda juos elektros perdavimo sistemos operatoriumi. Bendrovės vadovybė nustatė, jog Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis elektros perdavimo paslaugose, įsigytose iš elektros perdavimo sistemos operatoriaus, ir pripažįsta elektros energijos perdavimo pajamas (4.4 pastaba).

Pajamos iš elektros energijos skirstymo ir perdavimo yra reguliuojamos (2.26 pastaba).

2.18.2 Elektros energijos garantinio tiekimo pajamos

Bendrovė teikia elektros energijos garantinio tiekimo paslaugą buitiniams ir nebutiniams vartotojams. Elektros energijos garantinis tiekimas – tai elektros energijos tiekimo užtikrinimo paslauga, teikiama laikinai 6 mėnesius vartotojams:

- kurie nustatytu laiku nepasirinko nepriklausomo elektros energijos tiekėjo;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su vartotojais sąlygomis;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nutraukia veiklą;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nutraukia su vartotoju sudarytą elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį.

Garantinio tiekimo elektros tarifas vartotojui, kuriam užtikrinamas garantinis tiekimas, susideda iš skirstymo ir perdavimo paslaugos kainos, VIAP (Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos) kainos ir garantinio tiekimo kainos. Klientams sąskaitos faktūros yra išrašomos mėnesiui,

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

per kurį vykdomas veiklos įsipareigojimas, pasibaigus, t.y. sekančio mėnesio pradžioje, taip pat pagal šias sutartis su klientais nėra numatyti avansai veiklos įsipareigojimo prieš vykdymą ar vykdymo metu, todėl sutarčių turtas ir sutarties įsipareigojimai nėra pripažįstami. Sutartyse nėra nustatytos reikšmingos apmokėjimo sąlygos.

Garantinio tiekimo kaina susideda iš elektros energijos kainos, kuri lygi vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainai, pritaikius koeficientą 1,25. Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo kainos pripažįstamos per laikotarpį pagal išrašytas PVM sąskaitas faktūras, kuriose pateiktas suvartotos elektros energijos kiekis yra apskaičiuotas remiantis deklaruotais ar faktiniais skaitiklių rodmenimis, t. y. nustatytais patikrinus arba gavus duomenis per išmaniuosius skaitiklius.

Bendrovė per garantinio tiekimo elektros tarifą surenka iš vartotojų VIAP mokesčius ir perveda VIAP lėšų administratoriui UAB „Baltpool“. Bendrovės vadovybė nustatė, jog Bendrovė surinkdama ir perveddama VIAP mokesčius veikia kaip agentas, todėl VIAP mokesčiai apskaitomi pajamas sudengiant su sąnaudomis pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos eilutėje „Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimai“ (4.6 pastaba).

Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo yra reguliuojamos (2.26 pastaba).

2.18.3 Gamtinių dujų skirstymo pajamos

Pajamos iš nebuitinių vartotojų už gamtinių dujų skirstymą pripažįstamos per laikotarpį, remiantis vartotojų pateiktais matavimo prietaisų rodmenimis arba, jei vartotojai nepateikė matavimo prietaisų parodymų, dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką, suderintą su VERT (kaupimo principu).

Pajamos iš buitinių vartotojų pripažįstamos per laikotarpį, remiantis dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką, t. y. apskaičiuojant pajamas yra įvertinti neatitikimai tarp buitinių vartotojų deklaruotų ir jiems išskirstytų dujų kiekių (kaupimo principas). Pajamos iš buitinių vartotojų nesudaro reikšmingos dujų skirstymo pajamų dalies. Klientams sąskaitos faktūros yra išrašomos mėnesiui, per kurį vykdomas veiklos įsipareigojimas, pasibaigus, t.y. sekančio mėnesio pradžioje, taip pat pagal šias sutartis su klientais nėra numatyti avansai veiklos įsipareigojimo prieš vykdymą ar vykdymo metu, todėl sutarčių turtas ir sutarties įsipareigojimai nėra pripažįstami. Sutartyse nėra nustatytos reikšmingos apmokėjimo sąlygos.

2.18.4 Naujų vartotojų prijungimo pajamos

Bendrovės gautos įmokos už naujų vartotojų prijungimą, pripažįstamos pajamomis per laikotarpį, kuriuo Bendrovė užtikrina kliento prijungimą prie elektros ir dujų skirstomųjų tinklų. Bendrovė pasirašo atskiras sutartis su klientais dėl prijungimo prie skirstomojo tinklo paslaugos. Taip pat, Bendrovė pasirašo skirstymo sutartis su verslo klientais dėl skirstymo paslaugų arba turi menamą sutartį dėl elektros energijos skirstymo paslaugų su buitinais klientais ir dujų skirstymo paslaugų su verslo ir buitinais klientais. Prijungimas prie skirstomojo tinklo yra ne atskiras įvykdymo įsipareigojimas, o veikia neatsiejama elektros energijos ir dujų tiekimo ir skirstymo paslaugos dalis. Pasirašius sutartį su klientu klientas sumoka 100 proc. avansą, kurį Bendrovė apskaito kaip sutartinį įsipareigojimą kaip gautus išankstinius apmokėjimus (23 pastaba). Vėliau, užbaigus prijungimo darbus yra pasirašomas darbų priėmimo-perdavimo aktas ir išrašoma sąskaita ir šie iš klientų gauti mokesčiai tuomet yra apskaitomi kaip ateinančių laikotarpių pajamos (sutartiniai įsipareigojimai, žr. 19 pastaba), kurios yra proporcingai pripažįstamos pajamomis per numatomą santykių su klientais laikotarpį, kurio trukmę riboja susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpis, kurio trukmė – 27 metai elektros tinklui ir 46-55 metai dujų tinklui. Prijungimo mokesčiai, gauti iš klientų, finansinės būklės ataskaitoje apskaitomi kaip įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais.

2.19 Kitos pajamos

Veiklos (technologinio ir dujų turto) nuomos pajamos yra pripažįstamos lygiomis dalimis per nuomos laikotarpį.

2.20 Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos PNKBPA pelno (nuostolių) dalyje kaupimo principu, kai jos yra patiriamos.

2.21 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.22 Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio

Visi po ataskaitinio laikotarpio įvykį įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms. Visi įvykiai, kurie yra reikšmingi, tačiau nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami 34 pastaboje.

2.23 Susijusios šalys

Susijusiomis šalimis pripažįstamos AB „Ignitis grupė“ ir jos dukterinės įmonės (toliau – Grupės įmonės), asocijuotosios įmonės, valstybės valdomos įmonės ir jų dukterinės bendrovės (sandoriai su tokiomis įmonėmis atskleidžiami atskirai tik tada, kai jie yra reikšmingi), Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir finansų ministro valdymo sričiai priskirtos įstaigos bei pagrindiniai vadovaujantys asmenys ir jų artimi šeimos nariai.

2.24 Tikroji vertė

Bendrovė neturi finansinių priemonių ir nefinansinio turto, kurie yra vertinami tikrąja verte. Bendrovė atskleidžia amortizuota savikaina vertinamų finansinių priemonių tikrąją vertę 33 pastaboje.

Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje
- arba
- jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Bendrovė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių stebimų duomenų ir kuo mažiau nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1-ajam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamomis (nekoreguotomis) kainomis aktyviose rinkose.
- 2-ajam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis kitais tiesiogiai arba netiesiogiai stebimais rodikliais.
- 3-ajam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis nestebimais rodikliais.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliama suma vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

2.25 Reguluojama veikla

Bendrovės pelningumas yra reguliuojamas VERT, tvirtinant paslaugų kainas ateinantiems metams. Kainų lygis priklauso nuo numatomų ateinančių metų sąnaudų, prognozuojamos teikiamų paslaugų apimties (paskirstomų energijos kiekių), ankstesniais laikotarpiais uždirbto pelno nukrypimo nuo reguliuojamo dydžio ir kt.

Faktinės per metus Bendrovės patirtos sąnaudos gali skirtis nuo prognozuojamų tvirtinant kainas, taip pat faktinė paslaugų apimtis gali skirtis nuo prognozuojamos. Tokiu būdu, Bendrovės faktinis pelnas gali nukrypti nuo reguliuojamo lygio, ir skirtumas turės įtakos ateities paslaugų kainoms.

Bendrovė nepripažįsta reguliuojamos veiklos turto ar įsipareigojimų, kurių paskirtis būtų išlyginti einamųjų metų pelną iki reguliuojamo lygio, jei šis skirtumas bus atgautas / grąžintas per paslaugų teikimą ateityje.

VERT, nustatydamą kainų viršutines ribas, reguliuoja elektros energijos skirstymo kainas. VERT reguliuoja elektros energijos garantinio tiekimo kainą, kuri yra apskaičiuojama taikant koeficientą 1,25 vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros biržos kainai, susidariusiai Lietuvos kainų zonoje. Kaip ir elektros segmente VERT reguliuoja dujų skirstymo kainas, nustatydamą jų viršutines ribas.

3 Finansinės rizikos valdymas

Valdydama veiklą Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant užsienio valiutos riziką, pinigų srautų palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Valdydama šias rizikas Bendrovė siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Bendrovės finansinius veiklos rezultatus, įtaką.

3.1 Finansinės rizikos veiksniai

3.1.1 Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad finansinės priemonės tikroji vertė arba būsiami pinigų srautai svyruos dėl rinkos kainų pokyčių. Rinkos rizika apima dvių rūšių riziką – palūkanų normos riziką ir valiutos riziką.

3.1.1.1 Valiutos rizika

Valiutos rizika – tai rizika, kad pozicijos tikroji vertė arba būsiami pinigų srautai svyruos dėl užsienio valiutos kurso pokyčių.

Bendrovė pirkimo ir pardavimo sandorius daugiausia sudaro eurais. Valiutų kursų svyravimo rizika labiausiai būdinga Bendrovės gamtinių dujų pirkimo sandoriams iš trečiųjų šalių. Siekiant sumažinti užsienio valiutos kurso svyravimo riziką, gamtinių dujų pirkimo ir tiekimo sutartis paprastai sudaromos ta pačia valiuta.

3.1.1.2 Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – tai rizika, kad finansinės priemonės tikroji vertė arba būsiami pinigų srautai svyruos dėl rinkos palūkanų normos svyravimų.

Bendrovė pajamoms ir pinigų srautams daro įtaką rinkos palūkanų normos svyravimai, kadangi 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo suteiktų ir gautų paskolų su kintama ir fiksuotą palūkanų norma. Bendrovė turi kintamų palūkanų normų finansinio turto, kuris vertinamas amortizuota savikaina, todėl ji patiria palūkanų normos riziką.

Prisiimant skolinius įsipareigojimus siekiama, jog ilgalaikiai įsipareigojimai turėtų fiksuotą palūkanų normą. Jei dėl objektyvių priežasčių palūkanų normos fiksavimas yra neįmanomas ir priimtas įsipareigojimas sudaro ženkliai sumą, palūkanų valdymui būtų naudojami palūkanų normos išvestiniai produktai. Turi būti siekiama, kad bent 50 proc. Bendrovės ilgalaikių paskolų portfelio sudarytų ilgalaikės fiksuotos palūkanų normos paskolos. Naudojant bet kurį iš palūkanų normos išvestinių produktų būtina, jog jo pabaigos data sutaptų su skolos įsipareigojimų pabaigos data.

Investicijų palūkanų normos neigiamo pokyčio rizika nėra aktyviai draudžiama. Rizikos valdymo priemonės yra naudojamos tik tada, jei rinkoje yra aiškios indikacijos, jog palūkanų norma gali reikšmingai sumažėti tiek, kad investicinė grąža taptų neįmanoma.

Dalis Bendrovės paskolų yra su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką, o dalis – su fiksuota palūkanų norma. 2021 m. gruodžio 31 dienai paskolos, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, sudarė 663.411 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 616.288 tūkst. Eur), paskolos, už kurias mokamos kintamos palūkanos sudarė 41.443 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 49.345 tūkst. Eur) (15 pastaba).

Bendrovė nesudarė išvestinių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Palūkanų normos rizika vertinama atsižvelgiant į Bendrovės jautrumą palūkanų normų pokyčiams. Šis vertinimas pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Pelno padidėjimas/ (sumažėjimas)
2021 m.	0,30/(0,30)	(13)/13
2020 m.	0,30/(0,30)	(16)/16

3.1.2 Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika, kad sandorio šalis neįvykdys įsipareigojimų pagal finansinę priemonę ar sutartį su klientu ir dėl to patirs finansinių nuostolių.

Bendrovės kredito rizika yra susijusi tiek su pagrindine įmonės veikla (prekybos bei kitos gautinos sumos), tiek su finansavimo veikla (pinigai ir pinigų ekvivalentai).

Elektros energijos segmente prekybos ir kitos gautinos sumos pasiskirsčiusios tarp daugelio pirkėjų, tačiau pajamos ir gautinos sumos susijusios su visuomeniniu tiekėju sudaro reikšmingą dalį, dėl ko atsiranda koncentracijos rizika. Kredito rizika ar rizika, kad sandorio šalis neįvykdys savo įsipareigojimų, yra kontroliuojamos naudojant priežiūros procedūras.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles. Taip pat dėl Bendrovės veiklos specifikos užstatas iš pirkėjų nėra reikalaujamas, išskyrus elektros energijos persiuntimo sutartis su nepriklausomais tiekėjais (11 pastaba).

Prioritetinis Bendrovės išdo valdymo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Sandorio šalies kredito rizika valdoma sudarant sandorius tik su patikimomis finansinėmis institucijomis (arba tokių institucijų dukterinėmis bendrovėmis), turinčiomis ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta kredito reitingą ne žemesnį nei A- pagal „Fitch Ratings“ agentūrą (arba kitų tarptautinių kredito reitingų agentūrų atitikmenį).

Maksimali kredito rizika 2021 m. gruodžio 31 d. yra lygi likutinei finansinio turto vertei.

	Pastaba	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas apskaitomas amortizuota savikaina			
Ilgalaikės gautinos sumos		255	200
Prekybos ir kitos gautinos sumos	10	86.748	74.896
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	12	14.524	8.965
Iš viso:		101.527	84.061

3.1.3 Likvidumo rizika

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Bendrovės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,46 ir 0,44 (2020 m. gruodžio 31 d. – 0,59 ir 0,58).

Esamas skolos lygis Bendrovei leidžia optimizuoti kapitalo struktūrą, finansuojant veiklą ilgalaikio skolinimosi sprendimais – ilgalaikėmis paskolomis ar obligacijų įsipareigojimų perkėlimo sutartimis. Kaip atskleista 15 pastaboje, trumpalaikiam pinigų srautų poreikio suvaldymui 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 22.877 tūkst. Eur nepanaudotas finansavimo galimybes pagal trumpalaikio skolinimo susijusioms šalims platformos sutartį (2020 m. gruodžio 31 d. – 80.000 tūkst. Eur).

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo prielaida. Nepaisant to, kad 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turą 129.219 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 61.794 tūkst. Eur), Bendrovės vadovybė yra įsitikinusi, kad ši aplinkybė esminės įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui neturės – plačiau žr. 3.3 pastaboje.

Toliau lentelėje pateikta informacija apie Bendrovės finansinius įsipareigojimus pagal grupes:

	Pastaba	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos sumos, vertinamos amortizuota savikaina			
Paskolos	15	713.269	673.281
Nuomos įsipareigojimai	17	11.206	16.385
Prekybos mokėtinos sumos	22	70.076	50.097
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	22	3.502	3.360
Iš viso:		798.053	743.123

Toliau lentelėje pateikta informacija apie Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus pagal sutartis (imant finansinių įsipareigojimų, kuriems skaičiuojamos palūkanos, nediskontuotus pinigų srautus, ir kitų finansinių įsipareigojimų likutinę vertę):

	2021 m.				Iš viso
	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Nuomos įsipareigojimai	1.174	3.521	5.547	2.978	13.220
Paskolos	6.068	65.520	96.478	656.507	824.574
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	73.578	-	-	-	73.578
2021 m. gruodžio 31 d.	80.820	69.041	102.025	659.485	911.372

	2020 m.				Iš viso
	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Nuomos įsipareigojimai	1.310	3.931	10.028	3.340	18.609
Paskolos	1.975	22.047	96.090	680.505	800.618
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	53.457	-	-	-	53.457
2020 m. gruodžio 31 d.	56.742	25.978	106.118	683.845	872.683

3.2 Kapitalo rizikos valdymas

Vadovybė naudoja nuosavą kapitalą, pateiktą finansinės padėties ataskaitoje, kapitalo rizikos valdymo tikslais.

Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 25 tūkst. Eur, o nuosavas kapitalas – ne mažesnis nei 50 procentų bendrovės įstatinio kapitalo dydžio. 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko šiuos reikalavimus.

Bendrovė kapitalo struktūrą formuoja įvertindama vidinius pagrindinės veiklos, planuojamų investicijų ir plėtros veiksnius bei atsižvelgdama į Bendrovės veiklos strategijas, išorinius veiksnius ir numatomus rinkų, reguliavimo, šalies ekonominės aplinkos veiksnius.

2020 m. gruodžio 15 d. AB „Ignitis grupė“ valdyba patvirtino iš dalies pakeistą AB „Ignitis grupė“ valdomų įmonių dividendų politiką. Politikos nuostatų laikomasi priimant sprendimus dėl dukterinių (įskaitant paskesnių eilių dukterines įmones) įmonių dividendų paskirstymo. Pagal atnaujintą valdomų įmonių dividendų politiką, AB „Ignitis grupė“ priklausanti patronuojamoji įmonė paskirsto dividendus už finansinius metus arba trumpesnę nei finansiniai metai laikotarpį naudodama ne mažiau, kaip 80 proc. finansinio laikotarpio, už kurį siūloma išmokėti dividendus, gauto patronuojamosios įmonės grynojo pelno. Patronuojamosioms įmonėms gali būti pritaikytos išimties dėl dividendų mokėjimo, jeigu tenkinamos tam tikros sąlygos.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Finansuodama savo veiklą Bendrovė vadovaujasi AB „Ignitis grupė“ (toliau – Grupė), įmonių grupės finansavimo strategijos 2020-2030 m. nuostatomis, kurios patvirtintos 2020 m. birželio 1 d. AB „Ignitis grupė“ Valdybos posėdžio protokolu Nr. PR_2020_32. Vykdamas įprastinę veiklą, D (Grynoji skola – 16 pastaba) ir EBITDA santykis neturi būti didesnis nei 5, taip pat paskutiniųjų dvylikos mėnesių pinigų iš vykdomos veiklos (FFO) bei grynosios skolos (D) santykis negali būti mažesnis nei 23 proc. Jeigu D/EBITDA santykis viršija 5 ir/ar FFO/D rodiklis mažesnis nei 23 proc. dėl Bendrovės veiklos rezultatų ar akcininkų sprendimo, D/EBITDA ir 12M FFO/D rodiklių toleruotinos ribos turi būti atkuriamos per 12 mėnesių nuo jų pažeidimo fakto, mažinant finansinės skolos lygį, atstatant EBITDA ir/ar FFO.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė vykdė šiuos reikalavimus.

Papildoma informacija apie Bendrovės kapitalą pateikiama žemiau:

	Pastaba	2021 gruodžio 31 d.	2020 gruodžio 31 d.
Grynoji skola	16	709.951	680.701
Nuosavas kapitalas		627.657	665.616
Kapitalas ir grynoji skola		1.336.280	1.346.317
Santykis (proc.)		53	51

3.3 Veiklos tęstinumas

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo prielaida. Nepaisant to, kad 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 129.219 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. – 61.794 tūkst. eurų), Bendrovės vadovybė yra įsitikinusi, kad ši aplinkybė esminės įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui neturės. Neigiamas skirtumas tarp trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų yra įprastas infrastruktūrą valdančioms įmonėms, vystančioms bei atnaujinančioms savo valdomą turtą, kadangi ženkliai dalis trumpalaikių mokėtinų sumų yra susijusios su investicijomis į ilgalaikį turtą. Kadangi įprastai apmokėjimams už atliktus darbus yra numatytas atidėjimo terminas, iki sąskaitos apmokėjimo susidaro situacija, kuomet atlikti darbai, susiję su valdomu ilgalaikiu turtu apskaitomi kaip ilgalaikis turtas, o mokėtinos sumos – trumpalaikiais įsipareigojimais.

Skirtumas tarp trumpalaikio turto ir įsipareigojimų 2021 m. gruodžio 31 d. lyginant su 2020 m. gruodžio 31 d. padidėjo dėl 2021 m. išaugusių investicijų apimčių bei rangos darbų sezoniskumo, kuomet stambūs tinklo rekonstrukcijų darbai buvo užbaigti šiltajam metų laikui pasibaigus, t.y. metų pabaigoje.

Pažymėtina, kad Bendrovės stabilūs pinigų srautai iš pagrindinės reguliuojamos veiklos, kurie 2021 m. sudarė 213.172 tūkst. eurų (2020 m. – 189.231 tūkst. eurų), ateityje leis užtikrinti likvidumą, o esamas skolos lygis nėra pasiekęs maksimalaus lygio. Tvari bei įgalinanti reguliavimo aplinka bei esamas įsiskolinimo lygis ateityje užtikrins reikiamą finansavimą Bendrovės veiklos tęstinumui bei investicinių projektų įgyvendinimui. Kaip atskleista 3.1.3 pastaboje, trumpalaikiams pinigų srautų poreikio suvaldymui 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 22.877 tūkst. eurų nepanaudotas finansavimo galimybes pagal trumpalaikio skolinimo susijusioms šalims platformos sutartį, taip pat derino trumpalaikio finansavimo limito padidinimą 40 mln. eurų bei ilgalaikio finansavimo priemonių sąlygas, dėl kurių Bendrovė planuoja priimti sprendimus iki 2022 m. I ketvirčio pabaigos.

4 Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas

Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turėjo įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Prielaidų vertinimų ir sprendimų pasikeitimai ateityje galėtų turėti reikšmingos įtakos šioms Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Šioje pastaboje aprašyti tik svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas. Kiti naudojami apskaitiniai įvertinimai ir sprendimai pateikti kitose šių finansinių ataskaitų pastabose.

4.1 COVID-19 pandemija

Bendrovės vadovybė įvertino šias sritis, kurioms gali daryti įtaką COVID-19 pandemijos sukeltas neapibrėžtumas:

1. Veiklos tęstinumas
2. Ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė, vertės sumažėjimas, likvidacinė vertė ir naudingas tarnavimo laikas
3. Tikėtinų kredito nuostolių įvertinimas
4. Atsargų grynoji realizacinė vertė
5. Finansinių priemonių klasifikavimas į ilgalaikes ir trumpalaikes
6. Nuomos sutartys

Bendrovės vadovybė, vertindama pagrindinių COVID-19 veiksmų galimą įtaką Bendrovės rezultatams, nenustatė reikšmingų grėsmių.

4.2 Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo poreikio ir vertės apskaitinis įvertinimas

Bendrovė elektros verslo segmento pinigų generuojančio vieneto ilgalaikį materialųjį turtą (Elektros PGV) apskaito perkainota verte. Dujų verslo segmento pinigų generuojantis ilgalaikis materialusis turtas (Dujų PGV) apskaitomas įsigijimo savikaina, t. y. skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai, dujų technologinė įranga ir statiniai bei susijęs kitas turtas apskaitomi savikainos metodu.

Bendrovė mažiausiai kartą per metus, įvertina ar yra kokių nors požymių, kad ilgalaikio materialiojo turto, apskaitomo įsigijimo savikaina, likutinė vertė gali būti sumažėjusi ir kad ilgalaikio materialiojo turto, apskaitomo perkainota verte gali reikšmingai skirtis nuo jo tikrosios vertės. Jei tokių požymių yra, Bendrovė atlieka vertės sumažėjimo testą ir turto perkainojimą.

2021 m. gruodžio 31 d. būkle, buvo apskaitytas Bendrovės valdomo ilgalaikio materialiojo turto vertinimo rezultatas. Turto tikroji vertė buvo nustatyta remiantis nepriklausomo turto vertintojo, UAB „Ernst & Young Baltic“, parengta ilgalaikio materialiojo turto vertinimo ataskaita ir nustatyta tikroji turto vertė 2021 m. rugsėjo 30 dienai. Vertinant ilgalaikį materialųjį turtą tikrąja verte, buvo naudojami pajamų ir kaštų vertinimo metodai. Išsamesnė informacija pateikta 6 pastaboje.

Atlikusi elektros segmento ilgalaikio materialiojo turto vertinimą buvo apskaitytas 48,6 mln. Eur perkainavimas, mažinantis turto vertę. Bendrosiose pajamose ir perkainojimo rezerve apskaitytas 38,4 mln. perkainavimas, mažinantis turto vertę, neatskaičius atidėtojo pelno mokesčio, o per pelną (nuostolius) apskaitytas 10,2 mln. perkainavimas, mažinantis turto vertę, neatskaičius atidėtojo pelno mokesčio. Taip pat nurašyta 4,4 mln. dotacijų, susijusių su ilgalaikiu turtu, kuriam vertinimo metu buvo suformuotas perkainavimas, mažinantis turto vertę. Išsamesnė informacija pateikta 6 pastaboje.

2021 m. gruodžio 31 d. buvo įvertinta ar yra kokių nors požymių, kad dujų PGV likutinė vertė gali būti sumažėjusi ir nustatyta, kad atnaujintame Bendrovės 10 metų investicijų plane pasikeitė planuojamų investicijų į dujų sektoriaus turtą suma bei jų finansavimo prielaidos, dėl šios priežasties sumažėjo prognozuojama reguliuojamo turto bazė nuo kurios apskaičiuojama turto grąža.

Atlikusi dujų segmento vertės sumažėjimo testą, Bendrovė nustatė ir pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaitė 6,6 mln. Eur turto vertės sumažėjimą, neatskaičius atidėtojo pelno mokesčio. Išsamesnė informacija pateikta 6 pastaboje.

4.3 Atidėjiniai įstatymų numatytiems servitutams ir specialiosioms žemės naudojimo sąlygoms (apsaugos zonoms)

4.3.1 Įstatyminių servitutų dėl žemės sklypų naudojimo atidėjinys

2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimai, kuriais numatytas servitutų, nustatomų operatoriui nepriklausančios žemės sklypuose įrengiant elektros tinklus, atlygininumas. Šiame įstatyme numatyta, kad tiesiant perdavimo, skirstomuosius tinklus ar įrengiant kitus elektros įrenginius, bus mokamos vienkartinės kompensacijos nuostoliams už įstatyminių servitutų (įsigaliojusį iki 2004 m. liepos 10 d.) nustatymą atlyginti. Servitutų išmokėjimo metodika įsigaliojo nuo 2018 m. liepos 31 d. Remiantis šia metodika, 2018 metais buvo įvertinta ir apskaityta tikėtina servitutų išmokų bendra suma. Atliekant šį įvertinimą buvo daroma reikšminga prielaida dėl žemės savininkų, kurie kreipsis į Bendrovę dėl kompensacijos, skaičiaus, kadangi įstatymas numato kompensacijų mokėjimą tiems savininkams, kurie kreipsis dėl jų gavimo.

2020 m. liepos 8 d. Konstitucinis Teismas paskelbė nutarimą kuriuo pripažino servitutų išmokėjimo metodikos nuostatas, susijusias su koeficiento ir žemės sklypo vertės nustatymo principais prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams (dėl taikomo 0,1 koeficiento ir žemės sklypo vertės nustatymo principo, kai tuo tarpu sutartimi nustatomam servitutui taikomi kitokie principai ir koeficiento dydis). Tai reiškia, kad Bendrovė negalės nagrinėti prašymų ir taikyti metodiką toje dalyje, kurioje yra pripažintas metodikos prieštaravimas Konstitucijai iki kol nebus patvirtintos naujos metodikos nuostatos. Nutarimas galioja tik ateities laikotarpiams, o anksčiau išmokėtų kompensacijų perskaičiuoti nereikia. Bendrovė įvertino šiuos pokyčius ir perskaičiavo įstatyminių servitutų išmokų atidėjinį taikant naujas išmokų koeficientų prielaidas iki kol Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu bus patvirtinta nauja metodika:

- a) Žemės plotui, kuriame pastatyti elektros įrenginiai, įrengti iki 1990 m. kovo 10 d., taikomas metodikoje nurodytas koeficientas 0,1. Tokių įrenginių yra 88,93% nuo visų įrenginių įrengtų iki 2004 m. liepos 10 d. Skaičiuojant bendrą išmokos vertę 89 procentams ploto yra taikomas 0,1 koeficientas. Priimta prielaida, kad žemė su elektros paskirstymo įranga, įrengta iki 1990 m. kovo 10 d., buvo įsigyta su jau įrengtu tinklu, todėl nuosavybės teisės į žemę buvo įgyjamos esant jau nustatytiems žemės naudojimo apribojimams, todėl šios žemės vertė ir galimybė naudotis ja nepasikeitė ir turėtų būti naudojamas servitutų išmokos koeficientas 0,1;
- b) Žemės plotui, kuriame buvo pastatyti elektros įrenginiai, įrengti nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 2004 m. liepos 10 d., taikomas 0,5 koeficientas (analogiškas dydis taikomas sutartimi nustatomiems servitutams). Tokių įrenginių yra 11,07% nuo visų įrenginių, įrengtų iki 2004 m. liepos 10 d. Skaičiuojant bendrą išmokos vertę 11 procentų ploto yra taikomas 0,5 koeficientas.

Sudarydama 2021 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas, Bendrovė peržiūrėjo ir kitas šio atidėjinio apskaičiavimo prielaidas, t.y. besikreipiančių asmenų kiekį, laikotarpį per kurį bus išmokėtos visos išmokos, bei diskonto normą:

- diskonto norma atidėjiniui apskaičiuoti buvo parinkta remiantis panašių įsipareigojimų skolinimosi norma, sudarančia 0,160% (2020 m. gruodžio 31 d. - 0,219%);
- tikėtinas besikreipiančių asmenų kiekis buvo įvertintas remiantis turima faktine istorine dviejų metų informacija. Skaičiuojant išmokų bendrą sumą buvo pritaikytas klientų, kurie tikėtina nesikreips išmokų, procentas – 65% (2020 m. gruodžio 31 d. taikytas procentas – 65%), kuris nustatytas vadovybės vertinimu bei remiantis faktiškai besikreipiančių klientų skaičiumi per 2018 – 2019 m., kurių vidutiniškai per metus kreipiasi tik apie 3% (2020-2021 metų istoriniai duomenys nebuvo įtraukiami į skaičiavimus dėl metodikos taikymo sustabdymo, kas iškreiptų bendrą vidurkį);
- laikotarpis, per kurį klientai kreipsis kompensacijų, nustatytas 10 metų pradedant nuo 2022 metų, kadangi metodikos taikymas laikinai sustabdytas (atnaujinta metodika bus patvirtinta 2022 metais). Bei pritaikant papildomą 1 metų terminą kompensacijai išmokėti nuo prašymo pateikimo dienos (metodikos nuostatose kompensacijos išmokėjimui numatyti dveji metai nuo prašymo pateikimo dienos, tačiau faktiškai Bendrovė išmoka vienerių metų bėgyje).

Bendrovė, įvertinusi pasikeitusias aplinkybes priėmė sprendimą 2021 m. gruodžio 31 d. pakoreguoti atidėjinį, atitinkamai sumažindama atidėjinio dydį nuo 14.638 tūkst. Eur iki 14.376 tūkst. Eur (21 pastaba). Nematerialaus turto dalyje šis atidėjinys sumažėjo nuo 14.590 tūkst. Eur iki 14.346 tūkst. Eur (5.4 pastaba).

Pažymėtina, kad atidėjinio vertė gali kisti priklausomai nuo besikreipiančių skaičiaus. Žemiau pateikiama jautrumo analizė:

2021 gruodžio 31 d.	Besikreipiančių klientų proc.							
	25%	35%	45%	55%	65%	75%	85%	95%
Atidėjinų servitutų kompensacijoms padidėjimas (sumažėjimas)	-4.447	-	+1.718	+6.026	+10.125	+14.224	+18.323	+23.781

4.3.2 Atidėjinys dėl nekilnojamų daiktų servitutų

2020 m. liepos 8 d. Konstitucinis Teismas paskelbė nutarimą kuriuo pripažino servitutų išmokėjimo metodikos nuostatas, susijusias su koeficiento ir žemės sklypo vertės nustatymo principais ne tik žemės sklypų, bet ir nekilnojamųjų daiktų servitutais, prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams (dėl taikomo 0,1 koeficiento, kai tuo tarpu sutartimi nustatomam nekilnojamo daiktui numatyta taikyti kitokie principai ir koeficiento dydis). Tai reiškia, kad Bendrovė negalės nagrinėti prašymų ir taikyti metodikos toje dalyje, kurioje yra pripažintas metodikos prieštaravimas Konstitucijai iki kol nebus patvirtintos naujos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 25 d. nutarimu Nr. 725 patvirtintos Maksimalaus dydžio vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi įstatymu ar sutartimi tinklų operatorių naudai nustatytu žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutu, nustatymo metodikos (2020 m. sausio 22 d. redakcija; TAR, 2020-01-30, Nr. 2103) (toliau – Metodikos) nuostatos.

Kadangi Metodikos taikymas yra sustabdytas ir nėra aišku, kaip ji bus taikoma ateityje bei koks bus taikomas koeficientas, bei kadangi iki Konstitucinio teismo sprendimo nebuvo išmokėta nė viena išmoka dėl nekilnojamo daikto servituto, todėl Bendrovės vadovybei nėra galimybės patikimai įvertinti galimų išmokų atidėjinio dėl nekilnojamų daiktų servitutų, nes:

- pagal istorinius duomenis negalima įvertinti kiek asmenų kreiptųsi dėl nekilnojamųjų daiktų servitutų, nes iki Konstitucinio teismo nėra išmokėta kompensacijų;
- nėra aišku, kokį koeficientą reikėtų taikyti įstatyminiams nekilnojamų daiktų servitutams, kol nebus atnaujinta Metodika;
- nėra aiškios informacijos apie tokių galimų nekilnojamų daiktų vertę, nuo kurios skaičiuotųsi kompensacija.

Atitinkamai, atsižvelgiant į TAS 37 reikalavimus minėtasis įpareigojimas neatitinka atidėjinio pripažinimo reikalavimų, todėl 2021 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas. Be to, Bendrovė neturi pakankamai informacijos tam, kad galėtų tiksliai įvertinti tikėtiną šio įsipareigojimo finansinį poveikį ar išmokėjimo tikimybę dėl to jokia papildoma kiekybinė informacija nėra pateikiama.

4.3.3 Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) atidėjinys

2019 m. birželio 6 d. buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, kuriame įtvirtinta prievolė Bendrovei registruoti specialiąsias apsaugos sąlygas (apsaugos zonas) žemei šalia Bendrovės infrastruktūros objektų ir už jas sumokėti kompensacijas. Šiame įstatyme yra apibrėžiami tokių specialiųjų žemės teritorijų registravimo tvarka ir principai bei numatyta, kad turi būti mokamos kompensacijos už specialiųjų žemės teritorijų naudojimą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą tvarką.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimui būtinas Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų pakeitimas įsigaliojo 2020 m. vasario 12 d., kuriame yra detalizuojama žymų ir kadastro nuostatų keitimo tvarka plėtroje ir už esamus tinklus. Šis pakeitimas numato apsaugos zonų registravimo procesą alternatyviu būdu (išvengiant kadastro duomenų keitimo ir matininkų samdymo). Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, Vyriausybė turėjo pavedimą priimti šio teisės akto pakeitimą, tačiau atnaujinus nekilnojamo turto registro nuostatas, kurios įsigalioja 2022 m. sausio 1 d. nebuvo įtvirtintos nuostatos kaip turėtų būti registruojamos apsaugos zonos nuo 2023 m. sausio 1 dienos.

2021 metais pradėjus vykdyti žymų registravimą buvo peržiūrėtas procesas, ir atsižvelgus į komunikacijos poreikio sumažėjimą bei į faktinius žemės sklypų savininkų kreipinius, buvo sumažintos komunikacijos bei kontaktų centro išlaidos. Taip pat įvertinus 2021 metais prognozuojamus

žymų registravimo kiekius, atitinkamai atnaujintas ir poreikis prognozuojamų įregistruoti žymų (teritorijose ir sklypuose) sukaupimui tolesniems metams.

Bendrovė, įvertinusi 2021 metų prognozuojamas išlaidas apsaugos zonų žymų registravimui ir proceso pokyčius bei dėl jų mažėjančias išlaidas, priėmė sprendimą pakoreguoti atidėjinį 2021-2024 metų apsaugos registravimo išlaidoms, atitinkamai 2021 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje sumažindama ir suformuodama atidėjinio dydį 2022-2024 metams nuo 15.070 tūkst. Eur iki 10.687 tūkst. Eur (21 pastaba). Nematerialaus turto dalyje šis atidėjinys taip pat sumažėjo nuo 15.070 tūkst. Eur iki 10.687 tūkst. Eur (5.4 pastaba).

4.3.4 Kompensacijų už specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (apsaugos zonas) atidėjinys

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengė Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodiką, kuri įsigaliojo 2020 m. balandžio 8 d. (toliau - Metodika). Atsižvelgiant į 2020 m. birželio 18 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos raštą, Metodikos nuostatos galioja tiek esamam tinklui, tiek ir naujai statomam tinklui. Pagal Metodikos nuostatas, kompensacijos už apsaugos zonas būtų mokamos suregistravus apsaugos zonas ir kompensacijos dydis yra reikšmingo vertinimo objektas - atsižvelgiant į sklypo pagrindinę paskirtį, apribojimų apimtį, sklypų savininkų patirtus ir (ar) patiriamus konkrečius prašyme nurodytus nuostolius, pagrįstus juos įrodančiais dokumentais, kitas aplinkybes. Atsižvelgiant į šiuos Metodikos reikalavimus bei šiuo metu Bendrovės turimus ir disponuojamus duomenis, Bendrovė negali patikimai įvertinti ateityje išmokamų kompensacijų už įregistruotas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (apsaugos zonas). Atitinkamai, atsižvelgiant į TAS 37 reikalavimus, minėtasis įpareigojimas neatitinka atidėjinio pripažinimo reikalavimų, todėl finansinėse ataskaitose 2021 m. gruodžio 31 d. nėra pripažįstamas. Be to, vadovybė, neturėdama visos reikiamos informacijos, taip pat negali pateikti kiekybinio neapibrėžtojo įsipareigojimo įvertinimo.

4.4 Nustatymas, ar Bendrovė, teikdama elektros energijos perdavimo paslaugas, veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip agentas

Bendrovė teikdama elektros energijos persiuntimo paslaugas, kurias sudaro perdavimas ir skirstymas, galutiniams vartotojams (2.18.1 pastaba), įsigyja elektros energijos perdavimo paslaugas iš perdavimo tinklo operatoriaus. Išanalizavusi susijusias sutartis su elektros energijos perdavimo operatoriumi bei sutartis su klientais, taip pat įvertinusi taikytiną teisinį reglamentavimą, siekdama padaryti išvadą, ar Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip tarpininkė elektros perdavimo paslaugose, apsvairstė toliau pateiktus argumentus:

- a) Pagal įstatymus elektros energijos persiuntimo paslaugą sudaro: i) elektros energijos perdavimas aukštos įtampos tinklais ir (ii) skirstymo žemos ir vidutinės įtampos tinklais paslaugos. Elektros skirstymo paslaugas teikia Bendrovė. Perdavimo paslaugas teikia perdavimo sistemos operatorius.
- b) Bendrovė kontroliuoja perdavimo paslaugas prieš persiūsdama jas galutiniam vartotojui dėl šių priežasčių:
  - Bendrovė pirmiausia yra atsakinga už elektros energijos perdavimo paslaugas galutiniams vartotojams.
  - Bendrovė prisiima nuostolių riziką nutrūkus elektros tiekimui, neatsižvelgiant į tai, ar tai buvo perdavimo ar skirstymo tinklų gedimas;
  - Bendrovė gali pati nustatyti galutinę skirstymo kainą, o perdavimo komponentas nėra tiesiogiai įtraukiamas į klientui išrašomą sąskaitą kaip tarpininko kainos elementas.

Remiantis aukščiau išvardintais argumentais, Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą, kad Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis elektros perdavimo paslaugose, įsigyiose iš Lietuvos elektros perdavimo tinklo operatoriaus.

4.5 Nustatymas, ar įstatymu ir sandoriu nustatyti servitutai yra nuoma

Atlikusi analizę dėl to, ar įstatymu ir sandoriu nustatytiems servitutams taikomi 16-ojo TFAS „Nuoma“ reikalavimai, Bendrovė padarė išvadą, kad netaikomi, nes įstatymu ir sandoriu nustatytiems servitutams netaikomi laiko apribojimai ir Bendrovė gali juos naudoti neribotą laikotarpį.

4.6 Nustatymas, ar Bendrovė, rinkdama VIAP mokesčius ir SGGT saugumo dedamąją, veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip agentas

Bendrovė per garantinio tiekimo elektros tarifą surenka VIAP mokesčius iš vartotojų ir perveda juos VIAP lėšų administratoriui UAB „Baltpool“. VIAP lėšos yra naudojamos vietinei gamybai iš atsinaujinančių energijos šaltinių remti ir skatinti, elektros energijos rezervams paskirtose elektrinėse užtikrinti, ir užtikrinti kitas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas. VIAP remiamų paslaugų sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Vadovybė priėmė reikšmingą sprendimą ir priėjo išvados, kad Bendrovė, rinkdama VIAP mokesčius ir SGGT saugumo dedamąsias iš klientų, veikia kaip agentas remdamasi šiais argumentais:

- Bendrovė neatsako už VIAP ir SGGT projektus / iniciatyvas, todėl neatsako už tai, kad surinkti VIAP mokesčiai ir SGGT saugumo dedamosios būtų naudojami pagal paskirtį;
- Bendrovė nepatiria su atsargomis susijusios rizikos;
- Bendrovė neturi teisinės galios nustatyti šių dedamųjų kainų.

4.7 Nuoma – sutarčių nuomos termino nustatymas ir priskaitytinos skolinimosi palūkanų normos įvertinimas

4.7.1 Sutarčių su atnaujinimo ir nutraukimo galimybėmis nuomos termino nustatymas

Bendrovė nuomos laikotarpį nustato kaip neatšaukiamą nuomos laikotarpį, kuris apima laikotarpius, kuriems taikoma pasirinkimo teisė pratęsti nuomą, jei yra pagrįstai žinoma, kad ta pasirinkimo teise bus pasinaudota, arba laikotarpius, kuriems taikoma pasirinkimo teisė nutraukti nuomą, jei yra pagrįstai žinoma, kad ta pasirinkimo teise nebus pasinaudota.

Nustatydamas, ar yra pagrįstai žinoma, kad bus pasinaudota pasirinkimo teise pratęsti nuomą arba nepasinaudota pasirinkimo teise nutraukti nuomą, Bendrovė priima sprendimą. Ji apsvairsto visus svarbius veiksnius, kurie sukuria ekonominę paskatą pasinaudoti pasirinkimo teise

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

pratęsti nuomą arba nepasinaudoti pasirinkimo teise nutraukti nuomą. Po pradžios datos Bendrovė iš naujo įvertina, ar ji pagrįstai žino, kad pasinaudos pasirinkimo teise pratęsti nuomą arba nepasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą, kai įvyksta reikšmingas įvykis arba reikšmingai pasikeičia aplinkybės (pvz., esminiai atlikti nuomojamo turto pagerinimai arba esminis nuomojamo turto pritaikymas).

Bendrovė įtraukė atnaujinimo periodą trumpesnio neatšaukiamo laikotarpio (t. y. nuo vienerių iki trejų, nuo trejų iki penkerių, nuo penkerių iki septynerių metų ir t. t.) nuomos termino dalį. Paprastai Grupė pasinaudoja galimybe pratęsti šias nuomas su-tartis. Valstybinės žemės nuomos sutartims netaikoma pratęsimo sąlyga, pasibaigus nuomos laikotarpiui, nuomininkas turi pirmumo teisę pratęsti sutartį. Laikotarpiai, kuriems taikoma pasirinkimo teisė nutraukti nuomą, yra įtraukiami į nuomos laikotarpį tik, jeigu yra pagrįstai žinoma, kad tokia teise bus pasinaudota.

4.7.2 Priskaitytinos skolinimosi palūkanų normos apskaičiavimas

Bendrovė negali lengvai nustatyti nuomos sutartyje numatytos palūkanų normos, todėl ji taiko priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą (toliau – PSPN) nuomos įsipareigojimams įvertinti (17 pastaba). PSPN – palūkanų norma, kurią Bendrovė turėtų mokėti, kad su panašiomis garantijomis panašiam laikotarpiui pasiskolintų lėšų, būtinų turtui, kurio vertė panaši į naudojimo teise valdomo turto vertę, įsigyti panašiomis ekonominėmis sąlygomis.

4.8 Gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai

Bendrovė naudoja gautinų sumų vertės sumažėjimo koeficientų matricą prekybos gautinų sumų tikėtiniams kredito nuostoliams apskaičiuoti. Bendrovė apskaito tikėtinus kredito nuostolius (toliau – TKN), įvertindama bendrai gautinas sumas, taikydama atidėjimų matricas, kurias Grupės įmonės priima savo klientų / skolininkų atžvilgiu.

4.8.1 Bendrasis TKN vertinimas naudojant atidėjinių matricą

Trumpalaikėms prekybos gautinoms sumoms, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, Bendrovė taiko supaprastintą metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąjį TFAS, ir apskaito atidėjinius nuostolius viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių atžvilgiu nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo. Bendrovė naudoja atidėjinių matricą, pagal kurią atidėjiniai nuostoliams skaičiuojami prekybos gautinų sumų, kurioms būdingi skirtingi senėjimo ir pradelsto mokėjimo terminai, atžvilgiu. Siekiant apskaičiuoti tikėtinus kredito nuostolius, prekybos gautinos sumos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes, t. y. iš AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių gautinos sumos, iš kitų verslo klientų gautinos sumos ir iš fizinių asmenų gautinos sumos. Neatgautinumo analizė atliekama už pastaruosius 3 metus, siekiant nustatyti įsipareigojimų nevykdymo rodiklį.

Svarstymai susiję su istoriškai stebėtų įsipareigojimų neįvykdymo lygiu, prognozuojamomis ekonominėmis sąlygomis ir TKN, reikalauja reikšmingų įvertinimų. TKN suma yra jautri ateities ekonomikos prognozėms bei kitų aplinkybių pasikeitimams. Bendrovės ankstesnių kredito nuostolių patirtis ir ekonominių sąlygų prognozė ateityje taip pat gali neatspindėti faktinio kliento įsipareigojimų neįvykdymo. Informacija apie Bendrovės prekybos gautinų sumų TKN atskleista 28 pastaboje.

Neturint patikimų informacijos apie konkretaus skolininko kredito istoriją, jo finansinę būklę įvertinimo dieną, įskaitant ateities perspektyvas, šaltinių, bendrovė skolą įvertina kolektyviai.

4.9 Privačių klientų suvartoto elektros energijos kiekio perdeklaravimas ir sukauptų pajamų apskaita

Remiantis ankstesnių laikotarpių duomenimis, buvo nustatyta, kad augant elektros energijos skirstymo kainai, privatūs vartotojai paskutiniaisiais metų mėnesiais yra linkę deklaruoti didesnę nei iš tikrųjų buvo suvartota elektros energijos kiekį. Kadangi Bendrovės elektros energijos skirstymo pajamos priklauso nuo vartotojų deklaruoto suvartoto elektros energijos kiekio, dėl deklaruotų per didelių kiekių, išauga Bendrovės pajamos, todėl, norint įvertinti atidėtų pajamų dydį, Bendrovei reikia įvertinti perdeklaruojamą suvartotą kiekį. Įvertinimas atliekamas remiantis ankstesniais laikotarpiais vartotojų suvartotais kiekiais ir Bendrovės atliktu elektros tinklų technologinių nuostolių įvertinimu. Visos prielaidos peržiūrimos kiekvieno finansinių ataskaitų datą.

5 Nematerialusis turtas

Toliau pateikiamas judėjimas Bendrovės nematerialiojo turto straipsnyje:

	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialus turtas	Servitukai ir apsaugos zonos	Nebaigti projektai	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina	213	19.482	244	38.303	3.595	61.837
Sukaupta amortizacija	(213)	(16.530)	(240)	-	-	(16.983)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	(35)	(35)
Likutinė vertė 2020 m. sausio 1 d.	-	2.952	4	38.303	3.560	44.819
Įsigijimai	-	-	-	1.169	4.588	5.757
Perklasifikavimai tarp grupių	-	4.064	37	-	(4.101)	-
Amortizacija	-	(1.816)	(12)	-	-	(1.828)
Sumažėjimas perleidus turtinį įnašą (8 pastaba)	-	(943)	-	-	-	(943)
Servitūtų ir apsaugos zonų atidėjinių perskaičiavimas (4.3 pastaba)	-	-	-	(4.838)	-	(4.838)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	-	4.257	29	34.634	4.047	42.967
2020 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina	213	16.333	282	34.634	4.047	55.509
Sukaupta amortizacija	(213)	(12.076)	(253)	-	-	(12.542)
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.	-	4.257	29	34.634	4.047	42.967
Įsigijimai	4	7	-	3.560	6.482	10.053
Nurašymai	-	(4)	-	-	-	(4)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	3.347	6	-	(3.353)	-
Perklasifikavimas (I) iš ilgalaikio nematerialiojo turto	-	-	-	-	49	49
Amortizacija	(1)	(1.981)	(10)	-	-	(1.992)
Servitūtų ir apsaugos zonų atidėjinių perskaičiavimas (4.3 pastaba)	-	-	-	(4.627)	-	(4.627)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	3	5.626	25	33.567	7.225	46.446
2021 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina	216	19.678	288	33.567	7.225	60.974
Sukaupta amortizacija	(213)	(14.052)	(263)	-	-	(14.528)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	3	5.626	25	33.567	7.225	46.446

5.1 Įsigijimo įsipareigojimai

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės neturėjo reikšmingų ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimo įsipareigojimų, kurie turi būti įvykdyti vėlesniais metais.

5.2 Įkeistas turtas

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo įkeisto ilgalaikio nematerialiojo turto.

5.3 Servitukai ir apsaugos zonos

Nematerialaus turto „Servitukai ir apsaugos zonos“ judėjimas per 2021 metus pateikiamas žemiau:

Servitukai ir apsaugos zonos	2020 m. gruodžio 31 d.	Pasikeitimas	2021 m. gruodžio 31 d.
Įstatyminiai servitukai dėl žemės sklypų naudojimo - atidėjins (4.3.1 pastaba)	14.590	(244)	14.346
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygos (apsaugos zonos) - atidėjins (4.3.2 pastaba)	15.070	(4.383)	10.687
Įstatyminiai ir sutartiniai servitukai – įsigijimo savikaina	4.716	842	5.558
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygos (apsaugos zonos) – įsigijimo savikaina	258	2.718	2.976
Servitukai ir apsaugos zonos, iš viso:	34.634	(1.067)	33.567

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

6 Ilgalaikis materialusis turtas

Judėjimas Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose pateikiamas žemiau:

	Žemė	Pastatai	Elektros tinklai ir jų statiniai	Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	Transporto priemonės	Kompiuterinė ir kita ryšių technika	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.									
Išsigijimo arba perkainota vertė	79	29.783	1.234.294	436.635	3.255	7.080	11.811	39.645	1.762.582
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(4.427)	(55.351)	(117.067)	(877)	(1.780)	(1.713)	-	(181.215)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(13.860)	-	-	-	(3.985)	(17.845)
Likutinė vertė 2020 m. sausio 1 d.	79	25.356	1.178.943	305.708	2.378	5.300	10.098	35.660	1.563.522
Išsigijimai	-	6	454	-	13	232	650	133.377	134.732
Perleidimai	-	(92)	(66)	(6)	(35)	-	-	-	(199)
Nurašymai	-	(3)	(3.741)	(243)	-	(3)	(34)	(35)	(4.059)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	1.838	87.358	25.087	2	5.100	2.290	(121.675)	-
Perklasifikavimas (i) turtą skirtą parduoti	-	-	(5)	-	-	-	-	-	(5)
Vertės sumažėjimas	-	-	-	(6.327)	-	-	-	(696)	(7.023)
Nebaigtos statybos vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-	-	56	56
Nusidėvėjimas	-	(4.603)	(58.483)	(9.483)	(799)	(1.638)	(1.849)	-	(76.855)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	79	22.502	1.204.460	314.736	1.559	8.991	11.155	46.687	1.610.169
2020 m. gruodžio 31 d.									
Išsigijimo arba perkainota vertė	79	31.481	1.317.799	460.907	3.148	12.394	14.704	47.327	1.887.839
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(8.979)	(113.339)	(127.152)	(1.589)	(3.403)	(3.549)	-	(258.011)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(19.019)	-	-	-	(640)	(19.659)
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.	79	22.502	1.204.460	314.736	1.559	8.991	11.155	46.687	1.610.169
Išsigijimai	-	2	517	-	921	379	295	175.865	177.979
Perleidimai	-	(1)	(38)	(36)	-	(1)	-	-	(76)
Nurašymai	-	(2)	(3.626)	(174)	-	(4)	(35)	(9)	(3.850)
Perkainojimas (6.1 pastaba)	-	22.167	(69.406)	-	140	(15.85)	114	-	(48.570)
Vertės sumažėjimas (6.2 pastaba)	-	-	-	(6.645)	-	-	-	-	(6.645)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	1.239	94.450	17.593	3	1.264	4.558	(119.107)	-
Perklasifikavimas iš / (i) nematerialiųjų turtą	-	-	-	-	-	-	-	(49)	(49)
Nebaigtos statybos vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-	-	550	550
Nusidėvėjimas	-	(5.041)	(59.941)	(9.756)	(706)	(2.251)	(2.074)	-	(79.769)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	79	40.866	1.166.416	315.718	1.917	6.793	14.013	103.937	1.649.739
2021 m. gruodžio 31 d.									
Išsigijimo arba perkainota vertė	79	40.915	1.166.416	420.803	2.717	6.936	19.224	103.937	1.761.027
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(49)	-	(80.695)	(800)	(143)	(5.211)	-	(86.898)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(24.390)	-	-	-	-	(24.390)
Likutinė vertė	79	40.866	1.166.416	315.718	1.917	6.793	14.013	103.937	1.649.739

Bendrovės 2021 m. kapitalizuotos palūkanos į ilgalaikį materialųjį turtą atitinkančius kriterijus sudarė 839 tūkst. Eur, taikyta vidutinė palūkanų norma – 1,51 proc. (2020 m. kapitalizuotos palūkanos buvo 385 tūkst. Eur, taikyta vidutinė palūkanų norma – 1,18 proc.).

6.1 Elektros verslo segmento pinigų generuojantis vienetas (PGV)

Elektros segmento PGV (įskaitant nebaigtą statybą ir turto vienetus kitose viršuje paminėtose turto grupėse) likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. yra 1.315 mln. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 1.280 mln. Eur).

2021 m. VERT patvirtino Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos (toliau – Metodika) naują redakciją naujam reguliavimo laikotarpiui (2022-2026 m.). Pagrindiniai Metodikos atnaujinimo efektai yra šie:

- Papildoma tarifo dedamoji, kurios pagrindu į 2022–2026 m. laikotarpio ESO reguliuojamas pajamas kasmet bus įskaičiuojama 28 mln. eurų suma;
- Perskaičiuota ESO reguliuojamo turto bazė, kuri, lyginant su 2021 metais, sumažėjo 317 mln. eurų (nuo 1 414 mln. eurų iki 1 097 mln. eurų);
- Nusidėvėjimo ir investicijų grąžos skirtumas už 2018–2021 m., preliminariu Bendrovės vertinimu, sudarantis 160 mln. eurų, didžiąja apimtimi (96 proc.) turės būti grąžintas vartotojams per skirstymo tarifą 2032–2036 m. laikotarpiu.

Atsižvelgiant į tai, kad įvyko reikšmingi reguliuojamos veiklos pokyčiai elektros segmente, vadovybė nusprendė atlikti elektros segmento PGV perkainavimą.

Bendrovė, remiantis nepriklausomo vertintojo UAB „Ernst & Young Baltic“ vertinimo ataskaita nustatė, kad elektros PGV tikroji vertė sudaro 1 314,9 mln. Eur. Turto vertinimo metu nustatyta tikroji elektros PGV vertė yra 48,6 mln. Eur mažesnė nei 2021 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė, kuri buvo lygi 1 363,5 mln. Eur.

Turto vertinimas buvo atliekamas tokiais etapais: (i) nustatyta naujo turto atstatomoji vertė, (ii) nustatytas turto fizinis ir funkcinis nusidėvėjimas, (iii) atliktas turto ekonominio nusidėvėjimo patikrinimas (bendrąją tikrąją vertę priskiriant atskiriems turto vienetais), (iv) viso elektros verslo ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė nustatyta taikant pajamų metodą.

Pagrindinės elektros verslo segmento PGV pajamų modelio prielaidos:

- Diskonto norma – 3,78 proc. po mokesčių (4,45 proc. - iki mokesčių) (2020 m. gruodžio 31 d. - 4,33 proc. (5,09 proc. - iki mokesčių)).
- WACC (VERT nustatoma grąžos norma) 2021m. – 5,34 proc., 2022-2026 m. – 4,16 proc., nuo 2027 m. 4,45 proc. (lygi ikimokestinei diskonto normai) (2020 gruodžio 31d. atitinkamai: 2021 m. - 5,34 proc. (VERT nustatyta), 2022-2029 m. - 4,34 proc. ((vidurkis tarp VERT dujų sektoriui naujam reguliavimo periodui 2019 metais nustatytos (3,59 proc.), nuo 2027 m. ilguoju laikotarpiu planuojamos elektros sektoriuje ikimokestinio investicijų grąžos dydžio - 5,09 proc.)).
- Numatoma papildoma tarifo dedamoji investicijų finansavimui, kurios pagrindu į 2022–2026 m. laikotarpio ir vėlesnių metų Bendrovės reguliuojamas pajamas kasmet bus įskaičiuojama 28 mln. eurų suma; Vadovybės vertinimu, nors yra tikimybė, kad po prognozuojamo laikotarpio (2022-2036 m.) papildoma dedamoji (28 mln. EUR kasmet per visą prognozuojamą periodą) išliks, tačiau vertinant konservatyviai į tęstinės vertės skaičiavimą ji nėra įtraukta.
- Taikoma elektros segmento ilgalaikė investicijų prognozė ir jų finansavimas pagal Bendrovės atnaujintą 10 metų investicinį planą.
- Vertinimo modelyje numatyta, kad apskaičiuota grąžos korekcija už 2018-2020 m. (116 mln. Eur) ir prognozuojama už 2021 m. 44 mln. Eur, susidariusi ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (toliau - LRAIC) modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio nusidėvėjimo bei investicijų grąžos lygio, mažins Bendrovės pajamas: 2022-2026 m. 6,5 mln. Eur ir 2032-2036 m. – 153,5 mln. Eur ir papildomai bus skaičiuojamos palūkanos kasmet nuo negrąžintos dalies.
- Turto tikrosios vertės nustatymas pajamų modeliu atliktas planuojant pinigų srautus iki 2036 m., atsižvelgiant į numatomą investicijų grąžos korekcijų dėl LRAIC turto nusidėvėjimo ir grąžos skirtumų 2018-2021 metais numatomą grąžinimo terminą (2020 m. pabaigoje buvo skaičiuoja 40 metų, pagal pagrindinio turto – elektros linijų - ilgo naudojimo turto nusidėvėjimo terminą).

Toliau pateikiama informacija apie elektros dalies turto perkainojimo pelną ir nuostolius, patirtus per 2021 m.:

	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose ir perkainojimo rezerve	Pripažinta per pelną (nuostolius)	Iš viso perkainojimo rezultatas
Apskaitinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	(38.373)	(10.197)	(48.570)
Dotacijų atstatymas ir nurašymas (20 pastaba)	-	4.345	4.345
Iš viso	(38.373)	(5.852)	(44.225)

Jautrumo analizė. Bendrovė atliko tikrosios vertės nustatymo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams, remiantis tokiais scenarijais:

- Jautrumas investicijų grąžos normos (WACC) (nuo reguliacinio periodo pradedant 2027 m.) ir diskonto normos pokyčiui, tai yra dėl šių prielaidų pokyčio galimas tikrosios turto vertės pasikeitimas (mln. Eur) pateikiamas žemiau esančioje lentelėje:

		WACC (prieš mokesčius), proc.							
		3,56%	4,01%	4,16%*	4,45%	4,76%	4,90%	5,34%	
Δ		-20%	-10%	-7%	0%	7%	10%	20%	
Diskonto norma (prieš mokesčius) proc.	3,56%	-20%	55	116	136	175	217	236	296
	4,01%	-10%	(32)	27	46	84	124	142	200
	4,45%	0%	(112)	(55)	(36)	-	39	56	112
	4,90%	10%	(190)	(135)	(117)	(82)	(45)	(28)	25
	5,34%	20%	(261)	(209)	(191)	(158)	(121)	(105)	(54)

* 2022 metams Bendrovės elektros energijos skirstymo segmentui taikomas VERT patvirtintas WACC.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

2. Tarybai nusprendus neskirti kasmet po 28 mln. Eur papildomos dedamosios investicijų finansavimui:

- pasibaigus 2022-2026 m. reguliaciniam periodui, nuo reguliacinio periodo prasidedančio 2027 metais. Bendrovės pajamos prognozuojamu laikotarpiu (2027-2036 metais) sumažėtų 280 mln. Eur, o elektros verslo PGV tikroji vertė sumažėtų 195 mln. Eur.
- pasibaigus 2022-2026 m. ir 2027-2031 m. reguliaciniams periodams, nuo reguliacinio periodo prasidedančio 2032 metais. Bendrovės pajamos prognozuojamu laikotarpiu (2032-2036 metais) sumažėtų 140 mln. Eur, o elektros verslo PGV tikroji vertė sumažėtų 90 mln. Eur.

Jei elektros verslo PGV nebūtų buvęs perkainotas, Bendrovės elektros verslo PGV likutinės vertės 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 dienai būtų buvusios tokios:

	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kompiuterinė ir kita ryšių technika	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d.	109	25.379	1.294.598	1.558	10.865	11.153	47.327	1.390.989
2021 m. gruodžio 31 d.	109	22.029	1.320.052	1.776	9.461	13.898	103.938	1.471.263

6.2 Dujų verslo segmento pinigų generuojantis vienetas (PGV)

Dujų segmento PGV likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. yra 258,8 mln. Eur (dujų segmentui priskirtas ilgalaikis materialusis turtas (įskaitant nebaigtos statybos sumą ir kitą materialųjį turtą) – 334,8 mln. Eur, neįskaičiuojant dotacijų 7,3 mln. Eur, atidėtų naujų vartotojų pajamų dalies 68,6 mln. Eur ir įskaičiuojant naudojimo teise valdomo turto bei įsipareigojimų skirtumą 0,03 mln. Eur) (2020 m. gruodžio 31 d. – 262,5 mln. Eur (dujų segmentui priskirtas ilgalaikis materialusis turtas (įskaitant nebaigtos statybos sumą) – 330 mln. Eur, neįskaičiuojant dotacijų 6,6 mln. Eur, atidėtų naujų vartotojų pajamų dalies 60,9 mln. Eur ir įskaičiuojant naudojimo teise valdomo turto bei įsipareigojimų skirtumą 0,03 mln. Eur).

Dujų segmento vertės sumažėjimo testas buvo atliktas taikant šias prielaidas:

- Diskonto norma – 3,81 proc. po mokesčių (4,48 proc. - iki mokesčių) 2021 m. gruodžio 31 d. (2020 m. gruodžio 31 d. - 4,33 proc. (5,09 proc. - iki mokesčių)).
- WACC (regulatoriaus nustatoma grąžos norma) 2022-2023 m. – 3,98 proc. (VERT nustatyta 2022 metams), nuo 2024 m. 4,48 proc. (lygi ikimokestinei diskonto normai) (2020 m. gruodžio 31 d. 2021-2023 m. - 3,90 proc. (VERT nustatyta 2021 metams), nuo 2024 m. ilguoju laikotarpiu planuojamos dujų sektoriuje ikimokestinio investicijų grąžos dydžio - 5,09 proc.).
- Taikoma dujų segmento ilgalaikė investicijų prognozė ir jų finansavimas pagal Bendrovės atnaujintą 10 metų investicinį planą.
- Tolimesnių laikotarpių pinigų srautai įvertinti įtraukiant tęstinę vertę, kuri apskaičiuota diskontuojant paskutinio prognozuojamo periodo pabaigos reguliuojamojo turto bazę (RAB) vertę.

Atlikus dujų PGV vertės sumažėjimo testą 2021 m. gruodžio 31 d., įvertinus aukščiau nurodytus pasikeitimus, 2021 m. gruodžio 31 dienai apskaitytas 6,645 mln. Eur dujų segmento turto vertės sumažėjimas.

Jautrumo analizė. Bendrovė atliko atsiperkamosios vertės nustatymo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams, remiantis tokiais scenarijais:

Jautrumas investicijų grąžos normos (WACC) (nuo naujo reguliacinio periodo pradedant 2024 metais) ir diskonto normos pokyčiui, tai yra dėl šių prielaidų pokyčio galimas apskaityto turto vertės sumažėjimo sumažėjimas ar padidėjimas (mln. Eur) pateikiamas žemiau esančioje lentelėje:

		WACC (prieš mokesčius), proc.							
		3,14%	3,58%	3,98%**	4,48%	4,97%	5,38%	5,82%	
Δ		-30%	-20%	-11%	0%	11%	20%	30%	
Diskonto norma (prieš mokesčius) proc.	3,58%	-20%	(8)	5	16	29	43	54	66
	4,04%	-10%	(22)	(10)	1	14	27	38	50
	4,48%	0%	(35)	(23)	(13)	-	13	23	35
	4,93%	10%	(47)	(36)	(26)	(13)	(1)	9	20
	5,38%	20%	(59)	(48)	(38)	(26)	(14)	(4)	6

** 2022 metams Bendrovės dujų skirstymo segmentui taikomas VERT patvirtintas WACC.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

6.3 Ilgalaikio materialaus turto įsigijimai ir pardavimai

2021 m. ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai apima tokius pagrindinius nebaigtos statybos straipsnius:

- su elektros skirstymo tinklo vystymu susiję įsigijimai (kabelių linijos, modulinės transformatorinės, skaitikliai ir t.t.)
- su dujų skirstymo tinklo vystymu susiję įsigijimai (plastikiniai skirstomieji dujotiekiai ir t.t.)

Bendrovės 2021 m. ir 2020 m. kapitalinių investicijų įsipareigojimai aprašyti 31.1 pastaboje.

2021 metais Bendrovė perleido ilgalaikį materialųjį turtą, kurio likutinė vertė buvo 76 tūkst. Eur už 140 tūkst. Eur atlygį (2020 metais - 199 tūkst. Eur likutinės vertės turtą už 716 tūkst. Eur atlygį). Grynasis perleidimo rezultatas apskaitytas PNKBPA straipsnyje „Kitos pajamos“.

6.4 Ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės hierarchijos lygiai

Bendrovės vadovybės vertinimu 2021 m. gruodžio 31 d. iš esmės viso turto, vertinamo perkainota verte likutinė vertė reikšmingai nesiskyrė nuo jo tikrosios vertės. Visa Bendrovės pervertinto ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė priskirta 3-čiam hierarchijos lygiui (tikrosios vertės hierarchijos lygiai nurodyti 2.25 pastaboje).

6.5 Įkeistas ilgalaikis materialus turtas

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo įkeisto ilgalaikio materialiojo turto.

7 Naudojimo teise valdomas turtas

7.1 Bendrovės naudojimo teise valdomas turtas

Bendrovės naudojimo teise valdomo turto judėjimas pateikiamas žemiau:

	Žemė	Pastatai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialus turtas	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	1.309	11.443	11.716	292	24.760
Sukaupta amortizacija	(32)	(1.822)	(2.389)	(87)	(4.330)
Likutinė vertė 2020 m. sausio 1 d.	1.277	9.621	9.327	205	20.430
Įsigijimai	317	1.357	-	341	2.015
Nurašymai ir perleidimai	(151)	(535)	(183)	(260)	(1.129)
Nusidėvėjimas	(37)	(2.256)	(2.628)	(157)	(5.078)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	1.406	8.187	6.516	129	16.238
2020 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	1.475	12.265	11.533	373	25.646
Sukaupta amortizacija	(69)	(4.078)	(5.017)	(244)	(9.408)
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.	1.406	8.187	6.516	129	16.238
Įsigijimai	-	148	191	141	480
Nurašymai ir perleidimai	(27)	(575)	(1)	(50)	(653)
Nusidėvėjimas	(46)	(2.217)	(2.684)	(85)	(5.032)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	1.333	5.543	4.022	135	11.033
2021 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	1.448	10.979	11.439	229	24.095
Sukaupta amortizacija	(115)	(5.436)	(7.417)	(93)	(13.062)
Likutinė vertė	1.333	5.543	4.022	135	11.033

Bendrovės sudarytos sutartys dėl transporto nuomos suteikia teisę keisti teikiamų paslaugų apimtį neviršijant sutartyse nurodytą maksimalaus paslaugų kiekio ir kainos, taip pat Bendrovė neįsipareigoja nupirkti viso maksimalaus transporto priemonių kiekio, ar bet kokios jo dalies. Sutartys gali būti nutrauktos, informuojant nuomotoją ne mažiau nei prieš 6 mėnesius, be papildomų finansinių įsipareigojimų, o dėl administracinių patalpų ir infrastruktūros nuomos - ne anksčiau nei prieš 14 dienų, be papildomų finansinių įsipareigojimų. Žemės nuomos sutartys gali būti nutraukiamos anksčiau laiko be papildomų finansinių įsipareigojimų.

7.2 Sąnaudos susijusios su nuomos sutartimis, pripažįstamos PNKBPA

Toliau pateikiamos Bendrovės nuomos sutarčių sąnaudos, apskaitytos PNKBPA:

	2021 m.	2020 m.
Nusidėvėjimas	5.032	5.078
Priskaičiuotų palūkanų sąnaudos	160	198
Trumpalaikės nuomos sąnaudos (kitos sąnaudos)	165	206
Turto ir įsipareigojimų nurašymas	-	10
Nuomos sąnaudos iš viso:	5.357	5.492

8 Investicijos į asocijuotąsias įmones

Bendrovės investicijų į asocijuotąsias įmones judėjimas per ataskaitinius metus:

	2021 m.	2020 m.
Likutinė vertė sausio 1 d.	3.722	2.628
Įstatinio kapitalo didinimas	-	1.149
Gauti dividendai	(197)	(194)
Pelno (nuostolių) iš investicijų į asocijuotąsias įmones dalis	366	139
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	3.891	3.722

2020 metais Bendrovė padidino investiciją į asocijuotą įmonę turtiniu įnašu, kurį sudarė nematerialusis turtas. Turtinis įnašas įvertintas nepriklausomų vertintojų 1.149 tūkst. Eur verte, likutinė perleisto turto vertė sudarė 943 tūkst. Eur (5 pastaba).

Asocijuotų įmonių apibendrinta finansinė informacija už 2021 m. (neaudituoti duomenys) ir 2020 m. (audituoti duomenys) pateikiama žemiau:

Apibendrinta finansinės padėties ataskaita	UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“	
	2021 m.	2020 m.
Ilgalaikis turtas	16.459	12.123
Ilgalaikio turto iš viso	16.459	12.123
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1.464	942
Kitas trumpalaikis turtas	8.651	8.763
Trumpalaikio turto iš viso	10.115	9.705
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	(574)	(1.291)
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	(574)	(1.291)
Trumpalaikės paskolos	(8.840)	(213)
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	(3.158)	(6.523)
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	(11.998)	(6.736)
Grynasis turtas	14.002	13.801

9 Atsargos

Bendrovės atsargas sudarė:

	2021 gruodžio 31 d.	2020 gruodžio 31 d.
Žaliavos ir atsarginės dalys	1.723	1.916
Gamtinės dujos	663	114
Kuras	48	34
Kita	408	310
Atimti: nukainojimas iki grynosios realizacinės vertės	(56)	(30)
Iš viso:	2.786	2.344

2021 metais techninėms reikmėms buvo sunaudota gamtinių dujų, kurių vertė buvo 5.589 tūkst. Eur (2020 m. – 1.626 tūkst. Eur), o gamtinių dujų, kurių vertė buvo 249 tūkst. Eur buvo nurašyta dėl trečiųjų asmenų žalos (2020 m. – 26 tūkst. Eur).

Atsargų nukainojimo iki grynosios galimo realizavimo vertės pasikeitimas yra apskaitytas PNKBPA straipsnyje „Kitos sąnaudos“. Atsargų vertės sumažėjimas skaičiuojamas pasenusiems atsargoms ir netinkamoms naudoti atsargoms.

10 Prekybos ir kitos gautinos sumos

Bendrovės prekybos gautinas sumas sudarė:

	2021 gruodžio 31 d.	2020 gruodžio 31 d.
Iš pirkėjų gautinos sumos už elektros energiją	47.726	38.881
Prekybos ir kitos gautinos sumos iš susijusių šalių (32 pastaba)	32.637	36.156
Iš pirkėjų gautinos sumos už gamtinių dujų skirstymą	1.535	1.414
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	631	222
Hipotekinių paskolų einamųjų metų dalis	54	56
Kitos gautinos sumos	6.407	633
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(2.242)	(2.466)
Iš viso:	86.748	74.896

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

10.1 Gautinų sumų vertės sumažėjimas (tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai)

Prekybos gautinoms sumoms palūkanos neskaiciuojamos, įprastas atsiskaitymo terminas yra 25–35 dienų.

Nustatant gautinų sumų galiojimo laikotarpio kredito nuostolius Bendrovė naudoja nuostolių koeficientų matricą. Nuostolių koeficientų matrica pagrįsta istoriniais duomenimis apie pirkėjų atsiskaitymus už skolas per prekybos gautinų sumų galiojimo laikotarpį ir yra koreguojama atsižvelgiant į ateities prognozes. Nuostolių koeficientai atnaujinami sudarant metines finansines ataskaitas įvertinant ateities veiklos prognozių įtaką, kai šios prognozės rodo ekonominių sąlygų pablogėjimą per ateinančius metus, bei vartotojų rūšis. Skirtingoms vartotojų grupėms nustatomi skirtingi nuostolių koeficientai.

Žemiau pateikiamos Bendrovės prekybos gautinos sumos 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d., kurių vertinimui yra taikomas bendrasis vertinimas naudojant nuostolių koeficientų matricą:

2021 m.	Vėluojama diena														Iš viso
	Nepradelsta	0-30	31-60	61-90	91-120	121-150	151-180	181-210	211-240	241-270	271-300	301-330	331-360	virš 360	
Nuostolių koeficientas*	0,04%	1,21%	5,01%	7,53%	9,06%	10,29%	10,65%	10,74%	10,74%	10,74%	10,75%	10,75%	10,75%	57,39%	
Fiziniai asmenys	403	87	46	36	31	28	25	22	20	27	27	39	9	82	
Vertės sumažėjimas	0,16	1,05	2,29	2,69	2,82	2,92	2,69	2,41	2,19	2,85	2,87	4,15	0,95	46,89	77
Nuostolių koeficientas*	0,05%	1,41%	3,96%	6,23%	8,13%	9,52%	10,40%	11,00%	11,37%	11,83%	12,20%	12,53%	12,73%	57,45%	
Juridiniai asmenys	38.059	785	225	105	90	86	68	68	68	62	74	63	37	1.300	
Vertės sumažėjimas	19,03	11,07	8,90	6,56	7,30	8,17	7,09	7,53	7,74	7,38	9,08	7,91	4,69	746,85	859
Nuostolių koeficientas*	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Savivaldybės ar valstybės biudžeto finansuojamos įmonės, įstaigos ir organizacijos	2.289	24	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	12	
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nuostolių koeficientas*	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
Bankrutavę, bankrutuojantys ir likviduoti klientai	59	8	10	4	6	5	4	8	21	47	36	18	30	1.049	
Vertės sumažėjimas	59,07	7,94	9,74	3,94	5,81	5,16	4,44	7,53	21,24	47,39	36,44	18,34	29,74	1.049	1.306
Iš viso:	78	20	21	13	16	16	14	18	31	58	48	31	35	1.843	2.242

2020 m.	Vėluojama diena														Iš viso
	Nepradelsta	0-30	31-60	61-90	91-120	121-150	151-180	181-210	211-240	241-270	271-300	301-330	331-360	virš 360	
Nuostolių koeficientas*	0,08%	1,74%	7,55%	12,16%	14,83%	17,52%	18,14%	18,27%	18,27%	18,27%	18,27%	18,27%	18,27%	67,12%	
Fiziniai asmenys	174	25	14	7	5	3	2	4	4	4	1	3	2	80	
Vertės sumažėjimas	0,14	0,43	1,07	0,87	0,76	0,45	0,42	0,76	0,82	0,77	0,20	0,58	0,44	53,77	61
Nuostolių koeficientas*	0,05%	1,99%	5,42%	8,76%	11,55%	13,71%	15,12%	16,19%	16,82%	17,59%	18,25%	18,83%	19,20%	67,12%	
Juridiniai asmenys	37.741	976	315	153	84	70	70	65	76	89	84	48	35	1.025	
Vertės sumažėjimas	18,87	19,42	17,05	13,43	9,69	9,62	10,51	10,54	12,86	15,57	15,36	9,02	6,77	688,06	857
Nuostolių koeficientas*	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Savivaldybės ar valstybės biudžeto finansuojamos įmonės, įstaigos ir organizacijos	1.709	8	2	11	6	1	-	-	-	-	-	1	-	11	
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nuostolių koeficientas*	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
Bankrutavę, bankrutuojantys ir likviduoti klientai	71	45	7	5	5	10	11	11	9	60	22	37	29	1.225	
Vertės sumažėjimas	70,74	45,2	7,04	5,05	5,22	10,11	10,62	11,18	8,78	60,09	22,39	36,66	29,41	1.225,33	1.548
Iš viso:	90	65	25	19	16	20	22	23	22	76	38	46	37	1.967	2.466

Vidutinis nuostolių koeficientas, taikomas skirtingoms vartotojų grupėms

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas 2021 m. ir 2020 metais:

	2021 m.	2020 m.
Likutinė vertė sausio 1 d.	2.466	2.707
Vertės sumažėjimas per metus	259	299
Abejotinų gautinų sumų nurašymas	(483)	(540)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	2.242	2.466

Gautinų sumų vertės sumažėjimas apskaitytas PNKBPA „Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos“ eilutėje.

Prekybos ir kitų gautinų sumų tikroji vertė 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. apytikriai yra lygi jų likutinei vertei.

11 Kitas trumpalaikis turtas

Kitą trumpalaikį turtą sudarė:

	2021 gruodžio 31 d.	2020 gruodžio 31 d.
Nepriklausomų elektros energijos tiekėjų garantijos	3.345	2.787
Iš viso:	3.345	2.787

Kitą trumpalaikį turtą 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė pinigai, gauti iš nepriklausomų elektros energijos tiekėjų. 2020 m. gegužės 7 d. Lietuvos Respublikos Seimo buvo priimtos Elektros energetikos įstatymo pataisos, susijusios su šalies elektros rinkos liberalizavimu. Remiantis šiuo pakeitimu nepriklausomi elektros tiekėjai, norintys dalyvauti elektros energijos rinkoje, privalo pateikti garantijas. Garantijos dydis priklauso nuo užimamos rinkos dalies. Viena iš galimų garantijų pateikimų formų yra pervestos piniginės lėšos į Bendrovės sąskaitą.

12 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Bendrovės pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė:

	2021 gruodžio 31 d.	2020 gruodžio 31 d.
Pinigai bankų sąskaitose	14.524	8.965
Iš viso:	14.524	8.965

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. apytikriai yra lygi jų likutinei vertei.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo įkeistų ar kitaip apribotų disponuojamų lėšų bankuose.

13 Įstatinis kapitalas

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 259.442.797 Eur ir buvo padalintas į 894.630.333 paprastasias vardines akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 Eur. Visos išleistos akcijos yra pilnai apmokėtos.

14 Rezervai

14.1 Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas – tai Lietuvos Respublikos įstatymų numatytas privalomas sudaryti rezervas. Bendrovės privalo pervesti į privalomąjį rezervą 5 proc. grynojo pelno, kol bendra šio rezervo suma pasiekia 10 proc. bendrovės įstatinio kapitalo. Privalomasis rezervas negali būti naudojamas dividendams išmokėti ir sudaromas tik būsimiems nuostoliams padengti.

Bendrovės privalomasis rezervas 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai suformuotas.

14.2 Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Iš perkainojimo rezervo negali būti mažinami nuostoliai.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės perkainojimo rezervo judėjimas buvo toks:

	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutinė vertė 2020 m. sausio 1 d.	165.905	(24.885)	141.020
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(16.449)	2.467	(13.982)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	149.456	(22.418)	127.038
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.	149.456	(22.418)	127.038
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(13.317)	1.997	(11.320)
Pelnas (nuostoliai) dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo per metus	(38.373)	5.756	(32.617)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	97.766	(14.665)	83.101

15 Paskolos

Bendrovės finansines skolas sudarė:

	Pastaba	2021 gruodžio 31 d.	2020 gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos			
Paskolos iš susijusių šalių	32	649.830	657.732
		649.830	657.732
Trumpalaikės paskolos			
Paskolos iš susijusių šalių	32	63.439	15.549
		63.439	15.549
Paskolų iš viso:		713.269	673.281

2021 m. gruodžio 31 d. paskolas daugiausiai sudarė pagal su patronuojančia įmone AB „Ignitis grupė“ sudarytos Žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartis dėl Žaliųjų obligacijų emisijų dalies perkėlimo Bendrovei.

Paskolos davėjas (kreditorius) ir paskolos rūšis	Paskolos sutarties sudarymo data	Ilgalaikė dalis	Trumpalaikė dalis (įskaitant palūkanas)	Iš viso
AB "Ignitis grupė" Žaliųjų obligacijų emisijos dalies perkėlimas Bendrovei	2018 m. liepos 3 d.	250.000	3.042	253.042
AB "Ignitis grupė" obligacijų emisijos dalies perkėlimas Bendrovei	2020 m. birželio 30 d.	200.000	3.223	203.223
AB "Ignitis grupė" Žaliųjų obligacijų emisijos dalies perkėlimas Bendrovei	2017 m. liepos 14 d.	166.288	2.090	168.378
AB "Ignitis grupė" refinansuota SEB banko paskola	2017 m. lapkričio 8 d.	33.542	7.943	41.485
AB "Ignitis grupė" Grupės įmonių tarpusavio skolinimasis	2016 m. gegužės 18 d.	-	47.141	47.141
Iš viso:		649.830	63.439	713.269

Ilgalaikių finansinių skolų grąžinimo terminai:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Nuo vienerių iki dviejų metų	7.901	7.901
Nuo dviejų iki penkerių metų	191.929	31.606
Po penkerių metų	450.000	618.225
Iš viso:	649.830	657.732

Bendrovė turi šias nepanaudotas finansavimo galimybes, kurių terminas baigiasi vienerių metų laikotarpiu arba vėliau

	2021 m.	2020 m.
Finansavimo galimybės	22.877	80.000

16 Grynoji skola

Grynoji skola yra ne TFAS likvidumo rodiklis, kuris naudojamas skolos ir labai likvidaus Bendrovės valdomo turto santykiui nustatyti. Vadovybė seka grynosios skolos rodiklį rizikos valdymo tikslais.

Grynosios skolos likučiai:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės finansinės skolos	649.830	657.732
Trumpalaikės finansinės skolos (įskaitant sukauptas palūkanas)	63.439	15.549
Nuomos įsipareigojimai	11.206	16.385
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	(14.524)	(8.965)
Grynoji skola	709.951	680.701

Grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų suderinimas:

	Turtas		Nuomos įsipareigojimai		Paskolos		Iš viso
	Grynieji pinigai	Ilgalaikiai	Trumpalaikiai	Ilgalaikės	Trumpalaikės		
Grynoji skola 2020 m. sausio 1 d.	(4.775)	15.555	5.029	465.633	176.268	657.710	
Piniginiai pokyčiai							
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (padidėjimas)	(4.190)	-	-	-	-	(4.190)	
Gautos paskolos	-	-	-	200.000	-	200.000	
Grąžinimas paskolų	-	-	-	-	(32.901)	(32.901)	
Paskolos iš susijusių šalių – grynąja verte	-	-	-	-	-	(138.356)	
Nuomos mokėjimai – pagrindinė suma	-	-	(5.096)	-	-	(5.096)	
Sumokėtos palūkanos	-	-	(197)	-	(7.853)	(8.050)	
Nepiniginiai pokyčiai							
Palūkanų priskaitymas	-	-	198	-	12.577	12.775	
Sudarytos nuomos sutartys	-	896	-	-	-	896	
Perklasifikavimai tarp straipsnių	-	(5.149)	5.149	(7.901)	7.901	-	
PVM nuo mokėtinų palūkanų	-	-	-	-	(2.087)	(2.087)	
Grynoji skola 2020 m. gruodžio 31 d.	(8.965)	11.302	5.083	657.732	15.549	680.701	
Grynoji skola 2021 m. sausio 1 d.	(8.965)	11.302	5.083	657.732	15.549	680.701	
Piniginiai pokyčiai							
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (padidėjimas)	(5.559)	-	-	-	-	(5.559)	
Gautos paskolos	-	-	-	-	-	-	
Grąžinimas paskolų	-	-	-	-	(7.901)	(7.901)	
Paskolos iš susijusių šalių – grynąja verte	-	-	-	-	47.123	47.123	
Nuomos mokėjimai – pagrindinė suma	-	-	(5.006)	-	-	(5.006)	
Sumokėtos palūkanos	-	-	(160)	-	(13.510)	(13.670)	
Nepiniginiai pokyčiai							
Priskaičiuotos palūkanų sąnaudos	-	-	160	-	14.168	14.328	
Sudarytos nuomos sutartys	-	257	223	-	-	480	
Nurašyta nuomos įsipareigojimų	-	(105)	(548)	-	-	(653)	
Perkėlimai tarp straipsnių	-	(4.820)	4.820	(7.902)	7.902	-	
PVM nuo mokėtinų palūkanų	-	-	-	-	108	108	
Grynoji skola 2021 m. gruodžio 31 d.	(14.524)	6.634	4.572	649.830	63.439	709.951	

17 Nuomos įsipareigojimai

Minimalūs Bendrovės mokėjimai pagal nuomos sutartis sudarė:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Minimalios įmokos		
Per pirmus metus	4.694	5.241
Nuo dviejų iki penkerių metų	5.548	10.028
Po penkerių metų	2.978	3.340
Iš viso	13.220	18.609
Būsimos finansinės sąnaudos		
Per pirmus metus	(122)	(158)
Nuo dviejų iki penkerių metų	(276)	(341)
Po penkerių metų	(1.616)	(1.725)
Iš viso	(2.014)	(2.224)
Likutinė vertė	11.206	16.385

Pagrindiniai Bendrovės nuomos įsipareigojimai susiję su pastatų ir transporto priemonių ilgalaikė nuoma.

2021 m. gruodžio 31 d. su pastatais susiję Bendrovės nuomos įsipareigojimai siekė 5.600 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 8.237 tūkst. Eur). 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pastatų nuomos palūkanų normos buvo nuo 0,61 iki 1,83 proc. 2021 m. gruodžio 31 d. galiojusių pastatų nuomos sutarčių terminai pasibaigia 2022–2027 m. laikotarpiu.

2021 m. gruodžio 31 d. su transporto priemonėmis susiję Bendrovės nuomos įsipareigojimai siekė 4.062 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 6.560 tūkst. Eur). 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. transporto priemonių nuomos palūkanų normos buvo nuo 0,61 iki 1,16 proc. 2021 m. gruodžio 31 d. galiojusių transporto nuomos sutarčių terminai pasibaigia 2023 m. laikotarpiu.

18 Pelno mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudos už metus apima ataskaitinio laikotarpio pelno mokestį ir atidėtąjį mokestį. Bendrovės mokesčių sąnaudas sudaro:

	2021 m.	2020 m.
Atidėtojo mokesčio sąnaudos (pajamos)	6.776	8.590
Iš viso:	6.776	8.590

Bendrovė turėjo pakankamą nepanaudotos investicijų lengvatos sumą visam apmokestinamajam pelnui padengti 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 22,4 mln. Eur sukauptos nepanaudotos investicinių projektų lengvatos, kurią galės panaudoti iki 2023 m. gruodžio 31 d. (2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 64,4 mln. Eur sukauptos nepanaudotos lengvatos).

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma, priskirtina metų veiklos rezultatui, gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą 15 proc. pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	2021 m.	2021 m.	2020 m.	2020 m.
Pelnas prieš apmokestinimą		56.807		78.072
Pelno mokestis apskaičiuotas taikant 15 % tarifą	15,00%	8.521	15,00%	11.711
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	0,067%	380	0,27%	214
Neapmokestinamos pajamos	-	-	(0,76)%	(594)
Pelno mokesčio investicijų lengvata	(3,74)%	(2.125)	(3,51)%	(2.741)
Iš viso	11,93%	6.776	11,00%	8.590

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, jeigu egzistuoja teisiškai pagrindžiama teisė sudengti einamojo laikotarpio mokesčio turtą su einamojo laikotarpio mokesčio įsipareigojimais ir jeigu atidėtasis mokestis yra susijęs su ta pačia fiskaline institucija. Toliau pateikti atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį:

	2019 m. gruodžio 31 d.	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2020 gruodžio 31 d.	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose	2021 m. gruodžio 31 d.
Atidėtojo mokesčio turtas						
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	14.165	(674)	13.491	(720)	-	12.771
Atsargų nukainojimas ir gautinų sumų vertės sumažėjimas	422	(40)	382	(33)	-	349
Sukauptos sąnaudos	888	392	1.280	488	-	1.768
Elektros perdėklaravimas	1.194	(475)	719	1.196	-	1.915
Nuomos teise valdomo turto likutis	23	(1)	22	4	-	26
Nepanaudotų investicijų lengvata	15.271	(5.615)	9.656	(6.294)	-	3.362
Atidėtojo mokesčio turtas, grynąja verte	31.963	(6.413)	25.550	(5.359)	-	20.191
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas						
Ilgalaikio materialiojo turto mokesčių ir finansinių verčių skirtumai	(36.505)	(2.535)	(39.040)	(1.012)	5.756	(34.296)
Investicijų lengvata	(1.244)	273	(971)	206	-	(765)
Dotacijų nurašymas	(2.631)	85	(2.546)	(610)	-	(3.156)
Atidėtasis mokesčio įsipareigojimas, grynąja verte	(40.380)	(2.177)	(42.557)	(1.417)	5.756	(38.218)
Atidėtojo mokesčio grynoji vertė	(8.417)	(8.590)	(17.007)	(6.776)	5.756	(18.028)

19 Įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais

Įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Laikotarpio pradžioje	225.620	215.082
Gauta per metus	28.198	20.664
Pripažinta pajamomis pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje (24 pastaba)	(10.812)	(10.126)
Laikotarpio pabaigoje	243.006	225.620
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikė dalis		
Įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais	231.535	214.963
Įsipareigojimai pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sutartis	224	236
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų pagal sutartis su klientais:	231.759	215.199
Trumpalaikė dalis (23 pastaba)	11.247	10.421
Iš viso įsipareigojimų pagal prijungimo sutartis:	243.006	225.620

20 Dotacijos ir subsidijos

Dotacijų likutį sudaro dotacijos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo finansavimu ir neatlygintinai gautas turtas. Pokyčiai dotacijų straipsniuose buvo šie:

Likutis 2019 gruodžio 31 d.	15.156
Gauta	7.211
Priskaičiuota amortizacija	(1.045)
Dotacijų nurašymas	(4)
Likutis 2020 gruodžio 31 d.	21.318
Gauta	11.448
Priskaičiuota amortizacija	(1.253)
Dotacijų atstatymas ir nurašymas	(4.345)
Likutis 2021 gruodžio 31 d.	27.168

Dotacijų amortizacija apskaitoma PNKBPA nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje ir mažina susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas. Dotacijų nurašymas apskaitomas turto perkainojimo / vertės sumažėjimo straipsniuose ir mažina šias sąnaudas.

21 Atidėjiniai

Bendrovės atidėjinius sudarė:

	2021 gruodžio 31 d.	2020 gruodžio 31 d.
Ilgalaikiai	21.072	23.435
Trumpalaikiai	7.609	8.916
Iš viso	28.681	32.351

Bendrovės atidėjinių judėjimas pateikiamas žemiau:

	Atidėjiniai servitutų kompensacijoms	Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui	Atidėjiniai išmokoms darbuotojams	Iš viso
Likutinė vertė 2020 m. sausio 1 d.	26.911	8.328	2.575	37.814
Padidėjimas per laikotarpį	-	-	-	-
Diskonto įtaka	50	-	-	50
Išmokėjimas per laikotarpį	(258)	-	(14)	(272)
Perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo	(12.065)	6.742	82	(5.241)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	14.638	15.070	2.643	32.351
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.	14.638	15.070	2.643	32.351
Padidėjimas per laikotarpį	-	-	1.055	1.055
Diskonto įtaka	(18)	-	-	(18)
Išmokėjimas per laikotarpį	-	-	-	-
Perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo	(244)	(4.383)	(80)	(4.707)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	14.376	10.687	3.618	28.681

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2021 m.	2020 m.
Diskonto norma	0,04 %	0,20 %
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	7,8%	7,9%
Metinis atlyginimo padidėjimas	5%	3%
Vidutinis laikas iki pensijos (metais)	19	19

22 Prekybos ir kitos mokėtinės sumos

Bendrovės prekybos ir kitas mokėtinis sumas sudarė:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Susijusioms įmonėms mokėtinės sumos (32 pastaba)	52.380	25.565
Prekybos mokėtinės sumos	17.696	24.532
Iš viso prekybos mokėtinų sumų:	70.076	50.097
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	2.335	1.427
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	295	2.957
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	3.502	3.360
Iš viso kitų mokėtinų sumų:	6.132	7.744
Likutinė vertė	76.208	57.841

Kitų mokėtinų sumų vertėje dalis įsipareigojimų, kurie 2021 m. gruodžio 31 d. sudaro 2.630 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 4.384 tūkst. Eur) yra ne finansinės priemonės.

Prekybos mokėtinės sumos

Aukščiau minėtų finansinių įsipareigojimų sąlygos:

- Prekybos mokėtinės sumos yra beprocentės ir paprastai joms yra nustatomas 30-45 dienos apmokėjimo laikotarpis.
- Kitos mokėtinės sumos yra beprocentės ir jų vidutinis padengimo terminas yra šeši mėnesiai.

23 Sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Gauti išankstiniai apmokėjimai pagal naujų vartotojų prijungimo ir kitas sutartis su klientais bei kitas sutartis	49.953	29.510
Sukauptos sąnaudos	24.279	24.594
Sutartinių įsipareigojimų pagal vartotojų prijungimo sutartis trumpalaikė dalis (19 pastaba)	11.247	10.421
Iš viso:	85.479	64.525

Sutartinius įsipareigojimus pagal naujų vartotojų prijungimo ir kitas sutartis sudarė:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Gauti išankstiniai apmokėjimai už naujų vartotojų prijungimą	28.594	16.370
Gauti išankstiniai apmokėjimai už kitas paslaugas pagal sutartis su klientais	12.679	9.441
Gauti išankstiniai apmokėjimai pagal kitas sutartis	4.673	-
Permokos už elektros energiją ir elektros energijos perdeklaravimo įtaka	4.007	3.699
Iš viso:	49.953	29.510

Gautų išankstinių apmokėjimų už naujų vartotojų prijungimą pasiskirstymas:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Prijungimas prie elektros tinklo	25.059	11.464
Prijungimas prie dujų tinklo	3.535	4.906
Iš viso:	28.594	16.370

24 Pajamos pagal sutartis su klientais

24.1 Informacija apie išskaidytas pajamas

Bendrovės pajamos pagal sutartis su klientais buvo šios:

	2021 m.	2020 m. (pertvarkyta) ¹
Elektros energijos persiuntimo pajamos	439.459	410.818
Gamtinių dujų persiuntimo pajamos	45.473	36.359
Elektros energijos garantinio tiekimo pajamos	30.271	17.930
Naujų vartotojų prijungimo pajamos (19 pastaba)	10.812	10.126
Pajamos už įrenginių iškėlimą	4.043	5.633
Techninių sąlygų išdavimas	1.539	-
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	1.537	1.825
Iš viso:	533.134	482.691

¹Dalis sumų neatitinka 2020 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų dėl perklasifikavimų. Daugiau informacijos atskleista 1.2 pastaboje.

Bendrovės pajamos pagal prekių ar paslaugų perdavimo periodiškumą:

	2021 m.	2020 m. (pertvarkyta) ¹
Veiklos įsipareigojimai įvykdomi konkrečiu momentu	7.119	7.458
Veiklos įsipareigojimai įvykdomi per laikotarpį	526.015	475.233
Iš viso:	533.134	482.691

¹Dalis sumų neatitinka 2020 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų dėl perklasifikavimų. Daugiau informacijos atskleista 1.2 pastaboje.

24.2 Sutarčių likučiai

Bendrovės sutarčių su klientais likučiai laikotarpio pabaigoje:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Prekybos gautinos sumos	80.533	74.406
Sutarčių įsipareigojimai	275.607	245.689
Gauti išankstiniai apmokėjimai už naujų vartotojų prijungimą (23 pastaba)	28.594	16.370
Gauti išankstiniai apmokėjimai už kitas paslaugas pagal sutartis su klientais (23 pastaba)	12.679	6.549
Permokos už elektros energiją ir elektros energijos perdeklaravimo įtaka (23 pastaba)	4.007	3.699
Sutarciniai įsipareigojimai pagal naujų vartotojų prijungimo sutartis (19 pastaba)	243.006	225.620

Bendrovė sutarčių turto 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. neturėjo.

Pripažinti prekybos gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai yra atskleisti 10 pastaboje.

24.3 Sutarčių kainos paskirstymas likusiems veiklos įsipareigojimams

Visi Bendrovės veiklos įsipareigojimai klientams suteikia Bendrovei teisę gauti tokios sumos atlygį iš kliento, kuris tiesiogiai klientui atitinka iki tam tikros datos Bendrovės baigtos vykdyti veiklos vertę, todėl Bendrovė taiko 15 TFAS 121 straipsnyje numatytą praktinę priemonę ir neatskleidžia sutarčių kainos paskirstymo likusiems veiklos įsipareigojimams.

24.4 Teisės į grąžintas prekes ir mokėtini įsipareigojimai

Bendrovė nėra pasirašiusi reikšmingų sutarčių, kuriose būtų nustatytos kliento teisės grąžinti prekes.

24.5 Veiklos įsipareigojimai

Veiklos įsipareigojimai laikomi įvykdytais, kai paslauga yra suteikta, apmokėjimo terminas įprastai yra 30 dienų nuo paslaugos suteikimo. Daugiau informacijos apie veiklos įsipareigojimų vykdymą, sąskaitų išrašymą, yra pateikta 2.18 pastaboje.

24.6 Informacija apie pajamų išskaidymą pagal veiklas

2021 m.	Elektros tiekimas ir skirstymas	Dujų skirstymas	Iš viso
Elektros energijos persiuntimo pajamos	439.459	-	439.459
Gamtinių dujų persiuntimo pajamos	-	45.473	45.473
Elektros energijos garantinio tiekimo pajamos	30.271	-	30.271
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	9.429	1.383	10.812
Pajamos už įrenginių iškėlimą	4.043	-	4.043
Techninių sąlygų išdavimas	1.539	-	1.539
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	472	1065	1.537
Iš viso:	485.213	47.921	533.134
Pajamų pripažinimo momentas:			
Tam tikru momentu suteikus paslaugą	6.054	1.065	7.119
Pripažintos per laikotarpį	479.159	46.856	526.015
Iš viso:	485.213	47.921	533.134

2020 m.	Elektros tiekimas ir skirstymas (pertvarkyta) ¹	Dujų skirstymas (pertvarkyta) ¹	Iš viso (pertvarkyta) ¹
Elektros energijos persiuntimo pajamos	410.818	-	410.818
Gamtinių dujų persiuntimo pajamos	-	36.359	36.359
Elektros energijos garantinio tiekimo pajamos	17.930	-	17.930
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	8.883	1.243	10.126
Pajamos už įrenginių iškėlimą	5.633	-	5.633
Techninių sąlygų išdavimas	-	-	-
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	570	1.255	1.825
Iš viso:	443.834	38.857	482.691
Pajamų pripažinimo momentas:			
Tam tikru momentu suteikus paslaugą	6.203	1.255	7.458
Pripažintos per laikotarpį	437.631	37.602	475.233
Iš viso:	443.834	38.857	482.691

¹Dalis sumų neatitinka 2020 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų dėl perklasifikavimų. Daugiau informacijos atskleista 1.2 pastaboje.

25 Kitos pajamos

Toliau pateikiamos Bendrovės kitos per metus gautos pajamos:

	2021 m.	2020 m. (pertvarkyta) ¹
Pajamos už laiku neįvykdytus įsipareigojimus	1.558	703
Turto nuomos pajamos	370	485
Ilgalaikio turto perleidimo pelnas (nuostoliai)	56	517
Kitos pajamos	188	446
Iš viso:	2.172	2.150

¹Dalis sumų neatitinka 2020 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų dėl perklasifikavimų. Daugiau informacijos atskleista 1.2 pastaboje.

26 Dividendai

Patvirtinti dividendai, tenkantys vienai akcijai:

	2021 m.	2020 m.
Patvirtinti dividendai (tūkst.)	55.467	67.991
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)*	894.630	894.630
Patvirtinti dividendai, tenkantys vienai akcijai (eurais)	0,062	0,076

*Per atskaitinį laikotarpį apyvartoje esančių paprastųjų akcijų skaičiaus svertinis vidurkis yra laikotarpio pradžioje buvusių paprastųjų akcijų skaičius, koreguotas per atskaitinį laikotarpį atpirktų arba išleistų paprastųjų akcijų skaičiumi, šį padauginus iš svertinio laiko rodiklio. Svartinis laiko rodiklis yra atskaitinio laikotarpio dienų, kada akcijos buvo apyvartoje, skaičiaus ir atskaitinio laikotarpio viso dienų skaičiaus santykis.

2021 m. kovo mėn. 30 d. įvykęs eilinis visuotinis AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkų susirinkimas patvirtino pelno už 2020 metus paskirstymą ir nusprendė skirti 0,062 Eur dividendų vienai akcijai, iš viso 55.467 tūkst. Eur dividendų.

27 Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos

	2021 m.	2020 m.
Darbo užmokesčio sąnaudos	50.171	48.903
Socialinio draudimo įmokos	1.222	1.028
Išmokų darbuotojams atidėjinio pokytis	1.016	212
Išaitinės kompensacijos	399	531
Sukaupto atostogų rezervo pokytis	277	694
Iš viso:	53.085	51.368

28 Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos

	2021 m.	2020 m.
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas (6 pastaba)	6.645	6.327
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai (6 pastaba)	3.850	4.059
Gautinų sumų vertės sumažėjimas (priskaičiuotas) (10 pastaba)	259	299
Atsargų nukainojimo pokytis (9 pastaba)	26	-
Kito finansinio turto vertės sumažėjimo pokytis	(131)	379
Nebaigtos statybos vertės sumažėjimas ir (sumažėjimo atstatymas) (6 pastaba)	(550)	640
Kiti nurašymai	18	18
Iš viso:	10.117	11.722

29 Kitos sąnaudos

	2021 m.	2020 m.
Aptarnavimo įmonės sąnaudos	4.971	4.649
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	3.270	2.092
Klientų aptarnavimo sąnaudos	3.018	2.392
Transporto sąnaudos	2.932	3.240
Nuoma ir komunalinės paslaugos	2.463	1.956
Konsultacinės paslaugos	1.235	1.187
Išmokos pagal kolektyvinę sutartį ir kitos papildomos išmokos	674	732
Personalo vystymas, komandiruotės	522	481
Draudimo, med. aptarnavimo sąnaudos	380	195
Žalos atlyginimas	277	193
Kitos sąnaudos	2.095	2.892
Iš viso:	21.837	20.009

30 Finansinė veikla

	2021 m.	2020 m.
Finansinės pajamos		
Palūkanų pajamos už suteiktas paskolas	62	38
Iš viso:	62	38
Finansinės sąnaudos		
Paskolų palūkanų sąnaudos	(13.324)	(12.188)
Nuomos įsipareigojimų palūkanų ir diskonto sąnaudos	(160)	(198)
Kitos (sąnaudos)/sąnaudų atstatymas	(42)	290
Iš viso:	(13.526)	(12.096)

31 Neapibrėžtieji įsipareigojimai

31.1 Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

2021 m. Bendrovės kapitalinių investicijų įsipareigojimai, prisiimti pagal sudarytas sutartis finansinių ataskaitų sudarymo datą, tačiau neapskaiyti finansinėse ataskaitose sudarė 62 mln. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. – 24 mln. eurų).

31.2 Tarifo koregavimai dėl ankstesniais metais uždirbto pelno viršijančio leistiną Komisijos nustatytą investicijų grąžą (2021 metais)

31.2.1 Elektros skirstymo segmentas

2021 m. spalio 15 d. nutarimu Nr. O3E-1309 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2022-2026 metams nustatymo“ Taryba nustatė elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutinės ribas 2022 metams remiantis 2020 m. spalio 15 d. pažyma Nr. O5E-1226 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2022-2026 metams nustatymo“.

Nustatant 2022 metų elektros energijos skirstymo kainų ribas buvo atliktas investicijų grąžos vertinimas už 2018-2020 metus ir buvo nustatytas investicijų grąžos dydis, viršijantis nustatytą leistiną dydį – 167.500 tūkst. EUR, iš jo:

- 1) 116.058 tūkst. EUR susidarė dėl skirtumų tarp LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio nusidėvėjimo bei investicijų grąžos lygio,
- 2) 51.442 tūkst. EUR susidarė dėl skirtumų susidariusių OPEX, technologinių nuostolių ir kitų sąnaudų prognozių neatitikimo lyginant su faktiškai patirtomis sąnaudomis.

Investicijos grąžos vertinimas už 2021 metus bus atliekamas 2022 metais, nustatant 2023 metų elektros energijos skirstymo kainų ribas.

31.2.2 Dujų skirstymo segmentas

2021 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. O3E-1390 „Dėl akcinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos 2022 metams koregavimo“ Taryba nustatė gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinę ribą 2022 metams remiantis 2021 m. spalio 26 d. pažyma Nr. O5E-1280 „Dėl akcinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos 2022 metams koregavimo“.

2021 metų pabaigoje negrąžintas investicijų grąžos dydis, viršijantis nustatytą leistiną dydį, susidaręs už 2014-2018 metus buvo 12.703 tūkst. EUR.

Nustatant 2022 metų gamtinių dujų skirstymo kainų ribas buvo papildomai atliktas investicijų grąžos vertinimas už 2019-2020 metus ir buvo nustatytas investicijų grąžos dydis, viršijantis nustatytą leistiną dydį – 3.899 tūkst. EUR.

Investicijos grąžos vertinimas už 2021 metus bus atliekamas 2023 metais, nustatant 2024 metų dujų skirstymo kainų ribas.

31.3 Teisminiai ginčai

31.3.1 Teisminis ginčas su UAB „Vilniaus energija“

Ieškovas UAB „Vilniaus energija“ kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą su ieškiniu dėl 9.284 tūkst. Eur nuostolių priteisimo iš AB „Energijos skirstymo operatorius“. Ieškovas teigia patyręs 9.284 tūkst. Eur nuostolių dėl to, kad AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2014 metais supirko tik techninio minimumo režimu leškovui priklausančiose termofikacinėse elektrinėse pagamintą elektros energijos kiekį. 2017 m. kovo 17 d. ieškovas patikslino ieškinio dalyką ir reikalauja 10.712 tūkst. Eur nuostolių atlyginimo priteisimo.

2020 m. sausio 28 d. Vilniaus apygardos teismas priėmė sprendimą, kuriuo iš dalies patenkino UAB „Vilniaus energija“ ieškinį ir:

- 1) pripažino, kad UAB „Vilniaus energija“ buvo diskriminuojama kitų termofikacinių elektrinių atžvilgiu;
- 2) priteisė UAB „Vilniaus energija“ 1.725 tūkst. Eur iš Bendrovės 2014 metais patirtų nuostolių atlyginimą; ir 535 tūkst. Eur 2015 metais patirtų nuostolių atlyginimą (iš viso 2.260 tūkst. Eur);
- 3) priteisė 6 proc. dydžio metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme 2014 m. gegužės 24 d. iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

Ieškinio dalis, pagal kurią UAB „Vilniaus energija“ reikalavo pripažinti, kad UAB „Vilniaus energija“ buvo diskriminuojama balansavimo paslaugų teikėjos AB „Ignitis gamyba“, ir pagal kurią reikalavo priteisti iš Bendrovės 4.615 tūkst. Eur 2014 metais patirtų nuostolių atlyginimą ir 3.837 tūkst. Eur 2015 metais patirtų nuostolių atlyginimą, buvo atmesta.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

2020 m. vasario 27 d. Bendrovė pateikė apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 28 d. sprendimo dalies, kuria tenkintas UAB „Vilniaus energija“ ieškinys. Bendrovė nesutinka su Vilniaus apygardos teismo išvada, kad ji, supirkdama remtiną elektros energiją, diskriminavo UAB „Vilniaus energija“. Kadangi savo veiksmais Bendrovė nepažeidė konkurencijos įstatymo reikalavimų, ji neprivalo kompensuoti tariamai UAB „Vilniaus energija“ patirtų nuostolių.

Lietuvos apeliacinis teismas 2020 m. birželio 11 d. nutartimi pakeitė Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 28 d. sprendimą ir UAB „Vilniaus energija“ ieškinį atmetė.

2020 m. rugsėjo 22 d. nutartimi Lietuvos Aukščiausiasis Teismas priėmė UAB „Vilniaus energija“ kasacinį skundą. 2020 m. spalio 21 d. Bendrovė pateikė atsiliepimą į UAB „Vilniaus energija“ kasacinį skundą.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2021 m. gegužės 25 d. nutartimi panaikino Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. birželio 11 d. nutarties dalį, kuria netenkintas UAB „Vilniaus energija“ reikalavimas dėl UAB „Vilniaus energija“ diskriminavimo kitų termofikacinių elektrinių atžvilgiu ir perdavė 1.725 tūkst. Eur 2014 metais ir 535 tūkst. Eur 2015 metais patirtų nuostolių atlyginimo klausimą nagrinėti iš naujo Lietuvos Aukščiausiajam Teismui. Kita UAB „Vilniaus energija“ pareikšto ieškinio Bendrovei dalis buvo galutinai atmesta.

2021 m. rugsėjo 28 d. Lietuvos apeliacinis teismas paskyrė ekspertizę ir byla buvo sustabdyta.

Bendrovės vadovybė tikisi, kad UAB „Vilniaus energija“ pretenzijos bus atmestos kaip nepagrįstos.

31.3.2 Teisminis ginčas su AB „Šiaulių energija“

AB „Šiaulių energija“ kreipėsi į teismą su ieškiniu dėl įpareigojimo AB „Energijos skirstymo operatorius“ atlyginti nuostolius, patirtus dėl 2019 m. kovo 25 d. AB „Litgrid“ tinklų gedimo, dėl kurio atsirado trumpasis jungimas ir viršįtampis Bendrovės tinkluose ir prie jų prijungtoje AB „Šiaulių energija“ elektrinės elektros įrangoje. Šiuo ieškiniu reikalaujama, kad ESO Bendrovė ir AB „Litgrid“ solidariai atlygintų 1.272 tūkst. Eur žalą.

VERT atliko šio incidento tyrimą, kurio metu Bendrovės atsakomybės už ieškovo elektros įrangos gedimą nenustatė. Grupės Bendrovės vadovybė su ieškiniu nesutinka, nes nepažeidė sutarties ar kitų teisės aktų, ir mano, kad AB „Šiaulių energija“ yra atsakinga už gedimo metu patirtus nuostolius.

2021 m. balandžio 6 d. AB „Šiaulių energija“ ieškinys Bendrovei Vilniaus apygardos teismo sprendimu buvo atmestas. Ieškovė AB „Šiaulių energija“ ir atsakovė AB „Litgrid“ pateikė apeliacinius skundus dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. balandžio 6 d. sprendimo. Teismo posėdžio data apeliacinės instancijos teisme dar nepaskirta.

Bendrovės vadovybė tiki, jog bus paliktas galioti Vilniaus apygardos teismo sprendimas, todėl atidėjinyje dėl šios bylos nebuvo suformuotas.

32 Sandoriai su susijusiomis šalimis

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pagrindinė patrunuojančioji šalis buvo AB „Ignitis grupė“. Susijusios šalies sąvoka apima sandorius ir likučius su Grupės įmonėmis, asocijuotomis įmonėmis, valstybės valdomomis įmonėmis ir jų dukterinėmis bendrovėmis sandoriai su tokiomis įmonėmis atskleidžiami tik tada, kai yra reikšmingi), Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir finansų ministro valdymo sričiai priskirtos įstaigos bei pagrindiniais vadovaujančiais asmenimis ir jų artimais šeimos nariais.

32.1 Prekių ir paslaugų pirkimai ir pardavimai:

2021 m. sausio – gruodžio mėn. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Paskolos	Mokėtinos sumos	Naudojimo teise valdomas turtas	Sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos	Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	Pirkimai	Pardavimai	Paskolų palūkanų sąnaudos
Patrunuojanti įmonė AB „Ignitis grupė“	694.873	222	40	5	-	-	1.539	-	14.093
Asocijuotos įmonės AB „Ignitis grupė“	-	5.297	-	175	-	-	19.910	-	-
„EPSO-G“ grupės įmonės	18.396	3.630	3.895	10.876	31.839	-	53.259	224.034	2
„EPSO-G“ grupės įmonės	-	43.231	-	193	798	219	274.264	27.185	-
Iš viso:	713.269	52.380	3.935	11.249	32.637	219	348.972	251.219	14.095

Bendrovė iš kitų grupės įmonių perka paslaugas, susijusias su turto nuoma, informacinių technologijų ir telekomunikacijų, viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos ir personalo administravimo paslaugas, taip pat elektros įrenginių statybos, rekonstravimo ir techninės priežiūros darbus. Pagrindinę dalį pirkimų iš AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių sudaro elektros energijos pirkimai. EPSO – G, UAB grupės įmonės teikia elektros energijos ir dujų perdavimo paslaugas, viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP), bei atlieka rangos darbus.

Siekdama sumažinti patiriamas apyvartinio kapitalo finansavimo sąnaudas 2016 m. gegužės 18 d. Bendrovė sudarė neterminuoto galiojimo AB „Ignitis grupė“ Grupės įmonių tarpusavio skolinimosi ir skolinimo sutartį, pagal kurią gali gauti trumpalaikes paskolas iš kitų Grupės įmonių. Nuo 2021 m. gegužės 25 d. vidaus skolinimo limitas yra 70.000 tūkst. Eur, jis nustatytas laikotarpiui iki 2022 m. gegužės 24 d. 0,94 proc. palūkanų norma nustatoma vienerių metų laikotarpiui ir yra tokia pati, kaip skolinantis iš komercinių bankų.

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė iš susijusių šalių Grupės tarpusavio skolinimosi platformoje buvo pasiskolinusi 47.123 tūkst. Eur. 2021 metų pateiktoje lentelėje tarpusavio paskolų likutis atskleistas paskolų dalyje – 28.727 tūkst. Eur buvo pasiskolinata iš patrunuojančiosios įmonės ir 18.396 tūkst. Eur buvo pasiskolinata iš kitų AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių. 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nebuvo pasiskolinusi iš susijusių šalių Grupės tarpusavio skolinimosi platformos.

2020 m. sausio – gruodžio mėn. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Paskolos	Mokėtinos sumos	Naudojimo teise valdomas turtas	Sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos	Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	Pirkimai	Pardavimai	Paskolų palūkanų sąnaudos
Patrunuojanti įmonė AB „Ignitis grupė“	673.281	87	40	1	-	-	1.092	-	12.404
Asocijuotos įmonės AB „Ignitis grupė“	-	4.638	-	354	-	-	17.910	-	2
„EPSO-G“ grupės įmonės	-	1.443	6.569	2.554	32.118	426	22.692	222.940	165
„EPSO-G“ grupės įmonės	-	19.397	-	11.353	4.038	342	189.422	630	-
Iš viso:	673.281	25.565	6.609	14.262	36.156	768	231.116	223.570	12.571

32.2 Sandorių su susijusiomis šalimis sąlygos

Atsiskaitymo terminai nustatomi per 30-90 dienų. Skolų likučiai metų pabaigoje nėra užtikrinti įkeitimais, joms nėra skaičiuojamos palūkanos, o atsiskaitymai įvyksta pinigais. 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sumokėjusi Litgrid AB 200 tūkst. Eur garantijų pagal balansavimo elektros pirkimo-pardavimo sutartį. Šios garantijos apskaitytos finansinės padėties ataskaitoje, eilutėje „Kitos ilgalaikės gautinos sumos“ Per metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d., Bendrovė neturėjo blogų skolų atidėjinių numatomiems kredito nuostoliams, gautinoms sumoms, kurias skolingos susijusios šalys.

32.3 Išmokos pagrindiniams vadovaujantiems asmenims

	2021 m.	2020 m.
Atlyginimai ir kitos trumpalaikės išmokos pagrindiniams vadovaujantiems asmenims	644	608
Iš jų:		
Trumpalaikės išmokos	630	608
Mokėjimų akcijomis sąnaudos	14	-
Pagrindinių vadovaujančių asmenų skaičius	10	10

2021 m. tik Bendrovės vadovas, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariai buvo laikomi Bendrovės pagrindiniais vadovaujančiais asmenimis, todėl buvo koreguojama atskleista palyginamojo laikotarpio informacija.

33 Finansinių priemonių tikrosios vertės

Bendrovė neturi finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte. Bendrovė atskleidžia su gautomis paskolomis susijusius finansinius įsipareigojimus. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė suteiktų paskolų neturėjo, todėl finansinis turtas nėra atskleidžiamas.

Bendrovė atskleidžia finansinių įsipareigojimų, susijusių su skoliniais įsipareigojimais Grupės įmonėms pagal paskolų sutartis, tikrąją vertę, kuri skaičiuojama diskontuojant būsimuosius pinigų srautus pagal rinkoje stebimą palūkanų normą. 2021 m. gruodžio 31 d. pinigų srautai diskontuoti naudojant svertinę vidutinę diskonto normą sudarė 2,76 proc. (2020 m. gruodžio 31 d. – 2,56 proc.). Paskolos iš Grupės įmonių priskiriamos 2-ajam tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Bendrovės finansinių įsipareigojimų, susijusių su skoliniais įsipareigojimais pagal paskolų sutartis, sudarytas su patrunuojančia bendrove AB „Ignitis grupė“, tikroji vertė yra apskaičiuojama diskontuojant pinigų srautus remiantis rinkos palūkanų norma, nustatyta kaip rinkos palūkanų norma pridėdant palūkanų normos apsikeitimo sandorius eurais terminams, kurie yra panašūs periodui, likusiam iki AB „Ignitis grupė“ išleistų obligacijų išpirkimo. 2021 m. gruodžio 31 d. pinigų srautai yra diskontuojami naudojant 2,90 proc. vidutinę diskonto normą (2020 m. gruodžio 31 d. – 2,186 proc.). Paskolos pagal žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartis, sudarytas su patrunuojančia bendrove AB „Ignitis grupė“, priskiriamos 2-ajam tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Toliau lentelėje parodytas Bendrovės finansinių priemonių tikrosios vertės paskirstymas 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pagal hierarchijos lygius:

Pastaba	Likutinė vertė	1-asis lygis Aktyviose rinkose kotiruojam os kainos	2-asis lygis Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi duomenys	3-iasis lygis Nestebimi duomenys	Iš viso	
2021 m. gruodžio 31 d.						
Finansinės priemonės, kurių tikroji vertė atskleidžiama:						
Įsipareigojimai						
Skoliniai įsipareigojimai Grupės įmonėms	15	88.626	-	85.771	-	85.771
Skoliniai įsipareigojimai pagal žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartis	15	624.643	-	596.129	-	596.129
2020 m. gruodžio 31 d.						
Finansinės priemonės, kurių tikroji vertė atskleidžiama:						
Įsipareigojimai						
Paskolos Grupės įmonėms	15	49.457	-	45.963	-	45.963
Paskolos pagal žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartis	15	623.824	-	622.398	-	622.398

34 Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio

2022 m. sausio 14 d. buvo padidintas Bendrovės skolinimosi limitas, naudojant vieningą AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės tarpusavio skolinimosi platformą, nuo 70.000 tūkst. Eur iki 110.000 tūkst. Eur.

Kitų reikšmingų įvykių po ataskaitinio laikotarpio iki šių finansinių ataskaitų išleidimo datos nebuvo.

*****

2021

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO
OPERATORIUS“
METINIS PRANEŠIMAS

2021 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ FINANSINIŲ METŲ PRANEŠIMAS

eso

TURINYS

METINIS PRANEŠIMAS	
Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai	4
Pagrindiniai bendrovės tinklo rodikliai	5
Vadovo žodis	7
Reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai	9
Veiklos ir finansinių rodiklių analizė	14
Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams	21
Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius	29
Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas	31
Darnumo (socialinės atsakomybės) ataskaita	33
Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai	41
Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje	57
Kita svarbi informacija	58

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas

Šiame metiniame pranešime pateikiama informacija AB „Energijos skirstymo operatorius“, (toliau tekste – ESO, Bendrovė) akcininkams, kreditoriams ir kitiems suinteresuotiems asmenims apie Bendrovės veiklą 2021 m.

Metinio pranešimo reglamentavimas

Bendrovės tarpinį metinį pranešimą parengė Bendrovės administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Lietuvos banko valdybos patvirtintų Informacijos atskleidimo taisyklių bei Informacijos atskleidimo gairių aktualia redakcija, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu bei kitais teisės aktais.

Asmenys, atsakingi už metiniame pranešime pateiktą informaciją

Pareigos	Vardas, Pavardė	El. paštas
Bendrovės vadovas	Mindaugas Keizeris	investuotojams@eso.lt
Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	Augustas Dragūnas	investuotojams@eso.lt
Finansų departamento direktorius	Artūras Paipolas	investuotojams@eso.lt

Informacija apie tai, kur ir kada galima susipažinti su pranešimu bei dokumentais, kuriais buvo naudotasi rengiant pranešimą, bei visuomenės informavimo priemonės, kuriose skelbiami bendrovės vieši pranešimai:

- pranešimas pateikiamas Bendrovės tinklalapyje www.eso.lt;
- vieši pranešimai, kuriuos ESO privalo skelbti pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, skelbiami Bendrovės tinklalapyje www.eso.lt.

PAGRINDINIAI BENDROVĖS VEIKLOS IR FINANSINIAI RODIKLIAI

1 lentelė. ESO pagrindiniai veiklos ir finansų rodikliai

ESO pagrindiniai veiklos rodikliai ¹							
Veiklos rodikliai			2021 m.	2020 m.	Pokytis +/-	proc.	2019 m. ²
Paskirstyta elektros energijos klientams vidutinės ir žemos įtampos tinklais	TWh		10,37	9,55	0,82	8,59	9,55
Garantinis elektros energijos tiekimas ²	TWh		0,34	0,43	-0,09	-20,93	0,47
Paskirstytas gamtinių dujų kiekis	TWh		8,49	7,06	1,43	20,25	6,97
Tinklo tiekimo kokybės rodikliai							
Elektra	SAIDI (su „force majeure“)*	min.	201,95	207,67	-5,72	-2,8	91,8
	SAIFI (su „force majeure“)*	kartai	1,45	1,34	0,11	8,2	1,31
Dujos	SAIDI (su „force majeure“)	min.	0,47	1,61**	-1,14	-70,8	1,25
	SAIFI (su „force majeure“)	kartai	0,006	0,010**	-0,004	-40,0	0,01
ESO pagrindiniai finansiniai rodikliai ³							
Veiklos rodikliai			2021 m.	2020 m.	Pokytis +/-	proc.	2019 m.
Pajamos pagal sutartis su klientais	tūkst. eurų		533.134	482.691	50.443	10,5	413.144
Kitos pajamos	tūkst. eurų		2.172	2.150	22	1,0	5.706
Elektros, dujų, ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos ²	tūkst. eurų		255.655	194.476	61.179	31,5	186.098
Veiklos sąnaudos	tūkst. eurų		108.237	105.936	2.301	2,2	98.182
EBITDA	tūkst. eurų		171.414	184.429	-13.015	-7,1	134.570
EBITDA marža	proc.		32,0	38,2			32,1
Koreguota EBITDA ⁴	tūkst. eurų		148.051	140.295	7.756	5,5	180.488
Grynasis pelnas (nuostolis)	tūkst. eurų		50.031	69.482	-19.451	-28,0	27.943
			2021-12-31	2020-12-31	Pokytis +/-	%	2019 m.
Visas turtas	tūkst. eurų		1.819.455	1.763.523	55.932	3,2	1.706.606
Nuosavas kapitalas	tūkst. eurų		627.657	665.616	-37.959	-5,7	663.917
Finansinės skolos	tūkst. eurų		724.475	689.666	34.809	5,0	662.485
Finansinės skolos grynąja verte	tūkst. eurų		709.951	680.701	29.250	4,3	657.710
Nuosavybės pelningumas (ROE)	proc.		7,74	10,45			5,31
Turto pelningumas (ROA)	proc.		2,79	4,00			2,05
Turto apyvartumas ⁵	kartais		0,29	0,27			0,24
Nuosavo kapitalo lygis	proc.		34,5	37,74			38,9
Finansinės skolos grynąja verte / EBITDA 12 mėnesių	kartai		4,14	3,69			3,59
Finansinės skolos grynąja verte/ Koreguota EBITDA 12 mėnesių	kartai		4,79	3,42			3,81
Finansinės skolos grynąja verte / Nuosavybės santykis	proc.		113,11	102,27			99,07
Pinigių srautai iš įmonės veiklos	tūkst. eurų		40.370	56.381	-16.011	-28,4	6.804

* 2021 m. sausio 21-25 d. užklupusios rekordinės šlapio sniego apdrabos ir vėtrų, siautusių gegužės 03-04 d., birželio 23-26 d. ir lapkričio 29 d. – gruodžio 03 d., efektas 112,90 minutės SAIDI (56 proc. viso atskaitinio laikotarpio SAIDI rodiklio reikšmės) ir atitinkamai SAIFI – 0,26 karto (18 proc. viso atskaitinio laikotarpio SAIFI rodiklio reikšmės).

** Dėl 2020 m. lapkričio 25 d. vykusio gaisro Bendrovės gamtinių dujų skirstymo sistemoje Alytaus r. buvo atjungti 732 klientai. Šio gaisro įtaka 2020 m. SAIDI sudarė 0,59 minutės, o SAIFI – 0,0012 karto.

¹ Šis metinis pranešimas apima tam tikrus istorinių finansinės padėties, pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų bei pinigų srautų ataskaitų finansinius rodiklius, kurie nėra apibrėžti ar detalizuoti TFAS („Alternatyvūs veiklos rodikliai“). Bendrovės nuomone, šie rodikliai yra aktualūs ir patikimi vertinant Bendrovės finansinę veiklą ir būklę, tačiau nepakeičia TFAS apibrėžtų finansinių rodiklių ir jie turėtų būti vertinami bendrai su paskelbtomis tarpinėmis finansinėmis ataskaitomis.

² Palyginamieji 2019 m. rodikliai nebuvo koreguoti.

³ ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html.

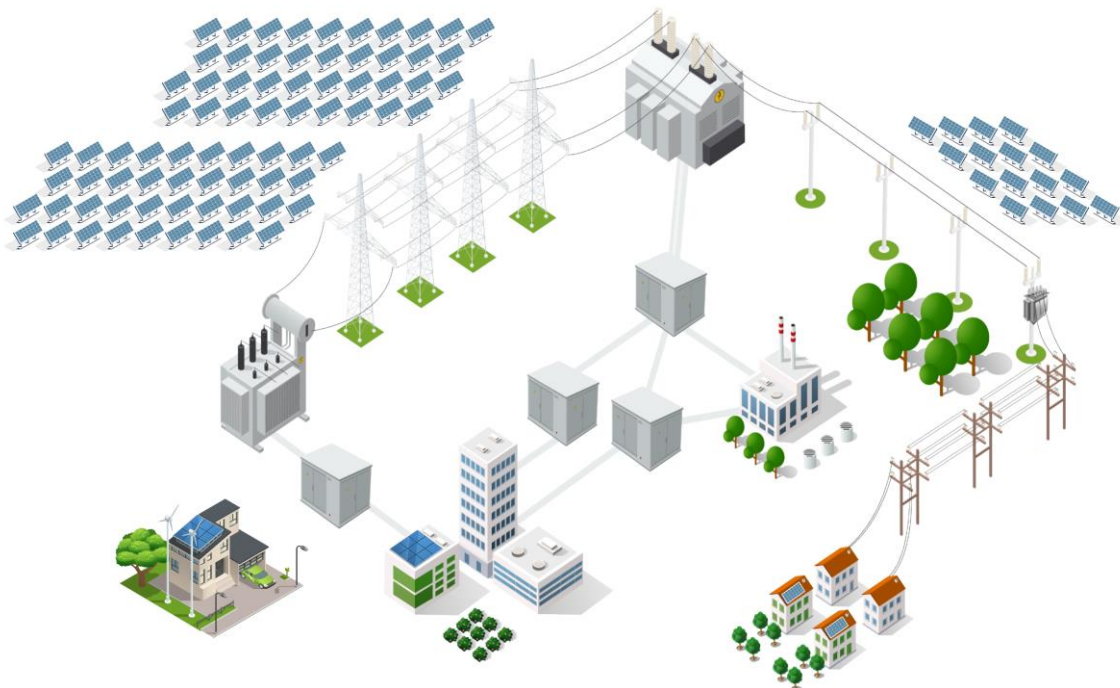
⁴ Bendrovė pakoregavo EBITDA skirtumu tarp faktinio atskaitinio bei ankstesniais laikotarpiais uždirbto pelno ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau tekste – VERT) atitinkamiems laikotarpiais nustatytos leistinos investicijų grąžos bei eliminavo kitų netipinių įprastos veiklos, vienkartinę ar su einamuoju veiklos laikotarpiu tiesiogiai nesusijusių veiksmų įtaką. Skirtumas susidarė dėl Bendrovės efektyvinamos veiklos ir kitų veiksmų. Detalesnis koreguotos EBITDA atskleidimas pateikiamas šio metinio pranešimo skylyje „EBITDA“.

⁵ Rodikliui apskaičiuoti naudojamos pajamos pagal sutartis su klientais.

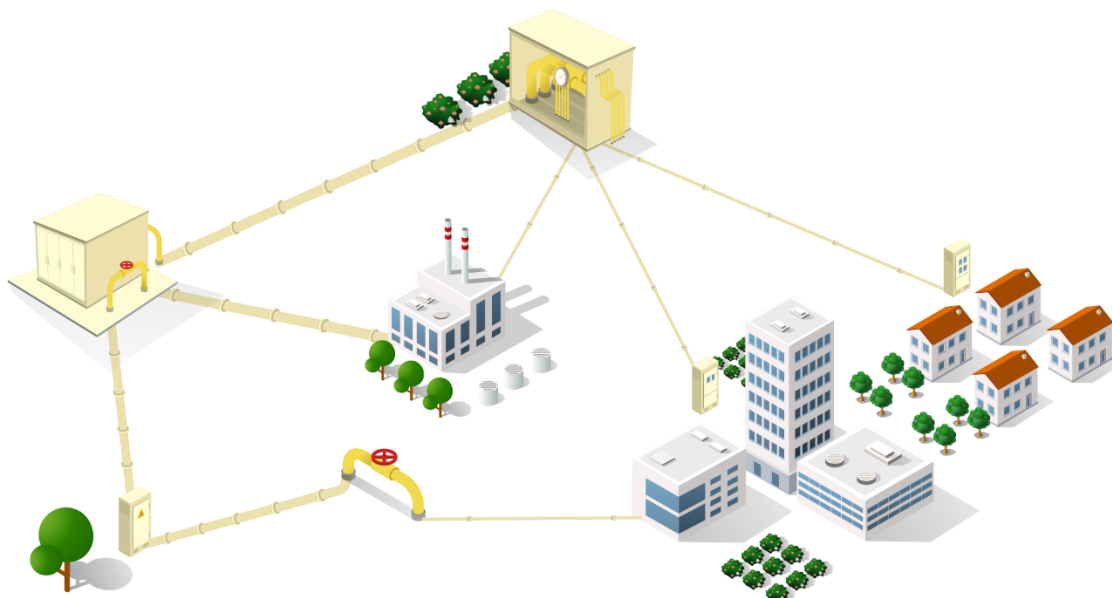
PAGRINDINIAI BENDROVĖS TINKLO RODIKLIAI

ESO nuosavybės teise valdo 126,813 tūkst. km elektros linijų: 66,9 proc. – elektros oro linijos, 33,1 proc. – elektros kabeliai ir 9,718 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių.

1 paveikslas. ESO valdomas elektros skirstomasis tinklas

2 paveikslas. ESO valdomas dujų skirstomasis tinklas

ESO užtikrina atsparias ir efektyvias energijos skirstymo paslaugas visoje Lietuvoje, sudarančias prielaidas energetikos sektoriaus transformacijai. ESO nuolat investuoja ir visoje šalyje modernizuoja valdomą strateginės reikšmės turtą, naudojamą elektros ir gamtinių dujų skirstymo veiklai, didindama tinklo atsparumą, saugumą ir efektyvumą. Bendrovės veikla pilnai reguliuojama – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba yra suteikusi elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymo licencijas. Reguliavimas yra realizuojamas nustatant ESO teikiamų paslaugų kainų viršutines ribas, kurios yra

apskaičiuojamos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu elektros energetikos sektoriui yra taikomas 2022–2026 metų, o gamtinių dujų 2019–2023 reguliavimo periodai).

ESO vysto skirstymo tinklo skaitmenizavimo sprendimus, siekdama išvystyti išmanųjį tinklą, kuris būtų vienas pažangiausių regione. ESO prisideda prie energetikos inovacijų, gamybos iš atsinaujinančių energijos šaltinių plėtros ir vietinės energijos rinkos skatinimo bei jos efektyvumo didinimo.

2 lentelė. ESO pagrindiniai elektros ir dujų skirstymo rodikliai 2021 m. ir metinis pokytis

	Elektra	Dujos
Paskirstytas energijos kiekis (TWh)	10.37 (+8,6 proc.)	8.49 (+20,4 proc.)
Tinklo ilgis (km)	126,813 (+0,6 proc.)	9,718 (+0,7 proc.)
Aptarnaujami klientai (mln.)	1.8 (+2 proc.)	0.6 (+1 proc.)
Nauji prisijungimo taškai ir galios didinimas (tūkst.)	50.3 (+23 proc.)	8.1 (+4 proc.)
SAIDI ⁶ (min)	202 (-3 proc.)	0.47 (-71 proc.)
SAIFI ⁷ (kartai)	1.45 (+6 proc.)	0.006 (-39 proc.)
Reguliuojamo turto vertė (RAB) 2022 m. pradžioje (mln. eurų)	1,097 (+12,6 proc.)	248 (0,0 proc.)

⁶ Iš viso (itraukiamos visos priežastys) neplanuotų sistemos vidutinių nutraukimų trukmės indeksas yra patikimumo rodiklis, rodantis vidutinę gedimų trukmę kiekvienam aptarnaujamam klientui, matuojamas minutėmis per metus, įskaitant ir force majeure ir kitus gamtinių stichijų sukeltus atsijungimus, trečiųjų šalių poveikį ir kt.

⁷ Iš viso (itraukiamos visos priežastys) neplanuotų sistemos vidutinių pertraukimų dažnio indeksas yra vidutinių per metus trukdžių pertraukų skaičiaus patikimumo rodiklis, įskaitant ir force majeure ir kitus gamtinių stichijų sukeltus atsijungimus, trečiųjų šalių poveikį ir kt.

VADOVO ŽODIS

Gerbiamieji,

2021 metai, nuo pat sausio daug kartų patvirtino, kad gamtos iššūkiai tik dažnėja ir stiprėja, o pasirengimas jiems įveikti reikalauja kompleksinių bei tvarių sprendimų, kurie neproporcingai nepadidintų finansinės naštos klientams. Sausio mėnesį užklupo didžiausias per kelis dešimtmečius šlapias snygis, vėliau kartojosi nors ir mažesni, tačiau stichinio lygio reiškiniai: gegužės, birželio bei lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Iš kiekvienos sudėtingos situacijos ar įvykio išmokstame naujas pamokas, sugebame gerinti reagavimą į gamtos stichijas. Net esant stichiniams reiškiniams, didžiąjai daliai klientų elektros energija atkuriamą diegiamų automatizuotų sprendimų elektros linijose pagalba, t. y. trumpiau nei per 3 min. Gamtos stichijos nesustojo ir 2022 metais, kai vien sausio mėn. Lietuvą net keturis kartus užklupo stichiniai vėjai, atskirais atvejais pasiekę katastrofiniam priskiriamas gūsių ribas. Visų veiksmų pasekmėje gedimus pavyko pašalinti kone dukart greičiau nei 2021 m. sausį. Mokėmės iš kiekvienos audros –išlaikėme ir gerinome „Energijos skirstymo operatoriaus“ bei rangovų pasirengimą mobilizuotis ir reaguoti.

Bendrovė, įvertinusi snygio padarinių likvidavimo eigą, pagrindines atsijungimus sąlygojusius priežastis bei reagavimo esant stichijoms veiksmus, atnaujino ir aptarė su atsakingomis institucijomis bei įgyvendina kompleksines priemones, kad tiek pasirengimas reaguoti, tiek gedimų šalinimas ir klientų informavimas vyktų sklandžiau ir efektyviau. Veiksmai yra orientuoti į maksimalų patikimumą didesniai kiekiui klientų už optimaliausius kaštus. Toliau tęsiamas tinklo automatizuotų sprendimų diegimas, peržiūrimi tinklo rekonstrukcijų kriterijai adaptyviai reitinguojant pagal ankstesnių nutrūkimų skaičių ir siekiame jas derinti su itin svarbiu aspektu – miškų proskynų tvarkymu.

Dar vasarą buvo pakeistas elektros tinklų apsaugos zonose augančių medžių priežiūros ir tvarkymo reglamentavimas, įgyvendinimo mechanizmą suderinus su miško savininkais, tikimės, leis Bendrovei elektros tinklų apsaugos zonose tvarkyti pavojų keliančius medžius, kurie yra aukštesni už atstumą nuo medžio iki elektros oro linijos tinklų. Pirmųjų bandomųjų pavojingų medžių šalia oro linijų tvarkymo projektai leidžia tikėtis gerų praktinių rezultatų, ypač kai prasidės sistemingi veiksmai su miškų urėdijomis. Sėkmingai išbandytas elektros oro linijų inspektavimas panaudojant „LiDAR“ (angl. „Light Detection and Ranging“) technologiją – per 2021 metus išmania įranga inspektuota daugiau nei 2000 km, o bendrai per du metus bus patikrinta virš 8 tūkst. km arba penktadalis visų vidutinės įtampos oro linijų. Taip pat, efektyvesniam tinklų gedimų nustatymui Bendrovė jau 2021 metais pasitelkė bei pagal bendradarbiavimo sutartį ir toliau planuoja esant galimybei pasitelkti pasieniečių sraigtasparnius.- Šis sprendimas, kai yra techninės galimybės, leidžia per kelias valandas apžiūrėti 100 ir daugiau km oro linijų ruožų bei itin efektyvina gedimų nustatymo procesą.

2021 m. ketvirtąjį ketvirtį po intensyvių diskusijų, buvo priimti ESO veiklai svarbūs reguliuotojo sprendimai dėl elektros energijos skirstymo veiklos ilgalaikio reguliacinio modelio, kuris savo principais ir esme užtikrina tvarias prielaidas veiklai bei investicinių projektų įgyvendinimui išlaikant tvarų skolos lygį. Remiantis atnaujintais reguliaciniais principais nustatytą skirstymo veiklos pajamų lygiai bei skirstymo veiklos kainas, kurios taikomos vartotojams 2022 m.

Tęsimi darbai ir kitose srityse – žengtas labai svarbus žingsnis išmaniosios apskaitos infrastruktūros projekto praktinio įgyvendinimo link. metų pradžioje, sudaryta galutinius pasiūlymus pateikusių dalyvių eilė, o po geriausią pasiūlymą pateikusių tiekėjo sėkmingo praktinės atitikties įrodymo, gegužę sudaryta sutartis su tiekėju iš Prancūzijos, o lygiagrečiai atliekami kiti, su skaitiklių diegimu bei programos įgyvendinimu susiję, darbai. Išrinkti rangovai, kurie diegs apie trečdalį apskaitos prietaisų visoje šalyje, įsigytos skaitiklių metrologinės patikros laboratorijoje bei kitos paslaugos. Išmaniųjų skaitiklių dėka gyventojai galės paprastai ir suprantamai – nuotoliniu būdu matyti savo suvartojimo duomenis, analizuoti juos, keisti vartojimo įpročius, o Bendrovė – greičiau ir tiksliau nustatyti bei šalinti gedimus, efektyvinti tinklo veiklą bei investicijas, taip pat įgalinti rinkos dalyvius kurti ir teikti klientams naujas paslaugas.

Taip pat tęsiamas rinkos liberalizavimo veiksmų įgyvendinimas – Lietuvoje atsisakant monopolinių elektros tiekimo buitiniams vartotojams sąlygų, antrasis nepriklausomo elektros tiekėjo pasirinkimo etapas bus užbaigiamas 2022 m. viduryje, o galutinis elektros rinkos liberalizavimo terminas nesikeičia – iki 2023 m. Liberalizavimu atsisakoma monopolinių visuomeninio tiekėjo paslaugų ir sukuriama sąlyga aktyviai veikti nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams. Ataskaitos išleidimo laikotarpiui savo nepriklausomą tiekėją jau buvo pasirinkę virš 325 tūkst. antrojo etapo klientų, tai yra apie 43 proc. šio etapo klientų.

2021 m. ESO pajamos siekė 533,1 mln. eurų – tai 10,5 proc. daugiau nei 2020 m. Teigiamos įtakos Bendrovės pajamoms, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, turėjo 8,6 proc. išaugęs persiųstos elektros energijos kiekis bei dėl žemesnės vidutinės oro temperatūros 20,25 proc. išaugęs paskirstytų gamtinių dujų kiekis. 2021 m. elektros energijos persiuntimo pajamos sudarė 82,4 proc. Bendrovės pajamų. Dujų paskirstymo pajamos siekė 8,5 proc. nuo visų pajamų.

2021 m. ESO investicijos į elektros skirstymo tinklo atnaujinimą siekė 90,65 mln. eurų – 84,8 proc. daugiau nei 2020 m. Į elektros skirstomojo tinklo plėtrą (naujų vartotojų prijungimą bei galios didinimą) investavo 63,19 mln. eurų – 16,5 proc. daugiau nei 2020 m.

2021 m. ESO prie elektros skirstymo tinklo prijungė arba galią padidino daugiau nei 50 tūkst. naujiems klientams – 22,5 proc. daugiau nei 2020 m., kai buvo apie 41 tūkst.. Tokių pokyčių lėmė mažesni naujų vartotojų prijungimo kaštai bei galios didinimo atvejų išaugimas, gaminančių vartotojų kiekio reikšmingas augimas. 2021 m. galią didinosi 23,4 tūkst. klientų, kai tuo tarpu 2020 m. tokių klientų buvo 18,2 tūkst. Labiausiai augo buitinių klientų prijungimo ir galios didinimo kiekiai. Naujų klientų prijungtų objektų leistinoji naudoti galia 2021 m. sudarė 515,8 tūkst. kW ir buvo 33,5 proc. didesnė nei 2020 m., kai ji siekė 386,2 tūkst. kW.

2021 m. ESO investicijos į dujų sistemų statybą siekė 14,79 mln. eurų ir buvo 31 proc. mažesnės nei 2020 m., kai jos siekė 21,4 mln. eurų. Į dujų sistemų rekonstrukciją ESO investavo 10,2 mln. eurų – 6,2 proc. daugiau nei 2020 m. Per 2021 m. ESO pastatė 136 kilometro skirstomųjų dujotiekių, kai 2020 m. pastatyta 206,1 kilometrų dujotiekių. Prie gamtinių dujų skirstomojo tinklo Bendrovė 2021 m. prijungė 8.127 naujus klientus 4,4 proc. daugiau nei 2020 m. tuo pat metu (7.785 klientai).

Vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (toliau tekste – SAIDI) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2021 m. sausio–gruodžio mėn. vienam klientui siekė 201,95 minutes ir, lyginant su 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 5,72 minutės (2020 m. SAIDI sudarė 207,67 min.). Vien stichinių gamtos reiškinių efektas 2021 metais sudarė net 113 min. Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (toliau tekste – SAIFI) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2021 m. sausio–gruodžio mėn. siekė 1,45 karto – 0,11 karto daugiau nei 2020 m., kai jis buvo 1,34 karto. Vien stichinių gamtos reiškinių efektas 2021 metais sudarė 0,26 karto.

2021 m. vidutinė neplanuotų dujų energijos persiuntimo nutraukimų trukmė su stichinių reiškinių („force majeure“) vienam klientui siekė 0,47 minutes ir, lyginant su 2020 m. sausio–gruodžio mėn., sumažėjo 1,14 minutėmis (2020 m. sausio–gruodžio mėn. SAIDI sudarė 1,61 min.). Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2021 m. sausio–gruodžio mėn. siekė 0,006 karto (2020 m. sausio–gruodžio mėn. – 0,01 karto).

Pagarbiai,
Mindaugas Keizeris,
ESO valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas

BENDROVEI REIKŠMINGIAUSI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI

VERT patvirtino prijungimo sąlygų, išduodamų vartotojų prijungimui prie elektros skirstomųjų tinklų, parengimo įkainį

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 2021 m. sausio 28 d. patvirtino prijungimo sąlygų, išduodamų vartotojų prijungimui prie elektros skirstomųjų tinklų, parengimo įkainį. Teikiant paraišką prijungimo prie elektros tinklų sąlygoms gauti bus taikomas vienkartinis mokestis, kuris sieks 31,75 eurų su PVM. Nauja tvarka siekiama užtikrinti, kad už naujo kliento prijungimą nemokėtų visi likę elektros energijos vartotojai. Pokyčiu taip pat siekiama ilgainiui gerinti prijungimo sąlygų rengimo paslaugos kokybę.

Siekiant suvaldyti gamtos stichijų įtaką, ESO siūlo platinti miškų proskynas

Lietuvą užklupus vienai didžiausių pūgų per pastaruosius kelis dešimtmečius, užfiksuota daugybė sudėtingų elektros tiekimo sutrikimų, dėl kurių keli šimtai tūkstančių vartotojų buvo likę be elektros. Pagrindinė to priežastis – nuo gausaus sniego virsdami medžiai ar nulūžusios šakos nutraukia elektros oro linijas. Todėl bendrovė „Energinis skirstymo operatorius“ Aplinkos ir Energetikos ministerijoms siūlo šalia elektros linijų šalinti tuos medžius, kurie yra aukštesni nei atstumas iki elektros linijų. ESO skaičiavimu, medžių šalinimas galėtų kainuoti 50–60 mln. eurų, kai visų oro linijų pakeitimas požeminėmis kainuotų 2,5 mlrd. eurų.

Informacija apie ESO akcijų nuosavybės teisių perėjimo bylos eigą

Vilniaus miesto apylinkės teisme iškelta civilinė byla Nr. e2YT-4395-981/2021 pagal pareiškėjos AB „Ignitis grupė“ pareiškimą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo. Teismas nusprendė procesinius dokumentus suinteresuotiems asmenims įteikti ir apie rašytinio teismo proceso vietą ir laiką proceso dalyviams paskelbti viešo paskelbimo būdu: bendrovės „Energinis skirstymo operatorius“ akcininkams, privalomai nepardavusiems akcijų, ir jų teisių perėmėjams procesinius dokumentus įteikti ir apie rašytinio teismo procesą paskelbti pagal pareiškėjos AB „Ignitis grupė“ pateiktą sąrašą abėcėlės tvarka.

ESO išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkime buvo sudaryta pateiktų pasiūlymų eilė

Bendrovės „Energinis skirstymo operatorius“ išmaniosios apskaitos infrastruktūros viešajame pirkime vasario 9 d. buvo nustatyta dalyvių pasiūlymų eilė ir ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikusių dalyviu išrinktas „Sagemcom Energy & Telecom“ SAS.

Transformatorių pirkime laimėtoju paskelbtas tiekėjas, pasiūlęs Bulgarijos gamintojo prekes

Priėmus sprendimą nepirkti baltarusiškos kilmės transformatorių, bendrovė „Energinis skirstymo operatorius“ įvertino transformatorių pirkimo konkurse pateiktą UAB „SLO Lithuania“ pasiūlymą ir nusprendė pirkimo laimėtoju paskelbti šį tiekėją. Bendrovė siūlo Bulgarijoje pagamintas prekes ir atitinka pirkimo sąlygose keltus reikalavimus. Šių metų vasario 15 d. paskelbus pirkimo dalyvių eilę, laimėtoja pripažinta mažesnę kainą pasiūliusi UAB „Ekobana“, importuojanti Baltarusijos gamintojo transformatorius. Tačiau, įvertinus papildomai pateiktą informaciją, nuspręsta nesudaryti sutarties su šiuo tiekėju.

VERT suderino bendrovės ESO 2020 m. elektros energetikos ir gamtinių dujų sektorių investicijų projektus

2021 m. kovo 4 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba suderino bendrovės „Energinis skirstymo operatorius“ 2020 metais pateiktus bendrai derinamų investicijų sąrašą pateiktus elektros energetikos ir gamtinių dujų sektorių investicijų projektus, kurių bendra vertė elektros energetikos sektoriuje sudaro 39,5 mln. eurų, o gamtinių dujų sektoriuje – 8,3 mln. eurų. Didžioji dalis investicijų energetikos sektoriuje skirtos 35–6 kV elektros tinklo bei 0,4 kV elektros tinklo, ryšių ir valdymo sistemų bei programinės įrangos atnaujinimui ir (ar) modernizavimui, o dujų sąrašo investicijos yra skirtos esamam turtui atnaujinti ar modernizuoti.

Dėl ESO dalyvavimo komanditinėje ūkinėje bendrijoje „Energetinio efektyvumo finansavimo platforma“ pabaigos

Bendrovė „Energinis skirstymo operatorius“ ir UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ (VIPA) sutarė dėl ESO pasitraukimo iš komanditinės ūkinės bendrijos „Energetinio efektyvumo finansavimo platforma“ (KŪB). Atsižvelgiant į pasikeitusį teisinį reglamentavimą, ribojantį galimybes ESO siekti energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslų per dalyvavimą KŪB, taip pat į tai, kad keliamą energijos sutaupymų tikslą ESO planuoja pasiekti kitomis priemonėmis, susitarta dėl ESO pasitraukimo iš Bendrijos. 2020 m. rugsėjo 29 d. gavus VIPA pritarimą, ESO dalyvavimas bendrijoje yra užbaigiamas šalių sutarimu. Pagal susitarimą dėl pasitraukimo, paskutinė ESO kaip komanditoriaus dalyvavimo Bendrijoje diena yra 2021 m. kovo 31 d., o galutinis šalių tarpusavio atsiskaitymas turi įvykti iki 2021 m. spalio 31 d.

Teismas atmetė ieškinį dėl ESO akcijų kainos nustatymo

Vilniaus apygardos teismas 2021 m. kovo 31 d. sprendimu atmetė V.P. Vaitaičio ieškinį dėl teisingos bendrovės „Energinis skirstymo operatorius“ akcijų kainos nustatymo. Tai reiškia, kad privalomo ESO akcijų išpirkimo metu AB „Ignitis grupė“ mokėta su Lietuvos banku suderinta kaina už vieną ESO akciją 0,880 euro nebuvo pripažinta neteisinga.

Teismas leido perleisti ESO akcijas AB „Ignitis grupė“

Vilniaus miesto apylinkės teismas 2021 m. balandžio 2 d. sprendimu tenkino AB „Ignitis grupė“ pareiškimą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo ir pripažino, kad visos privalomo jos dukterinės bendrovės „Energinis skirstymo operatorius“ akcijų pardavimo metu neparduotos akcijos yra AB „Ignitis grupė“ nuosavybė, bei įpareigojo akcijų sąskaitų tvarkytojus padaryti įrašus apie nuosavybės teisės perėjimą AB „Ignitis grupė“.

Nuosavybės teisė į visas ESO akcijas perrašyta AB „Ignitis grupė“

Vykdamas 2021 m. balandžio 2 d. Vilniaus miesto apylinkės teismo sprendimą, vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojai balandžio 15 d. bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ smulkiesiems akcininkams, akcijas laikantiems asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose, pervedė lėšas už jų turėtas akcijas. Akcininkams, ESO akcijas laikantiems emitento apskaitoje, pinigai bus pervesti pateikus prašymą SEB bankui. Vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojai balandžio 15 d. padarė įrašus akcijų sąskaitose apie nuosavybės teisės į likusias ESO akcijas perėjimą Bendrovei ir nuo šios dienos 100 proc. ESO akcijų priklauso AB „Ignitis grupė“. 2021 m. balandžio 30 d. Vilniaus miesto apylinkės teismas informavo, kad byloje pateikti suinteresuotų asmenų (akcininkų) apeliaciniai skundai. AB „Ignitis grupė“ ir ESO 2021 gegužės 14 d. pateikė atsiliepimus į apeliacinius skundus, kuriais su apeliaciniais skundais nesutiko. Byla parduota nagrinėti apeliacinės instancijos teismui.

Skelbiamas naujas transformatorių pirkimas

2021 m. balandžio 15 d. bendrovė „Energijos skirstymo operatorius“ paskelbė naują viešąjį pirkimą kelių rūšių transformatoriams įsigyti. Anksčiau vykdyto viešojo pirkimo procedūros buvo nutrauktos kadangi geriausią pasiūlymą pateikęs dalyvis pasiūlyme buvo identifikuotas vieno iš reikalavimų pagrindimo dokumentų trūkumas.

ESO išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkime po sėkmingo praktinės atitikties įrodymo buvo priimtas sprendimas sudaryti sutartį su tiekėju

Bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ išmaniosios apskaitos infrastruktūros viešajame pirkime, 2021 m. balandžio 14 d., po dalyvio įvykdyto praktinio atitikties įrodymo priimtas sprendimas sudaryti sutartį su tiekėju „Sagemcom Energy & Telecom“ SAS. Apie išmaniosios apskaitos viešajame infrastruktūros pirkime sudarytą pateiktų pasiūlymų eilę Bendrovė skelbė 2021 m. vasario 9 d. Pasiūlymai buvo įvertinti remiantis ekonominio naudingumo kriterijais. Po pateiktų pasiūlymų eilės sudarymo, ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikęs Tiekėjas demonstravo visą išmaniosios apskaitos infrastruktūros sprendimą pagal techninės specifikacijos reikalavimus.

Dėl ESO akcijų nuosavybės perėjimo AB „Ignitis grupė“ gautas akcininko apeliacinis skundas

2021 m. gegužės 3 d. AB „Ignitis grupė“ gavo informaciją iš Vilniaus miesto apylinkės teismo, kad civilinėje byloje Nr. e2YT-4395-981/2021 dėl bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ akcijų nuosavybės perėjimo AB „Ignitis grupė“ gautas akcininko apeliacinis skundas dėl 2021 m. balandžio 2 d. Vilniaus miesto apylinkės teismo sprendimo, kuriuo AB „Ignitis grupė“ pripažinta nuosavybės teisė į visas privalomo akcijų išpirkimo metu neparduotas ESO akcijas. Byloje dalyvaujantys asmenys gali per 20 d. nuo apeliacinio skundo kopijų išsiuntimo iš pirmosios instancijos teismo dienos (t. y. nuo 2021 m. balandžio 30 d.) turi teisę raštu pateikti atsiliepimus į apeliacinį skundą ir juose išdėstyti savo nuomonę dėl paduoto apeliacinio skundo argumentų pagrįstumo. Informacija apie bylą skelbiama interneto svetainėje www.teismai.lt viešai įteikiamų procesinių dokumentų skiltyje. Su byla dalyvaujantys asmenys gali susipažinti Vilniaus miesto apylinkės teisme.

ESO diegs daugiau kaip milijoną išmaniųjų elektros skaitiklių: tiekėju pasirinkta šių sprendimų lyderė Europoje

2021 m. gegužės 27 d. bendrovė „Energijos skirstymo operatorius“ ir Prancūzijos bendrovė „Sagemcom Energy and Telecom“ SAS pasirašė išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkimo sutartį, kuria bus įsigyjama ir diegiama apie 1,2 mln. naujos kartos – išmaniųjų – elektros energijos skaitiklių bei sistemos duomenų valdymo ir ryšio sprendimai. Išmanieji skaitikliai informaciją apie energijos vartojimą perduos saugiu ryšiu, o gyventojai galės pamiršti apie skaitiklių rodmenų nurašymą, galės matyti tikslų savo vartojimą, gauti naujas paslaugas iš rinkos dalyvių bei efektyviau vartoti energiją. Didžiausio Baltijos šalyse išmaniosios apskaitos projekto sutarties vertė siekia 75 mln. eurų.

ESO padeda savivaldybėms įvertinti elektromobilių įkrovimo stotelių vietas

Siekiant mažinti transporto sektoriaus poveikį klimato kaitai ir aplinkos oro taršai, visos šešiasdešimt Lietuvos savivaldybių turi parengti savo teritorijoje per artimiausią dešimtmetį numatomų įrengti elektromobilių įkrovimo priegų planus. Šie projektai rengiami konsultuojantis su skirstomųjų tinklų operatoriumi, prie kurio valdomų tinklų ir bus prijungiamos įkrovimo stotelės. Skatindama sklandų planų parengimą bei suderinimą bendrovė „Energijos skirstymo operatorius“ savivaldybėms parengė individualizuotus transformatorių pastočių žemėlapius, kurių dėka, atsižvelgiant į tinklo pajėgumus, bus galima patogiau įvertinti galimas elektromobilių įkrovimo stotelių vietas.

Per porą metų išmania įranga bus apžiūrėta 8 tūkst. km oro linijų

Bendrovė „Energijos skirstymo operatorius“ praėjusiais metais išbandė inovatyvią paslaugą – dalį elektros oro linijų inspektavo panaudojant „LiDAR“ (angl. „Light Detection and Ranging“) technologiją. Sėkmingai išbandyta išmania įranga šiemet bei kitąmet bus patikrinta apie 8 tūkst. km arba penktadalis visų vidutinės įtampos oro linijų, kurių iš viso yra apie 40 tūkst. km. Siekiant užtikrinti elektros tinklo patikimumą, visos oro linijos turi būti periodiškai apžiūrimos.

Efektyvesniam tinklų gedimų nustatymui ESO planuoja pasitelkti pasieniečių sraigtasparnius

Bendrovė „Energijos skirstymo operatorius“ ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba (VSAT) 2021 m. birželio 23 d. pasirašė bendradarbiavimo susitarimą dėl VSAT Aviacijos rinktinių sraigtasparnių panaudojimo stichinių nelaimių ir kitų nepaprastųjų situacijų atveju. Bendrovės prašymu, VSAT specialistai, esant VSAT galimybėms, iš oro padėtų operatyviai nustatyti oro linijų gedimus ir mastą. Tai padės greičiau atlikti tikslingus veiksmus, kurie yra orientuoti į greitesnį elektros energijos atstatymą gyventojams.

ESO pradeda registruoti elektros tinklų ir skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonas

2021 birželio 29 d. bendrovė „Energijos skirstymo operatorius“ pradėjo registruoti elektros tinklų ir skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonas. Procedūros pradėtos įgyvendinant Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymą,

kuris įpareigoja visus šalies inžinerinės infrastruktūros valdytojus, tarp jų ir ESO, iki 2022 m. gruodžio 31 d. nustatyti jų eksploatuojamų inžinerinių tinklų apsaugai taikomas apsaugos zonas. Įgyvendinus įstatymo nuostatas, kiekvienas savininkas ar naudotojas bus informuotas, jei į nustatytas apsaugos zonas patenka jam priklausantis nekilnojamasis turtas. Iš viso Lietuvoje yra daugiau nei 60 skirtingų infrastruktūros valdytojų. Tai – elektros, dujų, šilumos, vandens, telekomunikacijų tinklų operatoriai, taip pat geležinkelii, kelių ir kitos svarbios infrastruktūros valdytojai.

Spartinamas liberalizacijos procesas, gyventojai asmeniškai informuojami apie pareigą pasirinkti

2021 m. liepos 15 d. įsigaliojo įstatymas, kuriuo spartinamas rinkos dereguliavimo procesas atveriant visų likusių vartotojų kontaktinius ir elektros energijos suvartojimo duomenis vienu metu. Gyventojai, nepaisant to, į kurį liberalizavimo etapą patenka, yra asmeniškai informuoti apie savo teisę ir pareigą pasirinkti nepriklausomą tiekėją iki numatyto termino. Ankstesnis liberalizavimo etapų vartotojų duomenų atvėrimas vienu metu šalies gyventojams taip pat suteiks daugiau laiko įvertinti skirtingų nepriklausomų tiekėjų siūlomas paslaugas – palyginti kainas bei pasiūlymų sąlygas ir taip priimti atsakingai pamatuotą sprendimą.

Tvarkant pavojingus medžius bus užtikrintas patikimesnis elektros energijos persiuntimas šalies gyventojams

Stichinių gamtinių reiškinių metu daugiau nei du trečdaliai visų elektros energijos persiuntimo nutraukimo gedimų įvyksta dėl medžių poveikio. 2021 m. liepos 20 d. įsigalioję Elektros tinklų apsaugos taisyklių ir Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių pakeitimai leis Bendrovei elektros tinklų apsaugos zonose tvarkyti pavojų keliančius medžius, kurie yra aukštesni už atstumą nuo medžio iki elektros oro linijos tinklų. Taip bus užtikrintas saugesnis ir patikimesnis elektros energijos persiuntimas Lietuvos gyventojams.

Dėl nustatyto investicijų gražos lygio 2022 m.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 2021 m. liepos 30 d. paskelbė elektros ir gamtinių dujų sektorių atnaujintus duomenis vidutinei svetinei kapitalo kainai (WACC) skaičiuoti. VERT duomenimis, nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigaliosiantys WACC sudarys 4,16 proc. elektros ir 3,98 proc. gamtinių dujų segmentuose.

Siekiant užtikrinti kibernetinį saugumą, ESO koreguoja išmaniųjų skaitiklių diegimo grafiką

Bendrovė „Energijs skirstymo operatorius“, siekiant aukščiausių kibernetinio saugumo reikalavimų bei minimizuojant potencialiai galimas rizikas, 2021 m. rugpjūčio 27 d. atnaujino išmaniosios apskaitos diegimo Lietuvoje programos įgyvendinimo grafiką. Grafikas keičiamas su laimėjusiu tiekėju „Sagemcom Energy & Telecom“ SAS atlikus sprendimo pirminę analizę, kurios metu įvertinta, kad siekiant užtikrinti kibernetinės saugos rizikų valdymą ir sprendimo patikimumą ilguoju laikotarpiu, prieš pradėdant išmaniųjų skaitiklių diegimą, turi būti įdiegta bei ištestuota fizinė ir programinė saugumo infrastruktūra. Šios infrastruktūros diegimas užtikrins aukščiausio lygio kibernetinį saugumą bei informacijos konfidencialumą, integralumą ir autorizuotą prieigą. Anksčiau planuota, kad išmaniųjų skaitiklių bei fizinės ir programinės saugumo infrastruktūros diegimas vyks lygiagrečiai – t. y., tuo pačiu metu kaip ir išmaniųjų skaitiklių diegimas.

ESO modernizuoja dujų tinklo valdymą

Bendrovė „Energijs skirstymo operatorius“ sėkmingai modernizavo dujų tinklo informacines sistemas, įdiegė naujos kartos geografinių informacinių sistemų (GIS) sprendimą, pritaikant pažangiausią pasaulinę praktiką ir adaptuojant valdymo priemones prie tarptautinių kokybės standartų bei įgyvendinant „skaitmeninių dvynių“ (angl. „Digital Twins“) viziją. Naujoji sistema leis geografiškai matyti pačias detalesias inžinerinės dujų tinklo infrastruktūros dalis, kontroliuojant tinklo efektyvumą, įvertinti planuojamus tinklo pokyčius. Naujos sistemos dėka bus galima padidinti įrenginių integralumą, tuo mažinant įvedamų duomenų klaidų tikimybę. Tai pat, interaktyviais ir lengvai konfigūruojamais žemėlapiais vaizduoti pasirenkamus tinklo duomenis ar kokybinius rodiklius tiek specialistams, tiek ir plačiajai visuomenei.

Pasirengimas diegti išmaniuosius skaitiklius įgauna pagreitį

Lietuvos energetikoje 2022 metais prasidės skaitmeninis virsmas – klientus pasieks išmanieji elektros energijos skaitikliai. Aktyviai ruošiamasi šiam pokyčiui – pasirašyta sutartis su skaitiklių tiekėju, kuris vykdo parengiamuosius veiksmus gamybos procesui, o lygiagrečiai atliekami kiti, su skaitiklių diegimu bei programos įgyvendinimu susiję, darbai. Išrinkti rangovai, kurie diegs apie trečdalią apskaitos prietaisų visoje šalyje, įsigytos skaitiklių metrologinės patikros laboratorijoje bei kitos paslaugos. Konkursą laimėję rangovai bus atsakingi už skaitiklių diegimą atskiruose Lietuvos regionuose ir iš viso per trejus metus diegs apie 340 tūkst. išmaniųjų apskaitos prietaisų, tuo metu bendrovė „Energijs skirstymo operatorius“ savo pajėgomis – apie 800 tūkst. išmaniųjų skaitiklių. Kauno ir Vilniaus regionuose skaitiklius diegs MB „Laustata“, tuo metu Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Utenos ir Alytaus regionuose – tiekėjų grupė, veikianti jungtinės veiklos pagrindu: UAB „City Service Engineering“ ir UAB „Mano Būsto priežiūra“.

Patvirtintas elektros skirstymo kainų paslaugos pajamų lygis 2022 m., užtikrintas tvarus reguliavimas

2021 m. spalio 15 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamasi Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos nauja redakcija, priėmė nutarimą dėl AB „Energijs skirstymo operatorius“ elektros skirstymo paslaugos kainos viršutinės ribos ateinančiam reguliavimo periodui. VERT Nutarimu Bendrovei 2022 metams nustatytas leistinas elektros energijos skirstymo paslaugos pajamų lygis sudaro 239,7 mln. Eur bei yra 8,1 proc. mažesnis palyginus su 2021 metams nustatytu pajamų lygiu (260,7 mln. eurų). Pajamų lygio sumažėjimą lėmė dėl atnaujintos vidutinės svartinės kapitalo kainos ir atnaujinto ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) apskaitos modelio taikymo sumažėjusi investicijų graža, nusidėvėjimas, taip pat tipinė ankstesnių metų investicijų gražos korekcija. Reikšmingą dalį neigiamų efektų atsvėrė naujoji papildoma tarifo dedamoji, skirta ESO finansiniam tvarumui užtikrinti įgyvendinant investicijas, numatytas ESO 10 metų investicijų plane. 2021 m. spalio 20 d. Bendrovės patronuojanti bendrovė AB „Ignitis grupė“ pristatė atnaujintos reguliavimo Metodikos pokyčius ir jų įtaką

AB „Ignitis grupė“ ir Bendrovės veiklai. Atnaujinus Metodiką ir toliau yra užtikrinama AB „Ignitis grupė“ koreguoto EBITDA rodiklio prognozė 2021 metams (300–310 mln. eurų) ir 2024 metų tikslas (350–390 mln. eurų), dividendų politika bei 2021–2024 metų Strateginiame Plane numatytas investicijų planas.

Patvirtintas gamtinių dujų skirstymo kainų paslaugos pajamų lygis 2022 m.

2021 m. spalio 28 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, priėmė nutarimą dėl bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų viršutinės ribos 2022 metams. VERT nutarimu, Bendrovė 2022 metams nustatytas leistinas gamtinių dujų skirstymo paslaugos pajamų lygis sudaro 44,6 mln. eurų bei yra 12,5 proc. didesnis palyginus su 2021 metams nustatytu pajamų lygiu (39,7 mln. eurų). Pagrindinės pajamų lygio didėjimo priežastys yra didesnės gamtinių dujų technologinės sąnaudos, kurios didėjo dėl išaugusios gamtinių dujų pirkimo kainos (lyginant su 2021 metais įsigijimo kaina didėja 260 proc.) ir veiklos sąnaudų augimas, atspindintis rinkos tendencijas.

Pradėta atranka į ESO nepriklausomų stebėtojų tarybos narių pozicijas

2021 m. lapkričio 16 d. AB „Ignitis grupė“ paskelbė dviejų nepriklausomų narių atranką į dukterinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybą. Atrinkti kandidatai, priėmus sprendimą dėl jų išrinkimo, užims šias pareigas pasibaigus dabartinei kadencijai 2022 m. kovo 29 d.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba paskelbė 2022 m. elektros energijos persiuntimo paslaugos kainas

2021 m. lapkričio 16 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, paskelbė bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ valdybos lapkričio 4 d. sprendimu patvirtintas naujas elektros energijos persiuntimo paslaugos kainas, kurios bus taikomos nuo 2022 metų sausio 1 d. 2022 metais persiuntimo paslaugos kainos (nevertinant Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos) lyginant su 2021 metų kainomis, verslo klientams, gaunantiems elektros energiją iš vidutinės įtampos tinklų, vidutiniškai mažės apie 23 proc. verslo klientams, gaunantiems iš žemosios įtampos tinklų – apie 15 proc., privatiems klientams kaina vidutiniškai mažės apie 12 proc. Konkrečių klientų išlaidų pokytis už elektros energijos persiuntimo paslaugą gali skirtis.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas 2022 metams

2021 m. lapkričio 19 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba patvirtino bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ valdybos 2020 m. lapkričio 11 d. nustatytas gamtinių dujų skirstymo kainas, kurios bus taikomos nuo 2022 m. sausio 1 d. Gamtinių dujų skirstymo kainos priklausomai nuo vartotojų kainų grupės padidėjo nuo 6,7 iki 15,3 proc. lyginant su 2021 metų kainomis. Vidutinė gamtinių dujų skirstymo kaina 2022 metais didės 8,9 proc. lyginant su 2021 metais. Gamtinių dujų skirstymo kaina yra viena iš galutinės dujų kainos sudedamųjų dalių.

Keičiasi elektros ir dujų vartotojų prijungimo įkainiai

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba lapkričio 30 d. patvirtino naujus vartotojų prijungimo prie bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ elektros skirstomųjų tinklų ir gamtinių dujų sistemos įkainius, kurie įsigalios 2022 m. sausio 1 d. Lyginant su šiuo metu galiojančiais, nuo 2022 m. keičiasi įkainiai už 1 kW leistinosios naudoti galios įrengimą ar papildinimą. I vartotojų grupei, kurių įrengiama galia nesiekia 50 kW, kaina didėja, II ir III vartotojų grupėms – mažėja, atitinkamai 13,68 proc. ir 27,51 proc. Į šias grupes patenka vartotojai, kurių prijungiamų elektros įrenginių leistinoji naudoti galia atitinkamai nesiekia 100 kW arba yra nuo 100 iki 500 kW. Maksimali kompensuotina projektavimo kaina, kai projektą vartotojas rengia savo lėšomis, II ir III grupės vartotojams mažėja 9–22 proc. Kitiems vartotojams maksimali kompensuotina projektavimo kaina mažėja 39–60 proc.

Atnaujintas ESO 10 metų investicijų planas

ESO stebėtojų taryba 2021 m. gruodžio 7 d. patvirtino atnaujintą Tinklų segmento 2021–2030 m. 10 metų investicijų planą. 2021–2030 m. elektros ir dujų skirstomojo tinklo patikimumui, atsparumui ir išmanumui didinti numatoma skirti 1,9 mlrd. eurų investicijų. Išlaikomas esminių tinklų veiklų tęstinumas, esminių pokyčių, palyginus su ankstesniu 2020–2029 m. Investicijų planu, nėra. Planuojamos investicijos ir toliau bus nukreipiamos į dvi pagrindines kryptis – tinklo patikimumo ir efektyvumo didinimą bei rinkos įgalinimą ir kliento patirtį.

Esminiai įvykiai, įvykę po ataskaitinio laikotarpio pabaigos

Sugriežtinta atsakomybė už skirstomojo tinklo pažeidimus

Pažeidus elektros kabelius arba skirstomąjį dujotiekį, galima ne tik susižaloti, bet ir nutraukti energijos tiekimą daugeliui vartotojų. Iki šiol taikomas administracinės atsakomybės dydis neveikė preventyviai, neskatino elektros tinklo ar skirstomojo dujotiekio apsaugos zonos veikti atsargiai ir rūpestingai. Atsižvelgiant į didėjantį pažeidimų skaičių bei jų metu padarytą žalą dydį, sugriežtinta atsakomybė už skirstomojo tinklo pažeidimus – baudos didėja penkis kartus.

Pradėtas akcininko atstovų, darbuotojų atstovo ir valstybės tarnautojo ESO stebėtojų taryboje parinkimas

2022 m. sausio mėn. AB „Ignitis grupė“ paskelbė keturių narių (dviejų akcininko atstovų, vieno valstybės tarnautojo ir vieno darbuotojų atstovo) parinkimą į dukterinės bendrovės AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybą. Atrinkti kandidatai, priėmus sprendimą dėl jų išrinkimo, užims šias pareigas pasibaigus esamos stebėtojų tarybos kadencijai 2022 m. kovo 29 d.

Padidintas ESO skolinimosi limitas, naudojant vieningą AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės tarpusavio skolinimosi platformą

2022 m. sausio 14 d. ESO stebėtojų taryba pritarė ESO skolinimosi limito, naudojant vieningą AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės tarpusavio skolinimosi platformą, laikotarpiui nuo sprendimo įsigaliojimo iki 2022 m. gegužės 24 d. padidinimui nuo 70 mln. iki 110 mln. eurų.

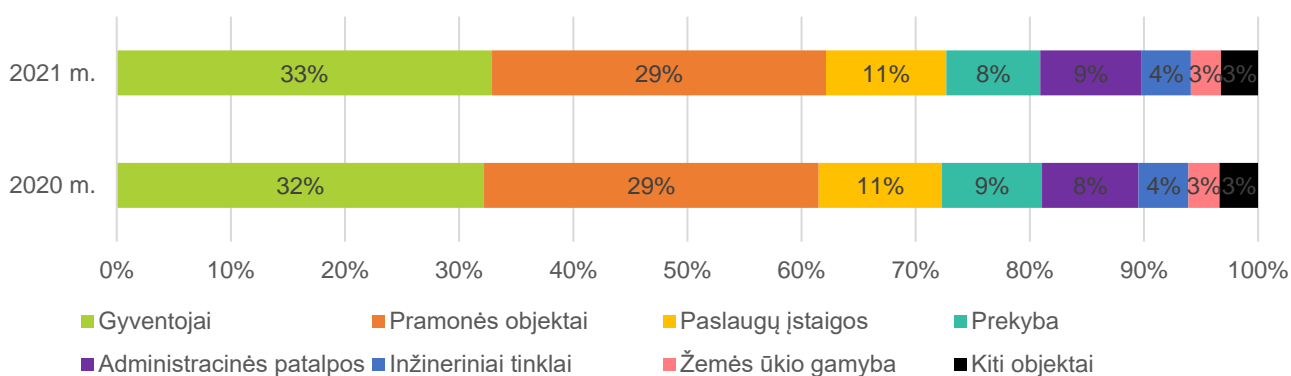
VEIKLOS IR FINANSINIŲ RODIKLIŲ ANALIZĖ

Elektros energijos skirstymas

ESO nuosavybės teise valdo 126,813 tūkst. km elektros linijų: 67 proc. – elektros oro linijos, 33 proc. – elektros kabeliai. Per 2021 m. Bendrovės klientams paskirstyta 10,37 mlrd. kWh elektros energijos (per 2020 m. – 9,55 mlrd. kWh). Garantinis tiekimas iš šio skaičiaus sudarė 3,3 proc. (2020 m. buvo 4,5 proc.) Likusiems klientams Bendrovė teikė tik persiuntimo paslaugą. Bendrovės skirstymo technologiniuose įrenginiuose sąnaudos per 2021 m. sudarė 571,03 mln. kWh, arba 5,51 proc. nuo gauto elektros energijos kiekio. 2020 m. tuo pat metu šios sąnaudos siekė 5,81 proc. (588,86 mln. kWh).

Apie 32,9 proc. ESO persiunčiamos elektros energijos per 2021 m. naudojo gyventojai. Pramonės objektai ir paslaugų įstaigos naudojo atitinkamai 29,3 proc. ir 10,5 proc. elektros energijos. Palyginti su 2020 m. duomenimis, elektros energijos persiuntimo kiekių objektams struktūra reikšmingai nepakito.

3 paveikslas. Persiūtos elektros energijos kiekis pagal objektus

Elektros energijos tiekimo kokybė (SAIDI, SAIFI)

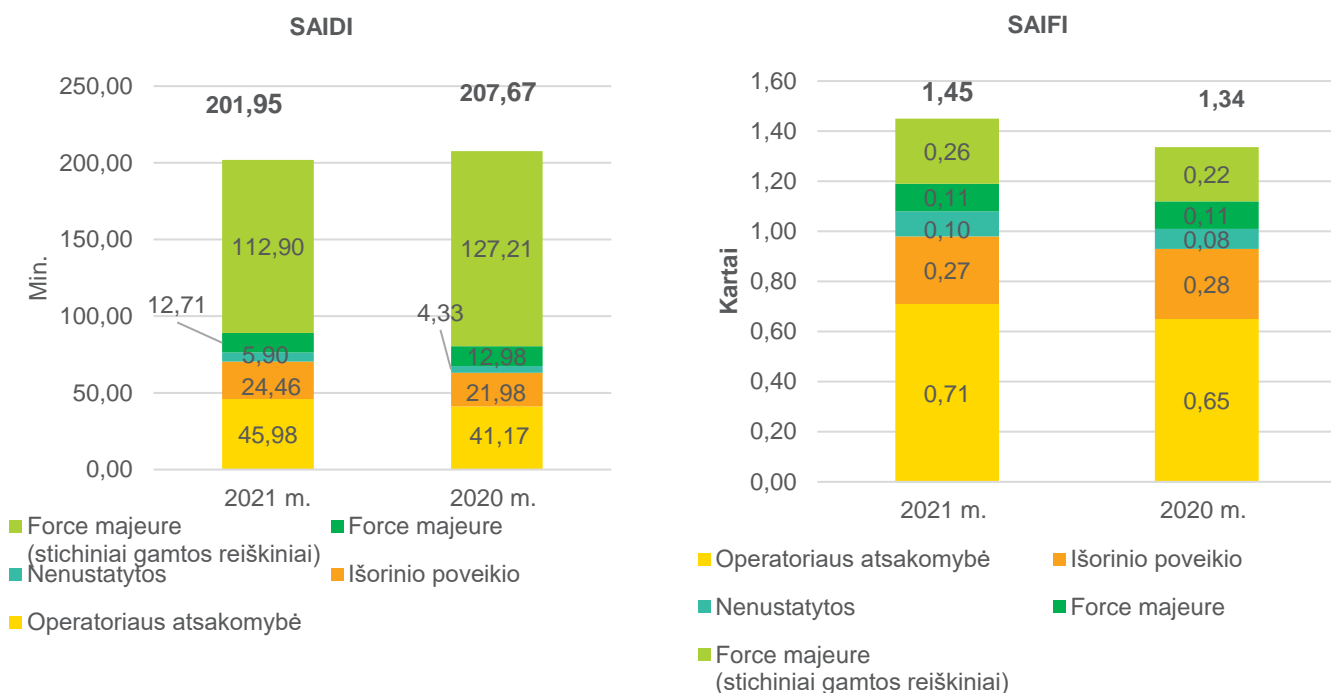
Vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2021 m. vienam klientui siekė 201,95 minutes ir, lyginant su 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 5,72 minutės (2020 m. SAIDI sudarė 207,67 min.). Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (SAIFI) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2021 m. siekė 1,45 karto – 0,11 karto daugiau nei 2020 m., kai jis buvo 1,34 karto.

Esminę įtaką tokiam rodiklių pokyčiui turėjo 2021 m. sausio 21–25 dienomis užklupusi rekordinė šlapio sniego apdraba ir vėtras, siautusios gegužės 03-04 d., birželio 23-26 d. ir lapkričio 29 d. – gruodžio 03 d. Stichinių reiškinių efektas 112,90 minutės SAIDI (56 proc. viso ataskaitinio laikotarpio SAIDI rodiklio reikšmės) ir atitinkamai SAIFI – 0,26 karto (18 proc. viso ataskaitinio laikotarpio SAIFI rodiklio reikšmės).

Nevertinant stichinių gamtos reiškinių įtakos elektros patikimumo rodikliams, 2021 m. būtų fiksuojamas elektros tiekimo patikimumo rodiklių pablogėjimas lyginant su 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu: SAIDI rodiklis siektų 89,05 minutes ir, lyginant su 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu (80,46 minutės), padidėtų 8,59 minutės, o SAIFI rodiklis siektų 1,19 karto ir, lyginant su 2020 m. (1,12 karto) tuo pačiu laikotarpiu, padidėtų 0,07 karto.

Nutraukimų trukmė dėl priežasčių priskiriamų operatoriaus atsakomybei 2021 m. sudarė 45,98 min. lyginant su 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo – 4,81 min., kai 2020 m. buvo 41,17 min.

4 paveikslas. Elektros energijos tiekimo patikimumo rodikliai

Gamtinių dujų skirstymas

Bendrovė eksploatuoja 9,718 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių. Per 2021 m. dujotiekių tinklas padidėjo 157 km, o 2020 m. – 215 km. Per 2021 m. ESO skirstomaisiais dujotiekiais transportavo 8,49 mlrd. kilovatvalandžių (kWh) gamtinių dujų – apie 20,3 proc. daugiau nei 2020 m. per tą patį laikotarpį.

Dujų skirstymo apimčių padidėjimui per 2021 m. didžiausią įtaką turėjo žemesnė vidutinė oro temperatūra lyginant su 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu.

Gamtinių dujų tiekimo kokybė (SAIDI, SAIFI)

2021 m. vidutinė neplanuotų gamtinių dujų tiekimo nutraukimų trukmė (SAIDI) su stichinių reiškinų („force majeure“) įtaka vienam klientui siekė 0,47 minutes ir, lyginant su 2020 m., sumažėjo 1,14 minutėmis (2020 m. SAIDI sudarė 1,61 min). Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (SAIFI) su stichinių reiškinų („force majeure“) įtaka per 2021 m. siekė 0,006 karto (2020 m. – 0,01 karto). Pagrindinė 2021 m. dujų tiekimo patikimumo rodiklių pagerėjimo priežastis 2020 m. lapkričio 25 d. įvykęs gaisras Bendrovės gamtinių dujų skirstymo sistemoje Alytaus r., kai dėl išgarinimo ir pateikimo į sistemą darbus organizavusių bei juos vykdžiusių asmenų veiklos ir buvo atjungti 732 klientai. Šio gaisro įtaka 2020 m. SAIDI sudarė 0,59 minutės, o SAIFI – 0,0012 karto.

Pajamos

3 lentelė. ESO pajamų struktūra pagal veiklos sritis, proc.

	2021 m.	2020 m.
Elektros persiuntimo pajamos	82,4	85,1
Dujų paskirstymo pajamos	8,5	7,5
Elektros garantinio tiekimo pajamos	5,7	3,7
Naujų klientų prijungimo pajamos	2,0	2,1
Kitos pajamos	1,4	1,6

Teigiamos įtakos Bendrovės pajamoms, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, turėjo 8,6 proc. išaugęs persiūstos elektros energijos kiekis bei dėl žemesnės vidutinės oro temperatūros 20 proc. išaugęs paskirstytų gamtinių dujų kiekis.

Pagrindinis ESO pajamų šaltinis – elektros energijos persiuntimas.

2021 m. elektros energijos persiuntimo pajamos sudarė 82,4 proc. Bendrovės pajamų. Dujų paskirstymo pajamos siekė 8,5 proc. nuo visų pajamų, garantinis tiekimas – 5,7 proc. Pastarųjų dalis struktūroje augo dėl vykdomo rinkos dereguliavimo.

Sąnaudos

Elektros, gamtinių dujų ar susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos 2021 m. sudarė 255,7 mln. eurų. Palyginti su 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu, jos padidėjo 31,5 proc. Tam didžiausią įtaką turėjo elektros energijos perdavimo kainos augimas. Ataskaitiniu laikotarpiu elektros, gamtinių dujų ar susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos bei nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos siekė 341,2 mln. eurų, arba 73,3 proc. visų ESO patirtų sąnaudų.

Veiklos sąnaudos 2021 m. siekė 108,2 mln. eurų – 2,2 proc. daugiau nei 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu. Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos mažėjo 11,0 proc., kadangi dalis darbų užsakymų, kurių planuota įvykdymo data buvo 2021 m. nusikėlė į 2022 m. Nuomos ir komunalinių paslaugų sąnaudos didėjo 26 proc. dėl išaugusių paslaugų kainų.

4 lentelė. ESO veiklos sąnaudos, tūkst. eurų

	2021 m.	2020 m.	Pokytis
Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos	53.085	51.368	3,3 proc.
Kitos sąnaudos	16.442	14.813	11,0 proc.
Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos	22.102	24.842	-11,0 proc.
Telekomunikacijos ir IT paslaugos	11.213	9.717	15,4 proc.
Transporto sąnaudos	2.932	3.240	-9,4 proc.
Nuoma ir komunalinės paslaugos	2.463	1.956	26,0 proc.
Veiklos sąnaudos iš viso	108.237	105.936	2,2 proc.

EBITDA

5 lentelė. EBITDA rodiklis

	2021 m. (perskaičiuota)	2020 m. (perskaičiuota)
EBITDA, tūkst. eurų	171.414	184.429
<i>Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (einamųjų metų, kuris bus realizuotas ateinančiais laikotarpiais)⁸</i>	-53.576	-104.314
<i>Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (praėjusių laikotarpių, kuris realizuojamas einamaisiais metais)⁹</i>	27.560	60.867
<i>Kitos korekcijos¹⁰</i>	2.653	-696
Koreguota EBITDA, tūkst. eurų	148.051	140.295
EBITDA marža, proc.	32,02	38,04
Koreguotos EBITDA marža, proc.	27,66	28,94

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

Bendrovė per 2021 m. uždirbo 171,4 mln. eurų pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA). Palyginti su 2020 m., Bendrovės EBITDA sumažėjo 7,1 proc. Tokį rodiklio pokytį lėmė 111 proc. išaugusi elektros energijos įsigijimo kaina, kurios neigiamą įtaką iš dalies atsvėrė dėl 7,6 proc. didesnis persiūstas elektros energijos kiekis bei dėl jo išaugusios elektros energijos persiuntimo pajamos.

Siekdama atskleisti Bendrovės įprastos veiklos rezultatus, be netipinių, vienkartinių ar su einamuoju veiklos laikotarpiu tiesiogiai nesusijusių veiksnių įtakos, EBITDA rezultatas yra pateikiamas po vadovybės atliktų korekcijų, eliminuojant faktinių ir reguliuojamų pajamų nuokrypį bei vienkartinių veiksnių įtaką (koreguota EBITDA). Koreguota EBITDA vadovybės manymu tiksliau atspindi konkretaus laikotarpio rezultatus bei leidžia geriau palyginti faktinius rezultatus su ankstesniais laikotarpiais.

⁸ Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas einamuoju laikotarpiu dėl vadovybės vertinimu galimai susidarysiančio pelno, viršijančio leistiną pelną. Apskaičiuojant šį dydį įvertinamos pagrindinių pajamų lygio dedamųjų (Bendrovės veiklos, elektros energijos įsigijimo savoms reikmėms bei nuostoliams technologiniuose įrenginiuose, nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų, investicijų grąžos, bei kitų pajamų) prognozės ir reguliuotojo patvirtintų kainų dedamųjų dydžių skirtumas. Reguliotojo patvirtintų kainų dedamųjų metiniai dydžiai yra skelbiami reguliuotojo interneto puslapyje (www.vert.lt) pateiktose kainų tvirtinimo pažymose. 12 mėn. reguliuojamos veiklos pajamų dedamosios apskaičiuojamos proporcingai Bendrovės planuojamiems veiklos rodiklių dydžiams mėnesiais.

⁹ Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas dėl praėjusių laikotarpių, kuris Reguliotojo sprendimu yra realizuotas tvirtinant einamųjų metų kainas. Reguliotojo nustatyti reguliuojamų pajamų perskaičiavimo dydžiai yra skelbiami reguliuotojo interneto puslapyje (www.vert.lt) pateiktose kainų tvirtinimo pažymose. 12 mėn. reguliuojamos veiklos pajamų dedamosios apskaičiuojamos proporcingai Bendrovės planuojamiems veiklos rodiklių dydžiams mėnesiais.

¹⁰ Reikšmingų vienkartinių efektų koregavimas.

Reguliuotojo pažymos, kuriomis vadovaujantis atliekami 2021 metų reguliuojamų pajamų perskaičiavimai:

- 2020 m. spalio 14 d. pažyma Nr. O5E-838 „Dėl akcinės bendrovės AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos 2021 metams koregavimo“ (www.regula.lt/SiteAssets/posedziai/2020-10-22/eso_pazyma.pdf)
- 2020 m. spalio 16 d. pažyma Nr. O3E-989 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2021 metams koregavimo“ (www.vert.lt/Docs/nutarimas_2020_O3E-989.pdf)

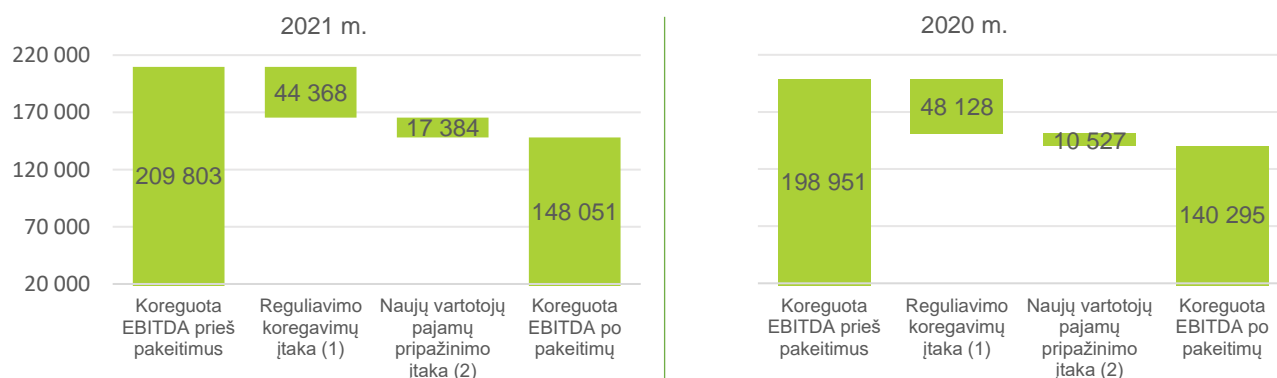
Pastabos dėl koreguotos EBITDA rezultatų perskaičiavimo:

Atsižvelgiant į 2021 m. įvykusius reguliavimo aplinkos pokyčius bei vadovybės sprendimą supaprastinti koreguotos EBITDA skaičiavimą jį priartinant prie tarptautinių finansinės atskaitomybės (TFAS) reikalavimų, buvo atliktos šios korekcijos koreguojant 2021 m. ir 2020 m. skelbtus koreguotos EBITDA rezultatus:

- (1) Remiantis Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos (Metodika) 2021 m. atnaujinta redakcija, reguliuojamos turto bazės (RAB) skaičiavimo metodas buvo pakeistas iš LRAIC1 (kuris buvo taikomas 2016-2021 m.) į istorinių kaštų investicijas. Atitinkamai buvo perskaičiuota ESO investicijų grąža ir kompensuojamas nusidėvėjimas už 2018 – 2021 m. laikotarpį. Preliminariu AB „Ignitis grupė“ vertinimu nusidėvėjimo ir investicijų grąžos skirtumas už minėtą laikotarpį siekia 160 mln. eurų. Iš šios sumos 48,1 mln. eurų susiję su 2020 m., o 44,4 mln. eurų su 2021 m. Kadangi šios sumos nuo Metodikos pakeitimų datos traktuojamos kaip laikini reguliaciniai skirtumai bei turės būti grąžintos vartotojams (96 proc. perskaičiuotos sumos turės būti grąžinta 2032–2036 m. laikotarpiu), atitinkamai retrospektyviai buvo perskaičiuotos vadovybės korekcijos ir Koreguotas EBITDA rezultatas.
- (2) Siekiant supaprastinti ataskaitų teikimą vadovybė nusprendė 2021 m. nebenaudoti naujų vartotojų prijungimų ir galios didinimų piniginio efekto korekcijos, ilgalaikio turto perleidimo rezultato bei gautinų sumų, paskolų, prekių ir kt. vertės sumažėjimo ir nurašymo, palyginamumo tikslais atitinkamai pakoreguojant ir 2020 m. rezultatus. Po pokyčių skaičiuojant koreguotas EBITDA rezultatus atliekami koregavimai laikiniems reguliaciniams skirtumams bei reikšmingų vienkartinį efektų koregavimas.

Vadovybės atliktų korekcijų rezultatas ir palyginamumas su nekoreguotais rezultatais pateikiamas 4 paveiksle:

5 paveikslas. Koreguotos EBITDA korekcijos 2021 m. ir 2020 m., tūkst. eurų

Bendrovės koreguota EBITDA padidėjo 5,5 proc. Šio rodiklio pokyčiui įtakos turėjo efektyvinama Bendrovės veikla ir auganti reguliuojamo turto bazė.

Segmentai

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimus priimančiam asmeniui. Pagrindinį sprendimus priimančią asmenį, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, sudaro Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.

Vadovybės vertinimu, Bendrovė turi du verslo segmentus - elektros energijos tiekimas ir skirstymas, bei dujų skirstymas. Visas Bendrovės turtas ir klientai yra Lietuvos Respublikoje. Bendrovės vadovybė stebi rezultatus remdamasi finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir finansinėse ataskaitose pagal TFAS, t. y. informaciją apie pelną ar nuostolius, įskaitant nurodytas pajamas ir sąnaudas. Vadovybė neanalizuoja segmentų pagal informaciją apie turtą ir įsipareigojimus. Tarpusavyje tarp šių verslo segmentų sandoriai nėra vykdomi.

6 lentelė. Informacija apie segmentus už dvylikos mėnesių laikotarpį pasibaigusį 2021 m. gruodžio 31 d.

2021 m.	Elektros tiekimas ir skirstymas	Dujų skirstymas	Iš viso
Pajamos pagal sutartis su klientais	485.213	47.921	533.134
Kitos pajamos	1.689	483	2.172
Sąnaudos	(334.037)	(29.855)	(363.892)
EBITDA	152.865	18.549	171.414
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(72.371)	(13.169)	(85.540)
Vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudos	(9.124)	(6.845)	(15.969)
Veiklos pelnas	71.370	(1.465)	69.905
Finansinės pajamos	55	7	62
Finansinės (sąnaudos)	(10.580)	(2.946)	(13.526)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių (pelno) dalis	325	41	366
Pelnas prieš apmokestinimą	61.170	(4.363)	56.807
Pelno mokestis	(5.709)	(1.067)	(6.776)
Grynasis pelnas	55.461	(5.430)	50.031

7 lentelė. Informacija apie segmentus už dvylikos mėnesių laikotarpį pasibaigusį 2020 m. gruodžio 31 d.

2020 m.	Elektros tiekimas ir skirstymas	Dujų skirstymas	Iš viso
Pajamos pagal sutartis su klientais	443.834	38.857	482.691
Kitos pajamos	1.950	200	2.150
Sąnaudos	(276.007)	(24.405)	(300.412)
EBITDA	169.777	14.652	184.429
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(70.038)	(12.678)	(82.716)
Vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudos	(5.130)	(6.592)	(11.722)
Veiklos pelnas	94.609	(4.618)	89.991
Finansinės pajamos	34	4	38
Finansinės (sąnaudos)	(9.691)	(2.405)	(12.096)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių (pelno) dalis	124	15	139
Pelnas prieš apmokestinimą	85.076	(7.004)	78.072
Pelno mokestis	(8.290)	(300)	(8.590)
Grynasis pelnas	76.786	(7.304)	69.482

Pelnas, nuostolis ir pelningumo rodikliai

2021 m. ESO grynasis pelnas siekė 50,0 mln. eurų – 28,0 proc. mažiau nei 2020 m. Grynojo pelno sumažėjimą 2021 m. lėmė dėl padidėjusios kainos išaugusios elektros, dujų, ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos bei turto perkainavimo rezultatas. Teigiamą įtaką grynajam pelnui darė dėl išaugusio persiūstos ir paskirstytos elektros energijos bei paskirstyto dujų kiekio išaugusios pajamos.

8 lentelė. ESO pelningumo rodikliai, proc.

	2021 m.	2020 m.	2019 m.
Grynasis pelningumas	9,35	14,33	8,19
Veiklos pelningumas	13,06	18,56	10,56

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

Investicijos

Per 2021 m. ESO investicijos į elektros ir dujų skirstomuosius tinklus siekė 188,032 mln. eurų ir buvo 33,8 proc. didesnės nei 2020 m., kai investicijos sudarė 140,489 mln. eurų.

9 lentelė. ESO investicijos, tūkst. eurų

	2021 m.	2020 m.
Elektros skirstymo tinklo atnaujinimas	90.649	49.046
Elektros skirstymo tinklo plėtra	63.191	54.218
Dujų sistemų rekonstrukcija	10.192	9.599
Dujų sistemų statyba	14.789	21.443
Kita (IT, valdymo sistemos ir kt.)	9.211	6.183
Visos investicijos	188.032	140.489

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

2021 m. ESO investicijos į elektros skirstymo tinklo atnaujinimą siekė 90,65 mln. eurų – 84,8 proc. daugiau nei 2020 m. Į elektros skirstomojo tinklo. ESO į tinklo plėtrą (naujų vartotojų prijungimą bei galios didinimą) investavo 63,19 mln. eurų – 16,5 proc. daugiau nei 2020 m.

2021 m. ESO prie elektros skirstymo tinklo prijungė arba galią padidino 50.286 naujiems klientams – 22,5 proc. daugiau nei 2020 m., kai prijungti 41.043 klientai. Naujų klientų prijungimo kiekis ir galios didinimo atvejų skaičius išaugo dėl suaktyvėjusios nekilnojamo turto rinkos, klientų poreikio turėti didesnę galią dėl papildomų buitinių įrenginių, prietaisų bei gaminančių vartotojų augimo. 2021 m. galią didinasi 23,4 tūkst. klientų, kai tuo tarpu 2020 m. tokių klientų buvo 18,2 tūkst. Labiausiai augo buitinių klientų prijungimo ir galios didinimo kiekiai. Naujų klientų prijungtų objektų leistinoji naudoti galia 2021 m. sudarė 515,8 tūkst. kW ir buvo 33,5 proc. didesnė nei 2020 m., kai ji siekė 386,2 tūkst. kW.

2021 m. stebimas naujų vartotojų prijungimo prie tinklo faktinių kaštų augimas, galintis siekti apie 30 proc. Kaštų augimas sąlygojamas rinkoje didėjančių rangos darbų sutarčių įkainių bei metalų, plastiko ir kitų medžiagų gamybos kainų didėjimo. Taip pat nuo 2021 m. liepos 1 d. įsigalioja Europos Sąjungos reglamentas Nr. 548/2014 „dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/125/EB nuostatų, susijusių su mažos, vidutinės ir didelės galios transformatoriais, įgyvendinimo“, kuriuo siekiama suvienodinti vidutinės galios transformatorių energiniam naudingumui arba efektyvumui ir didelės galios transformatorių energiniam efektyvumui taikomus ekologinio projektavimo reikalavimus visoje Europos Sąjungoje. Tokio naujo tipo transformatorių tiek efektyvumas, tiek kaina yra aukštesni nei seno tipo transformatorių.

2021 m. ESO investicijos į dujų sistemų statybą siekė 14,79 mln. eurų ir buvo 31 proc. mažesnės nei 2020 m., kai jos siekė 21,44 mln. eurų. Į dujų sistemų rekonstrukciją ESO investavo 10,192 mln. eurų – 6,2 proc. daugiau nei 2020 m. Per 2021 m. ESO pastatė 136 kilometro skirstomųjų dujotiekių, kai 2020 m. pastatyta 206,1 kilometrų dujotiekių. Prie gamtinių dujų skirstomojo tinklo Bendrovė 2021 m. prijungė 8.127 naujus klientus 4,4 proc. daugiau nei 2020 m. tuo pat metu (7.785 klientai).

Finansinių rodiklių analizė

Bendrovės turtas 2021 m. ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 1,82 mlrd. eurų. 94,1 proc. (1,71 mlrd. eurų) viso turto sudarė ilgalaikis turtas, kai 2020 m. pabaigoje bendrovės turtas sudarė 1,76 mlrd. eurų. Iš jo - 94,9 proc. (1,67 mlrd. eurų) – ilgalaikis turtas. Trumpalaikis turtas sudarė 108,1 mln. eurų (2020 m. – 90,1 mln. eurų). Likvidžiausias turtas – pinigai ir pinigų ekvivalentai – sudarė 14,5 mln. eurų, arba 13,44 proc. nuo viso trumpalaikio turto (2020 m. 8,9 mln. eurų).

10 lentelė. ESO finansinio svėro rodikliai

	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Grynoji finansinė skola, mln. eurų	709,95	680,70	657,71
Grynosios finansinės skolos ir nuosavo kapitalo santykis	1,13	1,02	0,99

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

2021 m. gruodžio mėn. pabaigoje ESO įsipareigojimai sudarė 1.191,8 mln. eurų, iš jų ilgalaikių įsipareigojimų – 927,3 mln. eurų, trumpalaikių – 237,3 mln. eurų, dotacijų – 27,2 mln. eurų, kai 2020 m. gruodžio mėn. pabaigoje ESO įsipareigojimai siekė 1.097,9 mln. eurų, iš jų ilgalaikių įsipareigojimų – 924,7 mln. eurų, trumpalaikių – 151,9 mln. eurų, dotacijų – 21,3 mln. eurų. Pagrindinė trumpalaikių įsipareigojimų augimo priežastis – gruodžio mėn. gauta trumpalaikė paskola iš AB „Ignitis Grupė“ skirta finansuoti didesnius išteklių įsigijimo kaštus, bei dėl didesnių sąnaudų išaugusios prekybos mokėtinos sumos. Finansinės skolos 2021 m. pabaigoje sudarė 724,5 mln. eurų, arba 60,8 proc. visų turimų įsipareigojimų. Ilgalaikės paskolos sudarė 656,46 mln. eurų, arba 90,61 proc. visų paskolų, trumpalaikės paskolos – 68,0 mln. eurų.

11 lentelė. ESO likvidumo rodikliai

	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Einamojo likvidumo rodiklis	0,46	0,59	0,24
Apyvartinis kapitalas, tūkst. eurų	-71.469	-44.003	-44.929
Apyvartinis kapitalas / pajamos	-0,13	-0,09	-0,11

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

ESO trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 129,2 mln. eurų (2020 m. 61,8 mln. eurų). Einamojo likvidumo koeficiento reikšmė – 0,46. Finansinė skola, sumažinta trumpalaikių investicijų bei pinigų ir pinigų ekvivalentų dydžiu, sudaro 709,95 mln. eurų. Bendrovės grynoji finansinė skola sudaro 113 proc. nuosavo kapitalo, kai 2020 m. ji sudarė 102,27 proc.

Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie finansinėje atskaitomybėje pateiktus duomenis bei kiti reikšmingi įvykiai bei jų poveikis metinėms finansinėms ataskaitoms.

Kita informacija pateikiama ESO sutrumpintose tarpinėse finansinėse ataskaitose už 2021 m. sausio – gruodžio mėn.

VEIKSNIAI, TURINTYS POVEIKĮ BENDROVĖS FINANSINIAMS RODIKLIAMS

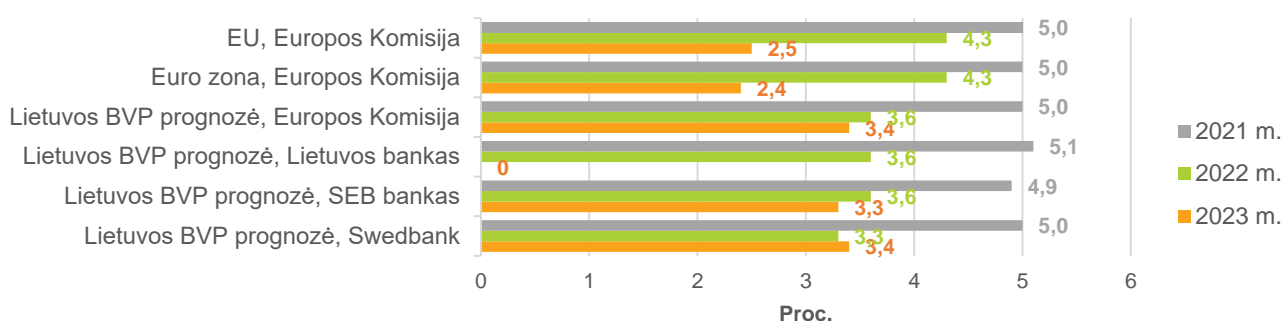
Veiklos aplinka

COVID-19 pandemija, prasidėjusi 2020 m. pradžioje, labai smarkiai paveikė pasaulio ekonomiką.

Europos Komisijos 2021 m. lapkritį paskelbtoje prognozėje¹¹ skelbiama, kad bendras 2022 m. Europos Sąjungos (ES) bendrojo vidaus produkto augimas sieks 4,3 proc. 2023 m. – 2,5 proc. 2022 m. euro zonos augimas turėtų būti – 4,3 proc. ir 2023 m. 2,4 procentai. Europos Komisija prognozuoja¹², kad Lietuvos ekonomikos augimas 2022 m. sieks iki 3,6 proc., 2023 m. – 3,4 proc.

Lietuvoje veikiančių bankų paskelbtose šalies ekonomikos augimo perspektyvose taip pat prognozuojamas Lietuvos ekonomikos augimas. Remiantis SEB banko analitikų 2021 m. rugsėjo mėnesį pateiktomis prognozėmis¹³, teigiama, 2022 m. sieks 3,6 proc., 2023 m. – 3,3 proc. „Swedbank“ analitikai lapkritį pakoregavo Lietuvos ekonomikos perspektyvas¹⁴: 2022 m. prognozuojamas – 3,4 proc., 2023 m. – 3,4 proc. Lietuvos banko 2021 m. gruodžio mėnesio apžvalga rodo¹⁵, kad Lietuvos BVP 2022 m. augs 3,6 proc., o 2023 m. – duomenų nepateikiama.

6 paveikslas. ES, euro zonos ir Lietuvos bendrojo vidaus produkto (BVP) augimo prognozės 2021-2023 m., proc.

Elektros energijos naudojimas glaudžiai susijęs su BVP augimu, todėl ekonominiai rezultatai turi įtakos ir ESO veiklos rezultatams. Atsižvelgiant į ekonomistų pateiktas makroekonominės prognozes, manome, kad persiųstos elektros energijos kiekis 2022 m. nuosaikiai augs.

Situacija elektros rinkoje

2021 m. vidutinė elektros energijos kaina „Nord Pool“ biržoje Lietuvos prekybos zonoje, palyginti su 2020 m., buvo 3 kartus didesnė. Vidutinė kaina 2021 m. buvo 90,45 eurų/MWh, kai 2020 m. ji siekė 34,04 eurų/MWh¹⁶.

Atskyrus visuomeninio tiekimo veiklą elektros energijos įsigijimo kainos svyravimai turi mažesnę įtaką Bendrovės rezultatams ir sąlygoja technologinių nuostolių dydį bei garantinio tiekimo rezultatai.

12 lentelė. Elektros energijos įsigijimo kainos jautrumo analizė

	2021 m.			2020 m.		
	Faktinė informacija	-1 ct/kwh	+1 ct/kwh	Faktinė informacija	-1 ct/kwh	+1 ct/kwh
Įtaka (tūkst. eurų)	0	-9.161	9.161	0	-10.156	10.156
Vidutinė elektros energijos įsigijimo kaina ct/kWh	10,09	9,09	11,09	3,81	2,81	4,81

¹¹ Duomenų šaltinis: European Economic Forecast. Autumn 2021 (europa.eu)

¹² Duomenų šaltinis: https://ec.europa.eu/economy_finance/forecasts/2021/autumn/ecfin_forecast_autumn_2021_lt_en.pdf

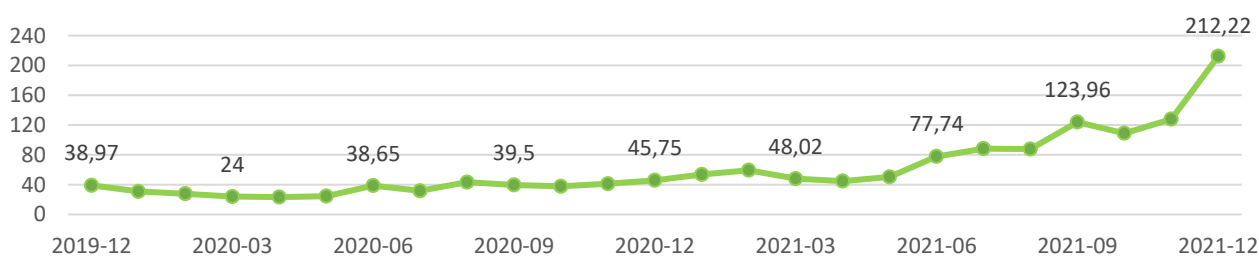
¹³ Duomenų šaltinis: <https://www.seb.lt/infobankas/lietuvos-makroekonomikos-apzvalga/lietuvos-makroekonomikos-apzvalga-nr-76>

¹⁴ Duomenų šaltinis: https://www.swedbank-research.com/english/swedbank_economic_outlook/2021/q3/_uncharted_recovery_pushes_inflation_up/seo_nov_2021_eng_final.pdf

¹⁵ Duomenų šaltinis: https://www.lb.lt/leidiniai/makroekonominės-prognozes-2021-m-gruodzio-men#_Toc90645596

¹⁶ Duomenų šaltinis: <https://www.nordpoolgroup.com/Market-data/1/Dayahead/Area-Prices/LT/Yearly/?view=table>

7 paveikslas. Vidutinė elektros energijos kaina „Nord Pool“ biržos Lietuvos kainų zonoje, eurai/MWh¹⁷

Bendrovės strategija ir tikslai

ESO siekiant įgyvendinti strategiją ir nusimatytus tikslus vadovaujasi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), Valdymo koordinavimo centras (VKC) rekomendacijomis ir savo veikloje taiko pažangius pasaulines praktikas atitinkančius strateginio ir rizikos valdymo modelius. ESO savo strategiją rengia ir atnaušina bei veiklos planą jos įgyvendinimui sudaro atsižvelgdama į AB „Ignitis grupė“ strategiją bei Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją (NENS). Savo ilgalaikį finansinį planą ir metinį biudžetą ESO kasmet rengia vadovaujantis strategija, strateginiais ir veiklos planais, kurie rengiami 4 metų laikotarpiui. Papildomai rengiamas ir kitas strateginis planavimo dokumentas – ilgalaikis (10 m.) investicinis planas (nuoroda), kuriame nustatomi didžiausių investicinių programų principai ir tikslai. AB „Ignitis grupė“ ir jai priklausančių įmonių strategijos reguliariai peržiūrimos. Pasikeitus aplinkybėms, kurios keičia struktūrą, įmonių veiklos sritis ar turi esminę įtaką prognozuojamiems veiklos rezultatams, strateginėms kryptims ir strateginiams tikslams, strategijos atnaujinamos. Svarbu pažymėti, kad Bendrovei kasmet yra keliami konkretūs tikslai, susieti su strategijos įgyvendinimu ir apima numatytas strategines sritis tokias kaip atsparus ir išmanus tinklas, kliento patirtys ir rinkos įgalinimas, tvari ir efektyvi veikla, darnus vystymasis, žmonės ir kultūra, kurių įgyvendinimo ir rezultatų stebėsena vykdoma kas mėnesinį/ketvirtinį.

Patronuojanti įmonė AB „Ignitis grupė“ 2020 m. birželio 19 d. paskelbė atnaujintą AB „Ignitis grupė“ ilgalaikę veiklos strategiją ir 2022 m. vasario 28 d. 2022–2025 m. strateginį planą. Remiantis šiais dokumentais ESO veiklos strateginės pagrindinės kryptys išlieka atsparus ir išmanus tinklas bei rinkos įgalinimas ir kliento patirtys, kurios nurodomos 5 paveiksle. Iki 2022 m. II ketv. ESO planuoja atnaujinti ESO ilgalaikę strategiją remiantis AB „Ignitis grupė“ atnaujinta strategija ir strateginiu 2022–2025 m. planu (nuoroda).

8 paveikslas. ESO 2030 m. veiklos strateginės kryptys ir prioritetai

 <p>MISIJA</p> <p>Nuolatinis skirstymo paslaugų kokybės gerinimas: išmanūs sprendimai tinklui ir rinkos įgalinimui</p>	 <p>VIZIJA</p> <p>Patikimas ir išmanus tinklas, sukuriantis geriausią kliento patirtį</p>	 <p>MŪŠŲ VERTYBĖS</p> <p>ATSAKOMYBĖ Rūpi. Darau. Žemei. Pradedu nuo savęs.</p> <p>ATVIRUMAS Matau. Suprantu. Dalinuosi. Atsiveriu pasauliui.</p> <p>PARTNERYSTĖ Skirtingi. Stiprūs. Išvien.</p> <p>TOBULĖJIMAS Smalsiai. Drąsiai. Kasdien.</p>
--	---	---

¹⁷ Duomenų šaltinis: <https://www.nordpoolgroup.com/Market-data/1/Dayahead/Area-Prices/LT/Monthly?view=table>

Investicijų planas: elektros ir dujų skirstymo tinklo modernizavimas

Atsižvelgiant į atnaujintą AB „Ignitis grupė“ ilgalaikę veiklos strategiją ir 2021–2024 m. strateginį planą, ESO 2021 m. gruodžio 7 d. paskelbė atnaujintą 2021–2030 m. vykdomų ir planuojamų investicijų į elektros ir dujų skirstymo tinklą investicijų planą ([nuoroda](#)), kuriame numatyta, kad per artimiausius 10 metų ESO investuos į tinklo patikimumo, atsparumo ir išmanumo didinimą bei kliento patirčių gerinimą – 1,9mlrd. eurų. Planuojamos investicijos ir toliau bus nukreipiamos į dvi pagrindines kryptis – tinklo patikimumo ir efektyvumo didinimą bei rinkos įgalinimą ir kliento patirtį:

- tinklo patikimumo ir efektyvumo didinimas: siekiu pagreitinti energijos tiekimo atkūrimą įvykus sutrikimams tęsiamas elektros tinklų oro linijų keitimas požeminėmis, prioritetą teikiant dažnai atsijungiančių ir avaringų linijų keitimui, miškingoms teritorijoms. Ir toliau bus diegiama įranga, užtikrinanti tinklo automatizavimą ir valdymą. Papildomai bus diegiami pažangūs ir inovatyvūs sprendimai, ypač siekiant užtikrinti sklandų ir optimalų paskirstytų energijos šaltinių ir elektromobilių krovimo stotelių integravimą, bei turto valdymo skaitmenizavimo sprendimai;
- rinkos įgalinimo ir kliento patirtis: siekiu įgalinti elektros rinkos transformaciją bei vystymąsi bei skatinti klientų aktyvumą renkantis energijos tiekėją. Pagrindinė šios programos priemonė yra išmaniųjų skaitiklių diegimas. Šis technologinis sprendimas ESO tinkle užtikrins duomenų tikslumą ir savalaikiškumą bei įgalins rinką ir vartotojus kurti aukštesnės kokybės paslaugas.

Iki šiol Investicijų planas buvo atnaujinamas kasmet, tačiau VERT formaliai jo nederino. Nuo 2022 m. remiantis Elektros energetikos įstatymu, teisės aktų numatyta tvarka Investicijų planas kas du metus turės būti pateiktas VERT derinimui.

Rizikos ir neapibrėžtumų veiksniai bei jų valdymas

Visoje AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje taikomas rizikos valdymo modelis parengtas atsižvelgiant į pagrindinius COSO (*ang. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) ir AS/NZS ISO 31000:2009 (*angl. Risk management – Principles and guidelines*) principus.

Pagrindiniai rizikos valdymo proceso tikslai Bendrovėje:

- pasiekti Bendrovės tikslus kartu su kontroliuojamais, bet iš esmės priimtinais šių tikslų nuokrypiais;
- užtikrinti nepertraukiamą Bendrovės pagrindinių veiklų vykdymą trumpalaikėje ir ilgalaikėje perspektyvoje;
- užtikrinti maksimaliai teisingos informacijos teikimą sprendimų priėmėjams, acininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims;
- apsaugoti Bendrovės reputaciją;
- ginti acininkų, darbuotojų, klientų, suinteresuotųjų šalių bei visuomenės interesus;
- užtikrinti Bendrovės stabilumą (įskaitant ir finansinį) bei tvarumą.

AB „Ignitis grupė“ apibrėžti rizikos valdymo principai vieningai taikomi visoje įmonių grupėje. Vienodais rizikos valdymo principais užtikrinama, kad įmonių grupės įmonių vadovybei būtų pateikiama visas veiklos sritis apimanti rizikos valdymo informacija. Siekiant užtikrinti rizikos valdymo proceso praktiškumą konkrečios veiklos sritys savo veiklas papildo detalizuojančiais rizikos vertinimo, stebėsenos ir valdymo principais.

Siekiant užtikrinti, kad rizikos valdymo informacija ir sprendimai atitiktų Bendrovės aktualijas ir įvykčius pokyčius, kiekvienais metais nustatyti laiku atliekamas Bendrovės rizikos lygio pervaldinimas ir numatomi rizikos valdymo veiksmai. Viso rizikos valdymo proceso metu užtikrinama nuolatinė komunikacija tarp susijusių šalių. Papildomai Bendrovė vykdo kas mėnesinę nusimatytą rizikos valdymo priemonių stebėseną ir esant poreikiui nusimato papildomus veiksmus.

- Identifikavimo etape pagrindinių naujų rizikų identifikavimas ir esamų rizikų peržiūra leidžia susidaryti visapusišką Bendrovės rizikų paveikslą.
- Analizės etape pagal apibrėžtą metodologiją nustatomi rizikos kriterijai ir atliekama kokybinė ir kiekybinė rizikų reikšmingumo analizė.
- Vertinimo etape nustatomi rizikų lygiai. Rizikos lygis apskaičiuojamas kaip rizikos, įvertinus esamas kontrolės priemones, pasireiškimo tikimybės ir galimo poveikio (vertinant per finansinę, reputacinę, atitikties, korupcijos, žmonių saugos ir sveikatos bei veiklos tęstinumo kryptis) sandauga. Rizikos lygis gali būti žemas, vidutinis, didelis ir labai didelis (žr. rizikos vertinimo matricą). Patronuojančiosios bendrovės valdyba nustato ir pagal poreikį peržiūri „Ignitis grupės“ įmonių grupės rizikos apetitą. Rizikos apetitas – rizikos lygis ir tipas, kurį Grupė yra pasirengusi priimti siekiant įgyvendinti strateginius tikslus.
- Valdymo etape visoms rizikoms nustatoma rizikos valdymo strategija, kuri gali būti „priimti“, „mažinti“, „išvengti“ ar „perkelti“. Taip pat yra kuriamos naujos rizikos valdymo priemonės bei nustatomi/ peržiūrimi pagrindiniai rizikos rodikliai (*angl. Key risk indicators, KRI*) bei jų tolerancijos ribos. KRI riba – kokybiniais ar kiekybiniais mato vienetais išreiškiamas konkreti tam tikro rizikos veiksnio pasireiškimo nesukeliant grėsmės ir nesudarant prielaidų finansinėms, reputacinėms ar kt. pasekmėms vertė. KRI yra siekiami nustatyti visų lygių rizikoms, išskiriant nuokrypių ribas (žema, vidutinė, aukšta), kurios leistų identifikuoti rizikos tendenciją bei, esant nuokrypiui nuo plano tolerancijos ribose, inicijuoti intensyvesnę stebėseną vykdant eskalaciją ir planuojant papildomus veiksmus jos sukontroliavimui.
- Kontrolės etape vykdoma periodinė rizikos, rizikos valdymo priemonių, pagrindinių rizikos rodiklių stebėseną ir ataskaitų rengimas Bendrovės valdybai bei stebėtojų tarybai.

Rizikos rūšys

Bendrovėje rizikos yra skirstomos į strategines, operacines (veiklos), finansines ir išorines. Jų aprašymus pateikiame žemiau.

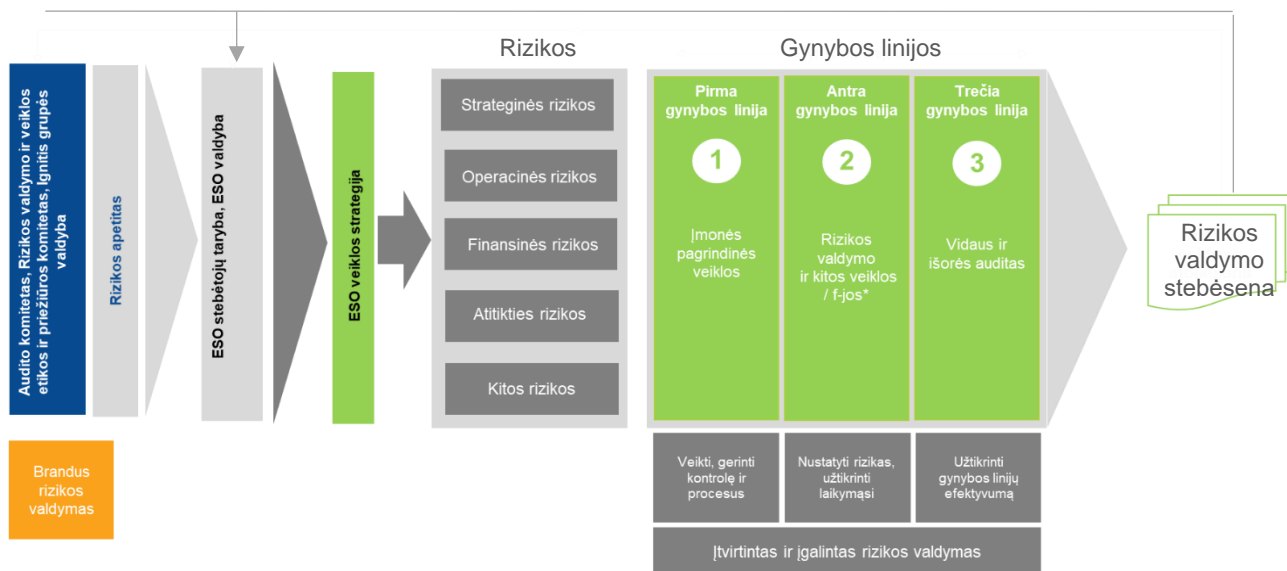
13 lentelė. Rizikos rūšys

Rizikos rūšis	Strateginės	Operacinės (veiklos)	Finansinės	Išorinės
Aprašymas	Rizikos, galinčios turėti poveikį Bendrovės misijai, strateginiams tikslams. Jos gali kilti dėl nepalankių ar klaidingų verslo sprendimų, netinkamo sprendimų įgyvendinimo arba dėl nepakankamo reagavimo į politinius, norminių teisės aktų pokyčius.	Rizikos, kylančios dėl netinkamų ar blogai organizuotų ir valdomų vidaus procesų, neįgyvendintų ar neveiksmingų vidaus kontrolės procedūrų, netinkamos veiklos praktikos ar plėtos pasirinkimo, darbuotojų klaidų ir/ ar neteisėtų veiksmų, netinkamo/ nepakankamo informacinių sistemų veikimo užtikrinimo ir pan.	Rizikos, kylančios iš Bendrovės turimo finansinio turto ir/ ar finansinių įsipareigojimų. Šiai kategorijai priskiriama: kredito rizika, likvidumo rizika, kapitalo nepakankamumo, palūkanų normų, valiutų kursų bei biržinių prekių kainų svyravimo ir pan. rizikos.	Rizikos, kurių pasireiškimas siejamas su rinkos sąlygų pasikeitimu, reguliavimo ir teisinės aplinkos pokyčiais (tiek numatytais, tiek nenumatytais), gamtiniais išteklių, stichinėmis nelaimėmis ir pan.

AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje svarbiausiems rodikliams yra nustatomas rizikos apetitas ir tolerancijos ribos. Rizikos apetitas – rizikos lygis ir tipas, kurį įmonių grupė yra pasirengusi priimti siekdama įgyvendinti strateginius tikslus. Rizikos apetitas nustatomas įvertinant finansinį rizikos poveikį bei poveikį žmonių saugai ir sveikatai ir kt. Tolerancijos riba – rizikos lygis, kurio viršijimas įmonių grupei nepriimtinas ir kuris yra išreikštas veiklos rezultatų ar incidentų vertėmis. Įmonių grupės rizikos apetitą ir tolerancijos ribas nustato bei kartą per metus peržiūri AB „Ignitis grupė“ valdyba. Bendrovei viršijus rizikos apetitą ir/ar toleranciją yra imami papildomų veiksmų / sudaromi veiksmų planai siekiant atitikti minėtus dydžius. Valdymo planų efektyvumą vertina Bendrovės valdyba, Bendrovės stebėtojų taryba ir įmonių grupės Rizikos valdymo priežiūros ir veiklos etikos komitetas prie Stebėtojų tarybos.

Siekdama efektyviai valdyti rizikos veiksnius, su kuriais susiduriama, Bendrovė taiko „trijų gynybos linijų“ (angl. *three lines of defense*) principą, nustatant aiškų atsakomybių už rizikos valdymą ir kontrolę pasidalinimą tarp Bendrovės valdymo bei priežiūros organų ir struktūrinių padalinių ar funkcijų.

9 paveikslas. Rizikos valdymo ir kontrolės modelis

Rizikos valdymo ir kitų funkcijų (prevencijos, atitikties, darbų saugos, finansų kontrolės) darbuotojai.

2021 m. ketvirtą ketv., remiantis atnaujinta rizikos vertinimo metodologija, inicijuotas periodinis rizikos valdymo procesas. Per jį atliekant ESO rizikos vertinimą, nustatytos 2022 m. sritys, kuriose Bendrovė koncentruoja ir koordinuoja pagrindines rizikos valdymo priemones bei iniciatyvas. Bendrovei atliekant 2022 m. rizikos ir jos veiksmų vertinimą buvo įvertintas rizikos poveikis ne tik finansiniams ir darbuotojų sveikatos ir saugos rezultatams, bet ir kitiems strategijos įgyvendinimo rezultatams, taip užtikrinant Bendrovės rizikos valdymą susietą su strateginiu planavimu ir AB „Ignitis grupė“ bei ESO strategijos įgyvendinimu. Lentelėje žemiau pateikiamas svarbiausių 2022 m. rizikos veiksmų ir valdymo krypčių sąrašas.

14 lentelė. 2022 metų svarbiausi rizikos veiksniai ir valdymo kryptys

Rizikos kategorija	Rizikos veiksnys	Rizikos šaltiniai	Pagrindinės rizikos valdymo kryptys	Rizikos lygis
Strateginė/ Verslo/Atitikties rizika	Išorinis reguliavimas	Reguliavimo rizika Bendrovei pasireiškia dėl: 1) reguliacinės aplinkos nepastovumo ir nestabilumo (dažnai besikeičiantys teisės aktai sudaro sąlygas klaidingiems interpretavimams, keičiantis reguliavimo periodams kyla reguliacinio modelio ženklus pasikeitimo rizika). 2) asmens duomenų apsaugos teisinio reguliavimo reformos, kurios pagrindinis teisės aktas yra 2018 m. gegužės 25 d. įsigaliojęs Europos Sąjungos Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (BDAR, angl. <i>GDPR</i>). Asmens duomenų apsaugos reguliavimo pasikeitimai bei praktinio taikymo išaiškinimų stoka kelia klaidingo BDAR numatytų taisyklių įgyvendinimo riziką.	<ul style="list-style-type: none"> Naujų reikalavimų atitikimo užtikrinimui organizuojami įmonių grupės projektai, kurių metu įtraukiami geriausi įmonių grupės specialistai, konkrečiu klausimu; Aktyvus dalyvavimas teisės aktų viešo derinimo procese; Aktualių Bendrovės veiklai teisės aktų projektų inicijavimas ir problematikos dėl teisės aktų taikymo išsakymas; Vykdomas BDAR reikalavimų įgyvendinimo projekto antras etapas, kurio metu įgyvendinami papildomi IT, teisės ir procesų sričių sprendimai bei organizacinės priemonės, kurie užtikrintų Bendrovės veiklos atitiktį pagal BDAR. 	Didelis

<p>Strateginė/ Verslo rizika</p>	<p>Strateginių iniciatyvų/ programų įgyvendinimas</p>	<p>Įmonė siekdama įgyvendinti strategiją ir nusimatytus tikslus, be kita ko yra numačiusi įgyvendinti strategines iniciatyvas, projektus, programas, kurių įgyvendinimas svyruoja nuo vienerių iki kelių metų. Šiuo metu įmonėje nacionaliniu mastu įgyvendinami strateginiai projektai tokie kaip išmaniųjų skaitiklių diegimo programa, duomenų mainų platforma, dereguliacija ir kt. Bet koks vėlavimo ir išorinės (pvz. reguliavimo, pirkimo vykdymo stabdymo dėl trečiųjų šalių, dėl COVID-19 sutrikusio tiekimo grandinės pasaulyje („Justų krizės“) ir kt.) rizikos pasireiškimas gali turėti įtakos šių iniciatyvų finansavimui bei strateginio portfelio įgyvendinimo planui. Todėl Bendrovės prioritetu išlieka ilgalaikis investicijų planavimas, kaštų kontrolė bei stebėseną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vidinė kaštų (resursų), investicijų kontrolė; • Rinkos ir išorinio reguliavimo analizė; • Pirkimo procedūrų vykdymo kontrolė ir stebėseną • Strateginių iniciatyvų portfelio stebėseną Bendrovės Valdybos ir Stebėtojų tarybos lygiu; • Pinigų srautų prognozavimas, monitoringas, analizė. 	<p>Didelis</p>
<p>Operacinė rizika</p>	<p>Darbuotojų, rangovų ir gyventojų sauga ir sveikata</p>	<p>Prigimtinė rizika. Dėl Bendrovės veiklos pobūdžio egzistuoja rizika, kad Bendrovės eksploatuojamuose tinkluose bus sužaloti ESO darbuotojai, rangovai bei gyventojai.</p> <p>Kasmet ši rizika išlieka prioritetine sritimi, o šios rizikos pagrindiniai šaltiniai yra rizikinga darbo aplinka, potencialiai pavojingi įrenginiai bei sąmoningumo ar patyrimo trūkumas.</p> <p>Dėl COVID – 19 ligos pandemijos egzistuoja rizika, kad darbuotojai praras darbingumą, bus pakenkta jų sveikatai, o veiklos tęstinumas dėl sergančių darbuotojų nebus užtikrintas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Palaikoma darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema (OHSAS 18001:2007); • Diegiama saugos kultūros stiprinimo programa; • Nuolatinė darbuotojų ir rangovų saugos kontrolė ir priežiūra; • Įdiegta ir toliau tobulinama mobili aplikacija, leidžianti patogiai fiksuoti darbo saugos pažeidimus visiems darbuotojams; • Įdiegta prevencinių priemonių valdymo bazė, kurioje registruojamos priemonės po nelaimingų atsitikimų, incidentų ir kt., užtikrinanti numatytą priemonių įgyvendinimą laiku; • Toliau sėkmingai vystoma informacinė sistema darbuotojų aprūpinimui apsaugos priemonėmis bei sveikatos tikrinimo procesui gerinti; • Peržiūrėtas privalomųjų mokymų ir atestavimo procesas, sukurta duomenų bazė, kurioje stebimas energetikos 	<p>Didelis</p>

- darbuotojų mokymasis laiku;
- Didžiausias dėmesys skirtas COVID – 19 ligos pandemijos suvaldymui:
  1. Įvertinta profesinė rizika dėl COVID – 19 ligos;
  2. Parengta vidaus teisės aktų bazė, pandemijos organizacijoje suvaldymui;
  3. Perorganizuotas darbas taip, kad tie, kuriems darbo pobūdis leidžia, dirba nuotoliniu būdu, visų kitų darbuotojų darbas perorganizuotas maksimaliai sumažinant tarpusavio kontaktą;
  4. Darbuotojai pilnai aprūpinami visomis reikalingomis apsaugos priemonėmis taip pat palaikomas priemonių rezervas sandėlyje;
  5. Reguliari komunikacija apie pokyčius;
  6. Kritinių funkcijų darbuotojai paskiepyti pneumokokinės infekcijos skiepais, siekiant mažinti COVID-19 ligos pasekmes.

Operacinė rizika

Tinklo patikimumo neužtikrinimo rizika

Remiantis Hidrometeorologijos tarnybos informacija, per 1981-2016 m. metų laikotarpį Lietuvoje buvo 190 stichinių reiškinių arba vidutiniškai 6-7 audros, stipraus vėjo, krušos atvejai per metus. Hidrometeorologai prognozuoja, kad keičiantis klimatui Lietuvoje augs labai stipraus vėjo, smarkaus lietaus ir audros atvejų, kuriam esamas ESO elektros tinklas yra neatsparus: virstantys medžiai, sniegas ir apledėjimas nutraukia laidus, o užkritisios šakos sukelia trumpus jungimus. Didėjant klientų skaičiui, ir augant poreikiui tiekiamos elektros energijos kokybei, esamų linijų techniniai parametrai atskirais atvejais dalinai neužtikrina kokybiškos elektros energijos tiekimo, be to sparčiai augant paskirstytos generacijos, elektromobilių ir jų įkrovimo įrangos kiekiui tinkle,

- Bendradarbiaujama su Meteorologijos tarnyba iš anksto gaunant informaciją apie prognozuojamus meteorologinius reiškinius, kas lemia kada aktyvuojama resursų mobilizacija;
- Kas antrus metus atnaujinamas 10 m. investicijų planas (planuojamos investicijos oro linijas keičiant kabelių linijomis miškingose vietovėse);
- Nuolat peržiūrimi ir atnaujinami investicinių objektų reitingavimo modeliai;
- Oro linijose nuo 2019 m. pradėti montuoti įtampą reguliuojantys įrenginiai kaip alternatyva brangiau kainuojančioms tinklo rekonstrukcijoms;

Didelis

		skirstymo sistemos laukia dideli iššūkiai suvaldant kokybę.	<ul style="list-style-type: none"> Įgyvendinamas įtampos kokybės parametrų stebėsenos sistemos diegimas skirstomajame elektros tinkle.	
Operacinė rizika	Informacijos sauga (kibernetinė sauga)	Dėl besikeičiančios geopolitinės situacijos didėja kibernetinių incidentų rizika, kurie gali paveikti elektros skirstymo tinklo patikimumą. Remiantis pasaulinėmis tendencijomis kibernetinės grėsmės elektros perdavimo ir skirstymo sektoriuose kas metai didėja. Kibernetinės atakos dažniausiai būna nukreipiamos į strateginę reikšmę Valstybei turinčias įmones. Šiandien galime įvardinti keletą šalių turinčių pakankamai resursų ir motyvacijos, bei galinčių nukreipti kibernetines atakas į Bendrovę.	<ul style="list-style-type: none"> Skaitmeninės saugos sritis AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje yra valdoma centralizuotai iš patronuojančios bendrovės, todėl yra konsoliduotos pagrindinės šios srities kompetencijos, priemonės ir valdymo gerosios praktikos; Kibernetinių atakų aptikimo / užkardymo sistemų tobulinimas; Elektros skirstymo tinklo valdymo sistemų atsparumo kibernetinėms grėsmėms didinimas plečiant kibernetinio saugumo tinklą; Bendradarbiavimas su išorės organizacijomis kibernetinės saugos srityje; Bendrovės darbuotojų nuolatinis švietimas ir mokymai skaitmeninės saugos srityje; Verslo saugos funkcinės srities priemonės siekiant užkardyti korupciją, galimą šnipinėjimą; AB „Ignitis grupė“ Skaitmeninės saugos operacijų centro personalas kvalifikaciją tobulina dalyvaudamas nacionalinėse ir tarptautinėse kibernetinio saugumo pratybose.	Didelis

INFORMACIJA APIE BENDROVĖS ĮSTATINĮ KAPITALĄ IR VERTYBINIUS POPIERIUS

Įstatinis kapitalas ir vertybiniai popieriai

Bendrovės įstatinis kapitalas 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 259.442.796,57 eurų. Visos Bendrovės akcijos yra apmokėtos.

15 lentelė. Įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius, vnt.	Nominalioji vertė, eurų	Bendra nominalioji vertė, eurų	Dalis įstatiniame kapitale, proc.
Paprastosios vardinės akcijos	894.630.333	0,29	259.442.796,57	100,00

ESO akcijos į AB „Nasdaq Vilnius“ Oficialųjį prekybos sąrašą įtrauktos nuo 2016 m. sausio 11 dienos. Nuo 2020 m. liepos 1 d. ESO akcijos buvo išbrauktos iš Oficialiojo sąrašo (paskutinė akcijų prekybos AB „Nasdaq Vilnius“ diena buvo 2020 m. birželio 30 d.). Kitose reguliuojamose rinkose Bendrovės akcijomis neprekiuojama.

16 lentelė. Informacija apie emitento vertybinius popierius

ISIN kodas	Prekybos sąrašas	VP trumpinys	Akcijų skaičius, vnt.	Vienos akcijos nominali vertė, eurų	Pramonės šaka pagal ICB standartą	Aukštesnysis sektorius pagal ICB standartą
LT0000130023	BALTIC MAIN LIST	ESO1L	894.630.333	0,29	7000 komunalinės paslaugos	7500 komunalinės paslaugos

Bendrovė iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nebuvo įsigijusi savų akcijų ir per ataskaitinį laikotarpį savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

Akcininkų struktūra

ESO, kuri po AB LESTO ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ reorganizavimo perėmė minėtų bendrovių turtą, teises ir pareigas, akcininkais tapo visi asmenys, 2015 m. gruodžio 11 d. turėję AB LESTO ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ akcijų.

2021 m. balandžio 2 d. Vilniaus miesto apylinkės teismas tenkino AB „Ignitis grupė“ pareiškimą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo ir pripažino, kad visos privalomo jos dukterinės bendrovės ESO akcijų pardavimo metu neparduotos akcijos yra AB „Ignitis grupė“ nuosavybė. Vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojai balandžio 15 d. padarė įrašus akcijų sąskaitose apie nuosavybės teises į likusias ESO akcijas perėjimą AB „Ignitis grupė“ ir nuo šios dienos 100 proc. ESO akcijų priklauso AB „Ignitis grupė“.

2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis bendras vienintelis Bendrovės akcininkas – AB „Ignitis grupė“.

Akcininkų teisės, akcininkai, turintys specialias kontrolės teises ir tų teisių aprašymai

Visos paprastųjų vardinių akcijų suteikiamos teisės vienodos. Akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatatai.

Nė vienas Bendrovės akcininkas neturėjo specialiųjų kontrolės teisių.

Nebuvo balsavimo teisių apribojimų.

Vertybinių popierių perleidimo ribojimai

2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis, nebuvo žinoma apie kokius nors vertybinių popierių perleidimo apribojimus per ataskaitinį laikotarpį.

Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

ESO įgaliotasis vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojas yra AB SEB bankas.

AB SEB banko kontaktiniai duomenys:
Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius;
Tel. 1528 arba +370 5 268 2800.

Dividendų politika ir dividendai

Nuo 2020 m. rugsėjo 4 d. galioja nauja AB „Ignitis grupė“ dividendų politika, kuri apibrėžia dividendų skyrimo tvarką.

2021 m. kovo 30 d. buvo sušauktas eilinis visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas, kurio darbotvarkėje įtrauktas klausimas dėl dividendų už 2020 m. mokėjimo. Susirinkime buvo patvirtintas Bendrovės 2020 m. pelno (nuostolių) paskirstymas, kuriame numatyta už finansinių metų laikotarpį prasidėjusį 2020 m. sausio 1 d. ir pasibaigusį 2020 m. gruodžio 31 d. išmokėti 55,47 mln. eurų dividendų. Skirta 0,062 euro vienai Bendrovės akcijai dydžio dividendų (už finansinių metų laikotarpį prasidėjusį 2019 m. sausio 1 d. ir pasibaigusį 2019 m. gruodžio 31 d. išmokėta 67,99 mln. eurų dividendų. Skirta 0,076 euro vienai Bendrovės akcijai dydžio dividendų).

KLIENTŲ APTARNAVIMAS, APTARNAVIMO ĮVERTINIMAS

Aptarnaujamų klientų skaičius

2021 m. ESO sudarė prijungimo prie ESO skirstomojo elektros tinklo paslaugų sutartis su 37.422 privačiais klientais arba 25 proc. daugiau nei 2020 m., kai pasirašyta prijungimo prie ESO skirstomojo elektros tinklo paslaugų sutartys su 29.865 privačiais klientais. Pernai sudarytos sutartys su 18.610 verslo klientų arba 42 proc. daugiau nei 2020 m., kai pasirašytos sutartys su 13.060 verslo klientų. 2021 m. prie elektros skirstomojo tinklo ESO prijungė arba padidino galią 34.533 arba 29 proc. daugiau privačių klientų, nei 2020 m. (26.757) ir 15.753 (2020 m. – 14.286) arba 10 proc. daugiau verslo klientų.

2021 m. ESO sudarė prijungimo prie ESO skirstomojo dujų tinklo paslaugų sutartis su 7.054 (2020 m. – 8.048) privačiais klientais arba 12,4 proc. mažiau nei 2020 m., kai buvo sudaryta sutarčių su 8.048 privačiais klientais. Per 2021 m. sausį-gruodį sudarytos dujų tinklo paslaugų sutartys su 345 verslo klientais arba 30 proc. daugiau nei 2020 m. (266 verslo klientai). 2021 m. prijungta 7.837 privačių dujų vartotojų – 4 proc. daugiau, nei 2020 m. (7.565 privačių klientų). 2021 m. prie ESO dujų skirstymo tinklo buvo prijungti 290 verslo klientų, kuriems užtikrinama skirstymo paslauga, kai 2020 m. – 220 arba 32 proc. daugiau.

Elektros ir dujų apskaitų prietaisų eksploatavimas ir plėtra

Per 2020 m. 12 mėnesių ESO pakeitė 37,7 tūkst. apskaitos prietaisų, kuriems baigėsi metrologinis patikros terminas. Iš jų – 7,1 tūkst. elektros energijos ir 30,6 tūkst. gamtinių dujų apskaitos prietaisų. Bendrovė naujiems klientams įrengė beveik 25,17 tūkst. elektros energijos ir 10,2 tūkst. gamtinių dujų apskaitos prietaisų.

Nuolat atnaujindama eksploatuojamus apskaitos prietaisus, Bendrovė bei jos įgalioti asmenys per 2020 m. 12 mėnesių taip pat patikrino daugiau nei 614 tūkst. elektros ir daugiau nei 64,4 tūkst. gamtinių dujų apskaitos prietaisų.

Investuodama į elektros energijos apskaitos prietaisų modernizavimą bei jų automatizavimą, ESO per 2020 m. 12 mėn. prie esamų automatizuotų duomenų nuskaitymų sistemų prijungė 8,5 tūkst. vnt. elektros energijos skaitiklių. Tokiu būdu Bendrovės eksploatuojamų elektros apskaitos prietaisų, kurių duomenys nuskaitymi nuotoliniu būdu, skaičius pasiekė beveik 52,7 tūkst. Gamtinių dujų apskaitos prietaisų nuskaitymų nuotoliniu būdu skaičius padidėjo neženkliai ir pasiekė – 1,257 tūkst. Apskaitos prietaisų automatizavimas suteikia galimybę automatiškai pateikti verslo klientams sąskaitas už suvartotą elektros energiją ir tiksliai nustatyti verslo kliento suvartotą gamtinių dujų kiekį.

Siekiant pagerinti paslaugų kokybę, sudaryti prielaidas klientams tiksliai sekti energijos suvartojimą, gauti tikslias sąskaitas ir sutaupyti energiją racionaliai ją vartojant, Bendrovė vykdo išmaniosios apskaitos sistemos diegimo Lietuvoje programą. 2019 m. rugsėjo mėn. su Valstybine energetikos reguliavimo taryba suderintas investicijų projektas, kurio numatoma pakeisti esamus elektros energijos skaitiklius į išmaniuosius. Pirmuoju etapu iki 2023 metų pabaigos planuojama, kad išmanieji elektros skaitikliai būtų diegiami daug suvartojantiems elektros energijos klientams (nuo 1000 kWh/metus) bei visiems verslo klientams.

2020 m. sausio mėn. 16 d. VERT įvertino pateiktus skaičiavimus ir patvirtino jog masinis dujų išmaniosios apskaitos diegimas nėra tikslingas šiame etape. Kaštų naudų analizė bus atnaujinama reikšmingai pasikeitus technologinėms ar ekonominėms prielaidoms, bet ne rečiau nei kas ketverius metus, kaip tą rekomenduoja Europos Komisija.

2019 metų I pusmetį paskelbtas išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkimas kuriuo planuojama įsigyti išmaniuosius elektros skaitiklius (apie 1,2 mln. vnt.), IT sistemas skaitiklių valdymui ir saugiam duomenų surinkimui. 2020 metais buvo gauti pirminiai pasiūlymai, prarastos derybos su tiekėjais bei tiekėjai pakviesti teikti galutinius pasiūlymus, kurie gauti 2021 m. sausį. 2021 m. dar iki sutarties pasirašymo vyks praktinio atitikties įrodymo etapas. Praktinio atitikties įrodymo etapo pagrindinis tikslas pademonstruoti, kad visos tiekėjo siūlomos išmaniosios apskaitos infrastruktūros sudedamosios dalys (skaitikliai, ryšys ir IT sistema) veikia kaip vieninga sistema ir atitinka ESO poreikius pateiktus techninėje specifikacijoje. Jei šis etapas bus sėkmingas, tai sutartį planuojama pasirašyti 2021 m. II ketvirtį, o skaitikliai bus pradėti diegti IV ketvirtį.

Aptarnavimo kanalų vystymas

Siekdama gerinti klientų aptarnavimą ESO efektyvina aptarnavimo procesus, tobulina klientų informavimą. Tai gerina klientų patirtį. Per 2021 m. trumpuoju klientų aptarnavimo numeriu 1852 informacija suteikta 854.625 ESO klientams, kai 2020 m. aptarnauta 700.167 klientai. Rinkos liberalizavimo klausimais (numeriu 8 626 55565) per 2021 m. aptarnauti 54.709 klientai.

2021 m. jaučiant didelį susidomėjimą ir toliau stiprinome ir aptarnavimą skaitmeninėje erdvėje – klientai taip pat buvo aptarnaujami ir gyvo pokalbio internetu (*angl. chat*) kanalu – čia buvo aptarnauti 57.090 klientai, kai tuo tarpu 2020 m. – 28.184. Per 2020 m. buvo gauti 521 tūkst. kreipinių, kuriuos atsakė visiniai ESO darbuotojai telefonu arba el. paštu. Per 2021 m. – 524 tūkst.

Klientų atsiskaitymų valdymas

2021m pabaigai ESO turėjo – 63 tūkst. Klientų, kuriems teikiama ir skirstymo, ir garantinio tiekimo paslauga, o 2020 m. gruodžio mėn. pabaigoje ESO klientų kiekis – 65,5 tūkst. Vidutiniškai per mėnesį suformuojama 61 tūkst. sąskaitų, kurių 89

proc. arba apie 57 tūkst. siunčiama elektroniniais kanalais (savitarna + e. sąskaita banke). Paštu išsiunčiama apie 11 proc. sąskaitų arba apie 3,5 tūkst. per mėn.

Rinkos liberalizavimas

Įgyvendinant privačių klientų rinkos liberalizavimo programą iš pirmojo etapo (vartojančių daugiau nei 5000 kWh per metus) klientų, į kurį pateko 98 tūkst. klientų objektų, nepriklausomą tiekėją pasirinko virš 96 tūkst. (98,7 proc.) klientų. antrojo etapo klientams (vartojantys daugiau nei 1000 kWh per metus) 2021 m. pabaigoje iš 766 tūkst. klientų objektų nepriklausomi tiekėjai tiekė elektrą daugiau nei 317 tūkst. (41,4 proc.) klientų objektų. Rinkos liberalizavimo projekte, antrojo etapo klientams pasirinkimo terminas pratęstas, t. y. nepasirinkus nepriklausomo tiekėjo iki 2022 m. birželio 18 d. kliento objektas nuo 2022 m. liepos 1 d. pateka į garantinį tiekimą. trečiojo etapo buitiniai klientai (vartojantys iki 1000 kWh per metus) nepriklausomą tiekėją turi pasirinkti iki 2022 m. pabaigos. 2021 m. pabaigoje iš 785 tūkst. trečiojo etapo buitinių klientų objektų nepriklausomi tiekėjai tiekė elektrą daugiau nei 176 tūkst. (21,8 proc.) klientų objektų. Programa įgyvendinama sėkmingai, aktyviai komunikuojant, taip pat sudarytos sąlygos klientams nepriklausomus tiekėjus pasirinkti anksčiau nustatytų etapo į kurį patenka terminų.

2020 m. gruodžio 31 d. nepriklausomi tiekėjai tiekė elektros energiją 80.412 vnt. (61,3 proc.) komercinių klientų objektams, o garantinis tiekimas buvo užtikrinamas 50.757 vnt. (38,7 proc.) objektų. 2021 m. gruodžio 31 d. nepriklausomi tiekėjai tiekė elektros energiją 136.264 vnt. (82,4 proc.) komercinių klientų objektams, o garantinis tiekimas buvo užtikrinamas 29.162 (17,6 proc.) klientų objektams.

2020 m. buvo įdiegta bazinė duomenų mainų platformos su rinkos dalyviais versija (*angl. DataHub*). Ši platforma įgalino vartotojus dalintis savo vartojimo duomenimis su nepriklausomais tiekėjais (su vartotojo sutikimu) ir pasirinkus nepriklausomą tiekėją gauti vieną sąskaitą iš tiekėjo už skirstymo ir tiekimo paslaugas. 2021 m. per DataHub platformą buvo apdorota virš 450 tūkst. pranešimų apie tiekėjo keitimą, suteikta virš 795 tūkst. teisių peržiūrėti suvartojimo duomenis ir tie duomenys pateikti tiekėjams.

Klientų pasitenkinimas

2021 m. rinkos tyrimų bendrovė „Synopticom“ vykdė ESO klientų pasitenkinimo periodines apklausas po suteiktų paslaugų. Klientų teirautasi apie bendrą pasitenkinimą ESO teikiamomis paslaugomis: elektros ir dujų įvedimu, galios didinimu, elektros ir dujų gedimų šalinimu, aptarnavimo kanalų kokybe ir kt. Viso per metus apklausose dalyvavo 30,8 tūkst. klientų. Vykdytas tyrimas parodė, kad vidutinis klientų vertinimas yra 8.8 iš 10 balų (2020 m. rezultatas 9.0 balai).

ESO kartu su rinkos tyrimų bendrove „Synopticom“ taip pat per 2021 m. vykdė ketvirtinius klientų pasitenkinimo tyrimus naudojant NPS (*angl. net promoter score*) metodologiją. Klientų teirautasi apie bendrą pasitenkinimą Bendrovi ar klientai rekomenduotų ESO. Tyrime dalyvavo 15 tūkst. klientų. Atlikti tyrimai parodė, kad bendras ESO NPS indeksas metų pabaigai yra 60 proc. Didžioji dauguma (8 iš 10) klientų yra patenkinti Bendrovės paslaugomis ir aptarnavimu, būtų linkę rekomenduoti ESO kitiems klientams. Lyginant su 2020 m. šis rezultatas nepakito.

DARNUMO (SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS) ATASKAITA

Visos AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės, taip pat ir jai priklausančios „Energijos skirstymo operatorius“, tvarumo veiklos ir rezultatai apžvelgiami konsoliduotame AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metiniame pranešime, kurio integruota dalis yra ir visos AB „Ignitis grupė“ tvarumo ataskaita. Šią ataskaitą galima rasti interneto svetainės www.ignitisgrupe.lt dalyje „Investuotojams“ bei „Darnumas“.

AB „Ignitis grupė“ AB „Ignitis grupė“ tvarumo ataskaita, kurioje pateikta informacija apima laikotarpį nuo 2021 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., yra parengta pagal Visuotinės ataskaitų teikimo iniciatyvos (*angl. Global Reporting Initiative, GRI*) standarto pagrindinį modelį (*angl. GRI Core*). Informacija atskleidžiama remiantis reikšmingumo principu ir atspindi AB „Ignitis grupė“ pažangą įgyvendinant Jungtinių Tautų Pasaulinį susitarimą (*angl. United Nations Global Compact, UNGC*) ir AB „Ignitis grupė“ bei jos įmonių indėlį siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT). Ši ataskaita atitinka darnumo / socialinės atsakomybės ataskaitoms keliamus reikalavimus, kaip tai numatyta Lietuvos teisės aktuose.

Atsižvelgiant į tai, ESO atskiros ataskaitos šia tema neruošia, tačiau toliau pateikia apibendrintą informaciją apie savo tvarumo veiklas bei nuorodas į aktualias AB „Ignitis grupė“ tvarumo ataskaitos vietas.

Tvarumas AB „Ignitis grupė“ ir ESO

Darniai vykdoma veikla yra būtina AB „Ignitis grupė“ misijos kurti energetiškai sumanų pasaulį sąlyga. Pasauliui egzistuoti būtina energija, todėl AB „Ignitis grupė“ siekiame ją gaminti, skirstyti, tiekti ir vartoti darniai. Ilgalaikėje strategijoje didžiausias dėmesys skiriamas tvarios ateities kūrimui. Siekiame toliau didinti energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių pajėgumus, užtikrinti energetikos sistemos patikimumą ir lankstumą, skatinti energetikos sistemos pokyčius ir vystymąsi, išnaudoti plėtros galimybes. AB „Ignitis grupė“ strategiją ir kasmet atnaujinamą strateginį planą [galima rasti čia](#).

Pagrindinius darnumo principus, kurių laikomės vykdydami savo kasdienę veiklą ESO ir visoje AB „Ignitis grupė“, apibrėžia 2020 m. atnaujinta AB „Ignitis grupė“ [darnumo politika](#).

Darnumo politikoje be kita ko pabrėžiamas mūsų įsipareigojimas laikytis dešimties Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (UNGC) iniciatyvos, prie kurios prisijungėme 2016 m., principų. Šis susitarimas – visuotinai priimtos atsakingo verslo elgesio gairės – yra aiškus atsakingo verslo plėtros kelrodis. Šių principų įgyvendinimo kontrolė ir susijusios rizikos valdymas yra neatsiejama AB „Ignitis grupė“ įmonių bendros kontrolės ir rizikų valdymo dalis, kuri taikoma visoje AB „Ignitis grupė“, taigi, ir ESO.

Skatindami regiono energetikos transformaciją link energetiškai sumanaus pasaulio, skiriame daug dėmesio savo aplinkosaugos, socialinio atsakingumo ir valdysenos (ASV) veiklai ir atsakingumui. AB „Ignitis grupė“ darnumo valdymo planas ir politikos, kurios taikomos ir ESO, skelbiamos viešai ([nuoroda](#)). Pagrindinius ASV rodiklių duomenis ir reikšmingiausius pasiekimus skelbiame tarpinėse ir pusmetinėse ataskaitose, išsamią informaciją pateikiame metinėse ataskaitose.

Tvarumo veiklos AB „Ignitis grupė“ įmonėse koordinuojamos centralizuotai per atskirą, tiesiogiai patronuojančios bendrovės vadovui atskaitingą Tvarumo funkciją. AB „Ignitis grupė“ valdyba priima sprendimus dėl organizacijos darnumo strateginių krypčių, politikų ir veiklų formavimo, patvirtinimo ir atnaujinimo. Išsamų tvarios veiklos valdymo AB „Ignitis grupė“ aprašymą galite rasti į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos tvarumo ataskaitos dalyje „Darnumas Grupėje“ bei AB „Ignitis grupė“ [internetu svetainės dalyje „Darnumas“](#). Toliau pateikiame, kuo remdamiesi mes geriname ASV rezultatus.

17 lentelė. Pagrindinės tvarumo temos bei valdymo ir atskaitomybės principai AB „Ignitis grupė“

PAGRINDINĖS TEMINĖS SRITYS Siekiamo iki 2050 m. iki nulio sumažinti grynąjį išmetamųjų šėsd emisijų kiekį. Tiesiogiai prisidedame prie Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo, Darnaus vystymosi tikslų ir Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo.	VALDYSENA IR PROCESAI Vadovaujamės gerosios valdysenos praktikomis ir savo veikloje atsižvelgiame į tarptautinių institucijų ir mokslo bendruomenės rekomendacijas.	ATSKAITOMYBĖ Informaciją apie AB „Ignitis grupė“ pažangą atskleidžiame laikydami pasauliniu mastu pripažintų standartų ir pasirinkdami plačiam suinteresuotų šalių ratui pritaikytus formatus.
PAŽANGOS VERTINIMAS Nuolat vertiname AB „Ignitis grupė“ pažangą remdamiesi ASV reitingais, kuriuos suteikia nepriklausomos, lyderiaujančios ASV reitingų agentūros.		

Santykiai su suinteresuotomis šalimis ir ASV prioritetų vertinimas

Suinteresuotųjų šalių įtraukimas nepaprastai svarbus užtikrinant, kad ESO proaktyviai reaguotų į tendencijas, kylančius klausimus ir galimybes. ESO geografinė ir veiklų apimtis apima visą Lietuvą, todėl taikydami ASV principus santykiuose su suinteresuotomis šalimis, kaip numatyta Darnumo politikoje, siekiame ne tik efektyviai valdyti jų lūkesčius, atsižvelgti į jų interesus, bet ir ieškoti galimybių, kur mūsų bendradarbiavimas galėtų padidinti teigiamą veiklos poveikį.

Dėl to planuodami savo veiklas, pavyzdžiui, rengdami investicijų planus, atliekame suinteresuotųjų šalių lūkesčių analizę remiantis tarptautiniais principais (AA1000 standartas) ir įtraukiant suinteresuotas šalis, kaip tai rekomenduoja pripažinti darnumo standartai – pavyzdžiui, Pasaulinio atskaitingumo iniciatyva (angl. *Global Reporting Initiative – GRI*). 2021 m. pavasarį atliktų apklausų metu ESO suinteresuotųjų šalių buvo klausiama, kokiems aplinkosaugos, socialinio atsakingumo ir valdysenos (ASV) aspektams Bendrovė turėtų skirti didžiausią dėmesį bei kaip suinteresuotieji vertina dabartinę ESO veiklą kiekvieno ASV aspekto atžvilgiu.

Suinteresuotųjų šalių įtraukimo metu išskirtos ir apklaustos 9 pagrindinės suinteresuotųjų šalių grupės (gauti atsakymai iš 1,7 tūkst. respondentų, kas prilygsta 6 proc. atsakomumui). Toks grupavimas pasirinktas siekiant tiksliau atskleisti kiekvienos grupės lūkesčių specifiką, tuo pačiu įvertinant respondentų lūkesčių panašumą kiekvienos grupės viduje. Kaip tai rekomenduoja aukščiau minėti darnumo standartai, remiantis tyrimo rezultatais atliktas reikšmingumo vertinimas (angl. *materiality assessment*).

18 lentelė. Pagrindinės ESO suinteresuotos šalys

Privatūs klientai	Tiekėjai, rangovai	Valstybės ir savivaldybės institucijos
Verslo klientai	Energetikos sektoriaus partneriai	Žiniasklaida
Darbuotojai	Asociacijos ir švietimo įstaigos	Akcininkai / investuotojai

Šio proceso metu išsakyti suinteresuotųjų lūkesčiai buvo derinami su esamais ESO tikslais ir uždaviniais, kurio pagrindu išskirtos prioritetingos ESO temos, kurios atitinka tiek suinteresuotųjų šalių lūkesčius, tiek nustatytus ESO veiklos tikslus. Reikšmingumo vertinimo rezultatas tampa pagrindu tolesniam darnaus vystymosi įtvirtinimui ESO veikloje tokiu būdu, kuris leidžia atsižvelgti į bendrą ESO poveikį jos suinteresuotoms šalims ir bendrai derinti suinteresuotųjų išsakytus lūkesčius su strateginiais tikslais. Pagrindiniai ESO suinteresuotųjų šalių lūkesčiai aprašyti 2021–2030 m. investicijų plane.

10 paveikslas. ESO 2021 m. reikšmingumo vertinimo matrica

Pagrindiniai ESO reikšmingumo vertinimo faktai:

- Apklausta beveik 1,7 tūkst. ESO suinteresuotų šalių atstovų (AB „Ignitis grupė“ – iš viso 3 tūkst.);
- Identifikavome 17 teminių ASV aspektų, turinčių didžiausią reikšmę ESO ir jos suinteresuotosioms šalims;
- Suinteresuotieji pasidalino savo nuomone, kurie ASV aspektai turėtų būti svarbūs ESO;
- Vidinių strateginių sesijų metu ESO vadovai išgrynino sąsajas tarp išsakytų suinteresuotųjų lūkesčių ir veiklos strategijos.

Pažymėtina, kad reikšmingiausios ESO ASV poveikio sritys, lyginant su tuo, kas buvo aprašyta [ESO 2020 m. metiniame pranešime \(31 psl.\)](#), iš esmės nekito. Reikšmingumo vertinimo metu buvo patikslinta jų svarba kiekvienai ESO suinteresuotai šaliai ir bendrovės bei AB „Ignitis grupė“ strategijai. Išsamiai visos AB „Ignitis grupė“ reikšmingumo vertinimo ataskaita pateikiama AB „Ignitis grupė“ [interneto svetainės dalyje „Darnumas“](#).

Svarbiausių 2021 m. ESO darbų ir pasiekimų apžvalga iš tvarumo perspektyvos

Aplinkosaugos sritis

Pagrindiniai ESO poveikiai aplinkosaugos srityje:

- poveikis klimato kaitai/ŠESD emisijos – veikloje susidarančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO₂ ir kt.) mažinimas;
- energetinis efektyvumas visuomenei ir klientams – vartotojų energijos vartojimo efektyvumo skatinimas ir tinklo skaitmenizavimo didinimas;
- darnūs sprendimai ir paslaugos klientams – gaminančių vartotojų plėtros skatinimas ir kiti aplinkai draugiški bei išmanūs sprendimai klientams;
- poveikis biologinei įvairovei ir ekosistemoms – biologinės įvairovės, floros ir faunos apsauga;
- poveikis dirvožemio, vandens ir oro kokybei – dirvožemio, vandens ir oro kokybės palaikymas, aplinkos taršos prevencija;
- tvaresnis energijos vartojimas savo reikmėms – žalios energijos naudojimas savo reikmėms; savo energijos vartojimo mažinimas;
- išteklių vartojimo efektyvumas ir atliekų tvarkymas – antrinis žaliavų panaudojimas ir veikloje susidarančių atliekų mažinimas.

Poveikio klimato kaitai mažinimas

Klimato kaita – vienas didžiausių šio šimtmečio žmonijos iššūkių, su kuriuo susiduria svarbūs visų – valstybių, verslo ir nevyriausybinių organizacijų, visuomenės – veiksmams. Nors energija – ekonomikos variklis, jos gamyba sudaro ženklų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijų dalį. Todėl energetikos sektoriaus transformacija ir dekarbonizacija yra būtinos sąlygos norint įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir apriboti vidutinį žemės temperatūros padidėjimą iki 1,5 °C laipsnio lyginant su laikotarpiu prieš pramonės revoliuciją. Būtent energetika yra kertinis sektorius Europos Sąjungos politikoje siekiant klimato neutralumo iki 2050 m.

2021 m. lapkričio mėnesį „Mokslu grįstų tikslų iniciatyva“ (*angl. Science Based Targets initiative, SBTi*) patvirtino ambicingus AB „Ignitis grupė“ ŠESD emisijų mažinimo tikslus – jie atitinka naujausias mokslininkų rekomendacijas dėl veiksmų, kurių reikėtų imtis siekiant, kad klimato šiltėjimas neviršytų 1,5 °C, lyginant su prieš pramonės revoliuciją buvusiu lygiu. Tokios ribos, pasak mokslininkų, nederėtų peržengti siekiant išvengti katastrofiškų gamtos reiškinių, neigiamos įtakos gyventojų sveikatai ir turtui.

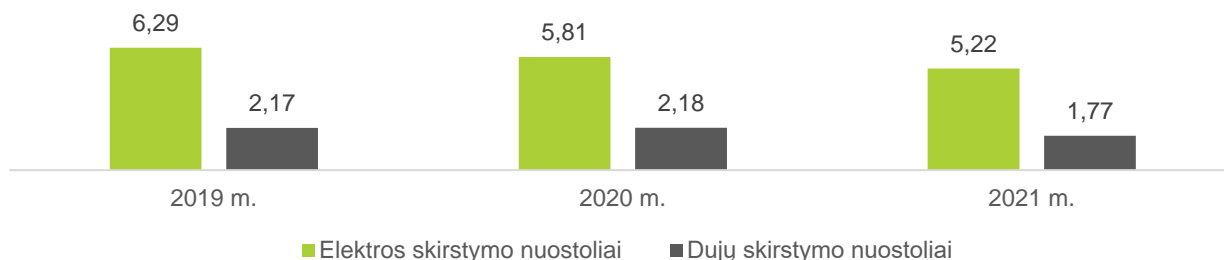
Siekdami ŠESD emisijų mažinimo tikslų, visoje dėmesį koncentruosime į veikloje susidarančių emisijų kiekį ir sieksime į šį procesą įtraukti ir savo partnerius, tiekėjus bei klientus. Planuojamos AB „Ignitis grupė“ ir jos bendrovių emisijų mažinimo priemonės apima žaliosios gamybos pajėgumų didinimą, vartotojams parduodamos ir pačių AB „Ignitis grupė“ įmonių suvartojamos žaliosios elektros dalies auginimą, skatinimą palaipsniui atsisakyti gamtinių dujų naudojimo, skirstymo tinklo nuostolių mažinimą, transporto priemonių parko pildymą elektromobiliais ir kt. Daugiau apie AB „Ignitis grupė“ tikslus ir planuojamas emisijų mažinimo priemones skaitykite į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Poveikio klimatui mažinimas“ ([nuoroda](#)).

Vienas pagrindinių veiksnių, turinčių įtakos ESO ŠESD emisijoms, yra skirstymo nuostoliai. Skirstymo nuostoliai būna tiesioginiai (transformatoriuose, elektros linijose, pastotėse ir kituose tinklo elementuose) ir netiesioginiai (pavyzdžiui, linijoms apledėjus arba vartotojams neteisingai deklaravus sunaudotos elektros kiekį). Investicijų planai ir organizacijos ilgalaikė strategija, taip pat metiniai biudžetai skirstymo nuostolių mažinimo tikslus įtvirtina kaip pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius. Kad juos pasiektų, ESO:

- sudaro ilgalaikius (iki 10 metų) ir trumpalaikius (1 metų) skirstymo nuostolių valdymo planus;
- kas mėnesį vykdo faktinių nuostolių stebėjimą;
- įgyvendina skirstymo nuostolių mažinimo priemonių planus ir atlieka ketvirčio įgyvendinimo stebėseną su atsiskaitymu vadovams;

- nuolat modernizuoja tinklą, įskaitant programinės įrangos sprendimų tobulinimą ir išmaniųjų skaitiklių diegimą;
- skatina naudotis Pasitikėjimo linija, kuria gyventojai gali pranešti apie įtariamą energijos vagystę;
- įtraukia tikslus į daugelio verslo padalinių veiklą, pavyzdžiui, žmogiškieji, finansiniai, technologiniai ir kiti išteklių paskirstomi siekiant sumažinti skirstymo nuostolių normą.

11 paveikslas. Skirstymo nuostoliai

Energetinis efektyvumas visuomenei ir klientams

2020 m. spalio mėn. ESO kartu su kitomis grupės įmonėmis pasirašė trišalį susitarimą su Energetikos ministerija, kuriuo ESO įsipareigoja iki 2030 m. įsipareigoja sutaupyti ne mažiau nei 1,6 TWh galutinės energijos. Susitarime numatyta, kad ESO įgyvendins energijos vartojimo efektyvumo priemones, kurios padės sutaupyti energiją galutinių vartotojų įrenginiuose ir objektuose. 1,6 TWh sutaupymas yra ambicingas tikslas – palyginimui, tokį elektros energijos kiekį visi Lietuvos gyventojai suvartoja per maždaug pusmetį.

2020 m. gruodį drauge su kitomis AB „Ignitis grupė“ įmonėmis ESO pasirašė susitarimą su Energetikos ministerija, kuriuo įsipareigoja šviesti ir konsultuoti vartotojus energetikos vartojimo efektyvumo didinimo klausimais taip padedant vartotojams mažinti energijos vartojimą ir susijusius kaštus.

19 lentelė. ESO energijos taupymo pasiekimai*

	2021 m. pasiekimai	2022 m. tikslai	2022–2025 m. tikslai
Energijos taupymas tinkle (ESO)	0,108 GWh (ilgalaikis efektas – 1,937 GWh)	5,3 GWh	473,4 GWh
Energijos taupymas vartotojų švietimo priemonėmis	3,44 GWh	Ne mažiau kaip 1 proc. įmonių klientams patiektos energijos kiekio galutinės energijos vartotojams.	

* Pateikiama informacija apie energijos taupymą įgyvendinant susitarimus pagal Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 7 str. (energijos taupymas) ir 8 str. (vartotojų švietimas ir konsultavimas). Lentelėje parodytas apskaičiuotas ir Lietuvos energetikos agentūros tikrinimui 2021 m. pateiktas sutaupytos energijos kiekis.

Išmaniųjų skaitiklių diegimas – vienas iš sprendimų energijos vartojimo efektyvumui didinti. Vartotojui išmanieji skaitikliai suteikia ir daugiau privalumų – nebereikia duomenų pateikinti rankiniu būdu. 2021 m. ESO pasirašė išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkimo sutartį su Prancūzijos bendrove „Sagemcom Energy and Telecom“ SAS. Pagal sutartį iki 2025 m. bus įsigyjama ir diegiama apie 1,2 mln. naujos kartos išmaniųjų elektros energijos skaitiklių bei sistemos duomenų valdymo ir ryšio sprendimas. Išmanieji skaitikliai suteiks galimybę galutiniams klientams efektyviau stebėti savo suvartojamos elektros energijos kiekį ir taupiau energiją naudoti.

Sprendimai ir paslaugos klientams

Per 2021 m. prie tinklo prijungta per 5 tūkst. energiją gaminančių vartotojų (daugiausia – saulės elektrinės). Iš viso prie skirstomojo tinklo jau prijungta per 14 tūkst. gaminančių vartotojų (be nutolusių gaminančių vartotojų). Atsižvelgiant į gaminančių vartotojų skaičiaus didėjimą, daug dėmesio skiriama bendro ir lokalaus tinklo parengimui ir stabilumo didinimui.

Plačiau apie tai bei inicijuotus teisės aktų pokyčius, tinklo rekonstrukcijų poreikį mažinantį pilotinį baterijų projektą, dirbtiniu intelektu paremtą sprendimą, informuojantį saulės elektrinių savininkus apie įrenginių sutrikimus bei informacijos teikimą klientams šiais klausimais skaitykite į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Patikima organizacija“ (nuoroda).

Įtaka biologinei įvairovei, ekosistemoms bei žemės, vandens ir oro kokybei

Aplinkosaugos klausimai AB „Ignitis grupė“ lygiu koordinuojami pagal AB „Ignitis grupė“ aplinkos apsaugos politiką, kuria nustatomos bendrosios aplinkosaugos nuostatos ir principai. Politikoje pateikiami tikslai prižiūrėti valdomus įrenginius ir juos modernizuoti, siekiant rūpintis kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga bei vadovautis saugomų teritorijų ir rūšių bei aukštos ekologinės vertės buveinių neliečiamumo principu. Kai to išvengti neįmanoma dėl objektyvių priežasčių, įgyvendinamos visos įmanomos priemonės reikalingos sumažinti ir kompensuoti poveikį.

ESO vadovaujasi Aplinkos apsaugos standartu, kurio tikslas apibrėžti Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtintų aplinkosaugos reikalavimų, ISO 14001:2015 ir AB „Ignitis grupė“ aplinkos apsaugos politikos nuostatų bei principų įgyvendinimą. Siekiama efektyviausiu būdu mažinti bendrą Bendrovės poveikį aplinkai ir užtikrinti atitiktis įgyvendinimą.

Siekdama užtikrinti saugų ir patikimą elektros energijos tiekimą ir apsaugoti laukinius gyvūnus, ESO, bendradarbiaudama su Lietuvos aplinkos apsaugos agentūra, perkelia gandrallidžius, keliančius grėsmę elektros tinklui ir žmonių saugumui. Siekdami pašalinti neplanuotus avarinius elektros oro linijų gedimus, ESO gandrų lizdus perkelia į netoliese esančią paukščiams tinkamą aplinką – gandrallidžiai perkeliama ne toliau kaip už 100 metrų nuo pirminės laukinių paukščių lizdo vietos.

ESO veikloje naudojamos antropogeninės struktūros (elektros oro linijų, dujų skirstymo tinklai) ir jų priežiūra prisideda prie gyvūnų buveinių praradimo ar suskaidymo. Apie šio poveikio valdymo priemones bei kitas aplinkosaugines ESO iniciatyvas skaitykite į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Gamtos išteklių apsauga“ ([nuoroda](#)).

Energijos vartojimas savo reikmėms

ESO skatina efektyvų energijos naudojimą, prisideda prie darbuotojų švietimo bei diegia priemones, gerinančias energijos vartojimo efektyvumą. 2021 m. ESO savo veikloje diegė vandens ir elektros vartojimo efektyvumą didinančius sprendimus, taip pat atliko vidinį energijos vartojimo auditą, kurio išvadose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas prisidės prie efektyvesnio energijos vartojimo ir ŠESD emisijų mažinimo tikslų įgyvendinimo. ESO taip pat atsakė didžiosios dalies energetiškai neefektyvių biuro patalpų Vilniaus mieste ir persikėlė į A+ energetinio naudingumo klasės pastatų kompleksą, organizavome efektyvaus vairavimo kursus (teorija) darbuotojams. Plačiau šios ir kitos ESO bei visos AB „Ignitis grupė“ energijos vartojimo didinimo iniciatyvos aprašytos į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Gamtos išteklių apsauga“ ([nuoroda](#)).

Išteklių vartojimo efektyvumas ir atliekų tvarkymas

Atliekų tvarkymas kiekvienoje AB „Ignitis grupė“ įmonėje paremtas AB „Ignitis grupė“ [aplinkos apsaugos politika](#). Prisidedant prie aplinkos saugojimo ir taršos Lietuvoje mažinimo, visos ESO veikloje susidariusios atliekos yra rūšiuojamos, išskiriant antrines žaliavas, pavojingas atliekas, apskaitomos GPAIS (Vieninga gaminių pakuočių ir jų atliekų informacinė sistema) ir perduodamos pagal sutartį licencijuotiems atliekų tvarkytojams. To paties reikalaujama ir iš ESO partnerių ir rangovų.

2021 m. ESO sukūrė ir pradėjo vykdyti privalomuosius aplinkosaugos mokymus, kuriuos turi išlaikyti kiekvienas darbuotojas, ir siekė mažinti veikloje susidarantių atliekų kiekį. Plačiau šiuos ir kitus ESO bei visos AB „Ignitis grupė“ darbus diegiant žiedinės ekonomikos principus skaitykite į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Gamtos išteklių apsauga“ ([nuoroda](#)).

Personalo ir visuomenės (bendruomenių) sritis

Pagrindiniai ESO poveikiai personalo ir visuomenės (bendruomenių) srityje:

- darbuotojų sauga ir sveikata – darbų saugos užtikrinimas, darbuotojų ir rangovų sveikatos puoselėjimas;
- darbuotojų gerovė ir bendradarbiavimas su darbuotojais – sąžiningas atlygis darbuotojams, darbuotojų pasitenkinimas darbu, laisvės jungtis į asociacijas užtikrinimas;
- kompetentingi darbuotojai dabar ir ateityje – profesinis ir asmeninis darbuotojų tobulėjimas, energetikos sektoriui reikalingų kompetencijų auginimas;
- įtaka vietinėms bendruomenėms ir ryšiai su jomis – bendruomenių narių sveikatos ir gamtinės aplinkos saugojimas, įsiklausymas į bendruomenių poreikius;
- įsitraukimas į visuomenines veiklas – dalyvavimas pilietinėse iniciatyvose ir nevyriausybinių organizacijų veikloje; savanorystė.

Darbuotojų ir rangovų sauga ir sveikata

ESO laikosi darbuotojų saugos ir sveikatos bendrų nuostatų ir principų bei jų įgyvendinimo pagrindines gaires apibrėžiančios AB „Ignitis grupė“ [nulinės tolerancijos nelaimingiems atsitikimams darbe politikos](#) nuostatų. Nelaimingų atsitikimų prevencijai, saugos ir sveikatos užtikrinimui bendrovėje skiriamas didžiulis dėmesys, todėl ESO įdiegtas darbų saugos ir sveikatos standartas ISO 45001:2018. Nuolat tikrinamos ESO darbuotojų bei rangovų darbo vietos ir darbų organizavimo kokybė, atliekami kompleksiniai padalinių patikrinimai. Saugos kultūrai stiprinti nuolat diegiamos naujos ir inovatyvios priemonės, didinančios ESO darbuotojų ir vadovų įsitraukimą darbuotojų saugoje (atliekama patikrinimų metu užfiksuotų pažeidimų analizė, teikiami prevencinių priemonių pasiūlymai, priskiriami atsakingi asmenys jų įgyvendinimui, stiprinama neblaivumo prevencijos sistema apimanti ne tik darbuotojų patikrinimą, bet ir švietimą sveikos gyvensenos tema, suteikta galimybė eksploatacijos vadovams tikrinant darbo vietas naudotis išmaniaja darbo vietų patikrinimo programėle mobiliuosiuose telefonuose).

Išsami informacija apie AB „Ignitis grupė“ įmonėse, tarp jų ir ESO, siekiant užtikrinti darbuotojų ir rangovų saugą ir sveikatą įgyvendinamas priemonės ir iniciatyvas pateikiama į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Ateičiai pasiruošę darbuotojai ir bendruomenės“ ([nuoroda](#)).

20 lentelė. ESO darbuotojų sveikatos ir saugaus darbo rodikliai (2021 m.)

Darbuotojų incidentai ir nelaimingi atsitikimai (lengvi, sunkūs arba žūty)	2021 metais įvyko 10 lengvų nelaimingų atsitikimų. 8 įvyko darbo metu, 2 – pakeliui į/iš darbo.
	Pagrindinės nelaimingų atsitikimų priežastys – darbuotojų neatidumas, kai susižeidžia paslysdami, užkliūdami ir griūdami. Taip pat buvo užfiksuoti 7 incidentai, kurių pagrindinės priežastys buvo širšių sugėlimas ar pablogėjusi savijauta dėl aukšto kraujospūdžio. Visi nelaimingi atsitikimai bei incidentai yra ištirti.
Bendrovės objektuose įvykę rangovų darbuotojų darbų saugos ir sveikatos pažeidimai, jų pobūdis bei nelaimingi atsitikimai	Patikrintos 1228 rangovų darbo vietos, nustatyti 658 pažeidimai. 44 kartus stabdyti darbai dėl kompleksinių arba grubių pažeidimų.
	Pobūdis: netinkamas darbų įforminimas, apsauginių šalmų nedėvėjimas, visiškas neturėjimas arba neturėjimas tinkamai išbandytų gaisro gesinimo priemonių. Su rangovų darbuotojais, pagal informaciją, kurią pateikė rangovai, įvyko 0 nelaimingų atsitikimų.

Darbą su rangovais darbų saugos ir sveikatos srityje matome kaip prioritetą, kurio svarba, deja, iliustruojamas konkrečiais pavyzdžiais. 2021 m. mirtinų nelaimingų atsitikimų išvengti pavyko, tačiau po ataskaitinio laikotarpio, 2022 m. sausio mėn., įvyko tragedija – vykdant medžių ir krūmų valymo darbus po aukštos įtampos elektros linija mirtinai susižeidė rangovo darbuotojas.

Darbuotojų gerovė ir bendradarbiavimas su darbuotojais, darbuotojų kompetencijos užtikrinimas

AB „Ignitis grupė“ yra viena didžiausių darbdavių Lietuvoje, todėl formuoja ir siekia palaikyti organizacijos kultūrą, kuri puoselėtų ilgalaikę darbdavio ir darbuotojo partnerystę, grįstą AB „Ignitis grupė“ [vertybėmis](#) ir [Etikos kodeksu](#), abipusiu supratimu ir galimybe drauge kurti energetiškai sumanią ateitį. Savo veiklą vykdome ir tikslų siekiame tausodami ne tik aplinką, bet ir darbuotojų gerovę: mums tai – tvaraus veikimo sąlyga. Todėl AB „Ignitis grupė“ nuolat kuria, ieško ir išbando skirtingas priemones, kurios galėtų prisidėti prie geros darbuotojų savijautos. ESO yra didžiausia AB „Ignitis grupė“ įmonė – 2021 m. pabaigoje joje dirbo 2 427 darbuotojai, tad visi šie principai bendrovėje įgyvendinami itin skrupulingai.

ESO gerbia darbuotojų teises ir pasisako prieš vaikų darbą, bet kokią diskriminaciją tiek įdarbinant naujus darbuotojus, tiek tarp esamų darbuotojų. Bendrovėje veikia profesinės sąjungos ir galioja kolektyvinė sutartis, kuri 2020 m. gruodžio 22 d. buvo sudaryta su visomis 7 ESO veikiančiomis profesinėmis sąjungomis. ESO darbuotojų pasitenkinimo rodiklis (eNPS) 2021 m. paaugo lyginant su 2020 m. – nuo 56,7 proc. iki 59,4 proc. Šio rodiklio gerinimas yra strateginis kiekvienos AB „Ignitis grupė“ įmonės tikslas.

Organizacijoje kuriant bei puoselėjant nuolatinio tobulėjimo kultūrą bei aplinką, taip pat – remiantis keliamais veiklos ir darbuotojų karjeros tikslais, naujomis veiklomis, diegiamomis naujovėmis darbo procesuose, ESO sudaromos sąlygos darbuotojams kryptingai augti bei tobulėti, plėsti profesines, bendrąsias ir vadybines kompetencijas.

Išsami informacija apie tai, kaip AB „Ignitis grupė“ įmonėse, įskaitant ir ESO užtikrinama darbuotojų gerovė, jų atstovavimas, taip pat informacija apie [Atlygio politikos](#) taikymą, darbuotojų mokymo ir kompetencijų didinimo iniciatyvas, pateikiama į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Ateičiai pasiruošę darbuotojai ir bendruomenės“ ([nuoroda](#)).

Įtaka vietinėms bendruomenėms ir ryšiai su jomis, įsitraukimas į visuomenines veiklas

AB „Ignitis grupė“ siekia palaikyti gerus santykius su bendruomenėmis, kuriose įmonė vykdo veiklas. Tai įgyvendinama remiantis [Bendruomenių įtraukimo ir santykių valdymo gairėmis](#), pagal kurias AB „Ignitis grupė“ įmonės į savo veiklas įtraukia bendruomenes ir valdo santykius su jomis, bei nustatytos šių principų įgyvendinimo AB „Ignitis grupė“ priemonės, kuriomis stiprinama atsakingo ir darniai vystomo verslo kultūra ir praktika.

ESO įgyvendina plataus masto ilgalaikės socialinės atsakomybės iniciatyvas, kurias vienija aktyvus tikslinių visuomenės grupių įtraukimas bei saugumo ir efektyvaus energijos naudojimo idėjos. Per žiniasklaidos priemones – televiziją, radiją, spaudą ir internetą – siekiama informuoti visuomenę apie saugos principus, kurių būtina laikytis atliekant lauko darbus. Ypatingas dėmesys skiriamas priminimui apie požeminį elektros ir dujų tinklą, taip pat patarimų apie saugų elgesį audrų metu sklaidai. Daug dėmesio skiriama vagysčių, dėl kurių sutrikdoma elektros tinklo veikla, prevencijai ir visuomenės pilietiškumo skatinimui.

Platesnė informacija apie tai pateikiama į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Ateičiai pasiruošę darbuotojai ir bendruomenės“ ([nuoroda](#)).

Žmogaus teisių sritis

Pagrindiniai ESO poveikiai žmogaus teisių srityje: įvairovė, lygios galimybės ir žmogaus teisės – lyčių lygybės ir lygių galimybių užtikrinimas, įvairovės darbe skatinimas.

Įvairovė, lygios galimybės ir žmogaus teisės

Vertiname darbuotojų įvairovę ir siekiame užtikrinti visiems savo darbuotojams lygias galimybes būti visaverte organizacijos dalimi. Tai reiškia lygias galimybes įsidarbinti, sklandžiai dirbti, gauti teisingą atlygį, gerai jaustis, tobulėti, siekti karjeros, derinti darbą ir asmeninį gyvenimą, realizuoti savo įgūdžius ir talentus. Todėl, kaip įtvirtinta AB „Ignitis grupė“ lygių galimybių ir įvairovės politikoje, AB „Ignitis grupė“ įmonės netoleruoja diskriminacijos, skatina visuomenės įvairovę atspindinčią darbo aplinką, diegia pagarbos įvairovei principus savo veikloje.

AB „Ignitis grupė“ nuolat renka ir skelbia duomenis apie darbuotojų įvairovę: jų pasiskirstymą pagal lytį, amžių, išsilavinimą, profesiją, šalį, kurioje dirbama. Įvairovės duomenys yra būdas pažinti AB „Ignitis grupė“ žmones ir, atsižvelgiant į faktą, kad esame skirtingi, kurti visiems palankią, įtraukią darbo kultūrą. Vyrų 2021 m. pabaigoje sudarė 80 proc. ESO darbuotojų, moterys – 20 proc. Toks pasiskirstymas ESO išlieka stabilus dėl jos veiklos specifikos – moterys rečiau renkasi technologinius darbus ir su jais susijusias specialybes. Daugiau informacijos apie darbus ir pasiekimus užtikrinant įvairovę, lygybę ir žmogaus teises AB „Ignitis grupė“ įmonėse pateikiama į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Ateičiai pasiruošę darbuotojai ir bendruomenės“ (nuoroda).

Valdysenos ir antikorupcijos sritis

Pagrindiniai ESO poveikiai valdysenos ir antikorupcijos srityje:

- prieigos prie energijos užtikrinimas – sklandus ir greitas klientų prijungimas prie tinklo, elektros finansinis ir fizinis prieinamumas;
- energetikos sistemos stabilumas ir saugumas – energetikos sistemos saugumo ir nenutrūkstamos veiklos užtikrinimas, tinklo patikimumas ir atsparumas oro ir kt. išorės veiksniams;
- etiškas verslas, antikorupcija ir skaidrumas – skaidrus įmonės valdymas, kova su korupcija, sąžininga ir etiška veikla rinkoje;
- atsakomybė ir darnumas įmonės tiekimo grandinėje – aplinkai draugiškesnių prekių ir paslaugų pirkimas savo reikmėms bei tiekėjų neigiamo poveikio gamtinei ir socialinei aplinkai mažinimas.

Prieigos prie energijos užtikrinimas

ESO valdo apie 126,8 tūkst. km elektros paskirstymo ir apie 9,7 tūkst. km. dujų paskirstymo tinklų. Bendrovė atsakinga už prieigą prie energijos ir stabilų, patikimą bei atsparų paskirstymo tinklą. ESO nuolat investuoja į tinklo modernizavimą, o vienas iš pagrindinių 10-ies metų ESO investicijų plano tikslų – užtikrinti nenutrūkstamą ir kokybišką energijos paskirstymą visuomenei saugiu elektros ir gamtinių dujų tinklu.

Energetikos sistemos stabilumas ir saugumas

ESO kryptingai investuoja į elektros ir dujų skirstomojo tinklo patikimumo ir efektyvumo užtikrinimą, tinklo automatizavimą, išmanių sprendimų diegimą bei efektyvų rinkos įgalinimą. 2021–2030 m. bendrovė tinklo patikimumui, atsparumui ir išmanumui didinti numato skirti 1,9 mlrd. eurų investicijų. Planuojamos investicijos bus nukreipiamos į dvi pagrindines programas – tinklo patikimumo ir efektyvumo didinimą bei rinkos įgalinimą ir kliento patirtį. Nuolat stebimi ir siekiama gerinti tinklo patikimumo (SAIFI ir SAIDI) bei kitus rodiklius, numatoma plėsti požeminių elektros linijų tinklą, taip pat ESO nuolat išbando inovatyvius sprendimus, pavyzdžiui, „LiDAR“ (angl. *Light Detection and Ranging*) technologijų pagalba tikrina oro linijas. Išsamiai ESO numatomos priemonės, tikslai ir siekiami rodikliai aprašomi 2021–2030 m. investicijų plane.

Etiškas verslas, antikorupcija ir skaidrumas

ESO, kaip ir kitos AB „Ignitis grupė“ įmonės, vadovaujasi etiškos veiklos principais, kurie apibrėžti įmonių grupės Etikos kodekse. Laikydamosi Pasaulinio susitarimo principo dėl kovos su korupcija, Bendrovė ir jos darbuotojai vadovaujasi Antikorupcijos politika, galiojančia visoje įmonių grupėje. Bendrovė netoleruoja jokių korupcijos formų. Apie galimai neetišką AB „Ignitis grupė“ darbuotojų ar atstovų elgesį, diskriminacijos ar korupcijos atvejus bei kitus darnumo principų pažeidimus ar susirūpinimą keliančius klausimus skatiname pranešti Pasitikėjimo linijai elektroniniu paštu pasitikėjimolinija@ignitis.lt, telefonu +370 640 88889 arba užpildyti formą internete. Šiais kontaktais gali naudotis tiek darbuotojai, tiek visos suinteresuotosios šalys.

Atsakomybė ir darnumas įmonės tiekimo grandinėje

Bendrovė yra perkančioji organizacija. AB „Ignitis grupė“ įmonių pirkimų funkciją vykdo UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“, kuris vykdo pirkimų procedūras ir teikia prekių, paslaugų arba darbų viešųjų pirkimų planavimo ir vykdymo paslaugas. Viešieji pirkimai yra centralizuoti, pirkimų procesai – standartizuoti ir sukonzentruoti vienoje internetinėje platformoje. Siekiant užtikrinti skaidrų viešųjų pirkimų procesą bei atvirą dialogą, UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ kviečia tiekėjus į informacinius susirinkimus, kurių metu pristatomi perkančiųjų organizacijų planuojami didelės vertės pirkimai.

METINIS PRANEŠIMAS
2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų pranešimas

Išsami informacija apie pasiekimus užtikrinant tinklo stabilumą ir patikimumą, taikant skaidrumo ir antikorupcijos principus, užtikrinant asmens duomenų saugumą, kokybišką klientų aptarnavimą, atsakingus pirkimus ir tiekėjų įtraukimą pateikiama į AB „Ignitis grupė“ 2021 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Patikima organizacija“ ([nuoroda](#)).

BENDROVĖ IR BENDROVĖS VALDYMO ORGANAI

21 lentelė. Informacija apie Bendrovę ir jos kontaktiniai duomenys

Bendrovės pavadinimas	AB „Energijos skirstymo operatorius“
Įmonės kodas	304151376
Įstatinis kapitalas	259.442.796,57 eurų
Buveinės adresas	Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius*
Telefonas	(8 5) 277 7524
Elektroninis paštas	info@eso.lt
Tinklapis	www.eso.lt
Teisinė – organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2015 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie bendrovę	Juridinių asmenų registras
Registro tvarkytojas	VĮ Registrų centras

* 2021 m. spalio 4 d. įregistruotas buveinės adresas Laisvės pr. 10, Vilnius (buvęs Aguonų g. 24, Vilnius).

ESO veiklą pradėjo 2016 metų sausio 1 d., sujungus AB LESTO ir AB „Lietuvos dujos“. ESO perėmė LESTO ir „Lietuvos dujų“ turtą, teises ir pareigas, taip pat visą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą, ilgalaikius ir trumpalaikius finansinius ir kitus įsipareigojimus, gautinas ir mokėtinas sumas pagal LESTO ir „Lietuvos dujų“ sudarytas sutartis ar kitais pagrindais kylančias prievolės.

Pagrindinės ESO funkcijos: elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymas, garantinis elektros ir dujų tiekimas, elektros ir dujų įvedimas, elektros ir dujų skirstymo tinklų eksploatavimas, priežiūra, valdymas ir plėtra, jų saugumo ir patikimumo užtikrinimas. ESO geografinė rinka – visa Lietuva.

Informacija apie bendrovės filialus ir atstovybes

Bendrovėje filialų ir atstovybių nėra.

Dukterinės bendrovės ir susijusios įmonės

ESO priklauso vienai didžiausių energetikos įmonių grupių Baltijos šalyse – AB „Ignitis grupė“, kuri valdo 100 proc.¹⁸ Bendrovės akcijų. 2021 m. gruodžio 31 d. ESO dukterinių bendrovių neturėjo. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ESO bendrai su kitomis įmonėmis valdė UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“.

22 lentelė. Pagrindinė informacija apie susijusias įmones

UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“	
Adresas	Laisvės pr. 10, Vilnius*
Įregistravimo data	2013 m. gruodžio 4 d.
Įmonės kodas	303200016
Telefonas	(8 5) 278 2272
Elektroninis paštas	gpc@ignitis.lt
Tinklapis	www.ignitisgrupe.lt
ESO valdoma kapitalo dalis (2021 m. gruodžio 31 d.)	26,4 proc.**
Pagrindinės veiklos pobūdis	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų paslaugų teikimas energetikos sektoriaus įmonėms

* 2021 m. lapkričio 16 d. įregistruotas buveinės adresas Laisvės pr. 10, Vilnius (buvęs A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius).

** UAB Verslo aptarnavimo centro reorganizavimas baigtas ir ši įmonė iš Juridinių asmenų registro išregistruota 2020 m. sausio 2 d. Užbaigus UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ ir UAB Verslo aptarnavimo centro reorganizavimo procedūras, nuo 2020 m. sausio 1 d. ESO priklauso 26,40 proc. UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ akcijų.

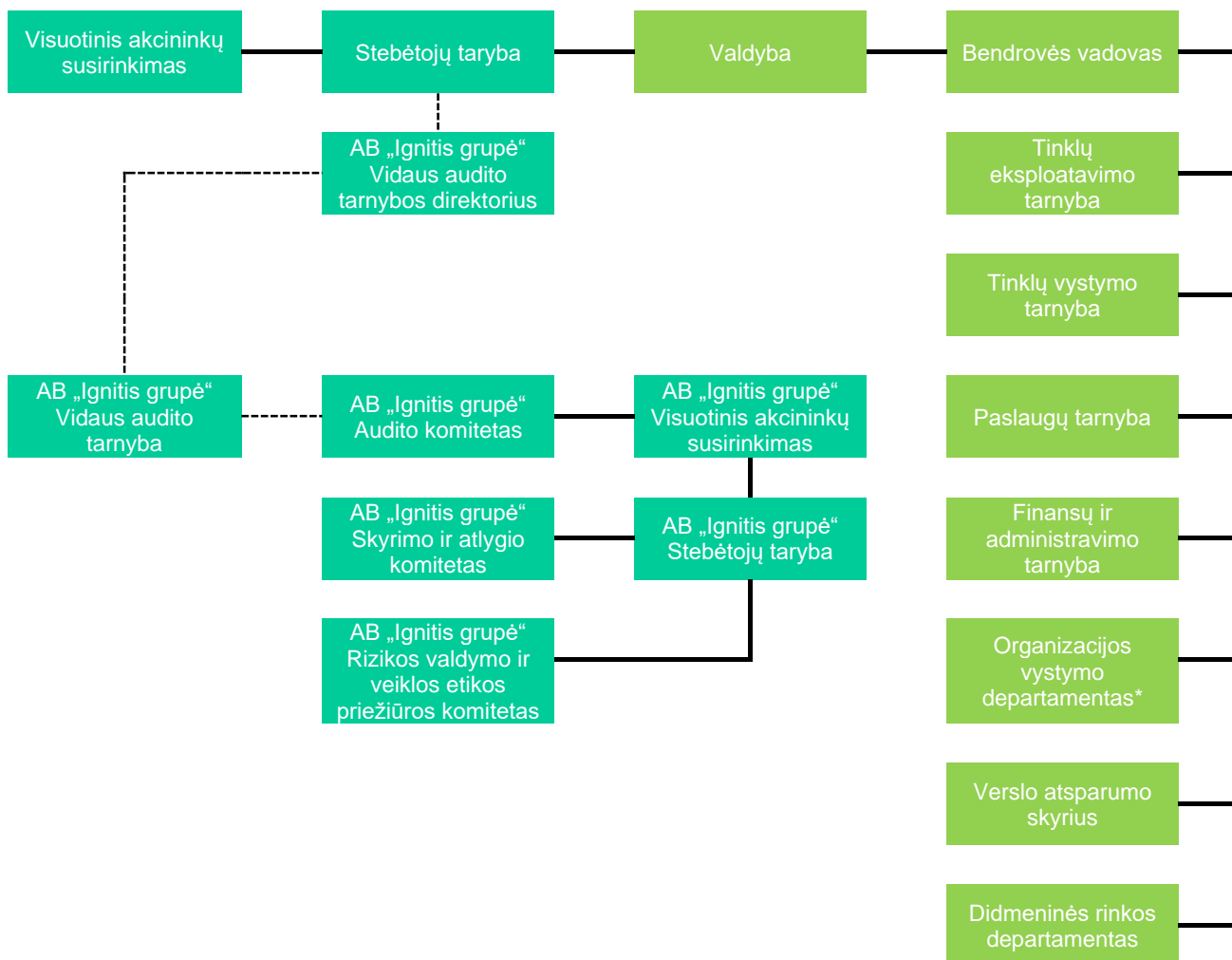
Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius

Informacija apie susijusių šalių sandorius pateikiama 2021 m. metinių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

¹⁸ Vykdamas 2021 m. balandžio 2 d. Vilniaus miesto apylinkės teismo sprendimą, vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojai 2021 m. balandžio 15 d. Bendrovės smulkiesiems akcininkams, akcijas laikantiems asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose, pervedė lėšas už jų turėtas akcijas. Vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojai 2021 m. balandžio 15 d. padarė įrašus akcijų sąskaitose apie nuosavybės teises į likusias Bendrovės akcijas perėjimą AB „Ignitis grupė“ ir nuo šios dienos 100 proc. Bendrovės akcijų priklauso AB „Ignitis grupė“.

Bendrovės valdymas

12 paveikslas. Bendrovės organizacinė struktūra (2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

* Bendrovės valdybos 2021 m. lapkričio 29 d. sprendimu (posėdžio protokolo Nr. 26) patvirtinta atnaujinta Bendrovės organizacinė struktūra, galiojanti nuo 2022 m. sausio 1 d.: panaikintas „Organizacijos vystymo departamentas“ ir įsteigti „Strategijos ir skaitmenizacijos departamentas“ ir „Personalo verslo partneriai“.

Šio pranešimo pasirašymo dieną, pagal Bendrovės įstatus, Bendrovės organai yra:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba;
- kolegialus valdymo organas – valdyba;
- vienasmenis valdymo organas – Bendrovės vadovas¹⁹.

AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje galioja AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės lygių galimybių politika, kuri reglamentuoja lygių galimybių įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principus bei šių principų įgyvendinimo priemones AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonėse. Šioje politikoje nustatyti lygių galimybių principai taikomi ne tik visų be išimties darbuotojų atrankai, bet ir bendrovių valdymo ir priežiūros organų narių atrankai.

Įstatų keitimo tvarka

ESO įstatatai gali būti keičiami tik visuotiniame akcininkų susirinkime.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės organas.

¹⁹ Pagal 2021 m. rugsėjo 9 d. Juridinių asmenų registre įregistruotus įstatus vienasmenio valdymo organo pavadinimas pakeistas iš „generalinis direktorius“ į „Bendrovės vadovas“.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Papildoma Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija:

- priimti sprendimus dėl sutarčių (dėl veiklos stebėtojų taryboje ir konfidencialios informacijos apsaugos) su bendrovės stebėtojų tarybos nariais ir stebėtojų tarybos pirmininku sudarymo ir jų sąlygų bei asmens, įgalioto bendrovės vardu pasirašyti šias sutartis, paskyrimo;
- pritarti ar nepritarti bendrovės metiniam pranešimui ir tarpiniam pranešimui, sudarytam priimti sprendimui dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės akcininkai turėjo vienodas teises (turtines ir neturtines), numatytas įstatymuose, kituose teisės aktuose bei Bendrovės įstatuose. Nė vienas Bendrovės akcininkas neturėjo jokių specialių kontrolės teisių, visų akcininkų teisės yra vienodos.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko vienas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas. 2021 m. kovo 30 d. įvykusiame eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvavo 1 akcininkas. Šiame visuotiniame akcininkų susirinkime pritarta 2020 m. metiniam pranešimui, patvirtintas audituotas 2020 m. finansinių ataskaitų rinkinys bei paskirstytas Bendrovės 2020 m. pelnas.

Nuo 2021 m. balandžio 15 d. Bendrovės 100 proc. akcijų valdo vienintelis akcininkas – AB „Ignitis grupė“, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 29 straipsnio 6 dalimi, kai Bendrovės visų akcijų savininkas yra vienas asmuo, jo raštiški sprendimai prilyginami visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams.

Per ataskaitinį laikotarpį bendrovės vienintelis akcininkas priėmė šiuos sprendimus: 2021 m. rugpjūčio 10 d. patvirtino Bendrovės įstatų naują redakciją, kuri 2021 m. rugsėjo 9 d. įregistruota Juridinių asmenų registre; 2021 m. rugsėjo 7 d. pakeitė buveinės adresą, kuris nuo 2021 m. spalio 4 d. įregistruotas Juridinių asmenų registre ir yra Laisvės pr. 10, Vilniuje, ir audito įmone, kuri atliks 2021 – 2022 metų Bendrovės finansinių ataskaitų auditą, išrinko „KPMG Baltics“, UAB; 2021 m. spalio 19 d.; inicijavo Bendrovės stebėtojų tarybos atranką naujai kadencijai (patvirtino stebėtojų tarybos kompetencijų profilį) ir nustatė, kad esamos stebėtojų tarybos kadencija baigiasi iki bus išrinkta nauja stebėtojų taryba, bet ne ilgiau kaip iki 2022 metais vyksiančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo; 2021 m. spalio 25 d. patvirtino Bendrovės įstatų naują redakciją (padidintas stebėtojų tarybos narių skaičius iki 6, į sudėtį įtraukiant valstybės tarnautoją), kuri 2021 m. gruodžio 16 d. įregistruota Juridinių asmenų registre.

Informacija apie akcininkų balsavimo rezultatus iki 2021 m. balandžio 15 d. vykusiuose visuotiniuose akcininkų susirinkimuose pateikiama Bendrovės interneto svetainės skiltyje „Investuotojams“.

Bendrovės stebėtojų taryba

ESO stebėtojų taryba – kolegialus priežiūros organas. Stebėtojų tarybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai.

ESO stebėtojų tarybą sudaro penki nariai, kurie yra išrinkti visuotiniame akcininkų susirinkime ketverių metų kadencijai. Vadovaujantis 2021 m. gruodžio 16 d. įregistruota nauja įstatų redakcija, naujos kadencijos stebėtojų tarybą sudarys šeši nariai.

Pagrindinės Bendrovės stebėtojų tarybos funkcijas ir atsakomybės, pagal kurias planuojama metinė stebėtojų tarybos veikla, apima ir šias kompetencijas:

- Svarstyti ir tvirtinti Bendrovės veiklos strategiją, analizuoti ir vertinti informaciją apie Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą, šią informaciją teikti eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- Rinkti valdybos narius ir atšaukti juos iš pareigų;
- Prižiūrėti valdybos ir Bendrovės vadovo veiklą;
- Pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto ir Bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos;
- Pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus sprendimo dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projektui, sprendimui priimti sudarytam tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniui ir parengtam tarpiniam pranešimui;
- Atsižvelgiant į Audito komiteto išvadą, teikti nuomonę dėl Bendrovės planuojamų sudaryti sandorių su susijusia šalimi (jeigu jie atitinka Bendrovės įstatuose aptartus kriterijus)²⁰;
- Teikti siūlymus valdybai ir Bendrovės vadovui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, šiems įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams;
- Spręsti kitus Bendrovės įstatuose, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus bendrovės valdymo organų veiklos priežiūros klausimus.

²⁰ 2021 m. liepos 20 d. patvirtinta AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės sandorių su susijusiomis šalimis politika (taikoma ir Bendrovei), pagal kurią, atsižvelgiant į Audito komiteto išvadą, nuomonę dėl sandorių su susijusiomis šalimis (jei jie atitinka minėtoje politikoje aptartus kriterijus) teikia AB „Ignitis grupė“ Stebėtojų taryba. Atitinkamai Bendrovės vienintelio akcininko 2021 m. rugpjūčio 10 d. sprendimu buvo patvirtinta nauja Bendrovės įstatų redakcija, kurioje panaikinta aptariama Bendrovės Stebėtojų tarybos kompetencija. Pakeisti Bendrovės įstatai įsigaliojo 2021 m. rugsėjo 9 d.

Numatoma šio pranešimo paskelbimo dieną veikiančios stebėtojų tarybos kadencijos pabaiga – 2022 m. kovo 30 d. arba iki bus išrinkta nauja stebėtojų taryba, bet ne ilgiau kaip iki 2022 metais vyksiančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo.

Informacija apie stebėtojų tarybos narių atrankos kriterijus

Stebėtojų tarybos narių atranką inicijuoja ir vykdo AB „Ignitis grupė“ vadovaudamasi Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631. Pagal šį nutarimą, stebėtojų tarybos nariai privalo turėti įvairių kompetencijų. Visi nariai privalo turėti bent vieną iš šių kompetencijų: finansų (finansų valdymo, finansų analizės ar audito) srityje, strateginio planavimo ir valdymo srityje, ūkio šakos, kurioje veikia patronuojančioji bendrovė (t. y. energetikos sektorius) srityje ir kitose srityse (teisė, valdymas, personalo valdymas).

Sprendimą dėl stebėtojų tarybos narių išrinkimo priima visuotinis akcininkų susirinkimas.

Informacija apie nariams per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotą atlygį

Bendrovės įstatuose nurodyta, kad nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams gali būti mokamas atlygis už veiklą stebėtojų taryboje. Stebėtojų tarybos narių sutarčių dėl veiklos stebėtojų taryboje sąlygas, įskaitant atlygio stebėtojų tarybos nariams nustatymą, tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

Detalesnė informacija apie per ataskaitinį laikotarpį stebėtojų tarybos nariams išmokamą atlygį pateikta žemiau esančioje lentelėje „ESO stebėtojų tarybos sudėtis“.

Bendrovės stebėtojų tarybos veikla per ataskaitinį laikotarpį

Stebėtojų tarybos posėdžiai vyksta kas mėnesį. Be to, prireikus rengiami *ad hoc* posėdžiai.

Per ataskaitinį laikotarpį iš viso įvyko 11 ESO stebėtojų tarybos posėdžių, devyniuose jų dalyvavo visi tuo metu išrinkti stebėtojų tarybos nariai, dviejuose dalyvavo – keturi stebėtojų tarybos nariai iš penkių išrinktų narių.

2021 m. veikla apėmė šias pagrindines sritis:

- Bendrovės veiklos planavimo dokumentų, tarp jų 10 metų investicinio plano, vertinimą ir tvirtinimą;
- klausimus, susijusius su metiniu pranešimu, 2020 m. metinėmis finansinėmis ataskaitomis;
- nuomonės dėl susijusių šalių sandorių pateikimą²¹;
- nuomonės dėl audito įmonės pateikimą;
- Bendrovės veiklos rezultatų stebėseną.

Stebėtojų taryba kartą per metus atlieka savo veiklos vertinimą. 2021 m. stebėtojų tarybos savo veiklos vertinimas buvo atliktas po ataskaitinio laikotarpio – 2022 m. sausio 25 d. Šio vertinimo išvadų pagrindu suplanuotas stebėtojų tarybos veiklos tobulinimas.

Daugiau informacijos apie Bendrovės stebėtojų tarybos narius pateikiama lentelėje žemiau, jų išsilavinimo bei profesinės patirties aprašymą galima rasti Bendrovės interneto svetainės skiltyje „Bendrovės valdymas“.

23 lentelė. ESO stebėtojų tarybos sudėtis (2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis)*

				
Darius Maikštėnas Pirmininkas	Darius Kašauskas Narys	Kęstutis Betingis Nepriklausomas narys	Žaneta Kovaliova Nepriklausoma narė	Dalia Jakutavičė Darbuotojų atstovė, narė
Išrinktas nuo: 2018 m. kovo 30 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.	Išrinktas nuo: 2018 m. kovo 30 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.	Išrinktas nuo: 2018 m. gegužės 28 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.	Išrinkta nuo: 2019 m. spalio 15 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.	Išrinkta nuo: 2019 m. spalio 15 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.

²¹2021 m. rugpjūčio 10 d. sprendimu buvo patvirtinta nauja Bendrovės įstatų redakcija, kurioje panaikinta aptariama Bendrovės Stebėtojų tarybos kompetencija. Pakeisti Bendrovės įstatai įsigaliojo 2021 m. rugsėjo 9 d. Iki 2021 m. rugsėjo 9 d., kai buvo registruoti naujos redakcijos Bendrovės įstatai, iš kurių pašalinta stebėtojų tarybos kompetencija pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 372 straipsnį, kuriame nustatyti akcinės bendrovės, kurios akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, sandoriams su susijusia šalimi taikomi reikalavimai. Sandorių su susijusiomis šalimis sudarymui keliami reikalavimai įgyvendinami pagal AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės sandorių su susijusiomis šalimis politiką.

Išsilavinimas				
Harvardo verslo mokykla, Vadybos programa (<i>angl. General Management Program</i>); Baltijos vadybos institutas, Verslo administravimo magistro laipsnis; Kauno technologijos universitetas, Verslo vadybos bakalauro laipsnis	ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, Socialinių mokslų ekonomikos krypties doktorantūros studijos; ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, BI Norvegijos verslo mokykla, Vadybos magistro laipsnis; Vilniaus universitetas, Ekonomikos magistro laipsnis	Vilniaus universitetas, Teisės magistro laipsnis; Lietuvos viešojo administravimo institutas, Organizacijų lyderių mokymo programa prokuratūros vadovams (OLYMP-38)	Vilniaus universitetas Vadybos ir verslo administravimo bakalauro ir magistro laipsniai	Kauno radijo ir televizijos mechanikų mokykla Kolpingo kolegija, Teisė (specializacija- viešasis administravimas) Socialinio dialogo mediatoriaus (tarpininko) profesinė kompetencija
Pagrindinė darbovietė ir užimamos pareigos				
AB „Ignitis grupė“, valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas	AB „Ignitis grupė“ valdybos narys, Finansų ir išdo direktorius	Advokatų Betingio ir Ragaišio kontora, advokatas	UP Consulting Group Ltd generalinė direktorė	Lietuvos energetikos darbuotojų profesinių sąjungų federacija, pirmininko pavaduotoja teisininkė
Dalyvavimas kitų įmonių ir organizacijų veikloje				
Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos
–	UAB Duomenų logistikos centras, valdybos pirmininkas (iki 2020 m. liepos 7 d.); Lietuvos energijos paramos fondas, valdybos narys (iki 2020 m. spalio 15 d.); 288-oji DNSB „Vingis“ revizijos komisijos narys	–	Licencijuotų apskaitininkų asociacijos ACCA narė Lietuvos atestuota auditorė (dabar – neaktyvus statusas) UAB „Būsto paskolų draudimas“ nepriklausoma valdybos narė	–
Turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis				
–	–	–	–	–
Per 2021 m. sausio – gruodžio mėn. priskaičiuotos pinigų sumos, eurų (už veiklą stebėtojų taryboje)				
–	–	7.560,35	14.300,00	10.684,79

* ESO įstatuose numatyta: „Su stebėtojų tarybos nariais gali būti sudaromos sutartys dėl veiklos stebėtojų taryboje, kuriose numatomos jų teisės, pareigos ir atsakomybė. Nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams ir darbuotojų atstovams stebėtojų taryboje visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti mokamas atlygis už veiklą stebėtojų taryboje“.

Bendrovės valdyba

ESO valdyba – kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo, narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai, Bendrovės įstatai ir valdybos darbo reglamentas.

Bendrovės valdybos pagrindinės funkcijos ir atsakomybės, pagal kurias planuojama metinė valdybos veikla, apima šias kompetencijas priimti šiuos sprendimus dėl:

- Bendrovės valdymo ir organizacinės struktūros, darbuotojų pareigybių sąrašo bei maksimalaus etatų skaičiaus;
- konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių sąrašo;
- Bendrovės atlygio ataskaitos;
- Bendrovės tapimo juridinių asmenų steigėja, dalyve;
- bet kokio Bendrovės turimų akcijų (dalių, pajų) ar jų suteikiamų teisių perleidimo kitiems asmenims ar suvaržymo;
- Bendrovės filialų ar atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo;
- obligacijų išleidimo;

- Bendrovės metinio pranešimo ir tarpinio pranešimo, sudaryto priimti sprendimui dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo, tvirtinimo
- Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nurodytų ir Bendrovei priklausančių objektų disponavimui;
- tam tikrų sutarčių, kurių vertė didesnė kaip 3 mln. eurų, sudarymo;
- gamtinių dujų skirstymo kainų;
- garantinio gamtinių dujų tiekimo kainų;
- elektros energijos persiuntimo paslaugos kainų ir jų taikymo tvarkos;
- priima kitus Bendrovės įstatuose numatytus sprendimus.

Tam tikrais atvejais, prieš priimdama sprendimus, valdyba turi gauti stebėtojų tarybos atsiliepimą, visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą.

Atsižvelgdama į stebėtojų tarybos nuomonę, valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Bendrovės valdybos sudėtis ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo keista.

Numatoma šio pranešimo paskelbimo dieną veikiančios valdybos kadencijos pabaiga – 2022 m. gruodžio 26 d.

Informacija apie valdybos narių atrankos kriterijus

Valdybos nariai yra Bendrovės darbuotojai, juos renka stebėtojų taryba. Kiekvienas valdybos narys yra renkamas ketverių metų kadencijai. Bendrovės valdyba sudaroma atsižvelgiant į tai, kad valdybos narių kompetencijos turi būti įvairios. Valdybos nario pareigų negali eiti Bendrovės ar patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybos narys, taip pat tai negali būti juridinio asmens, užsiimančio elektros ar dujų perdavimo ar gamybos (gavybos) veikla, kito gamtinių dujų ir (ar) elektros energijos tiekimo veiklą vykdančio juridinio asmens priežiūros organo, valdymo organo ar administravimo organo narys, auditorius ar audito įmonės darbuotojas, dalyvaujantis ir (ar) dalyvavęs finansinių ataskaitų audite, jei nepraėjo daugiau nei 2 metų laikotarpis; ir asmuo, kuris pagal įstatymą neturi teisės eiti šių pareigų. Bendrovės valdybos nariai turi atitikti bendruosius ir specialiuosius teisės aktų nustatytus kriterijus. Kompetencijų poreikį nustato Stebėtojų taryba, sudarydama valdybą.

Informacija apie valdybos narių atlygį per ataskaitinį laikotarpį

Atlygis už valdybos veiklą, nurodytas žemiau esančioje lentelėje „ESO valdybos sudėtis“ ir Bendrovės svetainėje, yra išmokamas pagal AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės atlygio politiką. Naujausia politikos redakcija patvirtinta 2021 m. rugsėjo 27 d. AB „Ignitis grupė“ visuotiniame akcininkų susirinkime.

Daugiau informacijos atlygį galite rasti [Atlygio politikoje](#).

Bendrovės valdybos veikla per ataskaitinį laikotarpį

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 30 ESO valdybos posėdžių, dvidešimt šešiuose jų dalyvavo visi tuo metu išrinkti valdybos nariai, keturiuose – keturi valdybos nariai iš penkių.

2021 m. veikla apėmė šias pagrindines sritis:

- reikšmingiausių Bendrovės planuojamų sudaryti sandorių vertinimą, pritarimą jų sudarymui ir esminių sandorių sąlygų tvirtinimą;
- Bendrovės veiklos organizavimo vertinimą ir su tuo susijusių sprendimų priėmimą;
- Bendrovės veiklos planavimo dokumentų vertinimą ir tvirtinimą, atsižvelgiant į Bendrovės stebėtojų tarybos nuomonę;
- sprendimų dėl dalyvavimo ir balsavimo įmonių, kuriose Bendrovė yra akcininkė, visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, priėmimą;
- metinio pranešimo tvirtinimą bei teikimą stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir pelno (nuostolių) paskirstymo projekto vertinimą ir atsiliepimų teikimą stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- gamtinių dujų skirstymo kainų nustatymą;
- garantinio gamtinių dujų tiekimo kainų nustatymą;
- elektros energijos persiuntimo paslaugos kainų ir jų taikymo tvarkos nustatymą.

Valdyba kartą per metus atlieka savo veiklos vertinimą. 2021 m. valdybos savo veiklos vertinimas buvo atliktas po ataskaitinio laikotarpio – 2022 m. sausio 17 d. Šio vertinimo išvadų pagrindu suplanuotas valdybos veiklos tobulinimas.

Daugiau informacijos apie Bendrovės valdybos narius pateikiama lentelėje žemiau, jų išsilavinimo bei profesinės patirties aprašymą galima rasti Bendrovės interneto svetainės skiltyje „Apie mus“.

24 lentelė. ESO valdybos sudėtis (2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

				
Mindaugas Keizeris Valdybos pirmininkas Bendrovės vadovas	Augustas Dragūnas Valdybos narys	Renaldas Radvila Valdybos narys	Virgilijus Žukauskas Valdybos narys	Ovidijus Martinonis Valdybos narys
Bendrovės vadovo pareigas eina nuo: 2018 m. spalio 8 d., valdybos pirmininko pareigas eina nuo 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 26 d.	Pareigas eina nuo: 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 26 d.	Pareigas eina nuo: 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 26 d.	Pareigas eina nuo: 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 26 d.	Pareigas eina nuo: 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 26 d.
Išsilavinimas				
Vilniaus universitetas, Verslo administravimo ir vadybos bakalauro laipsnis; Vilniaus universitetas, Tarptautinio verslo magistro laipsnis; Baltic institute of corporate governance, Professional board member	Vilniaus universitetas, Verslo vadybos ir administravimo magistro laipsnis	ISM vadybos ir ekonomikos universitetas, Vadovų studijų magistro laipsnis Vilniaus universitetas, Ekonomikos bakalauro laipsnis	Kauno technologijos universitetas, Tarptautinės prekybos magistro laipsnis ir Elektros inžinerijos bakalauro laipsnis	Kauno technologijos universitetas, Telekomunikacijų ir elektronikos bakalauro ir magistro laipsnis
Pagrindinė darbovietė ir užimamos pareigos				
ESO bendrovės vadovas	ESO Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	ESO Paslaugų tarnybos direktorius	ESO Tinklų eksploatavimo tarnybos direktorius	ESO Tinklų vystymo tarnybos direktorius
Dalyvavimas kitų įmonių ir organizacijų veikloje				
UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ valdybos narys*, ESO atstovas Europos skirstymo sistemos operatorių asociacijoje (E.DSO) Europos skirstymo sistemos operatorių asociacijos (E.DSO) vicepirmininkas (nuo 2020 m. spalio 15 d.) Nacionalinės Lietuvos energetikos asociacijos tarybos narys Lietuvos energijos paramos fondas, valdybos pirmininkas (iki 2020 m. spalio 15 d.)	–	–	–	–
Turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis				
–	–	–	–	–

Per 2021 m. sausio–gruodžio mėn. priskaičiuotos pinigų sumos, eurų (už veiklą valdyboje)

21.780	15.600	15.600	15.600	15.600
--------	--------	--------	--------	--------

* Nuo 2021 m. liepos 22 d. Mindaugas Keizeris atšauktas iš UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ valdybos.

Bendrovės vadovas

Bendrovės vadovas – vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Bendrovės vadovo kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Bendrovės vadovas organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir vienvaldiškai sudaro sandorius, išskyrus Bendrovės įstatų ir teisės aktų numatytus atvejus.

Bendrovės vadovą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų Bendrovės valdyba, atsižvelgdama į Bendrovės Stebėtojų tarybos nuomonę. Bendrovės vadovo kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką, kadencijų skaičių nustato Akcinių bendrovių įstatymas, jo įgyvendinamieji teisės aktai, Bendrovės įstatai. Pažymėtina, kad Bendrovės kaip valstybės valdomos įmonės dukterinės įmonės vadovui taikomi ir specialieji Akcinių bendrovių įstatyme numatyti priėmimo į darbą ypatumai, pagal kuriuos vadovo kadencija yra apribota penkerių metų laikotarpiu. Įstatyme nustatyta, kad tas pats asmuo vadovu gali būti renkamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

Bendrovės vadovui atlygis nustatomas vadovaujantis AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės atlygio politika ir ją įgyvendinančiais vidaus teisės aktais. Daugiau informacijos atlygi galite rasti [Atlygio politikoje](#).

25 lentelė. Informacija apie priskaičiuotas pinigų sumas* ESO Bendrovės vadovui

	Darbo užmokestis 2021 m., eurų	Kintamoji atlygio dalis už praėjusių metų rezultatus, išmokėta per 2021 m., eurų	Iš viso 2021 m. eurų
Bendrovės vadovas Mindaugas Keizeris	99.020	17.482	116.502

* Be darbdavio mokesčių.

ESO nėra perleidusi turto valdymo ar suteikusi garantijų organų nariams. Per 2021 m. sausio–gruodžio mėnesius Bendrovė neskyrė valdymo organų nariams paskolų, nesuteikė garantijų ir laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių vykdymas.

Informacija apie komitetus

AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje sudaromi audito komitetas ir patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybos komitetai, kurie pagal kompetenciją savo išvadas, nuomones bei siūlymus teikia AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui. Stebėtojų tarybos komitetą turi sudaryti ne mažiau kaip trys nariai, iš kurių ne mažiau kaip vienas narys turi būti stebėtojų tarybos narys ir ne mažiau kaip 1/3 narių – nepriklausomi. Komitetų nariai renkami ketverių metų kadencijai. Komitetų veikla taikoma AB „Ignitis grupė“ ir jos tiesiogiai bei netiesiogiai valdomoms dukterinėms įmonėms, tarp jų ir Bendrovei bei kitos teisinės formos juridiniams asmenims, kuriuose AB „Ignitis grupė“ gali tiesiogiai ar netiesiogiai daryti lemiamą įtaką.

AB „Ignitis grupė“ veikia šie komitetai:

- **AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros** yra atsakingas už išvadų ir pasiūlymų dėl valdymo ir kontrolės sistemos įmonių grupėje ir / ar pagrindinių rizikos veiksnių ir rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo būklės teikimą stebėtojų tarybai; už verslo etikos laikymąsi, kyšininkavimo ir korupcijos rizikos valdymo sistemos palaikymą ir rekomendacijų teikimą stebėtojų tarybai.
- **AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos Skyrimo ir atlygio komitetas** yra atsakingas už išvadų ar pasiūlymų teikimą stebėtojų tarybai dėl klausimų, susijusių su patronuojančiosios bendrovės dukterinių įmonių valdybos narių ir patronuojančiųjų įmonių priežiūros ir valdymo organų narių skyrimu, atšaukimu ar skatinimu. Komiteto funkcijos taip pat apima bendros atlygio politikos formavimą Grupėje, atlygio dydžio ir sudėties nustatymą, skatinimo principus ir kt.
- **AB „Ignitis grupė“ audito komitetas** (toliau tekste – Audito komitetas) yra atsakingas už objektyvių ir nešališkų išvadų ar siūlymų dėl audito, sandorių su susijusiomis šalimis, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, ir vidaus kontrolės sistemos įmonių grupėje veikimo teikimą stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Esant poreikiui gali būti ad hoc principu sudaromi ir kiti komitetai (pvz., specialieji klausimams spręsti, strateginiams projektams rengti, prižiūrėti ar koordinuoti ir pan.).

Ataskaitos paskelbimo dieną veikia AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros bei Skyrimo ir atlygio komitetai, taip pat AB „Ignitis grupė“ visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas Audito komitetas.

Pažymėtina, kad per ataskaitinį laikotarpį AB „Ignitis grupė“ visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino naują AB „Ignitis grupė“ įstatų redakciją pakeisdamas Audito komiteto formavimo tvarką – nuo šiol Audito komiteto narius renka ir nariai atskaitingi AB „Ignitis grupė“ visuotiniam akcininkų susirinkimui (vietoj stebėtojų tarybos). Šių pokyčių šviesoje, visuotinis akcininkų susirinkimas taip pat patvirtino naują Audito komiteto nuostatų versiją ([nuoroda](#)).

Audito komitetas

Audito komitetas yra atsakingas už AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės finansinių ataskaitų rengimo proceso stebėseną, daugiausia dėmesio skiriant taikomų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui. Be to, šis komitetas yra atsakingas už AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonų vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, turinčių įtakos audituojamoms AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės finansinėms ataskaitoms, bei vidaus audito efektyvumo stebėseną. Komitetas taip pat yra atsakingas už AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių, kurios yra viešojo intereso įmonės, metinių finansinių ataskaitų ir AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų audito stebėseną.

Audito komitetas ir vidaus audito funkcija

Nuo 2015 m. sausio 5 d. AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės veikia centralizuota vidaus audito funkcija. Tai padeda užtikrinti vidaus audito nepriklausomumą ir objektyvumą, vienodos metodikos ir atskaitomybės principų taikymo nuoseklumą, racionalesnį turimų audito išteklių ir kompetencijų paskirstymą. Audito komitetas, užtikrindamas vidaus audito funkcijos efektyvumą, stebi ir periodiškai vertina vidaus audito funkcijos darbą, aptaria jos patikrinimų rezultatus, nustatytų trūkumų šalinimo būdus ir vidaus audito planų įgyvendinimą.

26 lentelė. Pagrindinės audito komiteto funkcijos

Finansinė atskaitomybė	Išorinis auditas
<ul style="list-style-type: none"> – Stebėti patrunuojančiosios bendrovės ir AB „Ignitis grupė“ įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą, ypatingą dėmesį skiriant taikomų apskaitos metodų tinkamumo ir nuoseklumo vertinimui.	<ul style="list-style-type: none"> – Stebėti teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus nepriklausomumą bei objektyvumą ir teikti rekomendacijas dėl audito įmonės atrankos. – Stebėti, kad nebūtų pažeisti audito įmonių ir pagrindinių audito partnerių rotacijos reikalavimai.
Vidaus auditas	Vidaus kontrolė ir rizikos valdymas
<ul style="list-style-type: none"> – Stebėti vidaus audito funkcijos efektyvumą, teikti rekomendacijas stebėtojų tarybai dėl AB „Ignitis grupė“ vidaus audito vadovo parinkimo, skyrimo ir atleidimo, periodiškai koordinuoti ir vertinti AB „Ignitis grupė“ vidaus audito darbą, aptarti patikrinimo rezultatus, nustatytų trūkumų šalinimą ir vidaus audito planų įgyvendinimą. – Patvirtinti AB „Ignitis grupė“ vidaus audito ir Vidaus audito plano veiklos taisykles.	<ul style="list-style-type: none"> – Stebėti AB „Ignitis grupė“ įmonių vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, turinčių įtakos audituojamos įmonės finansinėms ataskaitoms, efektyvumą. – Pateikti nuomonę AB „Ignitis grupė“ įmonėms dėl sandorių su susijusiomis šalimis, kaip tai yra numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 372 straipsnio 5 dalyje.
Valdymas	
<ul style="list-style-type: none"> – Vertinti ir analizuoti kitus komiteto kompetencijai priskirtus klausimus. – Atlikti kitas su komiteto funkcijomis susijusias funkcijas, nurodytas Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekse.	

Audito komiteto sudėties pokyčiai

AB „Ignitis grupė“ daugumos akcininkas (Lietuvos Respublikos akcininko teises įgyvendinanti Lietuvos Respublikos finansų ministerija) 2021 m. liepos 2 d. priėmė įsakymą dėl [Korporatyvinių valdymo gairių pakeitimo](#). Remiantis naujausiais pakeitimais, pakeista patrunuojančiosios bendrovės Audito komiteto sudarymo tvarka – Audito komiteto narius renka nebe patrunuojančiosios bendrovės stebėtojų taryba, o jie yra išrenkami visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu. Be to, Audito komitetą sudaro penki nariai, iš kurių dauguma turi būti nepriklausomi. Du narius skiria stebėtojų taryba. Audito komiteto pirmininką renka Audito komiteto nariai iš savo nepriklausomų narių. Šie pakeitimai atsispindėjo ir patrunuojančiosios įmonės [įstatuose](#).

Buvusio Audito komiteto kadencija baigėsi 2021 m. spalio 12 d. Atsižvelgiant į tai, 2021 m. liepos 5 d. buvo paskelbta nepriklausomų Audito komiteto narių atranka, kurią vykdė patrunuojančioji bendrovė ir vadovų bei personalo atranką vykdanči agentūra – UAB „J. Friisberg & Partners“. [2021 m. rugsėjo 27 d.](#) AB „Ignitis grupė“ visuotinis akcininkų susirinkimas išrinko tris nepriklausomus patrunuojančiosios bendrovės Audito komiteto narius. Kitus du Audito komiteto narius stebėtojų taryba pasiūlė [2021 m. lapkričio 3 d.](#) ir šie buvo išrinkti visuotinio akcininkų susirinkimo, kuris įvyko [2021 m. gruodžio 15 d.](#) metu. Audito komiteto pirmininke išrinkta Irena Petruškevičienė. Dabartinio Audito komiteto kadencija baigiasi 2025 m. rugsėjo 26 d.

Nė vienas iš buvusių Audito komiteto narių neturėjo AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių akcijų. Esamo Audito komiteto narys Saulius Bakas turi 1 800 patronuojančiosios bendrovės akcijų. Likę Audito komiteto nariai patronuojančiosios bendrovės akcijų neturi.

Per ataskaitinį laikotarpį reikšmingų pasikeitimų apie buvusių Audito komiteto narių išsilavinimą, patirtį ir darbo vietą neįvyko. Atitinkamą informaciją rasite AB „Ignitis grupė“ [2020 m. metinėje ataskaitoje](#).

Informacija apie naujųjų Audito komiteto narių išsilavinimą, patirtį ir darbo vietą pateikiama toliau.

27 lentelė. Audito komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Komiteto narys	Turimų AB „Ignitis grupė“ akcijų skaičius	Kadencijos laikotarpis	Kitos šiuo metu einamos pareigos
Irena Petruškevičienė Pirmininkė Nepriklausoma narė	–	2017-10-13 (perrinkta 2021-09-27) – 2025-09-26	„MAXIMA GRUPĖ“ audito komiteto pirmininkė.
Saulius Bakas Nepriklausomas narys	1 800 vnt. AB „Ignitis grupė“	2021-09-27 – 2025-09-26	UAB „Sauba“ konsultantas savo įmonėje.
Marius Pulkauninkas Nepriklausomas narys	–	2021-09-27 – 2025-09-26	UAB „Kalnų grupė“ generalinis direktorius ir akcininkas.
Ingrida Muckutė Narė	–	2018-03-23 (perrinkta 2021-12-15) – 2025-09-26*	Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamento direktorė. AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos narė.
Judith Buss Nepriklausoma narė	–	2021-12-15 – 2025-09-26*	„Uniper“ SE, stebėtojų tarybos narė. AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos nepriklausoma narė.

* Audito komiteto kadencija baigiasi 2025-09-26, tačiau pagal patronuojančiosios bendrovės įstatus, jei stebėtojų tarybos narys nustoja eiti stebėtojų tarybos nario pareigas, jis netenka teisės dalyvauti komiteto veikloje, todėl atskirų stebėtojų tarybos komitetų narių kadencija yra susieta su stebėtojų tarybos kadencija.

Šiuo metu veikiančio Audito komiteto kadencija yra nuo 2021 m. rugsėjo 29 d. iki 2025 m. rugsėjo 26 d.

Buvusio Audito komiteto veikla per ataskaitinį laikotarpį

28 lentelė. Buvusio Audito komiteto apžvalga

Kadencijos laikotarpis	2017 m. spalio 13 d. – 2021 m. spalio 12 d.
Nepriklausomumas, įskaitant pirmininką	60 proc.
Dalyvavimas posėdžiuose	88 proc.
Turimos patronuojančiosios bendrovės ar jos patronuojamų įmonių akcijos	Neturi

29 lentelė. Buvusio Audito komiteto narių dalyvavimo posėdžiuose apžvalga

Narys	Dalyvavimas posėdžiuose*
Aušra Vičkačkienė	10/18
Irena Petruškevičienė	18/18
Danielius Merkinas	16/18
Šarūnas Radavičius	18/18
Ingrida Muckutė	17/18

* Skaičiai rodo, keliuose posėdžiuose iš visų 2021 m. organizuotų posėdžių nariai dalyvavo iki naujojo Audito komiteto išrinkimo 2021 m. rugsėjo 27 d.

Naujojo Audito komiteto veikla per ataskaitinį laikotarpį

30 lentelė. Naujojo Audito komiteto apžvalga

Kadencijos laikotarpis	2021 m. rugsėjo 27 d. – 2025 m. rugsėjo 26 d.*
Nepriklausomumas, įskaitant pirmininką	80 proc.
Dalyvavimas posėdžiuose	100 proc.
Turimos patronuojančiosios bendrovės ar jos patronuojamų įmonių akcijos	1 800

* 2021 m. rugsėjo 27 d. visuotinis patronuojančiosios bendrovės akcininkų susirinkimas keturių metų kadencijai išrinko tris naujus nepriklausomus narius į Audito komitetą. Kitus du narius paskyrė stebėtojų taryba ir jie buvo išrinkti 2021 m. gruodžio 15 d. Naujieji Audito komiteto nariai pradėjo veiklą kai juos išrinko visuotinis akcininkų susirinkimas.

31 lentelė. Naujojo Audito komiteto narių dalyvavimo posėdžiuose apžvalga

Narys	Dalyvavimas posėdžiuose*
Irena Petruškevičienė	5/5
Saulius Bakas	5/5
Marius Pulkauninkas	5/5
Judith Buss	1/5
Ingrida Muckutė	1/5

* Skaičiai rodo, keliuose posėdžiuose, iš visų posėdžių organizuotų po naujojo Audito komiteto išrinkimo 2021 m. rugsėjo 27 d., nariai dalyvavo. Ingrida Muckutė ir Judith Buss buvo išrinktos į Audito komitetą 2021 m. gruodžio 15 d.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 23 Audito komiteto posėdžių.

Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komitetas

Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komitetas yra atsakingas už išvadų ir pasiūlymų dėl valdymo ir kontrolės sistemos AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje veikimo ir informacijos apie pagrindinius rizikos veiksnius ir rizikos valdymo arba prevencijos priemonių įgyvendinimą teikimą stebėtojų tarybai.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- stebėti kaip identifikuojamos, vertinamos ir valdomos įmonių grupės tikslų pasiekimui aktualios rizikos;
- vertinti vidaus kontrolės procedūrų ir rizikos valdymo priemonių adekvatumą identifikuotoms rizikoms;
- vertinti rizikų valdymo priemonių įgyvendinimo būklę;
- stebėti rizikų valdymo proceso vykdymą;
- vertinti rizikas ir patronuojančiosios bendrovės bei AB „Ignitis grupė“ įmonių rizikų valdymo planą;
- vertinti periodinio rizikų nustatymo ir vertinimo ciklą;
- kontroliuoti, ar sudaromi rizikų registrai, analizuoti jų duomenis, teikti pasiūlymus;
- stebėti vidaus dokumentų, susijusių su rizikų valdymu, rengimą;
- vertinti vidaus dokumentų, reglamentuojančių bendrovės kovą su kyšininkavimu ir korupcija, pakankamumą, adekvatumą bei periodiškai atlikti jų įgyvendinimo (laikymosi) stebėseną;
- periodiškai stebėti informaciją, susijusią su veiklos etikos užtikrinimo valdymo veiksmais, įvykiais ir neišspręstais incidentais (skaidrumo užtikrinimas, kyšininkavimo prevencija, korupcijos rizikos valdymas / prevencija ar kt.);
- atlikti kitas funkcijas, stebėtojų tarybos sprendimu priskirtas komiteto kompetencijai;
- ne rečiau kaip kas 6 mėnesius rengti ir teikti stebėtojų tarybai savo veiklos ataskaitą.

Komiteto sudėties pokyčiai

Pasibaigus patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybos kadencijai 2021 m. rugpjūčio 29 d., buvę stebėtojų tarybos nariai neturėjo teisės dalyvauti komitetų veikloje, todėl, dėl kvorumo nebuvimo, Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komitetas nebegalėjo vykdyti savo veiklos. 2021 m. spalio 26 d. išrinkus naująją stebėtojų tarybą, 2021 m. lapkričio 3 d. buvo priimtas sprendimas iki šiuo metu veikiančio komiteto kadencijos pabaigos (2022 m. balandžio 19 d.) iš stebėtojų tarybos narių išrinkti du naujus komiteto narius.

Nė vienas iš buvusių Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komiteto narių AB „Ignitis grupė“ akcijų neturėjo. Per ataskaitinį laikotarpį buvusių Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komiteto narių išsilavinimas, patirtis ir darbo vieta reikšmingai nesikeitė.

Nė vienas iš naujų Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komiteto narių AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių akcijų neturi. Dabartinio Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komiteto kadencija baigiasi 2022 m. balandžio 19 d. Toliau pateikiama informacija apie naujųjų Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komiteto narių išsilavinimą, patirtį ir darbo vietą.

Komiteto veikla per ataskaitinį laikotarpį

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 5 Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komiteto posėdžiai. 2021 m. veikla apėmė šias pagrindines sritis:

- AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės konsoliduoto rizikos registro ir rizikos valdymo priemonių plano Rizikos valdymo politika ir rizikos valdymo modelis;
- periodinės AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės rizikos valdymo stebėsenos ataskaitos;
- AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės antikorpucijos valdymo sistema;
- kitos AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonėms aktualios temos;
- bendradarbiavimas su Audito komitetu;
- bendradarbiavimas su AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės informacijos saugos, prevencijos, rizikos valdymo, darbų saugos, asmens duomenų apsaugos ir atitikties funkcijomis.

32 lentelė. Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Komiteto narys	Turimų Bendrovės akcijų skaičius (proc.)	Kadencijos laikotarpis	Darbovietė, pareigos
Tim Brooks Pirmininkas Nepriklausomas narys	–	2021-11-03 – 2022-04-19	„LEGO System“ A/S, viceprezidentas, Korporatyvinė atsakomybė; Pasaulinis veiksmų planas, organizacijos valdybos patikėtinis; „Honold Foundation“, valdybos narys. AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos nepriklausomas narys.
Alfonso Faubel Nepriklausomas narys	–	2021-11-03 – 2022-04-19	AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos nepriklausomas narys.
Šarūnas Rameikis Nepriklausomas narys	–	2021-04-20 – 2022-04-19	Advokatų kontora „Litten“, vadovaujantis partneris, advokatas.

Šiuo metu veikiančio Rizikos valdymo priežiūros ir veiklos etikos komiteto kadencija yra iki 2022 m. balandžio 19 d.

Skyrimo ir atlygio komitetas

Skyrimo ir atlygio komitetas yra atsakingas už išvadų ir pasiūlymų teikimą stebėtojų tarybai dėl patronuojančiosios bendrovės valdybos narių ir jos patronuojamų įmonių priežiūros ir valdymo organų narių skyrimo, atšaukimo ar paaukštinimo klausimais, taip pat už patronuojančiosios bendrovės valdybos ir jos patronuojamų įmonių priežiūros ir valdymo organų struktūros, dydžio, sudėties ir veiklos bei atitinkamų jų narių ir atitinkamų nuomonių pateikimą. Komiteto funkcijos taip pat apima bendros atlygio politikos formavimą AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės mastu, atlygio dydžio ir sudėties bei skatinimo principų nustatymą.

Pagrindinės skyrimo ir atlygio komiteto funkcijos:

- teikti pasiūlymus dėl patronuojančiosios bendrovės ir AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių ilgalaikės atlyginimų politikos (fiksuoto pagrindinio atlyginimo, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, pensijų draudimo, kitų garantijų ir atlygio formų, kompensacijų, išieitinių išmokų, kitų atlygio paketo dalių), taip pat su asmens veikla susijusių išlaidų kompensavimo principų;
- prižiūrėti patronuojančiosios bendrovės ir AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių atlyginimų ir priedų politikos atitiktį tarptautinei praktikai ir gero valdymo praktikos rekomendacijoms ir teikti atitinkamus pasiūlymus dėl atlyginimų politikos tobulinimo;
- vertinti sutarčių tarp patronuojančiosios bendrovės ir AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių arba valdymo ir priežiūros organų narių sąlygas;
- vertinti kandidatus į patronuojančiosios bendrovės ir jos įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų narius, jų paieškos bei atrankos procedūras bei kvalifikacinių reikalavimų nustatymą, teikti pasiūlymus ir išvadas

- stebėtojų tarybai;
- vertinti patrunuojančiosios bendrovės ir AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą;
- prižiūrėti ir vertinti patrunuojančiosios bendrovės ir AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų veiklos tęstinumą užtikrinančių priemonių įgyvendinimą;
- atlikti kitas funkcijas, patrunuojančiosios bendrovės stebėtojų tarybos priskirtas komiteto kompetencijai.

Komiteto sudėties pokyčiai

2021 m. rugpjūčio 29 d., pasibaigus stebėtojų tarybos kadencijai, buvę stebėtojų tarybos nariai neturėjo teisės dalyvauti komitetų veikloje, todėl, nesant kvorumo, Skyrimo ir atlygio komitetas nebegalėjo vykdyti savo veiklos. 2021 m. spalio 26 d. išrinkus naują stebėtojų tarybą, 2021 m. lapkričio 3 d. stebėtojų taryba priėmė sprendimą iš stebėtojų tarybos narių ketverių metų kadencijai išrinkti tris naujus Skyrimo ir atlygio komiteto narius. Dabartinio Skyrimo ir atlygio komiteto kadencijos pabaiga – 2025 m. lapkričio 2 d.

Nė vienas iš buvusių Skyrimo ir atlygio komiteto narių neturi AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių akcijų. Per ataskaitinį laikotarpį buvusių Skyrimo ir atlygio komiteto narių išsilavinimas, patirtis ir darbo vieta reikšmingai nesikeitė.

Nė vienas iš naujų Skyrimo ir atlygio komiteto narių neturi AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių akcijų. Informacija apie naujų Skyrimo ir atlygio komiteto narių išsilavinimą, patirtį ir darbo vietą pateikiama toliau.

Komiteto veikla per ataskaitinį laikotarpį

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 21 Skyrimo ir atlygio komiteto posėdis.

2021 m. veikla apėmė šias pagrindines sritis:

- kandidatų į patrunuojančiosios bendrovės patrunuojamų įmonių valdymo ir priežiūros organų narių pareigas vertinimas;
- klausimai, susiję su atlygio politikos formavimu;
- strateginių pareigybių patrunuojančiojoje bendrovėje planavimo klausimai;
- pasiūlymai dėl patrunuojančiosios bendrovės stebėtojų tarybos kompetencijų profilio;
- pasiūlymai dėl patrunuojančiosios bendrovės valdybos kompetencijų profilio;
- pasiūlymai dėl ilgalaikio darbuotojų skatinimo akcijų pasirinkimo sandoriais programos;
- klausimai, susiję su patrunuojančiosios bendrovės strategijos ir tikslų įgyvendinimu žmonių ir kultūros srityje;
- su vadovų atlygiu susiję klausimai;
- komiteto organizaciniai klausimai.

33 lentelė. Skyrimo ir atlygio komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Komiteto narys	Turimų Bendrovės akcijų skaičius (proc.)	Kadencijos laikotarpis	Darbovietė, pareigos
Lorraine Wrafter Pirmininkė Nepriklausoma narė	–	2021-11-03 – 2025-11-02	„The Problem“, konsultantė ir savininkė. AB „Ignitis grupė“ nepriklausoma stebėtojų tarybos narė.
Aušra Vičkačkienė Narė	–	2021-11-03 – 2025-11-02	Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Valstybės turto valdymo departamento direktorė, Valstybės investicijų valdymo agentūra, Stebėtojų tarybos narė (nuo 2020-10-21). AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos narė.
Bent Christensen Nepriklausomas narys	–	2021-11-03 – 2025-11-02	„Christensen Management Consulting“ ApS, savininkas ir direktorius; Christensen Management Consulting Holding ApS, savininkas ir direktorius; „Wind Estate“ A/S, stebėtojų tarybos narys. AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos nepriklausomas narys.

Šiuo metu veikiančio Skyrimo ir atlygio komiteto kadencija yra nuo 2021 m. lapkričio 3 d. iki 2025 m. lapkričio 2 d.

Bendrovės kolegialių organų atlygis

Kolegialių organų narių atlygio mokėjimo principai yra nustatyti Valstybės valdomų energetikos įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairėse. Atsižvelgiant į Valdymo koordinavimo centro rekomendacijas ir geriausias rinkos praktikas, 2021 m. patronuojančiosios bendrovės ir AB „Ignitis grupė“ įmonių kolegialių organų narių atlygio principas buvo pakeistas iš valandinio atlygio į mėnesinį. Šis principas įsigaliojo visuotiniam akcininkų susirinkimui 2021 m. rugsėjo 27 d. patvirtinus naująją Atlygio politiką. Tikime, kad šis pokytis pagerins tiek atlygio skaidrumą, tiek aiškumą.

Pagrindiniai kolegialių organų atlygio principai

- Vadovaujantis Valstybės valdomų energetikos įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairėmis, už veiklą patronuojančiosios bendrovės stebėtojų taryboje, jos komitetuose maksimalus atlygis per mėnesį (tiems kam atlygis už veiklą priklauso) negali viršyti vienos ketvirtosios patronuojančiosios bendrovės vadovui mokamo mėnesinio vidutinio darbo užmokesčio dydžio. Patronuojančiosios bendrovės stebėtojų tarybos pirmininkui maksimalus atlygis už darbą stebėtojų taryboje ar jos komitetuose dydis per mėnesį negali viršyti vienos trečiosios patronuojančiosios bendrovės vadovui mokamo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio.
- Patronuojančiosios bendrovės stebėtojų tarybos nario mėnesinį atlygį nustato patronuojančiosios bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas, o šio atlygio dydis bus naudojamas apskaičiuoti kitų patronuojančiosios bendrovės ir AB „Ignitis grupė“ įmonių kolegialių organų narių mėnesinį atlygį.
- Atlygis už veiklą kolegialiaame organe yra fiksuotas ir nepriklauso nuo patronuojančiosios bendrovės ar AB „Ignitis grupė“ įmonių rezultatų.

Atlygis už veiklą Bendrovės kolegialiuose organuose mokamas:

- nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams (taip pat darbuotojų atstovui stebėtojų taryboje);
- valdybos nariams.

Daugiau informacijos apie kolegialių organų atlygį galite rasti [Atlygio politikoje](#).

Atlygio struktūra

Atlygio Bendrovės kolegialių organų nariams principai, įsigalioję 2021 m. rugsėjo 27 d., pateikti lentelėje žemiau. Įmonių kolegialūs organai palaipsniui pereis prie atnaujintos atlygio sistemos, prasidėjus jų naujai kadencijai.

34 lentelė. Atlygis už narių veiklą Bendrovės kolegialiuose organuose

Pareigybė kolegialiaame organe	Atlygio koeficientas už veiklą*	Mėnesinis atlygis, eurai
Patronuojančiosios bendrovės stebėtojų tarybos nepriklausomas narys	1,00	2 000
Bendrovės stebėtojų tarybos nepriklausomas narys	0,65	1 300
Bendrovės valdybos pirmininkas	0,90	1 800
Bendrovės valdybos narys	0,65	1 300

* 2000 eurų dydžio mėnesinis atlygis stebėtojų tarybos nariams buvo nustatytas 2021 m. rugsėjo 27 d. visuotinio patronuojančiosios bendrovės akcininkų susirinkimo metu. Atlygis kitiems kolegialiams organams skaičiuojamas stebėtojų tarybos nario atlygį dauginant iš atlygio koeficiento.

Bendrovės darbuotojai

AB „Ignitis grupė“ Žmonių ir kultūros politika, kuri taikoma ir ESO, orientuota į darbuotojų nuolatinį tobulėjimą bei organizacijos kultūros formavimą, užtikrinantį didesnės vertės kūrimą klientams, partneriams ir visuomenei. Bendrovėje 2021 m. gruodžio 31 d. faktiškai dirbo 2.427*.

35 lentelė. ESO darbuotojų struktūra pagal kategorijas 2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis

Išsilavinimas	Darbuotojų skaičius
Bendrovės vadovas	1
Aukščiausio lygmens vadovai	4
Vidurinio lygmens vadovai	206
Ekspertai, specialistai	1.602
Darbininkai	614
Visi darbuotojai	2.427*

* Tai, faktiškai dirbančių darbuotojų skaičius, į kurį neįtraukiami darbuotojai esantys nėštumo ir gimdymo ar vaiko priežiūros atostogose bei karinėje tarnyboje.

36 lentelė. ESO darbuotojų struktūra pagal išsilavinimą 2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis

Išsilavinimas	Darbuotojų skaičius (proc.)
Aukštasis universitetinis	47,6
Aukštasis kolegijinis	26,7
Vidurinis ir profesinis	24,0
Kita	1,7

Atlygio standartas

ESO taikomos AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės atlygio politika ir AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės atlygio gairės, kurios užtikrina: vidinį teisingumą, tai yra už tokį patį ar lygiavertį darbą mokamas vienodas darbo užmokestis; išorinį konkurencingumą, kai įmonių grupės darbuotojams mokamas šalies, kurioje dirba darbuotojai, darbo rinkos atžvilgiu konkurencingas atlygis; skaidrumą, nes siekiame, jog darbuotojai ir visuomenė žinotų, kad įmonių grupėje atlygis nustatomas remiantis objektyvių ir skaidrių kriterijų pagrindu, o atlygio politika skelbiama viešai; aiškumą ir lankstumą. Šios gairės leidžia efektyviai valdyti Bendrovės išlaidas ir užtikrina, kad ESO strateginiai tikslai bei verslo valdymo logika atsispindėtų darbo užmokesčio sistemoje.

Bendrovės darbuotojų atlygio paketą sudaro finansinis, nefinansinis ir emocinis atlygis. Finansinio atlygio sistema apima kiekvieną mėnesį mokamą darbuotojo darbo sutartyje nurodytą pastoviąją atlygio dalį, taip pat pasiekus nustatytus veiklos rezultatus - kintamąją atlygio dalį bei Kolektyvinėje sutartyje numatytas priemokas (už viršvalandinį, naktinį darbą ir pan.).

Nefinansinis atlygis yra netiesioginė darbuotojų atlygio forma, kurią Bendrovė pasitelkia savo darbuotojų pastangų, įsitraukimo bei lojalumo skatinimui, darbuotojų gerovės bei veiklos Bendrovėje praturtinimui. Tai įvairūs Bendrovės renginiai, pripažinimas ir įvertinimas apdovanojant ypač gerų veiklos rezultatų pasiekusius darbuotojus, sveikatingumo skatinimas, sveikatos draudimas ir darbuotojų ugdymas.

Emocinis atlygis yra sunkiai išmatuojamas, tačiau didelę reikšmę darbuotojų įsitraukimui į įmonės veiklą turintis veiksnys, kuris apima Bendrovės reputaciją, organizacinę kultūrą ir vertybes, suteikiamas karjeros galimybes, vykdomas įvairias vidines komunikacijos programas – darbuotojai turi galimybę dalintis savo patirtimi, idėjomis, užduoti rūpimus klausimus, susipažinti su kitų padalinių kasdienine veikla.

37 lentelė. ESO darbuotojų vidutinis darbo užmokestis

Darbuotojų kategorija	2021 m. sausis-gruodis		2020 m. sausis-gruodis	
	Vidutinis išmokėtas mėnesio darbo užmokestis (pastovioji atlygio dalis iki mokesčių, eurai)	Išmokėta kintamoji atlygio dalis apskaičiuota, kaip vidutinė mėn. kintama atlygio dalis (iki mokesčių, eurai)	Vidutinis išmokėtas mėnesio darbo užmokestis (pastovioji atlygio dalis iki mokesčių, eurai)	Išmokėta kintamoji atlygio dalis apskaičiuota, kaip vidutinė mėn. kintama atlygio dalis (iki mokesčių, eurai)
Bendrovės vadovas	8 252	1 457	7 863	2 226
Aukščiausio lygmens vadovai	6 843	1 436	6 519	1 882
Vidurinio lygmens vadovai	3 232	283	3 086	428
Ekspertai, specialistai	1 859	148	1 753	129
Darbininkai	1 670	106	1 564	122
Visi darbuotojai	1 942	152	1 831	157

Vidutinis darbo užmokestis susideda iš Pastoviosios ir Kintamosios atlygio dalies. Pastovioji atlygio dalis susideda iš: apmokėjimas už dirbtą laiką, viršvalandžiai, darbas poilsio ir švenčių dienomis, kasmetinės atostogos (būsimo mėnesio atostoginiai įtraukiant į to mėnesio atlyginimą, su kuriuo buvo išmokėti), papildomos mokamos atostogos, papildomos poilsio dienos, auginantiems vaikams, papildomų laisvų dienų apmokėjimas pagal papildomų naudų tvarką, priedai per ataskaitinį laikotarpį. Kintamoji atlygio dalis (KAD) proporcingai išskaičiuota už 1 mėn. (YKAD/12 + QKAD/3 + mėn. KAD)

Kolektyvinė sutartis

ESO su socialiniais partneriais 2020 m. gruodžio 22 d. atnaujino ir pasirašė kolektyvinę sutartį, kuri užtikrina didesnę apsaugą ESO dirbantiems darbuotojams ir daugiau papildomų naudų, kurios nenumatytos Lietuvos Respublikos Darbo kodekse. Kolektyvinės sutarties tikslas – užtikrinti efektyvų Bendrovės darbą bei atstovauti visų Bendrovės darbuotojų teisėms ir teisėtiems interesams. Sutartyje nustatyta darbo, darbo apmokėjimo, socialinės, ekonominės ir profesinės sąlygos bei garantijos, kurios nėra reglamentuojamos įstatymų, kitų norminių teisės aktų. Darbuotojams taikomos papildomos garantijos (išmokos nelaimingų atsitikimų, ligos, artimųjų mirties atvejais, parama gimus vaikui, papildomos mokamų atostogų dienos gimus vaikui, sudarius santuoką bei kitais atvejais).

Profesinės sąjungos

ESO daugelį metų vysto kokybišką socialinį dialogą su darbuotojų atstovais ir kuria modernią europinio lygio socialinę partnerystę. 2019 m. balandžio 15 d. pirmoji Lietuvoje pasirašė susitarimą su visomis 7-iomis įmonėje veikiančiomis profesinėmis sąjungomis, kuriame numatyta įtraukti profesinių sąjungų deleguotą darbuotojų atstovą į stebėtojų tarybą ir kartu siekti abiem pusėms svarbių tikslų. Nuo 2019 m. rugsėjo mėn. darbuotojų atstovas yra Bendrovės stebėtojų tarybos narys ir taip prisideda prie tvaraus Bendrovės vystymo ir augimo, užtikrindamas visų Bendrovės darbuotojų teisių ar teisinių interesų atstovavimą. Taip pat kas ketvirtį organizuojami susitikimai, kuriuose aptariami Bendrovėje vykdomi strateginiai projektai. Profesinių sąjungų atstovai visada dalyvauja darbo grupėse, kai nagrinėjami su darbuotojais susiję (darbuotojų darbo sąlygų, darbo apmokėjimo ir socialiniai) klausimai.

Kompetencijų ugdymas

ESO daug dėmesio skiria darbuotojų kompetencijų ugdymui. Ugdymo planams sudaryti, remiamės AB „Ignitis grupė“ ugdymo strategija, kuri užtikrina savarankišką ir įdomų, suderintą su verslo poreikiais, lankstų, inovatyvų ir greitą tobulėjimą.

Bendrovė kuria šiuolaikišką mokymosi kultūrą, tikslas – suteikti galimybę ugdytis kompetencijas visur, visada ir greitai:

- Darbuotojai mokosi vidiniame Praktinių mokymų centre Panevėžyje;
- Organizuojami privalomieji mokymai, kurie užtikrina reikalingas kompetencijas elektros ir dujų skirstomųjų tinklų vystyme ir priežiūroje, darbų saugoje.
- Į kompetencijų ugdymo programas įtraukiami darbuotojai – vidiniai lektoriai, turintys specifinių žinių ir įgūdžių bei galintys jomis dalintis su kitais, taip pat investuoja į šių darbuotojų apmokymą. AB „Ignitis grupė“ mastu veikia vidinė mokymų platforma – *GROW Akademija*;
- Kuriamos išskirtinės profesinio ugdymo programos, siekiant užtikrinti reikiamas kompetencijas ESO strateginiams tikslams įgyvendinti;
- ESO vadovams skiriama vienerių metų trukmės intensyvaus ugdymosi programa.

Rengiant mokymų programas glaudžiai bendradarbiaujama su mokymų tiekėjais bei vykdomos mokymų įvertinimo apklausos. ESO taip pat nuolat bendradarbiauja su gamintojais, įrangos tiekėjais, kurie dalinasi savo žiniomis su darbuotojais, pristatydami naujoves energetikos srityje.

Praktikos galimybės

ESO aktyviai bendradarbiauja su mokymo įstaigomis ir sudaro sąlygas universitetų bei kolegijų studentams pritaikyti teorines žinias bei įgyti praktinių įgūdžių. Per 2021 m. sausio – gruodžio mėnesius praktiką ESO atliko 12 studentų. Praktika Bendrovėje atlieka ne tik studentai, kuriems yra organizuojama privaloma praktika, bet taip pat suteikiama galimybė motyvuotiems bei entuziastingiems studentams atlikti praktiką savanoriškai.

Reikšmingi susitarimai

Reikšmingų susitarimų, kurių šalis yra Bendrovė ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei, sudaryta nebuvo. Bendrovės ir jos organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl Bendrovės kontrolės pasikeitimo, sudaryta nebuvo.

Žalingi sandoriai

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės vardu sudarytų žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.), turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai ir (arba) veiklos rezultatams, taip pat sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovei ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, sudaryta nebuvo.

ESMINIAI ĮVYKIAI BENDROVĖS VEIKLOJE

Per ataskaitinį laikotarpį

Su Bendrovės skelbiama esminių įvykių informacija nuo 2020 m. liepos 1 d. galima susipažinti Bendrovės [tinklalapyje](#).

38 lentelė. ESO nuo 2021-01-01 iki 2021-12-31 skelbė šią esminių įvykių informaciją

Data	Esminis įvykis
2021-01-28	Preliminarūs ESO 2020 m. 12 mėnesių rezultatai
2021-02-09	AB „Ignitis grupė“ dukterinės bendrovės ESO išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkime buvo sudaryta pateiktų pasiūlymų eilė
2021-02-26	Preliminarūs ESO 2021 m. 1 mėnesio rezultatai
2021-03-04	VERT suderino bendrovės ESO 2020 m. elektros energetikos ir gamtinių dujų sektorių investicijų projektus
2021-03-19	Dėl AB „Enerģijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybos sprendimų
2021-03-25	Dėl ESO dalyvavimo komanditinėje ūkinėje bendrijoje „Enerģetinio efektyvumo finansavimo platforma“ pabaigos
2021-03-30	Preliminarūs ESO 2021 m. 2 mėnesių rezultatai
2021-04-02	Teismas leido perleisti ESO akcijas „Ignitis grupei“
2021-04-14	AB „Ignitis grupė“ dukterinės bendrovės ESO išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkime po sėkmingo praktinės atitikties įrodymo buvo priimtas sprendimas sudaryti sutartį su tiekėju
2021-04-15	Nuosavybės teisė į visas ESO akcijas perrašyta „Ignitis grupei“
2021-04-29	Preliminarūs ESO 2021 m. 3 mėnesių rezultatai
2021-05-26	Dėl Aukščiausiojo Teismo 2021 m. gegužės 25 d. nutarties civilinėje byloje
2021-05-27	Preliminarūs ESO 2021 m. 4 mėnesių rezultatai
2021-06-29	Preliminarūs ESO 2021 m. 5 mėnesių rezultatai
2021-07-29	Preliminarūs ESO 2021 m. 6 mėnesių rezultatai
2021-08-27	Dėl išmaniosios apskaitos diegimo programos perplanavimo
2021-08-31	Preliminarūs ESO 2021 m. 7 mėnesių rezultatai
2021-09-30	Preliminarūs ESO 2021 m. 8 mėnesių rezultatai
2021-10-07	Dėl pasikeitusio ESO buveinės adreso
2021-10-20	Informacija apie Tinklų verslo segmento Metodikos atnaujinimą: užtikrintas reguliavimo tvarumas
2021-10-28	Preliminarūs 2021 m. 9 mėnesių finansiniai rodikliai
2021-10-28	Dėl Tinklų verslo segmento gamtinių dujų paslaugos pajamų lygio 2022 m.
2021-11-16	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba paskelbė 2022 m. elektros energijos persiuntimo paslaugos kainas
2021-11-19	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas 2022 metams
2021-11-30	Preliminarūs ESO 2021 m. 10 mėnesių rezultatai
2021-12-07	Atnaujintas ESO 10 metų investicijų planas

KITA SVARBI INFORMACIJA

Alternatyvūs veiklos rodikliai

Veiklos rodiklių paaiškinimus galima rasti Bendrovės [tinklalapyje](#).

Pagrindiniai vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su finansinių ataskaitų sudarymu, požymiai

Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos pagal ES patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

Bendrovei apskaitos paslaugas teikiančios įmonės darbuotojai prižiūri, kad finansinės ataskaitos būtų tinkamai rengiamos, rūpinasi, kad duomenys būtų surinkti laiku ir teisingai. Bendrovės finansinių ataskaitų rengimas, vidaus kontrolės ir finansinės rizikos valdymo sistemos, teisės aktai, reglamentuojantys finansinių ataskaitų sudarymą, yra kontroliuojami ir valdomi.

Informacija apie auditą

2021 m. rugsėjo 7 d. Bendrovės vienintelio akcininko sprendimu nuspręsta audito įmone, kuri atliks 2021–2022 metų Bendrovės finansinių ataskaitų auditą, išrinkti UAB „KPMG Baltics“ ir už 2021–2022 metų finansinių ataskaitų audito paslaugas mokėti ne daugiau kaip 189.000,00 eurų (be PVM).

Kiti sutartiniai susitarimai su auditoriais

Bendrovė nesudarė papildomų susitarimų su jos finansinių ataskaitų auditą atlikusia įmone.

Informacija apie AB „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Atsižvelgiant į tai, jog Bendrovės vertybiniais popieriais nebėra prekiaujama reguliuojamoje Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržoje, bendrovės atitiktis Nasdaq gerosios valdysenos standartams nėra detalizuojama. Nepaisant to, Bendrovė ir toliau vadovaujasi aukščiausiais valdysenos standartais, tokiais kaip Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO), Valdymo koordinavimo centro (VKC) rekomendacijomis ir gerosios valdysenos principais. Papildomai, po patronuojančiosios bendrovės AB „Ignitis grupė“ vertybinių popierių įtraukimo į reguliuojamą prekybos sąrašą 2020 m. spalio mėn., gerosios valdysenos praktikos yra užtikrinamos AB „Ignitis grupė“ Įmonių grupės lygmeniu bei detalizuojamos AB „Ignitis grupė“ veiklos ataskaitose ([nuoroda](#)).